

M. 5. 19
*J^r. Lister Holte of Aston
in Warwickshire Barth*

S^r. Lister Holte of Aston
in Warwickshire Barth

M. 5. 19

m

?

m

P H Æ D R I
AUGUSTI CÆSARIS
L I B E R T I
FABULARUMÆSOPIARUM
L I B R I Q U I N Q U E

Interpretatione & Notis

I L L U S T R A V I T
P E T R U S D A N E T
A C A D E M I C U S
J U S S U
C H R I S T I A N I S S I M I R E G I S ,
I N U S U M
S E R E N I S S I M I D E L P H I N I

Imprimatur. C. ALSTON.
Ex Æd. Lond. April 23. 1686.

L O N D I N I : Typis Mariæ Clark:
Impensis BENJ. TOOKE, & THO. COCKERIL,
M D C X C I V .

INDIA
24 APRIL 1942

17 MAY 1942

22 MAY 1942

27 MAY 1942

1 JUNE 1942

6 JUNE 1942

11 JUNE 1942

16 JUNE 1942

21 JUNE 1942

26 JUNE 1942

1 JULY 1942

6 JULY 1942

11 JULY 1942

16 JULY 1942

21 JULY 1942

26 JULY 1942

SERENISSIMO DELPHINO.

Si quis hoc opus solo ex nomine, vel autorem operis ex una fortuna estimabit, SERENISSIME PRINCEPS, putabit fortasse me vel sapientiae tue non meminisse, vel dignitatis, qui Fabulas offeram Tibi, & velim Te in summa altitudine glorie collocatum cum liberto fabulari. Si tamen vel de his Fabellis, vel de Scriptore Fabellarum judicabis, non ex illorum sensu, parum sano & integro, sed ex illo gusto acutissimo, qui Tibi est innatus ac ingenitus, sic opus ipsum suscipes, sic autorem ipsum complecteris, ut putes nec operis tenuitatem tue sapientiae, nec autoris humilitatem dignitatem tuam posse quidquam officere.

Non dubitabis profecto, SERENISSIME PRINCEPS, cum eo liberto confabulari, cui ad Augustum Imperatorem erat aditus per facilis, cuique sua virtus, non libertatem modo, sed opes, honores & summorum Principum amicitiam conciliavit; qui non minus habuit fiduciae ut mores dissolutos carperet Optimatum, quam artis, ne exulceraret animos; qui ita fuit accommodatus ad erudiendam plebem propter simplicem & quasi nudam Apologorum venustatem, ut dignissimus fuerit Imperatorum amicitia & consuetudine propter excelsam quandam & politiorem, tum vitae, tum sententiarum elegantiam.

Sic age cum Phaedro, ut Athenienses & Romani terrarum domini solebant agere cum servis, quibus inter Saturnalia

E P I S T O L A.

turnalia dabant aliquam ludendi secum, epulandi, colloquendi, imperandi potestatem. Neque vero, quanquam ille est Fabularum artifex, habebis comitem indignum Tui, Quot enim edidit Fabulas, tot Satyræ sunt, in quibus vel abstrusioris Philosophiae utilissima capita jucundissime tractavit, vel callide adumbravit etatis sue corruptissima tempora, & conatus est, sermone belluis attributo, homines emendare. Provocavit eos ad ipsum naturæ tribunal, ut quod in se mali aut boni nolebant agnoscere, id in feris contemplati fugerent aut optarent. Nam quis in cane, fidem; in agno, lenitatem; in formicâ laboris assiduitatem commendari audiat; nec in homine damnet continuo perfidiam, crudelitatem, ignaviam? Aut quis accuset in lupo, rapacitatem; dolos, in vulpe; in leone, sævitiam; nec ista omnia in unum saepe hominem confluxisse indigetur?

Quod si referre volueris animum, SERENISSIME PRINCEPS, ad illas rerum imagines, cognosces totam de moribus disciplinam, totam civilem scientiam iis contineri, quarum altera vitam debet omnium informare; utraque tuam. Cogita enim, & ipse tecum reputa, quæ & quantis virtutibus instructum esse Te oporteat, ut teneas Regni Christianissimi clavum, & Parentis tui sedem tantâ equitate stabilitam, tot victoriis conspicuam, tot auëtam Provinciis. Debes Te Gallis, quorum ut summus est in suos Reges amor, summa veneratio, ita summam necesse est esse Regum in regendis illis pietatem, integritatem, aequitatem. Sedebis in luce Europæ, in oculis clarissimi Imperii, atque in auribus universarum latè gentium ac nationum positus. Intuebitur in Te incredibilis civium & populorum, cum sociorum, tum etiam hostium multitudo. Convertent se tuos ad nutus infinitæ urbes, innumerabiles Provinciae, ac virtutes omnes tuas tanquam ex edito quodam Theatro suspicient.

Accedit

EPISTOLA.

Accedit ad hanc difficultatem, SERENISSIME DELPHINE, sustinenda Tibi Ludovici, bello & pace Maximi, fama, tantarum & tot virtutum splendore collecta. Vides quam sit ejus longè latèque diffusum nomen; vides quo vultu, quo supercilio Gentes omnes, Civitates, Principes, Imperatores, Europam denique totam solus convertit & commovet; Quantâ armorum suorum felicitate modo suos tegit, modo lacepsit improbos, modo se & Regnum lacepsitus ulciscitur! Quam facile inconstantiam fortunæ consiliorum prudentiâ moderatur, & victoriae jura per sua castra, quorum numero terras & maria occupat, sic dividit & partitur, ut uni Ludovico victoria videatur ubique laborare. Aspicis quam fortitudine contra exterros, quam fide pro sociis, quam humanitate cum suis omnia gerere consuevit.

Hanc Tibiviam, SERENISSIME PRINCEPS, Ludovicus aperuit. Te ad has laudes, quasi quadrigis volantem admiramus. Tuum est illud curriculum, in quo insistere, ut summopere gloriosum est, ita arduum atque difficile. In hac autem dignitate quos alios autores agendi & regnandi sapientius consulas, quos sequare tutius, quam qui licet mortui, Principes tamen etiamnum admonent, neque possunt adulando dicere. Sunt enim verò in aula Regum versuti innumeri homines, diurnâ consuetudine ad servilem assentationem exercitati, qui Principi, non ex animo, sed cui commodi gratiâ, famulantur. Norunt illi solas fortune vias, nihilque ejus causâ prætermittunt; & quoniam eorum cupiditati veritas adversatur, solent illam ab accessu Principum procul amandare.

Ne committe, SERENISSIME PRINCEPS, huic hominum generi partem ullam existimationis tue. Monitores adhibe potius, quos olim Socrates Regibus offerbat. Antiquos intelligo scriptores, qui Principibus

E P I S T O L A.

preferunt facem; qui dubitantes confirmant, errantes revocant; & adeò non adulantur, ut egregiâ fidelitate & acerbitate salutari impunè plerumque sàviant. Jam verò cum multi sunt ejusmodi scriptores, tum nullus ferè est utilior *Tibi* quam Phædrus. Fabellas habet cum philosophiæ præceptis miro quodam artificio conjunctas, in quibus nativus rerum depictarum lepos ad excellentem morum disciplinam sic accessit, ut nec præceptorum severitas elegantia fabularum, nec fabularum exilitas, præceptorum majestati detrahatur quidquam.

Has ergo fabulas, SERENISSIME PRINCEPS, diurnâ manu, has nocturnâ versabis; eoque diliges vehementius, quòd non tam mea, quam Illusterrimi Ducis MONTAUSERII manus offerat. Ille vires mihi, ille suppeditavit animos, ille impulit ut auderem hac in parte studiorum tuorum *Tibi* prodesse quodammodo. Tu favis novo huic labori, quem & eo jubente suscepi, & te annuente confeci. Erit hæc meorum votorum summa, si videbor obsequio te non inani coluisse, sed contulisse aliquid ad excolendum tanti Principis ingenium, in quo fortunam Imperii Christianissimi, spem maximi Regis, Gallorum vota, totius Orbis expectationem Deus Optimus Maximus felicissimè depositus.

Tibi Devotissimus

P E T R U S D A N E T.

P R A E F A T I O.

PArum cordati sapientesque videntur ii, qui Fabularum vel auditio nomine, fastidio delicatissimo statim afficiuntur, & ab illis, ut à puerilibus oblectamentis toti abhorrent. Etenim faciunt intelligendo, nihil ut intelligent, cùm tam austera & insolenti fronte utilissimum vitæ humanæ commentum audent improbare. Enimverò naturam humanæ mentis si velis penitus introspicere, vim quandam in ea deprehendes cum infirmitate conjunctam, unde omne Fabularum genus, seu humani ingenii commenta habent originem: & vis quidem efficit ut veritatis lucem contempletur; infirmitas contrà, ut ipsius splendorem sustinere vix possit. Hinc est quod Ægyptii veritatem Hieroglyphicis; Philosophi numeris; Poëtæ fabulis; Oratores figuris; ipsi etiam vates Di-vino afflati Spiritu allegoriis; imo & ipse Christus, hoc est, ipsa Sapientia involutam parabolis quasi velis quibusdam posteris transmiserunt. Nimirum imbecilliores sunt hominum oculi propter naturæ pravitatem, quàm ut totam veritatis lucem ferre valeant; & nescio quo fato ipsa veritas minus, quàm veritatis umbra blandiatur. An quia plus nobis arridet, cum nostro labore detegitur & eruitur ex Ænigmatum involucris? An quia tanta est in hominibus perversitas, tanta mentis depravatio, ut qui amant lucentem veritatem, oderint idem ipsi redarguentem; neque veritati

P R A E F A T I O.

pateat ullus ad eorum mentes, nisi per quosdam quasi cuniculos accessus.

Origo Fa- His rebus permoti viri quos habuit Antiqui-
bularum. tas clarissimos, fabulas commenti sunt, quò universa Philosophiæ præcepta traderent, & quò mentes hominum à pictura imaginibusque virtutum, ad rem, veritatemque traducerent. Potuere quidem viri in omni disciplinarum genere versati, Philosophiæ præcepta stilo asperiore, & angustis concisif- que disputationibus explicare, qui mos fuit omnium Philosophorum: At ingeniosissimi humani animi exploratores, cùm viderent nihil quicquam perfecisse Philosophos, nisi ut demum & vituperarentur à plebe, cuius ab intelligentia veritatem longissimè disjunxerant; & contemnerentur à principibus, quorum ad gustum eandem non satis accommodaverant: Cogitau- runt hanc esse fabularum integumentis involvendam, ut ab ejus accessu, nec rerum excelsitas plebeculam, nec præceptorum acerbitas principes removeret.

Utilitas Nemini enim non debet esse persuasum
Fabularum. plus profuisse humano generi hoc scriptorum genus, quam Chrysippos & Crantorū; atque homines melius fuissent fabulis & exemplis, quam præceptis Philosophiæ commonitos. Nuda quippe illa docendi præcipienda ratio, quæ Philosophis nimium familiaris est, teneriores aut vitiosos animos ferè offendit; fabularum verò Ludus tum jucundiora monita virtutis efficit, tum humanas mentes à vitiis avocat securius.

Lucr. Et veluti pueris absynthia tetra Medentes
lib. 1. & 4. Cum dare conantur, prius oras pocula circum
Contingunt mellis dulci flavoque liquore,
Ut puerorum atas improvida ludificetur
Labrorum

P R A E F A T I O.

*Labrorum tenuis : interea perpotet amarum
Absynthi laticem, deceptaque non capiatur,
Sed potius tali factō recreata valescat.*

Et verò Græci fabulatores hanc scribendi formam post Aegyptios sequuti sunt, quâ poslent in sui sacerdotiū mores corruptos impunè quasi per ludum invehi, & quâ mansuefacti homines & exculti à rudibus, temerisque factis, ad elegantiora honestioraque defluerent. Si enim summa summorum virorum exempla proposuissent hominibus ad imitandum, infirmitatis excusatione se defenderent ; quam sanè habent nullam, quæ animadvertisse ea præstari ab apibus & formicis, quæ ipsi se posse negant ; ea quoque vitari quæ ipsi admittere non erubescunt. Id sanè sentiebat divinus Plato, qui fabulas commendavit maximè, cùm hortatus est nutriculas, ut pueris fabulas narrarent, animosque illorum diligentius fabulis, quām corpora ipsa manibus informarent.

Tas ἔ τηνειας
πεί στρην τας Σφρας πεὶ μητέρας λέγει τοῖς Plato lib. 2.
de Republ.
παισὶ, Επάτην τοις ψυχας ἀντρώ τοῖς
μηδοις πολὺ μᾶλλον ἢ τὰ σώματα ταῦς χροί Facile enim intelligi potest, satius esse teneras mentes effingere prius ad verum & ad bonum, quām in partem alterutram deteriorem inclinarint, unde postea nisi labore multo deduci ac deflecti nequeant ; quod præsertim fit apologis, qui primâ specie pro vilibus nungis habentur, at reverā prudentibus consiliis vitam instituunt. In iis enim cùm animalium dotes aut vitia explicantur : diversa continuò hominum ingenia deteguntur. Cùm commendatur in agno simplicitas ; in formica laboris constantia ; fides in cane, commendatur in primis hæ virtutes in homine ; Cùm vero redarguitur in lupo furor, & rapacitas ; adulatio, fraudes, & alia hujuscemodi vitia in vulpe ; monetur quisque

P R A E F A T I O.

que nostrum ut ab his quam maximè abhorreat. Potest igitur unusquisque suam in his apologis imaginem propriis ac nativis expressam coloribus contemplari, suam quodammodo indolem recognoscere ; & ad illos ut ad speculum minimè fallax vitam conformare,

Autores
Fabularum.

Neque mirum adeo tot numerari scrip-
tores fabularum inter præstantissimos viros
qui olim floruère. In hoc scribendi genere Græci Æ-
gyptios habuère duces, qui per hieroglyphicas imagi-
nes, animi sensa & res ipsas tanquam literis exprimebant.
Fuit Æsopus ex insulâ Samo admodum ingeniosus fin-
gendorum apologorum artifex, à quo omnes postea a-
pologi dicti sunt Æsopii. Taceo Hesiodum qui fabulo-
sus deorum ortus carmine cecinit : omitto Porphyrium
qui, teste Eusebio, libros composuit in quibus fictitias
deorum genealogias instituerat : prætereo innumeros
alios fabulatores, ut Orpheum, Musæum, quorum ope-
ra cum illorum nominibus penè interierunt, è qui-
bus tamen Ovidius sua in varias mutatorum corpo-
rum formas depropnsit argumenta. Nullus fere fuit
inter antiquos Poëtas, aut historiæ scriptores, tum
Græcos, tum Latinos, qui non aliquid fabularum suis
operibus inferuerit. Testes sunt locupletissimi Home-
rus, Hesiodus, Ennius, Horatius : Verùm nullus hoc
scribendi genus usurpavit ex instituto, præter Æso-
pum, in his jocis fingendis facile principem ; & ab
illo deinde Phædrum, qui diu latuit ignobilis, culpâ
& incuriâ temporum ; quique nostra aetate rediit ad
maximum splendorem curâ & vigiliis Fratrum Pithœo-
rum. Ingens sanè beneficium toti rei literariæ contu-
lerunt summi illi viri, cum Phædri logos publici
fecere juris. Nemo enim non sentit florente adhuc
linguâ Latinâ scripsisse Phædrum, suasque fabulas con-
spersisse

P R A E F A T I O.

spersisse optimis & ad vitam utilissimis sententiis. Non est verò quod reprehendant nonnulli Phædrum, ut minùs religiosum in observandis numeris, & legibus carminis iambici : nam usus est fortasse ille comico-rum licentiâ, neque tantâ putavit religione retinendos esse numeros, dum purè & emendatè loqueretur. Quo in studio adeò nemini cedit, ut apud veteres fuerit nemo, qui haberet ingenium ad illam Terentii lenitatem magis factum quàm Phædrus. Et verò necesse fuit eum hoc uti genere scribendi tenero & suavi, magis quàm gravi ; cùm ea sit Apologorum natura, ut sermone non debeant, nisi facili, nisi molli, nisi simplici tractari. Quamobrem adhibere maluit iambos in scribendis fabulis, quod hoc metri genus à quotidiano & naturali sermone recedat minùs ; atque adeò ab ipsa quasi natura, si creditur Aristoteli, appositum & comparatum sit.

Jam si quis erit qui quixrat hujus novæ editionis occasionem, quæ me causa impulerit, ut ad Phædrum de novo excudendum, hoc tempore accederem ; is si me satis audiet, fatebitur nullam potuisse contingere, tum magis honorificam mihi, tum literis perdiscendis utiliorem. Ubi primùm perillustris Dux Montau-sensis instituendo Serenissimo De Lphino fuit à Sapientissimo Rege præxpositus, eò studia cogitationesque contulit, ut in erudiendâ mente, & informandis moribus teneri Principis, Rempublicam literarum erudiret, ornaret, amplificaret. Nimirum vir ille præstantissimus ut erat in omni varietate disciplinarum excellens, & quidquid otii, vel defendenda patriæ salus, vel propaganda Principis gloria reliquerat, id omne collocarat in celebrandis & recolendis artibus iis, quas alii sine summo & quasi sempiterno otio non facile peruestigant, intelligebat in autoribus Latinæ linguae

RÆFATIO.

linguæ contineri multa quæ ad vitam rectè compo-
nendam maximè conferrent : verùm ut ad illos au-
tores pervolvendos, facilior, & mollior aditus habe-
retur, vidi multa in eis inesse, quæ, quanquam ab
interpretibus penè innumeris fuere tractata, sunt ta-
men aut obscuriora, aut minus cohærentia, aut non
satis explicata ; quæque adeo illustrari verbis, explicari
notis oporteret, ne puerilium animorum impetus,
occurentibus difficultatibus quam plurimis in horum
librorum lectione, retardaretur. Cogitavit primus eâ
vi ac ingenii luce quâ præstat, id certius effici non
posse, quam continuâ quadam interpretatione Auto-
rum, maxime verò Poëtarum ; & adjectis quibusdam
notis, iisque brevibus, ad singula loca, in quibus pe-
tita vel è Grammatica, vel ex Historiâ, vel aliundè
difficultas invenitur. Facit enim interpretatio ut præ-
postera & inter se implicata verba, in nativum or-
dinem digerantur. Faciunt autem notæ, ut obscura
illustrentur, & abstrusa pateant ; facit demum nota-
rum brevitas, ut earum rescindatur importuna luxu-
ries. Atque hæc fuit consilii mei ratio, cum jubente
Illustri Duce Montauerio, ut antea Dictionarium
condendum, sic hodie suscepi Phædrum explanandum.
In quo Montauerii mentem, utrum fuerim asseditus,
aliorum erit, non meum judicare.

Nec mediocri fuit adjumento atque incitamento
Clarissimi BOSSUETI autoritas & consilium, quem
ad summa omnia mente & animo videtur natura
genuisse, ars esfinxisse, studium & exercitatio perfe-
cisse : cuius fuit laus quædam singularis & penè pro-
pria, ut in infinitâ literarum, tum sacrarum, tum
prophanarum multitudine perinde excelluerit, ac si
in una solummodo disciplina studium omne suum
posuisset ; quem ut inter doctissimos eloquentia, sic
doctrina

P R A E F A T I O.

doctrina inter eloquentissimos tanta felicitate semper extulit, ut eum nec in aula regia sine incredibili voluptate, nec in subselliis Theologicis sine maxima admiratione quisquam audiverit; quem denique postquam LUDOVICUS MAGNUS LUDOVICO FILIO PRÆCEPTOREM perhonorificè acciverit, quotidie videmus negotia cum otio, otium cum negotiis tantâ industriâ conjungentem, ut apud eum nihil tumultus aulæ tranquillitati studiorum, nihil studendi assiduitas obsequiis & muneri præstanto detrahat quicquam. Ille simul ac cognovit consilium DUCIS MONTAUSERII utile Delphino, dignum Rege Ludovico, literarum gloriæ, & Galliarum splendori per opportunum, non cessavit hortando impellere, ut quæ tanti operis pars mihi obtigisset, quâ possem diligentiâ perficerem. Atque hoc etiam opus nostrum mirè promovit Nobilissimus H U E T I U S. Qui in omni doctrinæ genere, tum laboris contentione, tum felicitate ingenii, eò progressus est, ut quærenti defuerit orbis scientiarum; sic universas eruditionis opes exhausit, ut non ipsi quemadmodum aliis tempus ad discendum, sed materia & res ipse defuisse videantur. Profecto non tam est unus è doctis Huetius, quam via quædam & ut ita dicam ambulans Bibliotheca, Adeo summa, infima, recondita, obvia, in numerato habet, & quasi ad manum. Tot tamque eximiis disciplinis conciliaticibus regum, maximo sapientissimoque Ludovico Regi Christianissimo innotuit, & ab eo vacatus in partem gloriosissimi sanctissimique muneris, quo per optimam, & accuratissimam Serenissimi Delphini institutionem gentium propè infinitarum sajuti & felicitati consulitur.

P H A E D R I

P H Æ D R I V I T A.

AT quoniam videtur tua interesse, Lector, vel maxime scire quis fuerit Phædrus, eam rem brevi proloquar. Si quæ olim à Suetonio de Poëtis, Philologis & Grammaticis Latinis conscripta fuerant, ea ad nos integra pervenissent, Phædrum certè nossemus melius: neque enim mihi credibile est, eum fuisse prætermissum à Suetonio, qui tantâ diligentia veterum illorum perquisierat vitam, & ad posteros, nisi invidissent fata, transmiserat. Phædri meminere Martialis & Avienus, quorum hic Theodosio imperante floruit. Sed nihil præter memoriam tanti viri nobis reliquerunt. Quare sibi ipsi facem præferat Phædrus, suæ sibi vitae scriptor sit ac testis. Thrax fuit, quod hominum genus primis temporibus, & disciplinarum artiumque cognitione, & severâ morum disciplinâ fuit excultum. At, ut misera est humanarum conditio rerum, tanta illos temporum decursu barbaries fœdavit, ut si Thucydidi credimus, nihil Thracibus crudelius fuerit, efferacius nihil: huc tamen feritas & barbaries nihil obfuit Phædro ad præclaram artium cognitionem contendenti. Conditione servus fuit, quod ipsi vitio dari non debet, cum servitus fuerit ipsi communis cum Æsopo, Terentio & aliis præstantibus ingenii. Quâ autem occasione Romæ in domo Augusta servierit, non omnino patet. Constat solummodo, eum ob elegantiam ingenii, morumque suavitatem fuisse manumissum, unde illius opus inscribitur P H Æ D R I A U G U S T I CÆSARIS LIBERTI. Vixit atque Octaviani Cæsaris ac Tiberii, quanquam & potuerit ad Caii usque tempora pervenisse, cum multum senex vixerit, ut ipse docet fabula libri quinti de venatore &

PHÆDRIVITA.

& cane senio debili. Fuere ipsi inimici non pauci, quorum contumeliis persæpe jactatus est, ut probant frequentes illius querelæ. Hos inter fuit ipsi infensissimus Sejanus, penes quem tum temporis erat autoritas summa, teste Suetonio. De illo sic Phædrus conquestrus est,

*Quod si accusator alius Sejano foret,
Si testis alius, judex alius denique,
Dignum faterer esse me tantis malis,
Nec his dolorem delinirem remediis.*

Libros Fabularum scripsit quinque, quorum tres consecrat Particuloni, Phileto & Eutycho, quos omnes arbitror pileata capita fuisse. Jam nihil est quò te ampliùs morer, (Amice Lector) quod te moneam habeo jam nihil, nisi ut te hoc sèculo felicem; flices literas, felicissimos literatos viros prædices, qui Delphini studia sic possunt adjuvare, ut publica omnium studia promoveant; sic in hodierni temporis famam & utilitatem adlaborant, ut in sempiternam gloriam adlaborent. Fruere his bonis quæ tibi largitur verus ætatis nostræ Mæcenas MONTAUSERIUS, qui jamdudum ivit in literarum plausum & cuius nomen vivet,

Latinis dum manebit pretium literis.

T E S T I

TESTIMONIA DE PHÆDRO.

PHÆDRUS ipse de se. lib. 5. ad Particulonem:
*Chartis nomen victurum meis,
Latinis dum manebit pretium literis.*

Et libri quarto Particulonem & alios alloquens:
Vestras in chartas verba transfertis mea.

MARTIALIS 3. Epigram. 20. de Canio:
An emulatur improbi jocos Phædri.

AVIENUS in Præfatione Fabularum quas edidit.
*Phædrus etiam partem aliquam quinque in libellos
resolvit.*

LIPSIUS ad Senec. Consol. Polyb. cap. 27.
*Phædrus Tiberii Libertus, jam condiderat logos Æsopi;
Et, Pulcherrimis versibus latinos fecerat, qui extant.*

LAUR. PIGNORIUS Epist. 13.
*Etiam ego venire possum in literarum plausum, velut lo-
quitur elegantissimus Fabulator Phædrus.*

DEMSTERUS ad Rosinum Antiquitatum Roma-
narum scriptorem.

*Phædrus Thrax, Tiberii Libertus, Fabularum luculentus
scriptor.*

ÆTAS PHÆDRI

Ex Ger. Joan. Vossii de Poetis Latinis.
*Sub Tiberio vixit Phædrus Thrax Augusti Cesaris
Libertus, & qui se Augustum dicat vidisse jus dicen-
tem, & Batyllum Cilnii Mæcenatis libertum sal-
tantem.*

PHÆDRI

P H Æ D R I
AUGUSTI CÆSARIS
L I B E R T I
FABULARUM ÆSOPIARUM
L I B R I Q U I N Q U E.

LIBER PRIMUS.

PROLOGUS.

ÆSOPUS auctor, quam materiam repperit | **INTERPRETATIO.**
Hanc ego polivi versibus senariis. | *Ego reddidi versibus Iambis*
sex pedum illam materiem quam
auctor Æsopus excogitavit.

ANNOTATIONES.

1. *Æsopus auctor.* | Multi ante Æsopum finxerunt fabulas, ut Homerus, Hesiodus & Archilochus, sed alias longe à fabulis Æsopicis. Æsopus enim è Phrygia fabulator cæteris materiam præbuit, vel quod imprimis id tractavit, vel quod creditur *ἄλεξα πάντων συγγράψας τὸν μύθον, optimè omnium scripsisse fabulas.* Unde ait Quintilianus; *Illa quoque fabula, qua etiam si originem non ab Æsopo acceperunt (nam videuntur carum primus auctor Hesiodus) nomine tamen Æsopi maxime celebrantur.*

2. *Polivi.* | Dedi novam faciem his fabulis, quas Græcè conscriptas verti in Latinas. Rorè enim versus ornat quod incultum est per se in oratione pedestri, & quod scabrum & hiulcum in sermone, levigat.
Versibus senariis. | Iambicis senariis. Sunt enim Iambici dimetri, id est, duorum pedum; & Iambici tetrametri, id est, octo pedum; & Iambici trimetri, id est, sex pedum, quales sunt versus fabularum Phædri, iisque maximè usitati. Nam tetrametri sunt comicorum.

B

Duplex

Est gemina utilitas hujuscemodi libri; quia concitat risum; & quia instruit vitam sapientibus montis. Si quis vero reprehendat malignè quoniam arbores loquantur, non solum bellua, recordetur nos ludere fictionibus pretiosis.

Duplex libelli dos est: quod risum movet, Et quod prudenti vitam consilio moneret. Calumniari si quis autem voluerit, Quod arbores loquantur, non tantum feræ, Fictis jocari nos meminerit fabulis. 5

ANNOTATIONES.

3. *Libelli dos.* | Metaphora: Nam *dos* propriè dicitur quod marito cum uxore datur. Sumitur præterea *dos* pro eo quod alicui datum est, vel à natura, vel ab hominibus; unde dores animalium dicuntur, & etiam librorum, & aliarum rerum quæ utilitatem afferunt.

4. *Fictis fabulis.* | Nec ineptè vox illa *fictis*

additur. Maluit propriè loqui Phædrus, ut Cicero in Miloniana. Fabula enim ex earum volumen numero est, quæ verum & falsum significat. Unde infra legitur *vera Fabella*. lib. 2. Fab. 5. Et apud Græcos μῦθος pro Fabula falsa, & vera usurparunt. Et apud Homerum pro sermone vero sumuntur.

FABULA I.

Facile est opprimere innocentem.

LUPUS & AGNUS.

Lupus & Agnus premissi accesserant ad eundem rivulum. Lupus erat superior, & Agnus multò inferior: Tunc Lupus prædo compulsus gulâ crudeli, movit materiam rixa. Quare, ait, redidisti aquam cupidam mihi potantii? Agnus mentitur ex adverso respondit: Quomodo obsecro, Lupe, vade effici quod expostulas? Aqua defluit a te ad meos poros. Ille confutatus vi veritatis, dixit: Sed convictatus es mihi sex adhinc mensibus. Agnus reponit: Certe ego non eram procreatus. Per herculem tuus patens, ait, me incœpit maledicere. Et sic invaserat & discepserat morte immoritur. Hac fabula exposita est propter illos qui obrutunt infantes falsis rationibus.

Ad rivum eundem Lupus & Agnus venerantur. Siti compulsi: superior stabat Lupus, Longeque inferior Agnus. Tunc fauce improbabile Latro incitatus jurgii causam intulit. Cur, inquit, turbulentam fecisti mihi 5 Aquam bibenti? Laniger contraria timens: Qui possum, quæso, facere quod quereris, Lupe? A te decurrit ad meos haustus liquor. Repulsus ille veritatis viribus, Ante hos sex menses, ait maledixisti mihi. 10 Respondit Agnus: Evidem natus non eram. Pater hercule tuus, inquit, maledixit mihi: Atque ita correptum lacerat injustâ nece. Hæc propter illos scripta est homines fabula, Qui fictis causis innocentes opprimunt. 15

ANNOTATIONES.

1. *Lupus & Agnus.* | Unde Horatius E-

pod. 4. hominibus minimè esset consuetum, primus id instituit Nestor, usque qui ad Trojam erant, tradidit; ut Vinitor apud Philostratum in Heroicus ait.

Lupus & Agnus quanta sortito ibigit.
Mibi secum discordia est.

12. *Hercule.* | Adverbium est jurantis per

15 *Fictis causis.* | Subauditur *De*, & est elipsis.

FABULA

FABULA II.

Minima de Malis.

RANÆ REGEM POSTULANTES.

ATHENÆ quinque florerent æquis legibus,
Procax libertas civitatem miscuit,
Frænumque solvit prætinum licentia.
Hinc conspiratis factionum partibus
Arceps tyrannus occupat Pisistratus.
Quum tritem servitatem flerent Attici,
Non quia crudelis ille, sed quoniam grave
Omniō insuetis onus, & cœpissent queri,
Æsopus talem tum fabellam retulit.

Ranæ vagantes liberis paludibus,
Clamore magno Regem petiere à Jove,
Qui dissolutos mores vi compesceret.
Pater Deorum risit, atque illis dedit
Parvum tigillum, missum quod subito vadis
Motu sonoque terruit pavidum genus.
Hoc mersum limo cum jaceret diutius,
strepitu animalia timida. Cūm hoc mersum cōno harceret per longius tempus,

Cum Athena claresceret iustis
infissis, libertas petulans divi-
sit civium multitudinem, & li-
centia abrufat vinculum anti-
quum. Iude partibus vocat je-
divisa per factiones, Tyrannus
Pisistratus invasit aream ur-
bis. Cum Atheniensis deplora-
rent molestem servitium, &
capivissent expostulare, non quod
Pisistratus esset savus, verum
quod servitus est omnino pondus
darum iis qui non consueverunt
ferre; Æsopus proposuit hunc
Apologum. Rana subsultantes
in paludibus aperis, postula-
runt magnâ voce Regem a Jove,
qui coerceret suâ autoritate mo-
res depravatos. Pater Deorum
risit, & eis praefecit parvum ti-
gillum, quod delapsum repente
in aquam terruit motu &
strepitu.

ANNOTATIONES.

Describit ibi ferum Caligulae ingenium, de
quo olim affirmavit Nero, ut refert Suetonius, Exilio suo, omniumque, Caium Cali-
gulam vivere; & se Narricem (serpentis ge-
nus) populo Romano, Phætantern ovi terrarum
educare.

1. *Athenæ.* | Urbs erat Græcia spectatissima & magni nominis, utpote quæ erat sedes potentissime Reipublicæ, ac præstantissimarum quaquam artium parens.

Æquis legibus. | A Solone sapiente latis, quibus cives erant æquales, & æquali jure con-
tinebantur, ut in Democracya solet.

5. *Arceps occupat Pisistratus.* | Hujus histo-
riam ita paucis refert Justinus: Pisistratus,
quasi sibi, non patria vicisset, tyrannidem per
dolum occupavat: quippe voluntariis verbieribus
domi affectus, laceratusque corpore, in publicum
proceditur. Advocata concione, vulnera po-
pulo ostendit: de crudelitate principum à qui-
bus hac se passum simulabat, queritur: ad-
duntur vocibus lacrymae. Obinet ad custodi-

am corporis sui satellitum auxilium, per quos
occupata tyrannide, per annos trianta tres reg-
nauit.

Tyrannus. | In bonam partem quandoque
vos illa usurpata est, pro Rege qui fidebat
leges, & populis justè præcepit. Nunc vero ad
illios principes refertur, qui libidine dominandi
duro imperio subditos tenent; ut in hoc loco
Phædrini.

7. *Non quia crudelis ille.* | Licet Pisistratu-
sum tyrannum vocet, tamen non sieviet in
illos, nec crudeliter imperabat. Ita enim
Solon de Pisistrato loquitur, Κύ ως ερμηνεία
τυράννων τυράννων εἶναι βιτικόν. Idum esse omnium
tyrannorum optimum. Legas præterea testimoniū
Val. Maximi lib. 5. cap. 1. & etiam Sene-
cae, lib. 3. *De ira.*

10. *Liberis paludibus.* | Ellipsis præponio-
nis *In.*

14. *Parvum tigillum.* | Ut rem minimam
minorem faceret, addidit parvum. Ita Teren-
tius minutos dicit pisciculos.

una forsitan effert caput tacitè, stagno, & observato rege excivis socias, quis abjecto metu enatant gertatim, & insilunt petulanter supra lignum. Cum hoc confusur cassent foribus omnibus, delegarunt ad Jovem postulantes alium regem, quia illa erat prorsus in utilio qui fuerat præpositus. Tunc Jupiter dedit illici hydrum, qui cœpì discerpere quæfoz dente immitti. Nequicquam imbelles fugiunt mortem, timer impedit vocem. Ergo submittunt clanculum Mercurium ad Jovem, ut subveniat miseris: *Tum contra Iupiter edixit: Sustinet hoc malum, quia recusatis frni vestro beno Sic quoque, o Cives, perferte iudicium malum, ne vobis accidat peius.*

Fortè una tacitè profert è stagno caput, Et explorato rege, cunctas evocat. Illæ timore posito certatim adnatant, Lignumque supra turba petulans insilit: 20
 Quod quum inquinassent omni contumeliâ, Alium rogantes regem misere ad Jovem, Inutilis quoniam esset qui fuerat datus. Tum misit illis hydrum, qui dente aspero Corripere coepit singulas: frustra necem 25
 Fugitant inertes: vocem präcludit metus. Furtim igitur dant Mercurio mandata ad Jovem Adflictis ut succurrat. Tunc contra Deus, Quia noluitis vestrum ferre, inquit, bonum, Malum perferte. Vos quoque, o cives, ait, 30
Hoc sustinete, majus ne veniat malum.

ANNOTATIONES.

27. *Mercurium.* | Is Jovis & Maiæ filius fuit, deorum legatus. Rector ergo Raneæ Mercurio dant mandata ad Jovem.

30. *Malum perferte.* | Rigaltius non existimat dici posse Latinè ferre bonum suum & ferre malum; idcirco per malum intelligit σύνεχειαν, principem truculentum. Sed locus Plauti non venit ipsis in mentem.

Hem ista virtus est, quando usū est qui malum ferre fortiter.

31. *Maius ne veniat malum.* | Hanc mentem habuit & Horatius: *Etas parentum, peior avis, tulit Nos nequiores, mox daturos Progeniem vitiisarem.*

FABULA III.

In propria pelle quiesce.

GRACULUS SUPERBUS.

Ne quis velit superbire bonis aliorum, & agere potius vitam in sua ueste, Aesopus reliquit nobis illud exemplum. Graculus infatus vano tumore, collegit plumas, quæ excederant Pavoni, iisque se uestivit. Deinde sfernens suos, aggregavit se formosa turba Pavonum. Qui eximunt plumas huic volueri invenerunt,

NE gloriari libeat alienis bonis, Suoque potius habitu vitam degere, Aesopus nobis hoc exemplum prodidit. ¶ Tumens inani Graculus superbiam, Pennas Pavoni quæ deciderant, sustulit, Séque exornavit: deinde contemnens suos, Immiscuit se pavonum formoso gregi. Illi impudenti pennas eripiunt avi, 5

ANNOTATIONES.

2. *Suo habitu.* | In ea nempe conditione in qua nati sumus. Est autem habitus quidquid vel à natura, vel à fortuna cultus ornamentique, possidemus.

4. *Tumens graculus inani superbiam.* | Descripsit hoc Corniculæ infortunium, his versibus Horat.

*Movat Cornicula rīsum
Furtivis nudata coloribus.*

7. *Immiserunt se Pavonum formoso gregi.* | Vox illa immiscuit hoc loco est τραυματικόν. Ita Virgilius: *Misceruntq; herbum & non innoxia verba.* Fugantq;

Fugantq; rostris. Malè multatus Graculus
Redire mōrens cōpīt ad propriū genus. 10
A quo repulsus tristē sustinuit notam.
Tum quidam ex illis quos priū despexerat :
Contentus nostris si fuisses fedibus,
Et quod natura dederat voluisse pati ;
Nec illam expertus essem contumeliam,
Nec hanc repulsam tua sentiret calamitas.

& abigunt rostris. Graculus ex-
ceptus pessime cōpīt reverti mō-
sus ad suum genus, à quo reje-
ctus pertulit molestum convici-
um. Quidam ex iis quos antē
contempserat, dixit : si fuisses con-
tentus nostro loco, & voluisse fer-
re quod natura largita fuerat,
neque posse essem illud probrum,
neque tuum infortunium subiret
hanc repulsam.

F A B U L A IV.

Avidum sua sāpe deludit aviditas.

C A N I S N A T A N S.

A Mittit meritō propriū qui alienum appetit. ¶ Canis per flumē carnē dum ferret natans,
Lymphae in speculo videt simulacrum suum,
Aliamque prādam ab alio perferrī putans,
Eripere voluit : verum decepta aviditas,
Et quem tenebat ore dimisit cibum ;
Nec quem petebat, adeò potuit attingere.

Qui concupiscebat alienum, de-
perdit jure suum. Interea dum
Canis nando per amnem gestaret
carnem, videt in speculo aquarum
suam imaginem, & ratus ferri
aliam prādam ab alio cane, vo-
luit ipsi auferre : sed voracitas
fuit frustata. Nam sicut caders es-
cam quam portabat galatā, neque po-
tuit adeò asequi cibū cui inhibebat.

A N N O T A T I O N E S.

4. Aliamque prādam ab alio. | Litera M, non
cliditur hoc loco, more veterum. Ita Lucretius :

ber vult retineri voculam adeo, ut concinne &
eleganter usurpatam à Phædro genuinæ latinitatis
scientissimo. Quam lectionem sequutus sum
quoque, utpote meliorem. Neque adeò potuit ve-
teres Gallicè, Avez tous cela il ne put. Angl.
With his utmost.

5. Semina sequē simul cum eo commiscerit ignis.
7. Nec adeo. | Freinsheimus commiseratione
nescio quā ductus emendat adeo, & reponit eo,
referendo ad vocem suprà, ore. Tanaquillus Fa-

F A B U L A V.

Potentioris societatem fuge.

VACCA, CAPELLA, OVIS, & LEO.

NUnquam est fidelis cum potente societas.
Tertatur hæc fabella propositum meum.
¶ Vacca & Capella, & patiens Ovis injuriæ,
Socii fuēre cum Leone in saltibus.
Hi quum cepissent Cervum vasti corporis,

Conficiatio cum potente nun-
quam est fida. Hac fabula con-
firmat meam sententiam. Vacca
& Capella, & Ovis toleranti inju-
riarum, exitere socii Lemis in
sylvis. Cum hi cepissent Cervum
inmani corpore,

A N N O T A T I O N E S.

Ad hanc Fabulam pertinet & alia de Olla
ænea & fistili, ex qua sic conclusit Faernus.

Potentiorum semper est vicinitas
Vitanda tenacioribus.

*Leo sic dixit, factis partibus :
Ego sumo mihi primam partem,
quia vocor Leo : Concedetis mihi
& alteram, quia sum animosus ;
Quin mihi & tertia obtingat, quia
præsto robore. Si quis vestrum
abstulerit quartam, malabitur
infortunio. Ita sola iniustitate
potitus est omni præda.*

*Sic est locutus, partibus factis, Leo :
Ego primam tollo, non minor quia Leo :
Secundam, quia sum fortis, tribuetis mihi :
Tum quia plus valeo, me sequetur tertia :
Malo adficetur si quis quartam tetigerit.
Sic totam prædam sola improbitas abstulit.*

FABULA VI.

Improborum improba soboles.

RANÆ ad SOLEM.

*Aësopus conficiens nuptias fa-
mosas, latrantis finitimi, cœpit sta-
tim referre. Cum Sol vellet olim
accipere coniugem, Rana emisse-
runt suas querimonias ad cœlum.
Jupiter commotus hac vociferatio-
ne, rogat causam questus. Tum
quædam inquiline lacus dixit. U-
nus cum fū, (sc. Sol) exsiccatur nunc
nostra stagna & adgit ad mortem
inopis, arefactis paludibus. Quid
vero tum eveniet si suscepit filios?*

*Vlcini furis celebres vident nuptias
Aësopus, & continuo narrare incipit.
¶ Uxorem quondam Sol quum vellet ducere,
Clamorem Ranæ sustulere ad sidera.
Convicio pernitorus querit Jupiter
Causam querelæ : quædam tum stagni incola.
Nunc, inquit, omnes unus exurit lacus,
Cogitq; miseras aridâ sede emori :
Quidnam futurum est, si crearet liberos ?*

ANNOTATIONES.

5. Convicio. | Convicium, quasi convocium di- | à vitiis dicitur, sed à consolatione vocum. Neq;
ctum, ideo secundam habet longam. Hæc vox non | significat hoc loco maledictum aut contumeliam.

FABULA VII.

Stultorum honor inglorius.

VULPES ad PERSONAM TRAGICAM.

*Vulpes videns fortitudine Larvam
scenicam, exclamat : O quanta
forma, non habet cerebrum ! Hac
verba spelandit illos quibus fortu-
na dedit decus & claritatem, ne-
gavit autem sensum communem.*

*PERSONAM tragicam fortè vulpes viderat :
O quanta species, inquit, cerebrū non habet !
¶ Hoc illis dictum est quib⁹ honorem & gloriā
Fortuna tribuit, sensum communem abstulit.*

ANNOTATIONES.

1. Personam tragicam. | Erat larva, quæ per-
sonæ in scena vultum & caput obtegent, ut
sic melius personam quamlibet sustinerent.

4. Sensum communem. | Ita Horatius, Sat. 1.

*Communi sensu plane caret. Et Juvenalis, Sat. 8.
Rarus enim ferme sensus communis in illa fortuna.
Fortasse ex Phædro, quem scimus illa tempestate
lectitari solitum Martialis testimonio.*

FABULA

F A B U L A . VIII.

Malos tueri haud tutum.

LUPUS & GRUS.

QUI pretium meriti ab improbis desiderat
Bis peccat: primū quoniā indignos adjuvat:
Impunè abire deinde quia jam non potest.

¶ Os devoratum fauce quum h̄eret Lupi,
Magno dolore viētus cœpit singulos 5
Inlicere pretio, ut illud extraherent malum.
Tandem persuasa est jurejurando Gruis;
Gulæque credens colli longitudinem,
Periculosa fecit medicinam Lupo.
Pro quo quum facto flagitaret præmium : 10
Ingrata es, inquit, ore quæ noſtro caput
Incolume abſuleris, & mercedem poſtulas.

es qua eduxeris tuum collum ſalvum ē mea gula, & petis præmium.

A N N O T A T I O N E S.

Hanc Fabulam integrum finxit etiam Aſopus. *Lupus gutturi offe inſixo, mercedem Grui ſe prabiturum dixit, ſi capite injeſto, os ē gutture ſibi exraheret, &c.*

7. *Gruis.* | Antiquè pro Grus; ſic apud Ennium mentis pro mens.

8. *Colli longitudinem.* | Longum collum, Hellenismus, cuius apud Poetas Latinos ſunt exempla non pauca. Ut inſra Corvi ſuper pro Corvo Itupido. Feb. 13. *Doctorum corda virorum,* pro

doctis viris; *Olli* respondit ſuavis ſonus Egeria; apud Ennium: Id eft, *Suave loquens Egeria respondit.*

9. *Periculosa fecit medicinam lupo.* | Ambiguitas in hac voce periculosa, nec enim periculosa erat Lupo talis medicina, ſed potius ipſi Grui, cui erat periculum ne devovaretur a Lupo. Addit enim Lupus, *ingrata es ore qua noſtro caput incolume abſuleris.*

F A B U L A . IX.

Ne iñultes miſeris.

P A S S E R & L E P U S .

Sibi non cavere & aliis conſilij dare
Stultum eſſe paucis oſtendamus verſibus.

¶ Oppreſſum ab Aquila fletus edentem graves
Leporem objurgabat Passer. Ubi pernicitas
Nota, inquit, illa eſt? quid ita ceſſarunt pedes? 5

Demonſtremus paucis verſiculis eſſe ineptum conſulere alii, & ſibi non providerere. Passerulus incripbat Leporem captum ab aquila dantem acerbos gemitus. Ubi, inquit, eſt iſta velocitas cognita? Quid pedes ſic pigri fuere?

A N N O T A T I O N E S.

5. *Quid ita.* | Locutio elliptica, pro, ob quid ita, vel, quam ob causam.

Dum diceret hæc, Accipiter iſum
arripit incertum & occidit eden-
tem querimonias insatiles. Lepus
semivirius in consolationem mortis
ait. Tu passercule, qui jamjam
sine cura deridebas meum infortu-
nium, defles pari quæstu tuam
fortem.

Dum loquitur, ipsum accipiter nec opinum rapit,
Questuque vano clamitantem interficit.
Lepus semianimus mortis in solarium:
Qui modò securus nostra inridebas mala,
Simili querelâ fata deploras tuâ.

10

ANNOTATIONES.

8. Mortis in solarium. | Ita reponunt Meurus
& Faber: in solatio mendum arbitrantes,
nec injuria: vult præterea Faber Phædrum scrip-
sisse, mortis in solarium, more veterum, cuius

hodieq; apud Plautum, Terentium, Lucretium,
& Catullum vestigia superfunt, sed scilicet
aliquem exscriptorem solatio scripsisse, omitten-
do m.

FABULA X.

Mendaci ne verum quidem dicenti creditur.

LUPUS & VULPES JUDICE SIMIO.

Quisquis manifestus fuit semel
mendaci in honesti, ei denegatur
fides, etiam dicenti vera. Brevis
fabula Æsopi probat illud. Lupus
infimulabat furti Vulpem, bac-
contendebat se non esse affinem hu-
ius criminis. Tunc Simius con-
sedit arbiter inter hos. Et cum
uterque dixisset pro se, ferunt Si-
mum protulisse tale iudicium:
Tu non videris, & Luce, amissis
quod postulas; & arbitror, &
Vulpes, te suratam esse, quod
bene pernegas.

Q Uicumque turpi fraude semel innotuit,
Etiam si verum dicit, amittit fidem.
Hoc adtestatur brevis Æsopi fabula.
¶ Lupus arguebat Vulpem furti crimine,
Negabat illa se esse culpæ proximam.
Tunc judex inter illos fedit Simius.
Uterque causam cum perorassent suam,
Dixisse fertur Simius tententiam:
Tu non videris perdidisse quod petis:
Te credo subripuisse quod pulchrè negas.

ANNOTATIONES.

2. Etiam si verum dicit, amittit fidem. | Id quid per juramentum, ubi turpi fraude semel
enim jure caustum est, ne quis possit probare ali- innotuit.

FABULA XI.

Ridicula in imbelli virtutis ostentatio.

ASINUS & LEO VENANTES.

Expers fortitudinis se extollens
verbis, decipit ignotos, & se pra-
bet deridendum notis. Cum Leo
vellet venari socio Afino,

Virtutis expers verbis jactans gloriam,
Ignotos fallit, notis est derilui.
¶ Venari Afello comite quam vellet Leo,

ANNOTATIONES.

Æsopus & hanc Fabulam attigit, licet non eo-
dem modo, ubi dicit Asinum pelle Leonis indu-
tum perterrituisse feras omnes præter Vulpem,
quæ auditâ voce Afini, ait ad ipsum: Ego te pa-
riter simiſſem, niſi rudentem audiuifero.

1. Virtutis expers. | Vox æquivoca, quæ ad virtu-
tem animi, & ad fortitudinem significandam afflu-
mitur. Ibi vero usurpatum pro robore & fortitudine.
2. Ignotos | Hic active vox ista accipitur de iis,
qui non nolunt aliquid.

Con-

Con
Ut
Fugi
Clau
Nov
Qua
Leo
Qua
Jub
Qua
Infi
An

lect
qui

tur
&ti
eri

B
I
C
V

Contexit illum frutice, & admonuit simul
Ut insuetâ voce terreret feras,
Fugientes ipse exciperet. Hic auriculas
Clamore subito tollit totis viribus,
Novoque turbat bestias miraculo ;
Quæ dum paventes, exitus notos petunt,
Leonis afficiuntur horrendo impetu.

Qui postquam cæde fessus est, Afinum evocat,
Jubetque vocem premere : tunc ille insolens :
Qualis videtur tibi opera hæc vocis meæ ?
Insignis, inquit, sic ut nisi nossem tuum
Animum, genûisque, simili fuissim in metu.

5 illum occultavit in vespibus, &
præterea monuit, ut territaret
animalia cantu insolito, dum ipse
illa caperet in fuga. Afinus ere-
ctis statim auriculis cæpit rudere
quidam maxime, & terrere feras
bac arte insolita. Quæ exterrita
dum quarunt effugia sibi nota,
opprimuntur impressum horrendum
Leonis. Qui postquam desartigatu-
tus est tanta strage, vocat ad se
Afinum & præcipit, continet
vocem : Tunc Afinus insolens :
Quale tibi videtur beneficium
mea vocis ? Insigne ait, & ita ut
ipse fugissim timore pari, nisi
mibi fuisset perspectus tuus animus, & tua progenies.

ANNOTATIONES.

6. *Hic auriculas clamore subito tollit.* | Hanc
lectionem retinuimus ; non displicebit tamen si
quis ope veterum exemplarium scribere malit.

Heic auriculus.

Clamorem subitum tollit totis viribus.

10. *Leonis afficiuntur horrendo impetu.* | Legi-
tur in quodam exemplari, affliguntur ; quæ le-
ctio verior videtur, quamquam primam retinu-
erim, quia hunc locum Phædri non obscurat.

15. *Simili fuissim in metu.* | Exemplar Da-

nielis habet simili fugissim metu, & sensu Phæ-
dri meo judicio accommodatus. Videatur Fa-
bro ratio carminis postulare fuissim similiter,
cum legatur apud Plautum in Pœnulo, Quo ge-
nere gnata, qui parentes fuerint, pro fuerint.
Idque à verbo suo, quod nec Virgilius ipse in
Æneide refugit.

Tros Rutulive fuit.

Format autem ex se, fui, aut eundem fermè
modum quo dicebatur, pluwo, pluvi.

FABULA XII.

Utilissimum sæpè quod contemnitur.

CERVUS CORNIBUS IMPEDITUS.

LAUDATIS UTILIORA QUÆ CONTEMPSERIS
Sæpè inveniri, hæc exerit narratio.

¶ Ad fontem Cervus quum bibisset restitit,
Et in liquore vidit effigiem suam.
Ibi dum ramosa mirans laudat cornua,
Crurumque nimiam tenuitatem vituperat,
Venantum subito vocibus conterritus
Per campum fugere coepit, & cursu leví
Canes elusit : silva tum exceptit ferum,

5 Hec fabula ostendit illa qua
ipsum esse utiliora quam que
laudavimus. Cum Cervus posaf-
set ad rivum subditit, & intui-
tus est suum simulacrum in a-
qua : ibi stupens dum laudat cor-
nua arborea, & damnat nimiam
gracilitatem tibiarum, turbatus
repente clamoribus, venantum co-
epit aufugere per agros, & se fel-
lit canes celeri cursu. Tum fu-
bit saltus.

ANNOTATIONES.

1. *Exerit.* | Prodit & notum facit.

7. *Venantum.* | Ut Virgilius sæpe natantum
pro natantium.

9. *Elusit.* | Elegantissime dictum de illis flexi-
bus, circuitibusque implicitis, & in se redeuntibus,
quibus feras insequentes canes eludunt. Vulgo,
Les mettent en defaut. Put 'em to a fault.

Ferum. | Ferus pro fera usurpatur, ut apud
Virgilium :

In latus inque seri.

Atque etiam apud Phædrum :

*Tum gaudens ferus bebas quietes coepit agere
gratias.*

In

*in quibus retentus cornibus rā-
mōsis, capīs discerpi diris dentibū
canū. Tunc fertur moriens mi-
fisse hanc vocem. O me miserum
qui nunc tandem video quādā ea
me iuverint qua contempseram;
& quādā ea qua laudaveram,
mīhi fuerint pernicioſa!*

In qua retentis impeditus cornibus
Lacerari cœpit morsibus sœvis canū. | 10
Tunc moriens, vocem hanc edidisse dicitur:
O me infelicem, qui nunc demum intelligo
Ut illa mihi profuerint quæ despexerat,
Et quæ laudaram, quantum luctus habuerint! 15

F A B U L A XIII.

Laudatore nihil insidiosius.

VULPES & CORVUS.

*Quis latatur se laudari sermo-
nibus fraudulentis solvit ferme
semper pœnas pœnitidine indeco-
rā. Cum Corvus sedens in arbo-
re alta vellet comedere caseum ra-
ptum de fenestra; Vulpes hunc
videns incipit loqui ita. O Corve,
quanta est elegancia tuarum pen-
narum! Quantus te ore & cor-
pore refers? Si tibi vox effet, fo-
res prima ex alib[us]! Verum hic
male sanus volens ostendere vocem,
demisit rostro caseum, quem Vul-
pes versipellis statim arripiuit den-
te avido. Tunc stupidas Corvus
delusus dedit gemitum. Hac fa-
bula probat quid posset ingenium,
& sapientiam semper præstare
virtuti.*

Q U I se laudari gaudet verbis subdolis
Ferè dat pœnas turpi pœnitentiā. | 5
¶ Quum de fenestra Corvus raptum caseum
Comessē veller celsā residens arbore,
Hunc vidit Vulpes, dehinc sic occēpit loqui:
O qui tuarum, Corve, pennarum eit nitor!
Quantum decoris corpore & vultu geris?
Si vocem haberet, nulla prior ales foret.
At ille stultus, dum vult vocem ostendere,
Emisit ore caseum, quem celeriter
Dolosa Vulpes avidis rapuit dentibus. | 10
Tum demum ingemuit Corvi deceptus stupor.
Hāc re probatur quantum ingenium valet;
Virtute semper prævalet sapientia.

A N N O T A T I O N E S.

Ad hanc Fabulam Horatius:

*Plerumque recoltus**Scriba ex quinq[ue] viro Corvum deludet biantem.*

2. Ferè dat pœnas turpi pœnitentiā. | Non abs
re quib[us]dam rectius videtur, quod exemplar
Danielis suggerit:

Serā dant pœnas turpeis pœnitentiā.

3. Quum de fenestra Corvus. | Huc pertinet
Horatianum illud lib. II. Epistol.

*Sed tacitus paci si posset Corvus, haberet**Plus dapis, & rixa multo minūs, invidiaque.*

8. *Nulla ales.* | Usitator est ales apud Poetas
masculino genere, aliquando tamen & fœminino
legitur, ut in hoc loco.

12. *Tunc Corvi deceptus stupor.* | Tunc Corvus
stupidus deceptus ingemuit. Sic Catullus.

Talis iste mens stupor, nihil videt, nihil audir.
Hic loquendi modus usitatisimus est apud anti-
quos, ut diximus ad Fabulam II.

13. *Quantum ingenium valet.* | Hic non m
necat more antiquo.

14. *Virtute.* | Id est vi & fortitudine.

F A B U L A

FABULA XIV.

Fallax vulgi judicium.

EX SUTORE MEDICUS.

MAlus quum Sutor ihopiā deperditus
Medicinam ignoto facere cœpisset loco,
Et venditaret falso antidotum nomine,
Verboſis adquisivit ſibi famam ſtrophis.
Hic quum jaceret morbo confeſtus gravi,
Rex urbis, ejus experiendi gratiā,
Scyphum popofcīt; fusā dein simulans aquā
Antidoto miſcere illius ſe toxicum,
Hoc bibere jufſit iſpum, poſito prämo.
Timore mortis ille tum confeſsus eſt,
Non artis ullā medicum ſe prudentiā,
Verum ſtupore vulgi factum nobilem.
Rex advocaṭā concione hæc addidit:
Quantæ putatis eſſe vos dementiæ,
Qui capita veſtra non dubitatis credere
Cui calceandoſ nemo commiſſit pedes?
¶ Hoc pertinere verè ad illos dixerim,
Quorum ſtultitia quæſtus impudentiæ eſt.

Cum Cerdō imperitus, oppreſſus
paupertate incapiffet exercere me-
dicinam in loco ubi non erat notus,
ataque venderet medicamentum pro
verò antidoto, comparavit ſibi no-
men preſtigii verborum. Cum
hic decumberet affectus morbo gra-
vi, Rex civitatis exploratorem illius
ſcientiam, petit calicem, in
quem infundens aquam finxit ſe
miſcere venenum, cum antidoto,
deinde jufſit exhauriſte, proponit
mercede. Tum Sutor fassus eſt
metu mortis ſe non evaſiſe medi-
cum uilla arte & exercitatione, ſed
ſibi acquisiſſe hanc famam in-
ſictiā vulgi. Rex vocatis ciuibis
ſic arguebat: Quanta exiſtimatis
vos eſſe ſtultiā qui non timeria
committere illi vitam veſtram, ne
nullus creditis pedes calceis indu-
endos. Affirmaverim, verè hoc
ſpettare illos quorum audacia fa-
cit rem ex fatuitate multitudinis.

ANNOTATIONES.

2. *Ignoto loco.* | Peregrino in loco ubi eum
nemo noverat.
4. *Verboſis ſtrophis.* | Id eſt laqueis verborum
Metaphora. Stropheæ enim propriè laquei ſunt
decipiendis & captandis feris aptæ à ſpīgō verbo.
6. *Rex urbis.* | Qui ſummam tenet & regit in
Urbe. Atque ſic antiquiſ vocabantur ſingula-
rum urbium Rectores.
15. *Capita veſtra.* | Cum caput ſit præcipua
- corporis pars, uſitatissimum eſt apud Ciceronem,
ut vox illa uſurpetur pro vita. Elegantissimè au-
tem hoc loco uſurpatur propter ſequentem vo-
cem, *pedes*, augerque dicti acrimoniam, ex op-
positione. Capiti enim opponit pedes.
18. *Quorum ſtultia, queſtus impudentia eſt.* |
Id eſt, qui ita fatui ſunt, ut queſtus ad impu-
dentes devolet; vel, ut iis ſit queſtus, qui gna-
viter impudentes ſunt. Ita Georgius Grævius.

FABULA

FABULA XV.

Pauper dominum non fortē mutat.

ASINUS EGREGIE CORDATUS.

*In mutatione imperii, inopes
mutant s̄epius nihil aliud, nisi
nomen sui domini. Hec parva fa-
bula exerit illud esse certum. Se-
nex pavus pascebat Asinum in
prato. Ille conterris advenit
repentino hostium hortabatur Asि-
num ad fugam, nec caperentur.
Verum hic gradiens lente: Dic
amabo, num credas victorem mihi
datarum binas clitellas? Senex
negavit id facturum? Quid meā
igitur intereat cuius sim, cum de-
beam semper ferre meas clitellas?*

IN principatu commutando, s̄epius
Nil præter domini nomen mutant pauperes.
Id esse verum parva hæc fabella indicat.

¶ Astellum in prato timidus pascebat senex;
Is hostium clamore subito territus,
Suadebat Asino fugere, ne possent capi.
At ille lensus: Quæso num binas mihi
Clitellas impositurum victorem putas?
Senex negavit: Ergo, quid refert meā
Cui serviam, clitellas dum portem meas?

10

ANNOTATIONES.

1. In principatu commutando. | Elegans in hanc
fabulam exemplum politicum legere est apud
Tacitum, ubi dicit Augustum, licet mutato im-
perio, eadem magistratum vocabula retinuisse,
Ne dimissis, inquit, quidem finem esse militie, sed

*apud vexillum retentos, alio vocabulo, eosdem la-
bores perferre.*

8. Clitellas. | Clitellæ sunt instrumenta lig-
nea in quibus colligatae sarcinæ imponuntur A-
finis.

FABULA XVI.

Fidejussorem infidum cave.

OVIS & CERVUS.

*Cum fraudator se obstringit
malo præde, cupit facere malum,
non absolvere negotium. Cervus
petebat ab Ove modium frumenti
sponsi lupi: sed hac prætimens
frandem, dixit, Lopus solet semper
subripere & secedere. Tu vero &
Cerve, soles abire ex oculis summa
velocitate: ubi vos quarum cum
dies aderit præstituta solutioni?*

FRaudator nomen quum locat sponsu improbo,

Non rem expedire, sed mala videre expedit.

¶ Ovem rogabat Cervus modum tritici
Lupo sponsore, at illa præmetuens dolum;
Rapere atque abire semper adsuevit Lupus:
Tu de conspectu fugere veloci impetu:
Ubi vos requiram quum dies advenerit?

ANNOTATIONES.

1. Fraudator. | Qui in fraudem creditorum, &
eorum fraudandorum causa quid fecit, gessive,
fraudator dicitur.

Sponsare improbo. | Non lēcuplēte, qui non est
solvendo.

2. Non rem expedire, sed mala videre expedit. |
Sensus istius versus est subobscurus, aliud enim
significat quām verba sonant. Talis enim est.
*Nos sinere agere, sed aliquot architectari ma-
lum vult.*

FABULA

FABULA XVII.

Calumniatorem sua poena manet.

OVIS, CANIS, & LUPUS.

Solent mendaces luere poenas malefici.
¶ Calumniator ab Ove quum peteret Canis
 Quem commendasse panem se contenderet,
 Lupus citatus testis, non unum modò,
 Deberi dixit, verùm affirmavit decem.
 Ovis damnata falso testimonio,
 Quod non debebat, solvit. Post paucos dies
 Ovis jacentem in fovea conspexit Lupum :
 Hæc (inquit) merces fraudis à superis datur.

Fraudulenti solent dare panas
 mendaci. Cum Canis sycopanta
 repereret ab Ove panem quem affir-
 mabat se illi dedisse servandum,
 Lupus vocatus in testem affer-
 vat non deberi solum unum panem,
 verum decem. Ovis condemnata
 hac affirmatione mendaci, repre-
 sentavit quod non debebat. Aliquot
 interiectis diebus Ovis vidit Lupum
 prostratum in fovea. Diu inquit
 rependunt hoc primum maleficium.

5

FABULA XVIII.

Horret quisque adire locum ubi læsus est.

MULIER PARTURIENS.

Nemo libenter recolit, qui læsit, locum.
¶ Instante partu mulier peractis mensibus,
 Humo jacebat flebiles gemitus ciens.
 Vir est hortatus, corpus lecto reciparet,
 Onus naturæ melius quo deponeret.
 Minimè, inquit, illo posse confido loco
 Malum finiri quo conceptum est initio.

Nullus revisu labens locum qui
 nescit. Mulier parturiens exacto
 suo tempore recumbebat humi
 edens graves gemitus. Maritus
 ipsam monuis sus reponeret corpus
 cubili, quod abiceret commodius
 fundus naturæ. Nullatenus, in-
 quid, exīstimo malum posse aufer-
 ri ibi, ubi primo contractum est.

5

ANNOTATIONE S.

2. *Peractis mensibus.* | Novem scilicet, ad fo- | 3. *Hymo.* | Pro humi. Ita Ovidius: *Scdit hy-*
 tationem partus requisitis in muliere. | *mo nudā.*

FABULA XIX.

Omnem aditum malis præcludito.

CANIS PARTURIENS.

Habent insidias hominis blanditiæ mali,
¶ Quas ut vitemus, versus subjecti monent.
 Canis parturiens, quum rogasset alteram,
 Ut foetum in ejus tugurio deponeret,
 Facile impetravit ; dein reposcenti locum,

Et inditia improbi hominis sunt:
plena insidiarum. Versus confe-
 quentes nos docent illas fugere.
Cum canis instantे partu petisset
ab alia, ut ederet easulos in iüs-
suas casas, exoravit facile : Denique
nam illa repudieret sedem,

Pre-

adhibuit preces rogans breve tempus dum posset ariegere catulos rau- busiores. Hoc etiam finito, capi postulare vehementius rugurum. Cedam, inquit, tibi illud si potueris, esse par resistendo mihi & meis catulis.

Preces admovit: tempus exorans breve
Dum firmiores catulos posset ducere.
Hoc quoq; consumto, flagitare validius
Cubile cœpit: Si mihi & turbæ meæ
Par (inquit) esse potueris, cedam loco.

F A B U L A XX.

Stultitia plerumque exitio est.

CANES FAMELICL

*Suscepsum ridiculum, non modo
est irritum, verum etiam ducit
homines in ruinam. Canes asse-
xerunt in imo fluenti corium de-
mersum, & cœperunt haurire a-
quam, ut illud eductum possent
comedere facilius: sed disrupti
perierunt priusquam perficerent
quod conati erant.*

STULTUM consilium non modò effectu careret,
Sed ad perniciem quoq; mortales devocat.

Corium depresso in fluvio viderunt Canes:
Id ut comesse extractum possent facilius
Aquam cœpere bibere, sed rupti prius
Periere, quam quod perficerant, contingenter.

A N N O T A T I O N E S.

6. Contingenter. | Id est, Attingerent. Ut | Funcemque manus contingere gaudent.
Virgilius:

F A B U L A XXI.

Miser vel ignavissimo cuique ludibrio est.

LEO SENIO CONFECTUS.

*Qui defecitus est de veteri ho-
nore, est derisus in tanta calamiti-
tate, etiam inertibus. Cum Leo
confectus atate, & defecitus ro-
bore jaceret exspirans, Aper sa-
vus dentibus accurrit ad illum,
& ultro est antiquas injurias pla-
gias; Quin & statim Taurus in-
fensus transverberat illum suis
cornibus. Ut Asinus confixus
vulnerari sine periculo Leonem,
communis ipsi caput pedibus.*

QUICUMQUE amisit dignitatem pristinam
Ignavis etiam jocus est in calu gravi.

Defecitus annis & desertus viribus
Leo quum jaceret spiritum extremum trahens,
Aper fulmineis ad eum venit dentibus,
Et vindicavit icu veterem injuriam.
Infelix Taurus mox confudit cornibus
Hostile corpus. Asinus ut vidit ferum
Impunè lœdi, calcibus frontem exterit.

A N N O T A T I O N E S.

3. Defecitus annis. | Qui deficiebat propter | sternunt & proterunt obvia quæque. Unde
annos. Ovidius:

Desertus viribus. | Id est, à viribus. Ellipsis | Fulmen habent acres in aduncis dentibus apri.

præpositionis à. Et:

s. Fulmineis dentibus. | Qui instar Fulminis | Fulmineo celeres dissipat ore Canes.

At ille expirans : Fortes indignè tuli
Mihi insultare ; te naturæ dedecus
Quòd ferre cogor, certè bis yideo mori.

10 | At Leo trahens extremum spiri-
tum : Indignatus sum, ait, seras
generosas mihi intulisse consueme-
liam : Quòd autem cogor te su-
stinetere opprobrium naturæ, sancè video bis perire.

ANNOTATIONES.

12. Bis yideo mori. | Semel apri dentibus,
& iterum per infamiam ; cùm bona fama sit
veluti altera vita, infame quid est vinci ab ig-
nave, gloriosum vero à fortis ; unde Virgilius:

— Aenea magni dextra cadi,
Et Ovidius:
Quisquis es, ô Juvenis, dixit, solamen habeo
Mortis, ab Aemonio quod sis jugulatus Achille.

FABULA XXII.

Qui alteri suam ob causam commodat, injuriâ postulat id
gratiae apponi sibi.

MUSTELA & HOMO.

MUstela ab homine prensâ quū instantē necē
Effugere vellet: Quælo (inquit) parcas mihi,
Quæ tibi molestis muribus purgo domum.
Respondit ille: Faceres si causâ meâ,
Gratum esset, & dedissem yeniam supplici : 5
Nunc quia laboras, ut fruaris reliquis,
Quæ sunt rosuri, simul & ipsos devores,
Noli imputare vanum beneficium mihi.
Atque ita locutus improbam letho dedit.
Hoc, in se dictum debent illi agnoscere,
Quorum privata servit utilitas sibi,
Et meritum inane jactat imprudentibus.

Cum Mustela capta ab homine
vellet vitare mortem immuni-
tem : te oro, ait, ignoccas mihi qua
libero tuas adas muribus tibi in-
commodis. Ille retulit : si prafta-
res id meâ causâ, hoc gratia ap-
ponerem tibi, & exorares quod à
me petis suppliciter : Verum quia
insequeris mures quòd rodas qua
sunt rosuri, & quo simul eos devore-
res, noli mihi expensum ferre fal-
sum officium. Et sic fatuus dedit
neci hanc malignam. Hi debent
fateri illam fabulam sibi scriptam,
qui dum student propria usitati,
imputant vanum beneficium in-
causis & minime advertentibus.

ANNOTATIONES.

3. Molestis muribus purgo domum. | Ita Pal-
adius de Mustela.

Mordaces morsu solitus consumere mures,
Invisum & dominibus perdere deuse genus.

6. Reliquis qua sunt rosuri. | Reliquum, &
in plurali Reliquia, etiam neutro genere à La-
tinis dicuntur ; ut Alimonium, Deliquium.
Plautus Reliquia in neutro usurpavit in milite
glorioso.

At pedites tibi reliquia erant, si viverent.

8. Imputare beneficium. | Non est hoc loco,
acceptum referre beneficium, sed collatum ali-
cuil. Phrasis Senecæ & Plinio, potius quam Cicero-
roni, usitata.

12. Et meritum inane jactat imprudentibus. |
Istud ipsum est quod dicit Terentius : Ego Cha-
rine neutriquam officium liberi esse hominis puto.
Cum is nil promereat, postulare id gratia apponi sibi.
Id supra rotundissime dixit Pinzodus, Vanum
beneficium cuiquam imputare.

FABULA

F A B U L A XXIII.

Suspecta malorum beneficia.

C A N I S F I D E L I S.

Beneficis subito placet imprudentibus, sed struit inanes insidias prudentibus. Cum fur nocturnus porrexisset panem Cani, volens experiri num posset capi oblatâ offâ. Heus, ait Canis, vis mihi detinere linguam ne latrem protonis beri mei? Erras plurimum: namque tua liberalitas repentina me mons ut vigilem, ne facias tuam rem meâ negligentia.

R Epente liberalis stultus gratus est,
Verum peritis irritos tendit dolos.

¶ Nocturnus quum fur panem misisset Cani, Objecto tentans an cibo posset capi: Heus (inquit) linguam vis meam præcludere, 5 Ne latrem pro re domini? multum falleris. Namq; ista subita mē jubet benignitas Vigilare, facias ne meā culpâ lucrum.

A N N O T A T I O N E S.

6. Pro re domini. | Rei appellatio generalis fidelis. Sic Terentius, *Ad rem nostram sumus est, & extenditur ad omnia bona quae quis pos- attentiores.*

F A B U L A XXIV.

Potentes ne tentes æmulari.

R A N A R U P T A

Dum pauper studet imitari divitem, perit. Rana vedit alio-
nando Bovem in aliquo prato, & mota invidiâ ob tantam ipsius magnitudinem, distendit cutem rugosam. Tum petuit à natis suis, num esset major bove? Hi negarunt. Inflavit iterum pellem canatu validiori, & similiter interrogavit quisnam esset amplior? Responderunt; bovera. Tandem succens, dum conatur se magis ac magis intendere, disrupta perit.

I Nops potentem dum vult imitari, perit.
¶ In prato quodam Rana conspexit Bovem, Et tacta invidiâ tantæ magnitudinis, Rugosam inflavit pellem: tum natos suos Interrogavit, an Bove esset latior. Illi negarunt. Rursus intendit cutem Majore nisu, & simili quæsivit modo, Quis major esset? illi dixerunt: Bovem. Novissimè indignata, dum vult validius inflare sese, rupto jacuit corpore.

A N N O T A T I O N E S.

Hanc attigit fabulam Horatius, lib. 2. Satyr. 3.

— illa rogare
Quantane? num tandem, se inflans, sic magna
fuerit?

Major dimidio: num tanto? cum magis atque Se magis inflaret: Non si te ruperis, inquit, Par eris. —

F A B U L A

FABULA XXV.

Rete ne tendas Accipitri & Milvio:

CANIS & CROCODILUS.

Consilia qui dant prava cautis hominibus,
Et perdunt operam, & deridentur turpiter.

¶ Canes currentes bibere in Nilo flumine,
A Crocodilis ne rapiantur, traditum est.

Igitur quum currens bibere cœpisset canis, 5
Sic Crocodilus: Quamlibet lambe otio,
Noli vereri; at ille; Facerem mehercule,
Nisi esse scirem carnis te cupidum meæ.

Qui dant perversa consilia vi-
ris prudentibus, & abstinuntur
operam, & se prabent ridiculos.
Ferunt Canes in fluvio Nilo bibere
currendo, ne devorentur à Croco-
dilis. Cum ergo Canis quidam
cœpisset lambere currens, ita Croco-
dilus ad eum: libe quantum-
vis otiose nihil time: At Canis;
facerem equidem, nisi nossem te
esse avidum mea carnis.

ANNOTATIONES.

3. *Canes currentes bibere in Nilo.* | Sic Plinius lib. 8. Certum est, inquit, juxta Nilum amorem Canes currentes lambere, ne Crocodilorum aviditati occasionem præbeant. Unde natum Proverbium; *Tanquam Canis è Nilo.*

Nile. | Nilus fluvius Africæ maximus & notissimus: Credidere antiqui Nilum fuisse unum è Brachii Gebonis, ut legere est apud varios Autores, præsertim apud Lucanum lib. decimo, in quo Sacerdotes Ægypti inducunt idipsum referentes inter epulas, precibus ipsius Cæsaris. Verum hodie compertum est, ut pater ex Historia Africana de Marmo, & disputatione Isaaci Volphi de Nili origine, hunc oriri ex duobus

fontibus in Æthiopia superiori, & in regno Abassénorum, in terra Sachala, inter montes excelsos, qui siti sunt ultra Tropicum Cancri, duodecim circiter gradibus citra Äquatorem. Augeretur vero Nilus solutis nivibus, & imbrisbus assiduis qui multi sunt in Æthiopia mense Maio: non exundat tamen nisi decimo quinto Junii, propter longum iter, quod excurrere debent illæ aquæ antequam ad Ægyptum usque perveniant, testimonio Abassénorum.

4. *Crocodilis.* | Crocodilus Ægypti animal quadrupes. Nascitur ex ovo magnitudine ovi ascerini. Cetera que de ipso narrantur, sunt passim obvia.

FABULA XXVI.

Par pari refertur:

VULPES & CICONIA.

Nulli nocentum: si quis verò læserit,
Multandum simili jure fabella admonet.
¶ Vulpes ad coenam dicitur Ciconiam
Prior invitasse, & illi in patina liquidam
Posuisse sorbitonem, quam nullo modo
Gustare esuriens potuerit Ciconia:

Nemo ledendus: si quis verò
nocuerit alicui, fabula docet puniendum pari modo. Ferunt Vul-
pem prius vocasse Ciconiam ad
prandium, & ipsi apposuisse sor-
bitonculam fluidam in vase;
quam Ciconia famelica nequivit
gustare nillatenus.

ANNOTATIONES.

2. *Multandum simili jure.* | Id est, pœna ta-| jus dici sibi, quod ipse alii dixit, vel dici ef-
fionis. Unde Cicero: *Quis aspernabitur idem fecit.*

Hec cum invitasset vicissim Vulpem ad Cenam, ipsi anteposuit lagenam refertam cibo communio, in quam immittens collum, repletur ipsa, & cruciat convivam fame: Quæ cum lingeret incassum oras amphora, cognovimus advenam avem sic locutam. Qui libet debet representare libenter in se exemplum quod dedit.

Quæ Vulpem quum revocasset, intrito cibo Plenam lagenam posuit: huic rostrum inserens Satiatur ipsa, & torquet convivam fame: Quæ quum lagenæ frustra collum lamberet, 10 Peregrinam sic locuram volucrem accepimus: Sua quisque exempla debet æquo animo pati.

ANNOTATIONES.

8. Plenam lagenam posuit.] Lagena usitatè in aliis nominibus Græcis, in quibus uertitur dicitur. Tamen in veteri marmore legitur Lagona. M. Ulpio Aug. lib. Phadimo. Divi Trajani Aug. à ratione & Laguna. Rigaltius vult legi in veteribus libris, Lagona. Sed id factum est, ut in o. Ita ex νόξῃ, νοξ.

11. Peregrina volucris.] Sic vocat Ciconiam, quæ, teste Petronio, est hospita avis, exul hyemis, titulus tepidi temporis.

FABULA XXVII.

Avarus suus sibi carnifex est.

CANIS, THESAURUS, & VULTURIUS.

Hoc argumentum potest esse congruens avaris & illis qui editi licet humili fortuna, ambiunt tamen nominari divites. Canis effodiendo cadaver humanum, repellit thesaurum. Et quia offendit deos Manes, immissa est ipsi famæ auri, ut lueret pœnas sanctæ religioni violatae. Dum ergo incubat asro, immemor ciborum, enectus est fame. Super quem vultur sedens dicitur protulisse hæc verba: Justè periisti ô Canis, qui natus in compitis, & nutritus fôrdibus, appetivisti drepente divitias regum.

HÆC res avaris esse conveniens potest, Et qui humiles nati, dici locupletes student. ¶ Humana effodiens offa, thesaurum Canis Invenit: & violavit quia Manes Deos, Injecta est illi divitiarum cupiditas, 5 Pœnas ut sanctæ religioni penderet. Itaque aurum dum custodit, oblitus cibi Fame est consumptus: quem stans Vulturi super Fertur locutus: O Canis merito jaces, Qui concupisti subito regales opes, 10 Trivio conceptus, & educatus stercore.

ANNOTATIONES.

4. Violavit quia Manes deos.] Dii Manes erant dñi inferorum, ut quidam existimant, quibus fiebant sacra ne nocerent. Alii putant hoc nomine appellatas fuisse animas separatas à corpore. Unde videmus vetusta sepulchrorum monumeta diu manibus esse inscripta. Sunt etiam qui dicant eosdem esse quos Verustas genios appellavit, qui ne ipsa quidem mortua corpora defecrant, sepulchrisque inhabitent. Piaculum erat

antiquitus vim inferre manibus mortuorum.

6. Pœnas ut sancta religione penderet.] Id est, violatae religione sepulchorum. Antiquitus enim grande erat piaculum violare religionem sepulchorum, & saevire in mortuos. Ita Cicero de legibus, Deorum Manum jura sancta sunt. Et Virgilius 3. Aeneid.

Quid miserum Aenea laceras, iam parce Jephite. Parce piis scelerare manus.

FABULA

FABULA XXVIII.

Ne magnus tenuem despicio.

VULPES & AQUILA.

QUAMVIS sublimes debent humiles metuere:
Vindicta docili quia patet solertia.

Vulpinos catulos Aquila quondam fustulit:
Nidóque posuit pullis escam ut carperent:
Hanc perlecula mater orare incipit,
Ne tantum miserae luctum importaret sibi.
Contempsit illa turba quippe ipso loco.
Vulpes ab arâ tapuit ardenter facem,
Totamque flammis arborem circumdedit,
Hocque dolorem damno miscens sanguinis.
Aquila ut periculo mortis eriperet suos,
Incolumes natos supplex Vulpi tradidit.

Quantumvis potentes, debent
extinxere abiectos, quia ultioris
sic copia quibus est solertia docilia.
Aquila rapuit quondam natos Vulpes,
& abscondit eubilis in escam
suorum catulorum. Vulpes geni-
trix banc insequuta caput precari
ne inferret sibi infelix tantum dolorum.
Aquila precepit secura quippe
situ loci. Vulpes abstulit ab al-
tari torrem accensum, & circum-
cinxit totam arborem ignicua, ad-
dens dolori inimica, periculum pro-
les amittenda. Aquila supplices redi-
didit Vulpis natos salvos, ut libera-
ret suos catulos a periculo mortis.

M A N O T A T I O N E S.

8. Ardentem facem. | Non est otiosum episcopatum. Ferroque faces inspicat acuta.
thetum. Fax enim nihil aliud est quam fustis 10. Damno sanguinis. | Id est natorum peri-
incisus, & ita comparatus ut flammatum, si ita culo. Ita Ven. apud Virgilium vocat Æneam:
us postuler, concipere possit. Sic Virgilius: Sanguis meus.

FABULA XXIX.

Est cui magno constitit dicterium.

ASINUS IRRIDENS APRUM.

PLerumque stulti risum dum captant levem,
Gravi distingunt alios contumeliam,

Et sibi nocivum concitant periculum.

Asellus Apro cum fuisset obvius:

Salve, inquit, Frater. Ille indignans repudiat
Officium, & querit, cur sic mentiri velit.

Asinus dimisso pene, si similem negas

Tibi me esse, certe simile eit hoc rostro tuo.

Aper cum vellet facere generosum impetum,

Repressit iram: & facilis vindicta eit mihi,

Sed inquinari nolo ignavo sanguine.

Dum stolidi quarunt risum
inanem, ladunt persepe alios fam-
mam injuria, sibique parant ex-
tium nocivum. Cum Asellus oc-
currisset Apro, dixit, Ave Fra-
ter: Hic faciens reicit officium,
petitque quare velit mentiri
ita? — Cum Sus ne-
moris cultor pararet illum affi-
cere horrendo impetu, cohibus
iram, & dixit: mihi facile est
ulcisci, verum nolo contaminari
sanguine vili & abjecto.

F A B U L A XXX.

Mala publica in plebem recidunt.

RANÆ METUENTES TAURORUM PRÆLIA.

*Parvi sunt in periculo ubi
Magnates dècertant. Rana videns
è palude certamen Taurorum.
Heu, inquit, quanta nobis ruina pa-
vatur! Alterà percontante quare
loqueretur illud, cum illi contende-
rent inter se uter pecori imperaret,
& boves viverent vitam longe a-
liam ab ipsis. Gens est, inquit, se-
iuncta à nobis, & genus separa-
tum: sed qui aufugerit ejectus
imperio sylvarum, in latebris pro-
perabat paludis, & proterens nos op-
primet pedibus duris. Sic eorum
rabies spectat ad nostram salutem.*

HUmiles laborant, ubi potentes dissident.
Rana in palude pugnā Taurorū intuens;
Heu quanta nobis instat pernicies! ait.
Interrogata ab alia, cur hoc diceret,
De principatu quum illi certarent gregis, 5
Longéque ab illis degerent vitam boves:
Natio (ait) separata, ac diversum est genus.
Sed pulsus regno nemoris qui profugerit,
Paludis in secreta veniet latibula,
Et proculatas obteret duro pede:
Caput ita ad nostrum furor illorum pertinet. 10

ANNOTATI O N E S.

I. *Humiles laborant ubi potentes dissident.* | Ad | *Quidquid delirant reges, plectuntur Achivi.*
id Horatius appositi: | II. *Ita.* | *Hoc modo, hac ratione.*

F A B U L A XXXI.

Cui fidas, vide.

MILVIUS & COLUMBAE.

*Qui se credit defendendum
malo homini, dum inclamat o-
rem, reperit perniciem. Cum Co-
lumba sape vitassent Milvium, &
se eripuerint à morte perniciete
alarum. Rapax ille recurrit ad
dolum, & circumvenit tali fal-
lacia genus imbelli. Cur trahis-
tis potius vitam anxiam, quam
eligatis me in regem mito fadere,
ut vos reddam securas ab omni
consumelia. Haec nimium credu-
la sepe dedunt Milvio, qui potius
regno capi pasci singulis, &
exercere principatum diris unguibus.
Tunc una superstes ait, pu-
nimur iusti.*

QUI se committit homini tutandum improbo,
Auxilia dum requirit, exitium invenit.
Columbae saepè quum fugissent Milvium,
Et celeritate pennæ vitassent necem,
Consilium raptor vertit ad fallaciam: 5
Et genus inerme tali decepit dolo:
Quare sollicitum potius ævum ducitis,
Quam regem me creatis icto fœdere,
Qui vos ab omni tutas præstem injuria?
Illæ credentes, tradunt se Milvio
Qui regnum adeptus cœpit vesci singulas.
Et exercere imperium sœvis unguibus.
De reliquis tunc una: Merito plectimur. 10

ANNOTATI O N E S.

II. *Vesci singulas.* | Pro singulis. Ita Virgilii:
*Quid puer Ascanius? Superatne & vescitur
auras.*
Saltem ut in antiquissimis libris legitur, singulas,

EXPLICIT LIBER PRIMVS.

Solebant veteres in fine librorum scribere,
explicit, ut significanter librum absolutum. Unde
Hieronymus ad Marcellam. *Solemus completis*
*opusculis, ad distinctionem rei alterius sequentis me-
diuum interponere, explicit, aut, feliciter explicit.*

PHÆDRI

PHÆDRI FABULARUM LIBER SECUNDUS.

PROLOGUS.

Exemplis continetur Æsopi genus.
Nec aliud quicquam per fabellas queritur
Quam corrigatur error ut mortalium,
Acuátque fese diligens industria.
Quicumque fuerit ergo narrandi locus,
Dum capiat aurem & servet propositum suum,
Re commendatur, non auctoris nomine,
Equidem omni curâ morem servabo Senis :
Sed si libuerit aliquid interponere
Dictorum, sensus ut delectet varietas,
Bonas in partes (lector) accipias velim.
Sic ista tibi rependet brevitas gratiam,
Cujus verbosa nè sit commendatio
Attende cur negare cupidis debeas ;
Modestis etiam offerre quod non petierint.

INTERPRETATIO.
Ratio scribendi Æsopi constat
exemplis, neque intenditur aliud
quicquam per fabulas, nisi ut via
hominum emendentur, & ut accu-
rata diligentia excitetur. Que-
cunque igitur occurrit occasio
narrandi, dum teneat aures, &
equatur suum consilium, affirmat-
ur rebus ipso, non nomine auctoris.
Certe sequar omni industria con-
fessitudinem senis Æsopi : Verum
si mibi videbitur inserere aliquid
jocorum, ut diversitas sensus, ma-
gis placeat, velim, lector, aquib
bonique consulas. Sic brevitas com-
pensabit hanc gratiam, cuius ne sit
laus verbosior, vide cur debeas de-
negare avidus, & dare ultra mode-
stis quod non postulaverint.

ANNOTATIONES.

I. *Æsopi genus.* | Perperam quidam intelli-
gunt Protapiam Æsopi. Nihil enim aliud intel-
ligit hoc loco Phædrus, nisi eam scribendi ratio-
nem que usus est Æsopis in scribundis fabulis.
Ita in Prologo lib. 4. Et etiam alio loco :

*Uisus versu genere, sed rebus novis
Nunc fabularum cur sit inventum genus.*

Quemadmodum apud Terentium :
*Olim isti fuit generi quondam questi apud
seculum prius.*
Ceterum istud continentur, nihil aliud est quam
constat. Cicero, *Dii non venis, & nervis, & of-*
fibus continentur, id est constant.

FABULA I.

Sunt etiam sua præmia laudi.

LEO SAPIENS.

Leo sedebat super Juvencum jacentem. Prado supervenit petens partem. Concederem, ait, ni confueisses rapere, & repulit hunc malum hominem. Fortuio vero innocens viator venit eodem, & viso Leone, regressus est. Cui mittis ille dixit: Nihil est quod reformidas, sume confidenter partem debitam tua modestia. Tum separato tergore, Leo immisit se in syvas, ut accessus pateret viatori. Exemplum illustre omnino, & dignum laudis; sed aviditas habendi dat divitias: pudor vero & modestia paupertatem.

Super Juvencum stabat dejectum Leo: Prædator intervenit partem postulans: Darem (inquit) nisi soleres per te sumere: Et improbum ejecit. Forte innoxius Viator est deductus in eundem locum, Feroque viso retulit retrò pedem. Cui placidus ille: Non est quod timeas, ait: Et quæ debetur pars tuæ modestiae Audaeter tolle. Tunc diviso tergore, Silvas petivit, homini ut accessum daret. Exemplum egregium prorsus & laudabile, Verum eit aviditas dives, & pauper pudor.

ANNOTATIONES.

6. *Rettulit retro.* | Pleonasmus. Poterat enim oratio carere ista vocula, *retro*, sed cūmodi Pleonasti nonnihil habent elegantiae. Ita Te-

rentius: *Ante præfissi. Ita subtrifisi aliquantulum, &c.*

FABULA II.

Simile simili gaudet.

REPENTE CALVUS.

Dicemur exemplis homines quomodounque expilari a mulieribus, sive illum ament, sive amantur ab illo. Quadam femina callida dissimulabat annos euidam homini provelta aetatis, regens illos eleganti cultu. Illius etiam animus detinebatur amore pulchra adolescentula. Dum ambae mulieres affectant esse similes ipsi, coepérunt invicem feligere crines homini. Hic cum crederet se ornari studio mulierum, evasit calvus subito: nam puella exemerat omnes capillos albos, anus vero nigros.

A Fœminis utcunque spoliari viros, Ament, amentur, nempe exemplis discimus. Ætatis mediae cuidam, mulier non rudit, Tegebat annos, celans elegantiam: Animosque ejusdem pulcra juvenis coepera. Ambæ videri dum volunt illi pares, Capillos homini legere coepere invicem. Quum se putaret pingi cura mulierum, Calvus repente factus est, nam funditus Canos puella, nigros anus evellerat.

ANNOTATIONES.

6. *Dum videri volunt illi pares.* | Ætate autem potes senescentis & decrepitæ aetatis indicia, anus armis. Oderat enim juvenis capillos albos, ut vero nigros qui sibi non conveniebant.

FABULA

F A B U L A III.

Impunitas, peccandi illecebra.

HOMO & CANIS.

LAceratus quidam morsu vehementis Canis,
Tinctum cruento panem immisit malefico,
Audierat esse quod remedium vulneris.
Tunc sic Æsopus: Noli coram pluribus
Hoc facere canibus, nè nos vivos devorent,
Quum scierint esse tale culpæ præmium.
¶ Successus improborum plures allicit.

Quidam lesus dente Canis a-
cris, proiecit ipsi improbo panem
mersum suo sanguine, quia acce-
derat id cedere pro remedio vul-
neris. Tam Æsopus locutus est
scire: noli facere hoc in confectu
multicrum Canum, ne nos diser-
viant vivos, cum viderint se di-
nari tali præmio, ob culpam. Suc-
cessus malorum attrahit multos.

A N N O T A T I O N E S.

1. *Vehemens.* | Vox dissyllaba in hoc loco, *Vehemens & i*quidus puroq; simillimus amni.
ut apud Horatium:

6. *Scierint.* | Pro sciverint.

F A B U L A IV.

Vir dolosus seges est mali.

A QUILA, FELIS & APER.

Aquila in sublimi quercu nidum fecerat:
Felis cavernam nocta, in mediâ pepererat:
Sus nemoris cultrix foetum ad imam poluerat,
Tum fortuitum Felis contubernium
Fraude & scelestâ sic evertit malitiâ.
Ad nidum scandit volucris: Pernicies, ait,
Tibi paratur, forsâ & miseræ mihi.
Nam fodere terram quod vides quotidie
Aprum insidiosum, quercum vult evertere,
Ut nostrâ in plano facile progenie opprimat. 10
Terrore effulo, & perturbatis sensibus,

Aquila posuerat nidum in ai-
ta quercu. Fetus reperta Cauum,
partum ediderat in media quer-
cu. Sus incola silvarum pepere-
rat ad radices arboris. Tum Fe-
lies turbavit hanc fidalitatem for-
tuitam dolo, & sceleratâ maing-
nitate. Repis ad nidum Aquila:
tibi, inquit, struitur exsuum;
quoniam forte mihi infælici; nam
Aper dolosus quem cernis quotidie
fodere terram, vult eruere quer-
cum ut devoret facile nostrâ ca-
tulos humi dejectos: ita immisso
terrore, & commotis animis,

A N N O T A T I O N E S.

4. *Contubernium.* | Vocabulum militare, mani-
pulum enim militum significat, teste Vegetio, qui
Centurias in Contubernia divisas fuisse scribit:
ut decem militibus sub uno Papilione degentibus,
unus quasi praefectus Decanus, qui caput Contuber-
nii nominabatur. Unde Commilitones & Contu-
bernales dicuntur, à communibus tabernaculis.

8. *Quotidie.* | Secunda syllaba in hac voce bre-
vis est, aliquando etiamnum longa. Ita Terent.

Verum ubi videbit tantos sibi sumptus domi
Quotidianos fieri, nec fieri modum.
9. *Insidiosum Aprum.* | Difficultas esse potest
car dicit Aprum insidiosum, & non insidiosam
in feminino, cum sermo sit de Sue femina.
Certi error ineft, nisi velis Aptum esse ex eo
genere animalium quod vocant Epicœnum.

10. *In plano.* | Humi strata nostra proles,
querco evessa.

scandit ad sedem suis setigera :
Nati tui versantur grandi in dis-
crimine. Nam simul atque i-
veris ad pabulum cum turba tenel-
la, Aquila in procinu[m] est ad
tibi rapiens scutulas. Postquam
ergo permisit terror hunc locum
infidiosa abdidit se[lf]e cavernâ se-
cure. Inde exiens noctu suspenso
gradu, ubi se ingurgitavit cibis
& suos catulos, fingens timorem
circumspicit toto die. Aquila
timens periculum, desidet arbore.
Aper fugiens perniciem, non se
prospicit foras. Quid plura ? pe-
riuerunt fame cum suis, & dede-
runt magnum convivium natis
fels. Credulitas stolidus monetur
hoc apolo quantum mali vir
fallax inferat.

Direpit ad cubile setosæ suis ;
Magno (inquit) in periculo sunt nati tui.
Nam simul exieris pastum, cum tenero grege,
Aquila est parata rapere porcellos tibi. 15
Hunc quoq[ue]; timore postquam complevit locum,
Dolosa tuto condidit se[lf]e cavo.
Inde evagata noctu suspenso pede,
Ubi escâ le replevit & prolem suam,
Pavorem simulans prospicit toto die. 20
Ruinam metuens Aquila ramis desidet ;
Aper rapinam vitans non prodit foras.
Quid multa ? inediâ sunt consumti cum suis,
Felisque catulis largam præbuerunt dapem.
¶ Quantum homo bilinguis s[ecundu]m concinnet mali.
Documentum habere stulta credulitas poterit. 25

ANNOTATIONE S.

34. Nam simul exieris. | Nam simul atq[ue] exieris. | lenter agit. Unde Virgilius vocat Tyrios Bilin-
gues. Homo bilinguis. | Qui dolose & fraudu-

FABULA V.

Ne quid nimis.

CÆSAR ad ATRIENSEM.

Eft Roma genus Ardelionum
oberrans sollicitè, inquies in quiete,
anhelans incassum, plura fa-
ciende, faciens nihil, subique im-
portunum, & invisum ceteris.
Mens est mihi hoc corrigeret, mo-
do tamen valeam, verâ historiâ :
opera pretium est illam ausculta-
re. Cum Tiberius Cæsar profectus
Neapolim, venisset in suam villam
Misenensem.

EST Ardelionum quædam Romæ natio,
Trepidè concursans, occupata in otio,
Gratis anhelans, multa agendo nihil agens,
Sibi molesta, & aliis odiosissima.
Hanc emendare, si tamen possum, volo 5
Verâ fabellâ : pretium est operæ attendere.
¶ Cæsar Tiberius quum petens Neapolim,
In Misenensem villam venisset suam.

ANNOTATIONE S.

1. Ardelionum. | Hi vocantur homines qui
se negotiis omnibus immiscant, ab ardendo dicti,
quod pro festinando veteres usurparunt. Quam-
quam melius ab Ardeca avidiæ Ardeliones, quia
avis hujus instar huc & illuc volitant & circun-
cursant, dum omnibus se student negotiis immi-
cere. Hoc genus hominum describit Martialis
tali Epigrammate :

Nil bene cum facias, facis attamen omnia belle.
Vis diuam qui sis ? magnus es Ardeco.

6. Verâ fabulâ. | Fabula enim ad verum vel
falsum extenditur, ut supra ad fabulam primam
libri primi annotavimus.

7. Neapolim. | Urbs Campaniae maritima regi-
ni Neapolitani caput, ac totius Italie clarissima :
prius Parthenope dicta.

8. Misenensem villam. | Domus rustica. De
hac villa Misenensi ita Tacitus : Mutatis sajus
locis (Tiberius) tandem ad Promontorium Miseni
confedit in villa cujus Lucullus Dominus fuerat.
Est autem vicinum illud Promontorium mo^m,
Mifeno dicto, à Mifeno socio Æneæ ibi sepulcrum.
De quo Virgilius 6. Æneid.

Monte sub aero qui nunc Misenus ab illo
dictur.

Quæ

Quæ monte summo posita Luculli manu,
Prospectat Siculum & prospicit Tuscum mare,
Ex alticinctis unus atriensibus, 11
Cui tunica ab humeris linteo Pelusio
Erat deficta, cirris dependentibus,
Perambulante læta Domino viridaria,
Alveolo cœpit ligneo conspergere 15
Humum æltuantem, come officium jactitans:
Sed deridetur: inde notis flexibus
Præcurrit alium in Xystum, sedans pulverem.
Agnoſcit hominem Cæſar remque intelligit.
Heus (inquit Dominus) ille enim vero adſilit. 20
Tum ſic jocata elt tanti majestas Ducis:
Multò majoris, alapæ mecum veneunt.

qua adſicata à Lucullo in vertice
montis ſpectat mare Siculum &
aſpicit mare Tuscum, unius fer-
vorum atriensium altius cinctio-
rum, cuius uestis colligebatur ab
humero linteo Pelusio cirris defi-
entibus, demetiente hero virida-
ria amena, capit aſpergere ter-
ram aſcentem uasco ligneo,
oſtentans hoc officium urbanum;
verum irridetur. Poſtea præver-
tit Cæſarem in aliud ambula-
crum diuertit notis compescens
pulverem. Tiberius ſentit homi-
nem, & capit rem. Heus tu,
aīt Cæſar, hic ſtatiū accurrſi.
Tum princeps ſic jocans, alape
non venduntur apud me tam uili
precio.

ANNOTATIONES.

9. *Luculli manu.* | Quam posuerat Lucullus Pompeii & Ciceronis æqualis. Summus & for-
tunatissimus Romanorum legatus, qui duobus præliis vicit Mithridatem, & egit de illo Romæ triumphum. Poſtea abiecta rerum publicatum cura genio indulſit, & posuit ſuperba Palatia, æ-
deſque magnificas, inter quas fuit villa Misenensis.

10. *Siculum.* | Subintellige mare, quod à Si-
cilia Cretam uisque excurrit.

Tuscum. | Mare, vulgo Mer de Tſcano. Engl.
The Gulf of Lyons. Quod non ſolum Her-
truriam, sed & Latium, & regnum Neapolita-
num uisque ad Fretum Siculum alluit.

11. *Ex alticinctis.* | Alticinctos pueros vocat Horatius ſervos Nasidiens; id eſt, strenuos & industrios, qui demiffam uestem non gerebant, ne inter agendum impeditur.

Atrienſibus ſervis. | Qui stabant in atrio domus, iinenque custodiebant. Ab Atriorum tu-
tela, Varrone teſte, nomen habent ſervi At-
rienes. Fulvius Uſſinus ſuſpiciatur eisdem eſſe
qui in inscriptionibus dicuntur, Servi à ſupelle-

ſili: quia nempe ſervaverint ſupelleſtilem con-
vivalem, veterisque coenitarent in Atrio, hoc
eſt prope Culina, ut videre eſt ex verbiſ Scru-
pti in I. Eneid. Vicemque per ampla volant
Atria. Tangit, inquit, Romanorum morem: nam,
ut ait Cato, in Atrio, & duobus ferculis epulabam-
tur antiqui. Ibi etiam & pecunias habebant. Unde
qui honoratiores ſervi erant, liminum cuſtodes ad-
hibebantur.

12. *Linteo Pelusio.* | Pelusium eſt Ostium Nili
& Civitas Egypti feraciflora Jini, ex quo con-
ſiebantur linrea.

13. *Xystum.* | Locus eſt deambulationi ador-
natus, conſitus utrinque Platani.

14. *Remque intelligit.* | Mentem & confiſum

Ardelionis, qui ambiret libertatem.

15. *Alape mecum veneunt.* | Id eſt, libertas
carior emittitur. Apud Veteres enim quando aliquem manumittebant, alape percusſum cirum-
agebant, & liberum confirmabant apud Prae-
torum. De modo manumittendi paſſim, neque
quicquam protritum magis.

FABULA VI.

Potentiam malitiâ adjuram quis effugiat.

AQUILA, CORNIX, & TESTUDO.

COntra potentes nemo eſt munitus ſatis :
Si vero acceſſit conciliator maleſicus,
Vis & nequitia quidquid oppugnat ruit.
¶ Aquila in ſublime ſuſtulit Testudinem,

Nullus eſt ſat rectus aduersus
prentiores. Quidquid violencia
& malignitas impugnat, id per-
rit, ſi conciliarius malignus ſuper-
venit. Aquila tulit Testudinem
in altum,

Quæ

qua cum se abscondisset testa corneā, neque posset ullatenus vulnerari abdita, Cornix intervenit per aerem & volitam prope: Sustulisti profecto escam opiparam tuis unguibus, verè nī tibi ostendero quid oporteat te facere, fatigabis te frustra tanto onere. Promissa parte moneret, ut frangat cornearum domum missam ab alto cælo supra rupem, quā illisā, nutritatur escā absque negotio. Aquila persuasa his verbis, obtinperavit moniteri, & quoque partita est ample cilum sua præceptrici. Ita Testudo qua munera fuerat beneficio naturæ, inferior duabus perit fato luctuoso.

Quæ quum abdidisset corneā corpus domo, 5
Nec ullo pacto lœdi posset condita,
Venit per auras Cornix, & propter volans:
Opimam sanè prædam rapuisti unguibus,
Sed nisi monstraro quid sit faciendum tibi,
Gravi nequicquam te lassabis pondere. 10
Promissa parte, suaderet ut scopulum super
Alris ab altris duram inlidat corticem,
Quā comminutā facilē vescatur cibo.
Inducta verbis Aquila, monitis paruit,
Simul & magistræ largè divisit dapem. 15
Sic tutæ quæ naturæ fuerat munere;
Impar duabus occidit tristi nece.

ANNOTATIONES.

5. *Cornæ domo.* | Abusivè ponitur pro testa | 7. *Propter volans.* | Id est juxta, ut apud Te-
cornæ, quā Testudines inveniuntur. | rentium, propter dormire.

FABULA VII.

Plura timenda divitibus.

MULI & LATRONES.

Duo Mnii incedebant oneriis oneribus; Unus portabat corbes eum nummis, Alter facies repletos multo hordeo. Primus dives sicut sarcina supereminens elato capite & agitans collo tintinnabulum argutum. Alius it comes lenti & tranquillis passibus. Eures assilunt derepente ex insidiis, & inter fragem vulnerant Muium ense, rapiunt pecuniam, nec curant hordeum nullius pretii. Cum ergo expilatus doleret suum infortunium: alter dixit: Later me neglectum, nihil enim perdidi, neq; accepi vulnus. Hoc exemplo egestas hominum secura est, ingentes vero divitiae patent multis discriminis.

Muli gravati sarcinis ibant duo; 5
Unus ferebat filicos cum pecunia,
Alter tumentes multo saccos hordeo.
Ille onere dives cella cervice emiens,
Clarumque collo jactans tintinnabulum:
Comes quieto sequitur & placido gradu.
Subito Latrones ex insidiis advolant,
Intérque cædem ferro mulum trusitant.
Diripiunt nummos, negligunt vile hordeum.
Spoliatus igitur casus quum fleret suos, 10
Evidem (inquit alter) me contemnum gaudeo,
Nam nil amili, nec sum laesus vulnere.
Hoc argumento tuta est hominum tenuitas,
Magno periculo sunt opes obnoxiae.

ANNOTATIONES.

2. *Fiscus.* | Fiscus corbis erat vimineus in quo recondebant Romani pecuniam publicam & imperatoriam. Unde metaphorice desumitur vox illa pro pecunia.

8. *Ferro trusiant.* | Locus vexatissimus; vulgo legebatur tonsitans. Alii trucidant, unde trusiant posuit Rigalius. Meursius maluit trudit, ut sit à tundendo, quasi variis ictibus ferri tundenter cutem Muli ne cum sarcina aufugeret. Cer-

te trusiant nullibi legitur nisi in hoc Phædri loco. Tuditō vero est vox nostra apud Festum & significatiōnem habet accommodatam ad locum Phædri. Trusitō posset esse verbum frequentatū à verbo trudo; unde trusitō, sed illius significatio non convenit clare sensui Phædri. Idcirco reficio.

13. *Tuta est hominum tenuitas.* | Unde Sallustius: Egestas habetur facile sine danno. Et Horatius: Cantabit vacuus coram latrone viator.

FABULA

FABULÆ VII.

Plus videoas tuis oculis quam alienis.

CERVUS & BOVES.

Cervus nemoris excitatus latibulis,
Ut venatorum fugeret instantem necem,
Cæco timore proximam villam petit,
Et opportuno se Bovili condidit.
Hic bos latenti: Quidnam voluisti tibi,
Infelix ulro qui ad necem cucurseris,
Hominumque recto spiritum commiseris?
At ille supplex: Vos modò, inquit, parcite,
Occasione rursus erumpam datâ,
Spatium diei, noctis excipiunt vices;
Frondem bubulcus adserit, nec ideo videt,
Eunt subinde & redeunt omnes rustici,
Nemo animadvertis: transit etiam villicus.
Nec ille quicquam sentit, tum gaudens ferus
Bobus quietis agere coepit gratias,
Hospitium adverso quod præstiterint tempore.
Respondit unus: Salvum te cipimus quidem,
Sed ille qui oculos centum habet, si venerit,
Magno in periculo vita versatur tua.
Hæc inter, ipse dominus à cena redit:
Et quia corruptos viderat nuper Boves,
Accedit ad præsepe: Cur frondis parum est?
Stramenta desunt. Tollere hæc aranea
Quantum eit laboris? Dum scrutatur singula,
Cervi quoq; alta eit conspicatus cornua.
Quem convocatâ jubet occidi familiâ,
Prædámque tollit. ¶ Hæc significat fabula,
Dominum videre plurimum in rebus suis.

Cervus excitata latebris nemoris
fugit in villam vicinam meum imprudenti, ut se suaderet morti
sui imminentia à venatoribus, &
se occultavit in stabulo cuncto.
Bos dixit hisc delitescens: Quidnam propositi, miser, cui te obje-
ceris ultra morti, & credideris vi-
tam adibus hominum? Cui ille ro-
gans; vobis, inquit, ne ladite, me
præripiam iterum foras ubi se op-
priunit at obtulerit. Non venit d'ea
exacto; Bubulus apparet frondis
bobus, neque tamen animadver-
it. Deinde omnes rustici eunt redunque; nullus vider. Quin &
villicus venit, neque hic deprehen-
dit quicquam. Tum cervus exulta-
ns caput habere gratiam bobus
tacitis, quod illum exceperint bo-
bilio, inique tempore. Unus di-
xit: Evidem te volumus incolu-
mem: sed si ille accesserit, cui sunt
centros oculi, tua vita versabitur
in surano discrimine. Dum hac
souereur, Herus venit à cena,
& quoniam appaserat non ita pri-
dens boves dejectos, sicut bovile:
Quare, ait, parum adeo frondium
est & Pales non sufficiunt. Quan-
tum operis est auferre has relas
aranearum & Dum lustrat singula,
vidit elata cornua Cervi, quem
imperavit interficiendus acci-
serat, & abstulit frondem. Ita
fabula demonstrat dominum cer-
nere multum in suis rebus.

ANNOTATIONES.

2. Ut venatorum fugeret necem. | Scilicet à Venatoribus sibi inferendam. Ibi est ambiguitas, quia vox venatorum affectu non pallivè tuncitur hoc loco.

3. Cæco timore. | Quia facit nos cæcos, & imprudenter in rebus nostris.

5. Voluisti tibi. | Malum patere. Imitatio Virgiliana: Eheu quid misero volui mihi.

15. Quietis bobus. | Qui eum non prodiderant latitantes in stabulo.

16. Hospitium adverso. | Ita Cic. Amicus certus in re iusta cernitur. Et Plautus eum amicum pronuntiat, qui in re dubia juvat. Unde Ovid.

Si fueris dives multis numerabis amicos,
Tempora si fuerint nubila solus eris.

18. Qui habet centum oculos. | Nec famam, aut Argum intelligi, quibus Poetæ tribuunt centum oculos. Ibi est Periphrasis, ut heri curam & perspicaciam depingat. Dat enim centum oculos, ut indicet Dominum esse oculatissimum. Unde Socrat.

Oupsa quod doquor vosque destricti rapetidu.
Namque lumen adium puto neri presentiam.

21. Corruptos. | Macilentes, macie perditos. Imitatio Græci sermonis.

23. Aranea hæc. | Adjectivè ibi sumitur, & subauditur texta aranea.

FABULA

FABULA IX.

Epilogus.

IN VIDEA VIRTUTUM COMES.

Athenienses exerent magnum statuam Aespo, & posuerunt hunc servum in basi semper mansura, ut innotesceret omnibus pandi iter ad gloriam, neque concedi honores nobilitati, sed virtuti.

Quia alius praripuerat ne esset primus, curavi ne foret unicus scriptor Fabularum. Id non est invidere, sed emulari. Si vero Roma affiraris meo labore, plures ipsi erunt autores, quos conferat cum Græcis autoribus. Si invidia voluerit carpere diligentiam, non ideo auferet tacitam cognitionem laudis mihi debitæ. Si noster labor devenit ad tuas aures, & si tua mens tangitur fabulis fictis industria, illud bonum præcidit omnem causam querimoniam: Sin vero eruditum studium, incidit in manus eorum, qui nati sunt invita Minervâ, neque quisquam valent, nisi obrestate optimis quibuslibet. Sustinebo firmato animo hoc exitiale infortunium; dummodo forsitan pœnitentia sui criminis.

ASopo ingentem statuam posuere Attici, Servumque collocarunt æterna in basi, Patere honoris scirent ut cuncti viam, Nec generi tribui, sed virtuti gloriam. Quoniam occuparat alter nè primus forem, Nè solus esset itudui, quod superfuit: Nec hæc invidia, verum est æmulatio. Quòd si labori faverit Latium meo, Plures habebit quos opponat Græcia. Si livor obtrectare curam voluerit, Non tamen eripiet laudis conscientiam. Si nostrum studium ad aures pervenit tuas, Et arte fictas animus sentit fabulas, Omnem querelam submoveat felicitas. Sin autem doctus illis occurrit labor Sinistra quos in lucem natura extulit, Nec quicquam possunt nisi meliores carpero, Fatale exitium corde durato feram, Donec Fortunam criminis pudeat sui, 15

1. *Aespo ingentem statuam posuere Attici.* | Status hujus autorem fuisse nobilissimum illum statuari Lysippam discimus ex Epigrammate Agathiae Scholastici, qui Justiniani Imperatoris ævo vixit: ex eodem quoq; discimus cum iidem Athenienses etiam septem sapientibus Græciæ singulis suas collocassent statuas, omnium maximum honorem eos habuisse Aespo, ejusque statuam ordine primam esse voluisse. Sic igitur Agathias.

Eόντι πολῶν Λαυρίπε τέρσην, Σικεώνε πλάγια,
Λεπτὸν Αἰούπτη σήστης τῷ στρατῳ.
Lando te Lysippe senex Sicyone sculptor,
Aespi effigiem quid statuis Samii, &c.
Attici. | Attica, regio Achaiae seu Helladis, quæ & Mopsopia & Cecropia dicta est, in qua

Athenæ urbs totius Græciae caput. Hinc Atticus nomen gentis.

8. *Latium.* | Regio Italie notissima inter Hebriam & Campaniam, à latendo dicta, quod ibi Saturnus latitaret.

9. *Plures habebit.* | Qui meo exemplo conscribent fabulas.

Quos opponat Græcia. | Id est, Doctissimis viris è Græcia, qui multa opera reliquerunt posteritati.

14. *Omnem querelam submoveat felicitas.* | Ita mihi beatus video, si movearis fabulis, nullum ut mihi querendi locum relictum esse putem.

15. *Illi doctus occurrit labor.* | Id est, sic adversus labor: nam occurrere pro adversari hoc loco ponitur.

PHÆDRI FABULARUM LIBER TERTIUS.

PHÆDRUS ad EUTICHUM.

Phædri libellos legere si desideras,
Vaces oportet, Eutyche, à negotiis,
Ut liber animus sentiat vim carminis,
Verum, inquis, tanti non est ingenium tuum,
Momentum ut horæ pereat officii mei.
Non ergo causa est manibus id tangi tuis,
Quod occupatis auribus non convenit.
Fortassis dices: Aliquæ venient feriæ
Quæ me soluto pectore ad studium vocent:
Legesne, quæso, potius viles nænias,
Impendas curam quâm rei domesticæ,
Reddas amicis tempora, uxori vaces,
Animum relaxes, otium des corpori;
Ut adsuetam fortius præstes vicera?
Mutandum tibi propositum est, & vitæ genus, 15
Intrare si Musarum limen cogitas.

Si cupis, Eutyche, evolvere liberos Phadri, necesse est sis liber à negotiis, ut mens vacua sapiat elegantiam versus: Sed: ait, non polles tanto ingenio, ut perdam vel punctum hora mei munieris. Non est igitur ratio cur tristes id tuis manibus quod minime decet aures impeditas. Respones forte; aliqui dies feriales aderunt, qui me revocabunt ad studia libero animo. Verum, amabo, dedas ne te potius lectiōni fabularum inserviūm, quam des operam rei familiari, præstes amicis officia, servias uxori, remittas animum, procuras quietem membris, ut recurras validius ad officium solitum? Est tibi in eundum aliud consilium, & alia ratio vita, si vis subire penetralia Musarum.

ANNOTATIONES.

2. *Eutyche.* | Non satis compertum est quisnam fuerit ille Eutychus, & qualē personam in aula Tiberii sustinuerit. Verus tamen inscriptione Romæ legitur, EUTYCHUS AUG. LIB. NERONIANUS MEDICUS LUDI MATUTINI. Ludus autem ille matutinus, arena matutina dicitur apud Martial. Epigram. 25. lib. 10. Fit & mentio aliorum Eutychorum in inscriptionibus passim.

9. *Aliquæ venient feria.* | Dies quibus nihil agere erat licitum. Unde Cicero 2. de Legibus,

ait: Feriarum, festorumque dierum ratio in liberis requietem habet litium & iugitorum: in servis operum & laborum, quia compeditio animi conserve debet, & ad perfectionem operum rusticorum, & ad remissionem animorum. Erant autem feriae publicæ, & aliae familiarium proprie. Publicæ erant stativæ, quæ statis & certis quibusdam diebus observabantur. Aliae conceptivæ, quæ ordinabantur quotannis à Sacerdotibus & Magistratibus. Aliae denum imperativæ, quas Consules vel Prætores pro arbitrio potestatis indicabant.

Ego

Ego qui editus sum à mea parente in monte Parnassi, in quo veneranda Mnemosyne gravida novem vicibus dedit Jovi parentes artium. Quanquam sim natus in ipso ferme loco, & eradicaverim penitus ex animo amorem rei faciendo, meque adiunxerim ad hoc genus via gloria reclamante, tamen admittor cum fastidio in eorum numerum. Quid existimas illi eventurum qui fuderint corpora aggredi amplas divicias, proferens quæcumque jucundum studiis eruditis. Sed jam quæcumque fuerit (ut Simon dixit cum traheretur ad Regem Troja) conscribam tertium librum more & Esopi, illum consecrans tua diuinata, tuisque meritis. Si illum legis, gaudebo. Sin vero minus erit certe delectationi posteris. Nunc aperiam, paucis cur fabula excitatæ sint. Servitus qua non est sui juris, quia non audebat effusire quæ vellet, velavit fabulis proprias cogitationes, & se subduxit calumnias jocis effectis. Ego porro feci viam pro semita quam triverat, & adinveni plura quam tradiderat, feligens quedam in meum infortunium.

Ego, quem Pierio mater enixa est jugo, In quo tonanti sancta Mnemosyne Jovi Fœcunda novies artium peperit chorum, 26 Quamvis in ipsa natus sim penè schola, Curámque habendi penitus corde eraserim, Et laude invita in hanc vitam incubuerim, Fastidiosè tamen in cœtum recipior. Quid credis illi accidere, qui magnas opes Exaggerare querit omni vigiliâ, 25 Docto labori dulce præponens lucrum? Sed jam quodcumque fuerit (ut dixit Simon Ad regem quum Dardaniæ perductus foret) Librum exarabo tertium Æsopi Itilo, 30 Honori & meritis dedicans illum tuis: Quem si leges, lætabor, sin autem minùs: Habebunt certè quō se oblecent poteri. Nūne fabularum cur sit inventum genus, Brevi docebo. Servitus obnoxia 35 Quia quæ volebat non audebat dicere, Affectus proprios in fabellas transtulit, Calumniamque fictis elusit jocis. Ego porrò illius semità feci viam, Et cogitavi plura quam reliquerat, 40 In calamitatem deligens quædam meam.

ANNOTATIO N.E.S.

18. *Pierio jugo.* | Pierius mons Thessaliz, in Macedonia confinio, Musis Sacer, quæ ex eo Pierides dictæ sunt.

19. *Mnemosyne.* | Nympha Pieria, quæ habuit ex Jove novem Musas. Vox Graeca est μνημοσύνη quæ memoriam significat. Poetæ hanc Musarum matrem finxeræ, quia omnium scientiarum Thesauri beneficio memorie acquiritur & conservatur.

20. *Artium chorūm.* | Chorus propriæ est coœrorum cantus & saltatio in Tragoediis aut Comœdiis. Accipitur vero impropriæ, pro quovis personarum numero, & ibi pro novem Musis quæ dicuntur artes adinveniunt. Prima vocabatur Clio historiæ parens. 2. Melpomene, Tragœdia. Thalia, Comœdia. Euterpe, Fistularum. Terpsichore, Citharæ. Erato, Lyra. Calliope, Verbum heroicorum. Urania, Astrologia. Et Polymnia, Eloquenteræ.

23. *Laudē invita.* | Quæ me aliò vocabat. Vult se nullam spectasse laudem in eligendo hoc scribendi genere. Si enim id spectasset, debuerat aliud sequi studiū genus quod magis laudatur. Gronovius legit, laude nudā, id est, ob so'am laudem, & non ob aliud præmium.

28. *Simon.* | Filius Sisyphi, neposque Autolyci, Græcus verisepellis, & veterator, qui obfessæ Troja à Trojanis se capiendum obtulit, & ad Priamum Regem deduxit, ipsi persulit abisse Grecos, ac equum illum ingentem in urbe deducendum. Notissima historia.

29. *Regem Dardania.* | Triarium Regem Trojanorum, qui vocati sunt Dardanii à Dardano filio Jovis & Electrae, qui regnum Trojanum condidit, & ipsa regio Dardania dicta est. Postea urbs Provinciæ caput dicta fuit Troja, & populi Trojani, à Troe atavo Priami regis.

35. *Servitus obnoxia.* | Potestati & arbitrio aliorum subdita. Intelligit Æsopum qui Xanto Philosopho servitutem servisse dicitur. Servile quippe est non loqui quod sentias. Unde Plautus ait, *Servum hominem habere oculos, manus & lingua continentem.*

39. *Illiū semita feci viam.* | Semita est quid minùs tritum quam via. Primus Æsopus materialm fabularum repeperit, hanc ego polivi versibus senariis. Sic effecti ut illius semita quam primus triverit, evaderet via. Semita enim fit via, cum à pluribus frequenteretur, & sic vulgatur magis.

Quod

Quòd si accusator alius Sejano foret,
Si tellis alius, judex alius denique,
Dignum faterer esse me tantis malis,
Nec his dolorem delinirem remediis. 45
Suspicio si quis errabit suā,
Et rapiet ad se quod erit commune omnium,
Stulte nudabit animi conscientiam.
Huic excusatum me velim nihilominus.
Neq; enim notare singulatos mens est mihi, 50
Verū ipsam vitam & mores hominū ostendere.
Rem me professum dicer forsitan aliquis gravem.
Si Phryx Aēsopus potuit, Anacharsis Scytha
Æternam famam condere ingenio suo:
Ego literatæ qui sum propior Græciae, 55
Cur somno inertī deseram patriæ decus?
Threissa quum gens numeret autores suos,
Linoque Apollo sit parens, Musa Orpheo,
Qui laxa cantu movit, & domuit feras,
Hebriq; tenuit impetus dulci morā. 60
Ergo hinc abesto, livor, ne frultra gemas:
Quoniam mihi solemnis debetur gloria.

Induxi te ad legendum: sincerum mihi
Candore noto reddas judicium peto.

Quod si alter delator à Sejano surgeret, si alter testis, si alter demanda judex, profiterer me mereri tot mala, neque levarem meam calamitatem his solatis. Si quis ducatur in errorom suā suspicio, & imputabili dictum quod dicatur omnibus, prodit imprudenter suam conscientiam, attamen peto ut me habeat excusatum; nec enim est mihi in animo designare singulos, sed notare usum & mores hominum. Fortasse aliquis reponet me suscepisse duram provinciam. Si Aēsus ē Phrygia, & Anacharsis ē Scythia occidenti, posserunt traximenter eternari sua nomina ingenio, cur ego qui sum vicinior erudi a Gracia, negabo addere honorem mea patria otio desidi? Cum Natio Thracum recenseat suos autores: Apollo genuerit Linum, Musa Orpheum, qui excitavit rupes lyrā, delinivit feras, & maratus est flumen Hebri dulci morā. Ergo bone procul (invidia) ne delecta incassum: quia dignas sum honoris publico. Compuli te ut legeres, postulo ut mihi cognitis sinceritas præbeas verum testimonium.

A N N O T A T I O N E S.

42. *Alius Sejano.* | Id est, à Sejano, ut Horatius, *Alius Lysipo*. Sejanus pro arbitrio cuncta gelid sub Tiberio, suamque latissimè exercuit potestatem, ut ait Tacitus, libz. 4. Ann. Ipse Phædrus incidit in odium Sejani, a quo variis criminibus accusatus vix evasit incolunis; ram ille erat, & accusator & judex.

53. *Phryx Aēsopus.* | In Phrygia natus, quæ est regio Asia minoris.

Anacharsis Scytha. | Philosophus Scythicus multa sapientiæ & doctrinæ prædictus, qui summa usus est libertate in carpensis hominum mortibus, multaque præclarè dicta posteritati reliquit. Scythia Provincia Asia Borealis gemina intra & extra Imaum montem.

57. *Threissa cum geni.* | Thracia est regio Europæ ampla: indicat vero Phædrus sibi gente Thracem esse, ideoque Græcie eruditiois parenti propiorem quam erat vel Aēsopus Phryx, vel Anacharsis Scytha.

Numeret autores suos. | Linus & Orpheus primi literis excoluerunt Græciam, itaque autores

eos vocat. Porro hos autores dicit noster Thracus numerare suos, nōc est dicere non esse Græcos, verū Thraciæ gentis homines. Jam cum Thracæ fuerint illi qui Græciam instruxere literis, vult dicere: cur ego non studeo servare hoc decus meæ patriæ, cum praesertim Apollo & Musæ dii artium in Thracia mea habent, nōque eos autores literatæ Græce progeneruerint.

58. *Linus* Linus filius Apollinis & Terpsichoræ, aut, ut ali volunt Mercurii & Uraniae. Fuit Musicus & Poeta Thebanus.

Orpheus. | Is fuit genere Thrax, filius Calliopes & Apollinis, quem à Mercurio, aut à patre Apolline ferunt accepisse Lyram, quæ tantum valuit, ut illius cantu sylvas & faxa moverit, reduxitque tristis suam Eurydicen ab inferis. Fuit occisus à Menadiis iuxta Hebrum flumen.

60. *Hebreus tenuit impetus.* | Hebrus fluvius Thracia ex Hemo monte oriens, ac in Ægeum mare extensus. Volvit aquas magno impetu.

F A B U L A I.

Rei bonæ vel vestigia delectant.

ANUS ad AMPHORAM.

*Anus vidit jacere lagenam
vacuam qua diffunderet longe
suavem animam redolente adhuc
testa faciem vini falerni. Postea
quam flagrans iliam haufis totis
naribus; O dulcis odor, quan-
tum te dicam fuisse bonam olim,
cum habeas tales reliquias. Cui
nous sum, intelliget quo illud
spellet.*

ANUS jacere vidit epotam amphoram,
A Adhuc Falernâ fæce & testâ nobili,
Odorem qua jucundum latè spargerer.
Hunc postquam totis avida traxit naribus:
O suavis anima! qualem te dicam bonam
Antehac fuisse, tales cùm fint reliquiae?
Hoc quò pertineat dicet qui me noverit.

A N N O T A T I O N E S.

1. *Amphora.* | Vinarium vas oculo &c qua-
draginta textarios continens.

2. *Falerna face.* | Falernus mons & ager erat
Campaniae: ager frumenti, mons vini generosissi-
mimi ferax.

3. *Tales cum fint reliquia.* | Ita Horatius:

Quo simel est imbuta recens servabit odorem
Testa diu.

7. *Hoc quo pertineat.* | Senectutem suam con-
solarunt Phædrus. Vult ex hoc ultimæ senectutis,
qua est quasi fæcæ vitæ, opusculo fabularum posse
colligi qualis fuerit integra adhuc ætate.

F A B U L A II.

Benefico benè erit.

PANTHERA & PASTORES.

*Simile beneficium solet rependi-
a contemptis. Panthera impru-
dens corruit aliquando in foveam.
Rustici adverterunt. Alii congi-
cionis fuisse, alii obruunt lapidi-
bus. Quidam è contra tacti mi-
sericordia dederunt panem, ut
sustentaret vitam, quippe mori-
tura, et si nullus ipsis noceret.
Nox successus; repatur securi
ades, quasi reperturi extinxitam
postero die. Sed ut hac reparavit
vires debilitatus, exsilit à fovea
magno saltu, & fessilat in suum
rectum cursu citato. Interiectis
diebus aliquot, irrumpt, necat
armenta, trucidat pastores, &
dirmens omnia furit sano im-
petu.*

SOlet à despectis par referri gratia.
Panthera imprudens olim in fovea decidit,
Videre ægrestes: alii fustes congerunt,
Alii onerant saxis: quidam contra miseriti,
Perituræ quippe, quamvis nemo lèderet,
Misère panem, ut sustineret spiritum.
Nox infœcata est, abeunt securi domum,
Quasi inventuri mortuam postridie.
At illa vires ut refecit languidas,
Veloci saltu fovea fese liberat,
Et in cubile concito properat gradu.
Paucis diebus interpositis, provolat,
Pecus trucidat, ipsos pastores necat,
Et cuncta vastans fævit irato impetu.

A N N O T A T I O N E S.

10. *Se liberat fovea.* | Pro à fovea. Ellipsis. | feris, & etiam avibus, ut legere est passim in
11. *Cubile.* | Vox communis hominibus & Virgilio.

Tum

Tum sibi timentes, qui feræ perpercerant, 15
Damnum haud reculan; tantum pro vitâ rogant.
Et illa ; Memini qui me saxo petierint,
Qui panem dederint : vos timere abiitite ;
Illi revertor hōtis qui me læserant.

Tunc metuentes sibi qui miserit
fuerant feræ, non detrectant stra-
gem, deprecantur solum vitam.
Sed illa dixit: novi qui me la-
cessint saxis, & qui miserint pa-
nem; vos desvite metuere. Re-
deo solum i[n]fensa his qui me of-
fenderunt.

FABULA III.

Experientia præstantior arte.

AESOPUS & RUSTICUS.

Usu peritus hariolo velocior
Vulgè esse fertur : Causa sed non dicitur :
Notescet quæ nunc primum fabellâ mēa.
¶ Habenti cuidam pecora pepererunt Oves
Agnos humano capite : monstro exterritus 5
Ad confundendos currit mōrens hariolos.
Hic pertinere ad domini respondit caput,
Et avertendum victimâ periculum.
Ille autem affirmat conjugem esse adulteram.
Et infitivos significari liberos ;
Sed expiari potie majori hostiâ.
Quid multa ? variis dissident sententiis,
Hominisque curam curâ majore aggravant.
Æsopus ibi trans naris emunstæ senex,
Natura nunquam verba cui potuit dare : 15
Si procurare vis oltentum, ru[n]ice,
Uxores, inquit, da tuis pastoribus.

Dicitus experientia creditur
vulgo verior conjectore, sed filiorum
ratio, q[ua]d jamjam usigabitur
meo Apologo. Oves enixa sunt
Agnos capite hominis cuidam di-
uini fecoris. Terricu[m] prædigio pro-
perat tristis consuluirus hariolos.
Ile dicit hoc spēciare vitam heri,
& avertiandū mortuorum
hostiâ. He verò effeverat uxorem
esse adulteram, & naturi gna-
cos esse adulterinos, sed procurari
posse matri victimâ. Quid plu-
ra ? diatribuntur diversis opinio-
nibus & adaugent anxietatem
hominis majori anxietate. Æso-
pus hic aderat genex acuta naris,
quem natura non posuit un-
quam decipere: si vis, inquit,
o Ruricola, avertiere tale porten-
tum, juge conjuges tuis pa-
toribus.

ANNOTATIONES.

6. Hariolos. | Harioli futurorum conjectores
dicebantur. Quasi farioli a fari vel fando:
ut, hædus, fædus.

7. Caput. | Pro vita sæpiissime usurpatur apud
melioris notæ autores.

8. Avertendum victimâ periculum. | Sole
bant enim prodigia hostiis procurari, idque ex
consilio & Augurum præscripto, quindecimque
vitorum qui libros Sibyllinos super hac re adi-
bant & inspiciebant;

13. Majori hostiâ. | Majorem hostiam pro
maxima posuit, quod Poësis non intolens. Ma-
xima autem hostia apud veteres de ovibus dice-
batur, ita enim Fetus: Maximam hostiam ovi-
lis pecoris appellabant, non ad amplitudine cor-
poris, sed ab animo placidiore.

16. Procurare ostenum. | Solemnis vox Au-
gurum, id est avertere, & à cervicibus nostris
depellere:

D

FABULA

FABULA IV.

Mentem hominis spectato non frontem.

SIMII CAPUT.

*Alicujus conspexit Simium
pendentem apud Lanionem inter
alias mercimonias & cibarias.
Percontatus est, quis esset sapor,
tum Lanius ludens, Quale, ait,
caput est, talis est sapor. Puto
hoc dici jocofius quam verius,
cum vidi saepe pulchros, nequissi-
mos; & inveni plures deformes,
bonestissimos.*

PEndere ad Lanium quidam vidit Simium
Inter reliquas merces atque opsonia.
Quesivit quidnam saperet, tum Lanius jocans:
Quale (inquit) caput est, talis præstatur sapor.
Ridiculè magis hoc dictū quam verè æstimo. 5
Quando & formosos sæpè inveni pessimos,
Et turpi facie multos cognovi optimos.

ANNOTATIONES.

1. *Ad Lanium.* | Id est, *Apud Lanium,*
Plautum locis sexcentis adeas, ita *Ad prætorem*

litteretur turpi facie, tamen optimus moribus erat
præditus: unde Ovidius:

2. *Inter reliquas merces.* | Hoc loco reliquas
quatuor syllabarum est.

*Si mibi difficilis formam natura negavit,
Ingenio forma damna rependo mes.*

FABULA V.

Erit ubi poenas det procax audacia.

ÆSOPUS & PETULANS.

*Eventus fœlix trahit plurimos
in ruinam. Quidnapo proterus
congeffrat saxum in Æsopum.
Tanto, ait, melior; dein erogavit
illi assēm. Cum iterum illi impe-
gisset lapidem; per herculem nihil
mihi est amplius, sed tibi ostendam
unde possis habere. En nobiles &
dives adest, impinge quoque illi la-
pidem, & referes mercedem debi-
tam. His addutus verbis, paru-
it monenti: Verum spes delusus
temeritatem insolentem, captus
etenim dedit poenas patibulo.*

Successus ad perniciem multos devocat.
Æsopo quidā petuians lapidem impegerat,
Tanto (inquit) melior; assēm deinde illi dedit.
Sic prosequutus: Plus non habeo me hercule,
Sed unde accipere possis monstrabo tibi. 5
Venit ecce dives & potens: huic similiter
Impinge lapidem, & dignum accipies præmium,
Persuasus illi, fecit quod monitus fuit.
Sed spes fecellit impudentem audaciam,
Comprehensus namq; poenas persolvit cruce. 10

ANNOTATIONES.

3. *Tanto inquit melior.* | Laudandi atque ap-
probandi apud veteres formula. Improbandi
verò: *Tanto nequior.* Ut est apud Plautum.
Assēm. | Non ibi sumitur vox assis pro-

libra, sed pro nummo æreo.

10. *Cruce.* | Supplicii genus quod in usu fuit
ad tempora Constantini Imperatoris, qui aliud
abrogavit in honorem Crucis J. C.

FABULA

FABULA VI.

Ridenda imbecillorum superbiloquentia.

MUSCA & MULA.

Musca in temone sedit, & Mulam increpans,
Quām tarda es, inquit: non vis cūtiūs pro-
gredi?

Vide, ne dolone collum compungam tibi.
Respondit illa: Verbis non moveor tuis,
Sed istum timeo, sellā qui primā sedens
Jugum flagello temperat lento meum,
Et lora frænis continet spumantibus.
Quapropter aufer frivolam insolentiam:
Namq; ubi tricandum est, & ubi currendum scio.
¶ Hac derideri fabulā meritō poterit,
Qui sine virtute vanas exercet minas.

5

10

*Musca stetit in temone, & ar-
quens Mulam: Quām incedis
lente, ait! non placet incedere ei-
tatiūs? Cave ne tibi feriam cer-
vicem meo aculeo. Hec reposuit;
verba tua non me tangunt, sed
reformido hunc qui sedens in sella
anteriori, moderatur meum ju-
gum verbera flexibili, & regis
habenas frænis plenis spumā.
Quare omittit ridiculam auda-
ciam: Novi enim quando ope-
rari morari, & quando properare.
Ille potest jure irrideri hoc ar-
gumento, qui jactas minas ina-
nes sine animo.*

ANNOTATIONES.

3. *Dolone.* | Dolon est lignum in quo latet
gladiolus. Scitē Phaedrus Dolonem vocat Muscæ
aculeum quo pungit irata.

7. *Spumantius.* | Ita tenet ut spument: vult
reddere rationem quare non possit cūtiās progre-
di. Non tantū, ait, tenet, sed tenet tam va-
lide, meque cohibet, ut & frena spument, hoc
est, spumā ex labore oppleantur: Imitatione Virg.

Stat sompes, & frena ferox spumantia mandit.
9. *Ubi tricandum.* | Legit Grutterus strigam-
dum. Quid striga, quid strigandum, quia vulgo
notum non est, Scaligeri verbis utar. Strigare
dicuntur equi quiores interquiescent, dictum à stri-
ga qua erat spatum trummarum in quo equi strin-
gebantur.

FABULA VII.

Liber inops servo divite felicior.

CANIS & LUPUS.

Quām dulcis sit libertas breviter proloquar.
¶ Cani per�to, macie confectus Lupus
Fortè occurrit: salutantes dein invicem
Ut restiterunt; unde sic quæso nites,

*Dicam brevi quantum liber-
tas si grata. Lupus macilentus
incidit forte in Canem prapin-
guem: Tum se salutantes mutuū
ut steterunt. Unde, obsecro, sic
nudus es,*

ANNOTATIONES.

LUPUS & CANIS. | Similis ferme Fabula
legitur apud Aesopum de Afino Sylvestri qui be-
atum dicebat Afinum domesticum, & propter
bonam corporis habitudinem, & propter ciborum
copiam. Sed cum illum vidisset ferentem onera,
& Agafonem ipsium baculis percutientem, abut-

& infelicem existimavit. Mire Horatius lib. 2.
Sermonum Satira 7. depingit quām libertas gra-
ta sit, fabulā Muris rustici, & Muris domestici,
quam leges. Hos sequutus est tanquam duces in
hacce fabula Phaedrus noster.

Et quibus escis factus es ita copulentus? Ego qui te praefo robore, encor escrivitio. Canis respondit ingenuo. Tibi erit fortuna simili, si valeas exhibere simile ministerium meo herbo. Quodnam aut ille? Ut custodias officium, & serves ades per noctem tutas a latronibus. Ego vero prafolum. Nunc tolero nives & pluviam, dicens etatem duram in nemoribus, quanto erit mihi melius morari in adibus, & me defidem replere multis cibis? Me igitur sequere. Dum eunt comites, Lopus animadvertis collum Canis tritum à vinculis. Dic sodes, unde istud? Nihil est. Dic tamen, amabo. Quoniam videor ferox, me constringunt, ut dormiam per diem, & ut vigilem nocte accende. Sero liber discurro quo libitum est. Obicitur ultro panis, & herus largior ossa de sua mensa: servi projiciunt frusta, & obsonium quod quisque respuerit. Ita mea alvus satiatur sine labore. Age, si est animus aliquod ire, jam laces? Non est, ait, mihi. Uttere, o Canis, iis qua probas. Imperare nolo, & lege ut non sim mes juris.

Aut quo cibo fecisti tantum corporis? 5
Ego qui sum longè fortior, pereo fame. Canis simpliciter: Eadem est conditio tibi, Præstare domino si par officium potes. Quod? inquit ille. Custos ut sis liminis, A furibus tuearis & noctu domum. 10
Ego verò sum paratus: nunc patior nives, Imbresque, in sylvis asperam vitam trahens, Quantò est facilius mihi sub tecto vivere, Et otiosum largo satiari cibo? Veni ergo tecum. Dum procedunt, aspicit 15 Lupus à catena collum detritum Canis. Unde hoc, amice? Nihil est. Dic quæso tamen, Quia videor acer, alligant me interdiu, Luce ut quiescam, & vigilem nox quum venerit: Crepusculo solutus, quæ visum est, vagor. 20 Adfertur ultro panis, de mensa sua Dat ossa dominus, frusta jactat familia, Et quod fattidit quisque pulmentarium. Sic line labore venter impletur meus. Age, si quod est abire animus, est licentia? 25 Non plane est, inquit. Fruere que laudas Canis: Regnare nolo, liber ut non sim mihi.

ANNOTATIONES.

5. *fecisti tantum corporis.* | Nullus præter Phædrum videtur usurpare hunc loquendi modum. Significat pinguiscere, & nitidum, beneque curata cute fieri, ut ait Horatius. Legitur apud Lucretium verbum significationi oppositum; corpus amittere, id est, macrum fieri. Inveni tamen similes, & ferme germanas hujuscem loquendi formulas, ut Cicero in Verrem, *Maximam* hoc anno pecuniam facere posset; & Quintilianus, *Vices faciamus.*

20. *Crepusculo.* | Crepusculum est lux dubia, quæ fit ante solis ortum & occasum.

23. *Pulmentarium.* | Proprie dicitur puls vel cibus in modum pulsis factus. Quanquam & generalius pro quovis obsonio sumitur.

27. *Regnare nolo, ut non sim liber.* | Ita mus rusticus apud Horatium loco laudato: *Tum rusticus, haud mihi vita est opus hac, ait, & valeas, mage sylva carnisq;* *Tutus ab infidis tenui solabitur ero.*

FABULA VIII.

Sat pulcher, qui sat bonus.

FRATER & SOROR.

Intuere te sepe admonitus precepis. Erat cuidam filia maxime deformis, & eidem filius, præclaro & eleganti vultu. Hi ludentes more puerorum se consideraverant fortuitè in speculo posito in sedili genetricis;

PRæcepto monitus sæpè te confidera. ¶ Habet quidam filiam turpisimam, Idemque insigni & pulchrâ facie filium. His speculum in cathedra matris suppositum fuit, Pueriliter ludentes, fortè inspexerant, 5 Hic

Hic se formosum jactat : illa irascitur,
Nec gloriantis sustinet fratrios jocos,
Accipiens (quid enim?) cuncta in contumeliam.
Ergo ad patrem cucurrit lœsura invicem,
Magnaque invidia criminatur filium, 10
Vir natus, quod rem foeminarum tetigerit.
Amplexus utrumque ille, & carpens oscula,
Dulcemque in ambos charitatem partiens :
Quotidie, inquit, speculo vos uti volo :
Tu formam ne corruimas nequitæ malis :
Tu faciem ut istam moribus vincas bonis.

10

15

ille se iactat pulchrum ; hac indignatur, neque fert cavillationes germani superbientis, interpretans etenim omnia in malam partem.

Properat igitur ad parentem nocturna invicem, & accusat fratrem summam invidiam, quod vir natus contrectaverit ornamenta mulierum. Parent complexus ambo & osculatus (sic dividens gratum amorem in utrumque) impero, inquit, vos contemplari quotidie in speculo. Tu, ô fili ! ne decores tuam pulchritudinem malis moribus. Tu vero, nata, ut redimas faciem turpem bonâ indole.

ANNOTATIONES.

11. Rem foeminarum. | Omnem supellec-
tum mulierum, speculum scilicet, pigmenta, &
id genus alia, cultui & ornatui mulierum ser-
vientia, intelligit.

14. Quotidie speculo vos uti volo. | Sic Plautus
Epidico :

Non oris causa modo homines aquam fuit

Sibi habere speculū, ubi os contemplarent susum;

Sed qui perpicere possent cor sapientia.

15. Formam ne corruimas. | Sic Plautus Mo-
rell.

Nequicquam exornata est bene, si morata est male.
Pulcrū ornatum turpes mores pejus caro collinū;
Nam si pulchra est, nimis ornata est.

FABULA IX.

Fidelem ubi invenias virum ?

SOCRATIS DICTUM.

Vulgare amici nomen, sed rara est fides.
¶ Quū parvas ædes sibi fundasset Socrates,
(Cujus non fugio mortem, si famam adsequar,
Et cedo invidiæ dummodò absolvat cinis)
E populo sic nescio quis, ut fieri solet : 5
Queso tam angustam talis vir ponis domum ?
Utinam, inquit, veris hanc amicis impleam.

Nomen amici est obvium, at con-
stantia amicorum minime obvia.
Socrates (cujus non deprecor mor-
tem, si obtineam nomen ; & subeo
invidiam, modò insensim post ob-
bitum) cum sibi edificasset parvulam
domum, nesciu quis è plebe, ut
mos est, Dixit, Cur, ô tante vir,
fundas adem adeo arctam ? Utinam illam repleam amicis sinceris.

ANNOTATIONES.

2. Socrates | Philosophus Atheniensis. Nota Historia de illius morte. Accusatores fuē e Anytus & Melitus, qui postea omnium judiciis condenati, ipse verò Socrates absolutus post mortem, & statuā donatus,

4. Absolvat cinis. | Id est, post concrema-
tum corpus, & in cineres adductum. Respicit ad morem antiquum. Rogo enim imposita ca-
davera in cineres convertebantur, exceptis in-
fantibus alhuc edentulis.

FABULA X.

Ne sis credulus, maximè criminatori.

RES GESTA SUB AUGUSTO.

*Nocivum est credere & non
eredere. Subiiciam paucis exem-
plum rei urinque. Hippolytus
perit, quoniam fides habita est
Noverca. Troja verò versa, quo-
niam denegata est fides Cassandra.
Inquirenda est igitur plurimum
veritas antequam mens ferat in-
dicium iniquum sententiā teme-
raria. Sed ne minuam hanc ve-
ritatem antiquitate mendaci, re-
feram quod accidit meā state.
Cum vir quidam amaret uxorem,
& jam destinaret nato togam pu-
tam, ducus est in locum re-
motum à suo liberto, confiden-
te se suisini proximum have-
dem. Hic dum commentus so-
ret plurima de filio, & multa
de criminibus conjugis judica, ad-
didit id quod intellegebat, aman-
tem agerrime laturum, venire
scilicet crebro mæcum, & deho-
nestari nomen familia adulterio infami.*

*P*Ericulosum est credere & non credere,
Utriusque exemplum breviter exponam rei.
Hippolytus obiit, quia novercæ creditum est :
Castandræ quia non creditum, ruit Ilium.
Ergo imploranda est veritas multū prius, 5
Quām stulta pravè judicet sententia.
Sed fabulosa ne vetustate elevem,
Narrabo tibi memoriā quod factum est meā.

¶ Maritus quidam quum diligeret conjugem,
Togamq; puram jam pararet filio, 10
Seductus in secretum à liberto suo
Sperante heredem suffici se proximum,
Qui dum de puerō multa mentibus foret,
Et plura de flagitiis castæ mulieris,
Adjectit id quod sentiebat maximè
Doliturum amanti, ventitare adulterum,
Stuproque turpi pollui famam domūs. 15

ANNOTATIONES.

3. *Hippolytus.* | Thesei & Hippolytæ Ama-
zonis filius, qui cum constanti animo spernēt
mulierum congressum, à Phædra noverca, ab-
sente patre, amatūs est, sed repulsam sèpius
passa impudica mulier, insinuata stupri Hippoly-
tum apud Theseum. Ille credulus, filio, qui jam
domum impudicam fugerat, mortem impre-
tatur. Quod votum ratum fecit Neptunus, emisso
tauro marino qui equos Hippolyti confernavit,
inde per vepres & saxa distractus penit. Quod
ubi rescivit male sibi conscia mulier, scelus suum
confessa apud maritum, gladio se confudit.

4. *Cassandra.* | Priami regis Trojanorum filia,
quæ sèpius exitium Troje prædicterat, sed à
Trojanis fides ei non fuit habita, diis ita volen-
tibus.

7. *Eleven.* | Hoc in loco significat *minuam* ;
je diminue, *I lessen.* Significatio insolentior,
quæ tamen in Ciccone, & in Phædrio lis re-
petitur. De sumpta videtur metaphora à Truti-
na pondere librata; ut enim Lanx una ele-
vatur, pondus in ea in positum minutur, quoque
magis minutur, & magis Lanx elevatur. Rechè
igitur elevare erimus, pro minuere assumitur.

10. *Togamque puram.* | Depositā nimirtum
prætextā, quam purpūa distinctam gestabant
usque ad annum ætatis dictum quintum. Erat
autem dicta pura, quod albi coloris nulla admis-
ta purpura esset. Dicebatur etiam virilis & li-
bera, quia pueris virilem ætatem ingredientibus
dabatur. Libera verò, quia pueris toga pura ini-
tium quoddam libertatis erat, cùm antea essent
sub pædagogis.

12. *Primum hæres.* | Is dicitur qui & secun-
dus. Tria hæredum genera à Jurisconsultis tra-
duntur. Aut enim sunt necessarii; aut sui &
necessarii; aut extranei. Necessarius hæres est,
servus hæres institutus. Ideoque fit appellatur,
quia five velit, five nolit, omnino post mor-
tem testatoris liber & necessarius hæres fit. Sui
autem & necessarii hæredes sunt veluti filii; sui
hæredes appellantur, quia domestici hæredes sunt,
& vivo quoque patre veluti domini habentur:
necessarii verò dicuntur, quia five velint, five
nolint, tam ab intestato quām ex testamento,
ex lege duodecim tabularum hæredes sunt. Cæ-
teri qui testatoris juri subjecti non sunt, extranei
hæredes appellantur.

Incen-

Incensus ille falso uxoris crimine,
Simulavit iter ad villam, clamque in oppido
Subsedit, deinde noctu subito januam 20
Intravit, rectâ cubiculum uxoris petens,
In quo dormire mater natum jussérat,
Ætatem adultam servans diligentius.
Dum quærunt lumen, dum concursat familia,
Irae furens impetum non sustinens 25
Ad lectum accedit, tentat in tenebris caput.
Ut sentit tonsum, gladio pectus transfigit,
Nihil respiciens dum dolorem vindicer.
Lucernâ adlatâ, simul aspexit filium,
Sanctamque uxorem dormientem cubiculo. 30
Sopita primo quæ nil somno senserat :
Repræsentavit in se pœnam facinoris,
Et ferro incubuit, quod credulitas strinxerat.
Accusatores postularunt mulierem,
Romamque pertraxerunt ad Centumviros. 35
Maligna insentem deprimit suspicio,
Quod benti possideat. Stant patroni fortiter
Causam tuenes innocentis foeminæ.
A Divo Augusto tunc petiere judices
Ut adjuvaret jurisjurandi fidem, 40
Quod ipsos error implicuissest criminis.
Qui postquam tenebras dispulit calumniæ,
Certumque fontem veritatis repperit.
Luat (inquit) pœnas causa libertus mali.
Namque orbam nato simul & privatam viro, 45
Millerandam potius quam damnandam exitimo.
Quod si damnanda perscrutatus crima
Pater familias esset, si mendacium.
Subtiliter limasset à radicibus,
Non evertisset scélere funesto domum. 50
¶ Nil spernat auris, nec tamen credit statim,
Quandoquidē & illi peccant quos minimè putas;

Ille inflammatus flagitio supposito
sue mulieris, fixit se iturum ad
villam, sublittit rāmen clancu-
lum in pago ; dein regressus est
noctu domum, & subiit rectâ cu-
biculum uxoris, in quo genitrix
voluerat quiescere filium, custo-
diens accuratiā etatem maturam.
Dum quaritur lumen, dum
servi concursant, hic impatiens
furyis occurrit ad lectum, ten-
tat caput in obscurō : ut atton-
sas tractat, confudit corpus gla-
dio, nihil curans modò ulciscatur
dolorem. Lampade accessi vi-
dit in cubiculo filium dormientem
unā cum uxore casta, qua sepul-
ta alto somno nihil senserat ; ex-
hibuit in se supplicium sceleris,
seque interfecit gladio quæ credulitas
eduxerat. Delatores accu-
sarunt faminam, & duxerunt
Romam ad Centumviros. Iniqua
suspicio quod potiatur bonis, op-
primit innocentem. Advocati
stant constanter defendantem
causam mulieris insentis. Judices
tunc rogarunt Divum Augu-
stum ut sublevareti fidem jurisju-
randi, quia ambiguitas criminis
illos intricabat. Qui postquam
discusit tenebras malitia, & in-
venit fontem indubitatum veri.
Puniatur, ait, Liberius origo ma-
li ; namque arbitrii hanc mulie-
rem dignam potius misericordia,
quam condemnatione, qua perdi-
dit simul & maritum & filium.
Si vero paterfamilias excusisset
flagitium condemnandum ; si
mendacium rimatus fuisset acutè
& radicibus, non extinxisset fa-
miliam scelere existiti. Aaris
conveniat nihil, neque tamen cre-
dat statim ; quis & hi peccant
quos non credere,

ANNOTATIONE S.

27. Ut sentit tonsum. | Vix scilicet caput : nam Romani tunc temporis barbam & capillos tondebant.

35. Ad Centumviros. | Centumviri, judices erant de quibus sic scribit Festus : Centumvira-
lia judicia à Centumvirs sunt dicta. Nam cum essent Roma triginta & quinque tribus, qua & Cu-
ria dicta sunt ; terni ex singulis tribibus selecti fu-
erunt ad judicandum. Luet quinque amplius quam centum ex iterint, tamen quæ facilis nomi-

natur. Centumviri sunt appellati. In illorum ju-
dicis versabantur iura, ut ait Cicero, Usucapio-
nem, Tuclarum, Gentilitatum, Agnationem, Al-
luvionem, Circumiuonem, Dexrum, Mancipio-
rum, Parietum, Luminum, Scilicidorum, Tejta-
mentorumque ruptorum, aut ratorum.

40. Jurisjurandi fidem. | Judices enim ante-
quam judicarent, in leges jurare coniueverant,
inquit Asconius.

¶ qui non peccant, opprimuntur
fidiis causis. Idud joest etiam
docere ignaros, ne quid ponderent
trutina aitorum. Etenim ambi-
tio diversa hominum, aut duc-
tur favore, aut suo odio. Ille tili
erit cognitus quem noveris per te.
Hec ierius fuisus, quod incurri
in offendit quorundam nimia
brevitate.

Et qui non peccant impugnantur fraudibus,
Hoc admonere simplices etiam potest,
Opinione alterius ne quid ponderent: 55
Ambitio namque diuidens mortalium,
Aut gratiae subscibit, aut odio suo.
Erit ille notus, quem per te cognoveris.
¶ Hæc secutus sum proprietate pluribus,
Brevitate nimia quoniam quoddam offendimus. 60

F A B U L A XI.

Deformitas dolenda quæ ex merito venit.

EUNUCHUS ad IMPROBUM.

Spado surgabat cum aliquo ne-
bulone, qui prater verba inhenesta
¶ jurgium acre, exprobavit ra-
durem virilitatis ereptæ En, in-
quit, illum unum est, quid me
angit vehementius, quoniam ca-
reco testibus corporis integri. Sed
quid, insane, carpis flagitium for-
tuna? Illud quippe infame est
homini, quod meritus fu ferre.

E Unuchus litigabat cum quodam imprebo:
Cui super obsecena dicta & petulans jurgium,
Damnum insectatus est amissi corporis.
En, ait, hoc unum eit, cur laborem validius,
Integritatis testes quia desunt mihi,
Sed quid fortunæ, ultæ, delictum arguis?
Id demum eit homini turpe, quod meruit pati.

A N N O T A T I O N E S.

7. Id demum est homini turpe quod meruit
pati. | Sic Plautus:

Pergin' seruum me exprobare

¶ Eſſe, quod vi hostili obtigit?
Nulla autem calamitas, aut deformitas corporis,
cuiquam probro dari debet.

F A B U L A XII.

Optima læpe despœcta.

MARGARITA IN STERQUILINIO.

Dum pullus gallina queritat
cibum in fimo, inventit unionem.
Quam imbonito, ait, tu quanta
res es, abjecta sis loco! O si quis
captus tus pretio te repperisset,
jamdiu venisses ad summum
honorem. Ego qui te inveni, ¶
cui esa est longe optabilior, neque
valo tibi esse aliquid utilitatis,
neque tu mihi. Hoc dico illis qui
me non norunt.

I N sterquilinio pullus gallinaceus
Dum querit escam, margaritam repperit?
Jaces indigno quanta res (inquit) loco:
O si quis pretii cupidus viduleret rui:
Olim rediſſes ad splendorem maximum.
Ego qui te inveni, potior cui multò ei cibus,
Nec tibi prodesse, nec mihi quicquam potes.
¶ Hoc illis narro qui me non intelligunt.

A N N O T A T I O N E S.

8. Hoc illis dico qui non me intelligent. | Con- | bula-um non moverentur, nec sentiebant vim
queritur Phædrus de illis qui utilitate suarum fa- | carminis, denegarentque ipsi honorem debitum.

F A B U L A

FABULA XIII.

Opus artificem probat.

APES & FUCI VESPA JUDICE.

APES in alta queru fecerant favos :
 Hos Fuci inertes esse dicebant suos.
 Lis ad forum deducta est, Vespa judice :
 Quæ genus utrumque, nosset cum pulcherrimè,
 Legem duabus hanc proposuit partibus : 5
 Non inconveniens corpus, & par est color,
 In dubium planè res ut merito yenerit :
 Sed ne religio peccet imprudens mea,
 Alveos accipite & ceris opus infundite,
 Ut ex sapore mellis, & forma favi, 10
 De queis nunc agitur, auctor horum appareat.
 Fuci recusant, Apibus conditio placet.
 Tunc illa talem sustulit sententiam :
 Apertum est quis non possit, aut quis fecerit,
 Quapropter apibus fructum relictuo suum. 15
 ¶ Hanc præteriissem fabulam silentio,
 Si pactam Fuci non recusassent fidem.

Apes posuerant favos in sublimi queru : Fuci pigri contendebant suos esse. Contentio venit in ius, Vespa indice, cui cum esset perspecta probe natura utrinque, obvulsi illam conditionem duabus partibus. Corpus tam simile est, & color similis, ut res adducta sit iure in ambiguum. Verum ne mea religio insciens aberret, capite alvearia, & conficie mel favis, ut ex gustu mellis, & figura favorum, dignoscatur auctor illorum de quibus controvexitur nunc. Fuci respiciunt legem, Apes accipiunt. Tunc Vespa proculit tale judicium. Non est iam dubium, quis non valeat facere favos, aut quis fecerit. Quare reddo Apibus suum opus. Prætermissem silentio hunc Apologum, si Fuci non violassent fidem datum.

ANNOTATIONES.

2. *Fuci.* | Sunt autem fuci, inquit Plinius lib. 11. fine aculeo, velut imperfecta apes, novissimeque a fæsis, & jam emeritis inchoatae, serotinus fatus, & nisi servitia verarum Apum. 7. *Si Fuci non recusassent fidem.* | Carpit illos, quos vocat Virgilius : O imitatores Fucum pecus.

8. *Relligio mea.* | Judicibus Relligio tribuitur,

FABULA XIV.

Otiare, quod labores.

AESOPUS LUDENS.

PUerorum in turbâ quidam ludentem Atticus Æsopum nucibus quum vidisset, reiitit,

Cum quidam Atheniensis Æsopum vidisset lufuantem nucibus inter pueros, substituit,

ANNOTATIONES.

1. *Puerorum in turba ludentem Æsopum.* | Nec enim in honestum quid est, si Æsopas luserit cum pueris. Hoc & summi viri fucere ante illum & post illum. Referunt Fridericum secundum Dianæ regem remittendi animi causa cum aulicis lufuisse familiariter, dicendo, agite luda-

mus dum Rex abest. Deinde postquam tempus adesset visum, adductiore vultu, definamus inquietabat, jam rex rediit.

Atticus. | Ex Attia regione, in qua totius regionis caput Athenæ, ut jam dictum est lib. 1. Fab. 3.

Et

illumque habuit pro insano. Senex
joculator potius quam jocandus,
se intellexit illud, protulit in me-
dio stinere arcum detensum :
Heus, ait, Sapiens, aperi quid ege-
rim. Accurrit multitudo : Hic
se excruciat diu, neque expedit
nodum questionis proposita. Tan-
dem cessit vietus. Tum Philo-
phus vitor : Franges brevi arcum,
si teneas semper tensum ; verum
si remiseris, poteris ut cùm erit
libitum. Ita ludus est nonnun-
quam concedendus animo, ut for-
tor recurrat ad cogitandum.

Et quasi delirum risit : quod sensit simul
Derisor potius quam deridendum senex,
Arcum retensem posuit in media via : 5
Heus (inquit) sapiens, expedi quid fecerim.
Concurrit populus : ille se torquet diu,
Nec quæstionis positam causam intelligit.
Novi simè succumbit : Tum viator sophus :
Citò rumpes arcū, semper si tensum habueris. 10
At si laxaris ; quum voles, erit utilis.
¶ Sic lufus animo debent aliquando dari,
Ad cogitandum melior ut redeat tibi.

ANNOTATIONES.

9. *Vitor sþlus.* | Sic Plinius lib. 36. cap. 12. *Hædopum Fabularum Philosophum* appellat.

FABULA. XV.

Qui educat pater magis, quam qui genuit.

AGNUS à CAPELLA NUTRITUS.

Canis dixit Agno balanti in-
ter Capellas, infane fallaris, illa
non est tua mater, & monstravit
oves longe seminas. Non qua-
ro illam quæ sit gravida cum
vult, deinde fert pondus incertum
certis mensibus, tandem dicit
projectum onus : Sed quero illam
qua me alit oblatâ mammâ, sub-
ducitque lac parvulus, ut mihi
pradeat. Verum quæ te genuit,
charior est ? Nun ita res est.
Unde illa novit, an nascetur alius
aut niger ? Porro fac nasci.
Cirè m.ii prestit grandis offici
um quod me concereret marem,
ut expectarem Lanonem quaque
horâ. Quare illa sù potior cuius
nulla potestas fuit in procreando,
quam quæ miserita est destituti,
& misericordia ulivo amorem ju-
cundum. Charitas facit paren-
tes, non natura. Autor velut
estendere his versus, homines ad-
versari legibus, detiniri beneficiis.

I Nter capellas Agno balanti Canis,
Stulte (inquit) erras : non est hæc mater tua :
Ovèisque segregatas ostendit procul.
Non illam quæro, quæ quum libitum est, concipit,
Dein portat onus ignotum certis mensibus. 5
Novissimè prolapsam effundit sarcinam :
Verùm illam quæ me nutrit admoto ubere,
Fraudatque natos lacte, ne desit mihi.
Tamen illa est potior quæ te peperit. Non ita est.
Unde illa scivit niger an albus nasceret ? 10
Age porrò scissem : quum crearer masculus,
Beneficium magnum sanè natali dedit,
Ut expectarem lanum in horas singulas.
Cujus potestas nulla in gignendo fuit.
Cur hac sit potior, quæ jacantis miserita est, 15
Dulcemque sponte præstat benevolentiam ?
Facit parentes bonitas, non necessitas.
¶ His demonstrare voluit auctor versibus
Oblistere homines legibus, meritis capi.

ANNOTATIONES.

11. *Scissem.* | Per syncopen : pro Scivissem.

12. *Beneficium magnum sane.* | Ironia è dictum

17. *Facit parentes bonitas, non necessitas.* | Ille
verè dici possunt patres, qui non necessitate qua-

dam naturæ procreant lib. ro, sed qui precreat

vitam iustinent alimentis, & consiliis juvant.

19. *Oblistere homines legibus.* | Nam ut ait Poeta :

Nitimus in venitum semper, cupimusque, negamusque.

FABULA

FABULA XVI.

Humanitas, & gravior, & tutior.

CICADA & NOCTUA.

Humanitati qui se non accommodat,
Plerumque poenas appetit superbis.
 ¶ Cicada acerbum noctuæ convicium
Faciebat, solitæ victum in tenebris querere.
Cavoque ramo capere somnum interdiu.
Rogata eit ut taceret: multò validius
Clamare coepit. Rursus admotâ prece,
Accensa magis est. Noctua ut vedit sibi
Nullum esse auxilium, & verba contemni sua,
Hæc eit adgressa garrulam fallaciâ: 10
Dormire quia me non sinunt cantus tui,
Sonare Cithara quos putes Apollinis,
Portare est animus nectar, quod Pallas mihi
Nuper donavit: si non fastidis, veni;
Una bibamus. Illa que ardebat siti,
Simul cognovit vocem laudari suam,
Cupidè advolavit. Noctua egressa cavo
Trepidantem consecrata est, & letho dedit.
Sic viva quod negarat, tribuit mortua.

Qui non se componit ad huma-
nitatem, dat saepe penas superbis.
Cicada edebat cantum importunum Noctua, qua solet quartare
ciliis noctuæ, & dormire per diens
ram cato arboris. Noctua ora-
vit ut filaret, verum caput vociferari longè vehementius. Adhi-
bitis rursum precibus, est inflam-
mata magis Cicada. Ut noctua
animadvertis nullum sibi super-
esse auxilium, & negligis auxiliis pre-
cess, finxit talen faulaciam ad
hanc garrulam. Quoniam tuæ
voces quas credas sonare Plectro
Apollinis, non misi permittunt
apere somnum, volo bibere nectar
quod Pallas misi donavit non ita
pridem: Propter si tibi jucundum,
& poteris somni. Illa qua afflu-
bat siti, intelligens quoque lau-
dari cantus suos, adfilit ardenter.
Tum noctua exiens cavo, inse-
qua est trepidam, & occidit.
Ia exincta dedit, quod usus de-
negatur.

ANNOTATIONES.

12. Sonare Cithara quos putes Apollinis. | Id
est, tu dum cantas tuâ voce, sohas simile quid ac
ipse Apollo dum sonat Citha à. Sensus istius ver-
sus muni visus est perobscurus, siccirò explicui.

13. Nectar. | Potus Detrun. Pallas decerat
Noctuae nectar, quia avis est ipsi sacra.
Pallas donavit. | Pallas Jovis filia, nata ex ip-
suis cerebro, ut vulgatum est.

FABULA XVII.

Fructu non foliis arborem aestima.

ARBORES IN DEORUM TUTELA.

Olim quas vellent esse in tutela sua
Divi legerunt arbores. Quercus Jovi,

Dii elegerunt aliquando arbu-
rei, quas vellent esse in suo pa-
trum. Quercus urbis Jovi:

ANNOTATIONES.

2. Quercus Jovi. | Nam cum Saturni tempore
ant Jovem homines carnibus humanis vesceren-
tur, Juppiter vetat, ne quis eo cibo uteretur
& à carnis ad glandes convenerit, que aber-
ab eo priuata monstrata, sacra idcirco illi cre-
ditur.

Et

myrrhus Veneri: Laurus Apollinis: Pinus Cybæa: Alta populus Herculi. Minerva admirans cur legerint arbores infæcundas, quæ fuit causam. Juppiter talis protulit. Ne videamus vendere frumentum cultu. Sed certè quidquid erit, sumo mihi Olivam propter frumentum. Tunc pater deorum & creator hominum: O nata, iure sapiens haberis ab omnibus. Ridicula enim est gloria, nisi profis quod facimus. Fabula docet nihil esse agendum, quid non sit utile.

Et myrtus Veneri placuit, Phœbo laurea, Pinus Cybæa, populus celsa Herculi. Minerva admirans, quare steriles sumerent, Interrogavit. Causam dixit Jupiter: Honore fructum ne videamus vendere. At me hercule narrabit quod quis voluerit. Oliva nobis propter fructum est gratior. Tunc sic Deorum genitor atq; hominum sator: O nata, merito sapiens dicere omnibus: Nisi utile est quod facimus, stulta est gloria. ¶ Nihil agere quod non proficit, fabella admonet.

ANNOTATIONES.

3. *Myrtus Veneri.* | Quia hæc arbor nascitur in littore maris, ubi Venus nata est. Quidam vero volunt idcirco Myrtum esse sacram Veneri, quod Venus Myrto fuisse ornata, cum judicio Pagidis discessit pulchrior deabus.

Laurus Pæeba. | Qui Daphnen ab Apolline amatum in hanc arborem mutaram ferunt.

4. *Pinus Cybæa.* | Huic deæ Pinus arbor sacrata fuit, quod Atys quem deperibat, fuerit in hanc arborem mutatus, ut ait Ovidius, lib. 10. Metamorph.

Populus Herculi. | Quia Hercules erat populo natus cum descendit ad inferos educturus Canem Cerberum.

7. *Honore frumentum.* | Elegimus arbores nullos ferentes fructus, ne videamus, si quando homines nos colunt, vendere fructum illarum arborum pro honore. Malim ego legere, quod alibi invenitur. Honorem fructus ne videamus vendere, nempe dando hominibus fructum pro honore quo nos afficiunt.

9. *Olivam Palladi.* | Quia plantationem Olive inventit.

11. *Sapiens dicere omnibus.* | Unde Martialis, lib. 11. Epig. 77.

Quid petis à Phœbo? nummos habet arca Minerva,
Hec sapit; hec omnes faenerat una deos.

FABULA XVIII.

Tuis contentus ne concupiscas aliena.

PAVO ad JUNONEM.

Pavo accessit ad Junonem indignans, quod sibi non concesserit melos luscinii: hunc esse admirationi omnibus volucribus, se vero esse derisus, ubi canit. Tunc Diva dixit, ad hunc solandum: Verum superas figurâ, supera amplitudine, collum tuum mitius est smaragdo, & extendit eandam gemmantem variis plumis. Ad quid mihi, inquit, forma muta, si superior cantu?

Pavo ad Junonem venit, indignè ferens Cantus luscinii quod sibi non tribuerit: Illum esse cunctis avibus admirabilem, Se derideri simul ac vocem miserit. Tunc consolandi gratiâ, dixit Dea: Sed forma vincis, vincis magnitudine, Nitor smaragdi collo præfulget tuo, Pictisque plumis gemmeam caudam explicas. Quod mi, inquit, mutam speciem si vincor sono?

ANNOTATIONES.

1. *Pavo.* | Erat Avis Junoni sacra, quia propter illam casus fuit Argus à Mercurio, & in illam Avem mutatus.

Juno. | Filia Saturni, & soror Jovis, cui

postea nupsit. Unde Virgilius: *Ait ego qua divum incedo Regina, Jovisque Et soror & coniux.*

Fatorum

Fatorum arbitrio partes sunt vobis datæ :
 Tibi forma, vires aquilæ, lufcinio melos,
 5 Augurium corvo, lava cornici omnia,
 Omnesque propriis sunt contentæ vocibus.
 ¶ Noli adfectare quod tibi non est datum,
 Delusa ne spes ad querelam recidat.

10 Ista vobis contigerunt nutu fato-
 rum ; tibi species, rebus Aquila,
 cantus Lufcini, augurium Cor-
 vo, omnia sinistra Cornici, que
 omnes contentæ sunt propria voce.
 Noli appetere, quod tibi denega-
 tum est, ne spes frustrata delata-
 tur ad querimonias.

15

ANNOTATIONES.

14. *Noli adfectare.* | Quia ut ait Phædrus in fabula Canis, Ut etiam Camelus in fabulis, qui poscens cornua, auribus quoque privatus est.
Amittit proprium, qui alienum appetit.

FABULA XIX.

Multi homines nomine, non re.

ÆSOPUS ad GARRULUM.

Æsopus domino solus cùm esset familia,
 Parare cœnam jussus est maturius.
 Ignem ergo querens, aliquot luitavit domus.
 Tandemque invenit ubi lucernam accenderet.
 Tum circumeundi fuerat quod iter longius,
 Effecit brevius : namque recta per forum
 Cœpit redire : & quidam è turba garrulus :
 Æsope, medio sole quid cum lumine ?
 Hominem quaero (inquit) & abit festinans domū.

¶ Hoc si moleitus ille ad animum retrullit. 10
 Sensit profectò se hominem non visum seni,
 Intempestivè qui occupato adluserit.

Cum Æsopus esset solus servus
 suo hero, iussus est instruere pran-
 dium celerius solito. Pervadit
 igitur aliquot ades reperitus ignem, &
 tandem invenit, quo ex-
 citaret facem. Quia autem cir-
 cumiens protraxerat suum iter,
 contraxit rediens, namque regres-
 sus est recta per forum. Et qui-
 dam Gerro è multitudine dixit :
 Æsope quid tu cum lucerna alto
 die ? Quaro, inquit, hominem ;
 & properat celerans domum. Si
 hic importunus revocavit illud in
 animum, intellectus sane, se non
 visum esse hominem Æsopo, quid
 voluerit jocari importunè cum negotioso.

ANNOTATIONES.

1. *Æsopus domino solus cùm esset familia.* || terea ullum. Sic Sidonius Apollinaris :
 Cum haberet solum servum Æsopum, neq; pre-

Respublica nostra
 Tota Camillus erat.

FABULA XX.

Miserrimus, qui in vita miser, post mortem miserior.

ASINUS & GALLI.

QUI natus est infelix, non vitam modò
 Tristem decurrat, verùm post obitū quoque,
 Persequitur illum dura fati miseria.

Qui genitus est miser, non tra-
 hit solum avum molestum, sed
 etiam calamitas acerba fati il-
 lum premit post mortem.

Galli

Galli Cybeles corsueverant circumagere, lucri gratiâ, Asinum ferentem onera. Cum hic perierisset labore & vulneribus, avulso corio sibi confecerunt tympana. Statim interroganti custam quid fecissent de illo quem habebant in delicia? Responderunt ira: Putabat se fore tutum post mortem. En nova vulnera dantur extinto.

¶ Galli Cybeles circùm quæstus ducere Asinum solebant bajulantem sarcinas. Is quum labore & plagiis esset mortuus, Detracta pelle sibi fecerunt tympana. Rogati mox à quodam, delicio suo Quidnam fecissent, hoc locuti sunt modo: Putabat se post mortem securum fore, Ecce aliae plagæ congeruntur mortuo.

5

10

B

ANNOTATIONES.

4. Galli Cybeles. | Dicti sunt Galli à Gallo fluvi Phrygiae. Fuere Sacerdotes Cybelæ matris, qui hanc deam vicatim circumferabant more suo circulatorio pectora plangentes ad cantum tibiarum, & tympanorum sonitum.

Cybele. | Cybele filia cœli & terræ, uxor Sa-

turni. Vocatur Cybele, à monte Cybele in Phrygia, ubi primò fuit honoribus divinis donata.

Circum quæstus ducere. | Scilicet gratia, ut sit Elleipsis Græcissans & tmesis.

EXPLICIT LIBER TERTIUS.

PHÆDRI

N

F

te

PHÆDRI FABULARUM LIBER QUARTUS.

PROLOGUS.

Joculare tibi videtur : & sanè bene.
Dum nihil habemus majus, calamo ludimus,
Sed diligenter intuere has nærias.
Quantam sub illis utilitatem reperies ?
Non semper ea sunt quæ videntur, decipit
Frons prima multos : rara mens intelligit
Quod interiore condidit cura angulo.
Hoc ne locutus sine mercede exitimer,
Fabellam adjiciam de mustela & muribus.

INTERPRETATIO.
Joculare tibi videtur ; & recte
quidem : nam dum nihil nobis
majus est agendum, ludimus ope-
ram scribendi fabulis. Verum
considera attente hos apologos.
Quantum utilitatis deprehendes
sub illis. Non semper ea sunt que
apparent. Prima species fallit plus-
rimos. Pauci admodum capiunt,
quod industria abdidit in inti-
mo recessu. Ne hoc videar dixisse
frustra, addam fabulam Mustella & Murium.

ANNOTATIONES.

5. Decipit frons prima. | Unde Cicero : frons,
vultus, oculi persape mentiuntur.
7. Quid interiore condidit cura angulo. | Quod
autoris industria occultavit, & quasi involvit fa-
bularum involucris.

8. Sine mercede. | Ne videar frustra dixisse,
non intelligi ab omnibus quid fabulis insit eru-
ditionis sapientiaeque, proponam exemplum Mu-
stellæ & Murium.

FABULA I.

Astutus astu non capit.

MUSTELLA & MURES.

MUstella quum annis & senectâ debilis,
Mures velocius non valeret adsequi,

*Cum Mustella gravis annis, &
languida senio non posset attingere
curju mures celeres,*

ANNOTATIONES.

Simile quid legere est apud Aësopum Fabula suspendit, & mortuum se simulabat : ad quem
Felis & Murium, qui cum non posset assequi mu- | sic quidam è muribus dixit. *Hens tu, et si fagus
pes, pessulum quendam concedit, de eo se pares, non te adito.*

Involvit

abscindit se farina, & se prostravit cum negligentia in angulo cæco. Mus ratus pradam, advolat, sed captus terrius: Alius parvus, dem & alius occubuit neci: aliquot subsecutus adrepit & rugitus, qui evaserat sapè ex laqueo, & mucipulus, intelligens procul dolos inimici versus. Sic te habeas, inquit, ut es farina quæ jaces.

Involvit se farinâ, & obscuro loco Abjecit negligentem, Mus escam putans, Adsiluit, & compressus occubuit neci: Alter similiter; deinde periius tertius. Aliquot secutis, venit & retroridus, Qui sæpe laqueos & mucipulam effugerat, Procûlque infidias cernens hostis callidi: Sic valeas, inquit, ut farina es quæ jaces.

5 In

10

F A B U L A II.

Spernit superbus quæ nequit assequi.

V U L P E S & U V A.

Vulpes compulsa fame appetebat uvam in vineâ celsâ, affiensi totis viribus. Ut non potuit hanc contingere, abiens ait: nondum maturuit, nolo edere asperam. Qui attenuant verbis, id quod non valent praestare, debent sibi assumere hoc exemplum.

Fame coacta Vulpis, altâ in vineâ Uvam adpetebat luminis saliens viribus: Quam tangere ut non potuit, discedens ait: Nondum matura est, nolo acerbam sumere. ¶ Qui facere quæ non possunt, verbis elevant, Adscribere hoc debebunt exemplum sibi,

6

F A B U L A III.

Vindictæ cupidus sibi malum arcerat.

E Q U U S & A P E R.

Dum Aper se versat, fecit vadum turbulentum, in quo Equus solebat restinguere sitim. Inde nata contentio. Equus insensus Apro, imploravit opem hominis, quem portans tergore, reversus est hilaris ad hostem. Postquam Eques confudit suem sylvestrem ictu telis, ita fertur loquutus: Gaudio me tibi præstissime auxilium rogatu tuo: Feci enim pradam, & novi quanti sit utilitatis. Sicque impulit reludantem accipere franos. Tunc ille tristis, incidi in servituitę,

EQuus sedare solitus quo fuerat sitim, Dum sese Aper volutat, turbavit vadum. Hinc orta lis est. Sonipes iratus fero, Auxilium periit hominis, quem dorso levans Rediit ad hostem lætus. Hunc telis eques. Postquam interfecit, sic locutus traditur, Lætor tulisse auxilium me precibus tuis; Nam prædam cepi, & didici quām sis utilis. Atque ita coëgit frænos invitum pati. Tum mœstus ille: Parvæ vindictam rei

5

10

A N N O T A T I O N E S.

2. Auxilium petiit hominis. | Horatius ad Tuscum Aristium Fabulam narrat de Equo & Cervo.

Imploravit opes hominis, franumque recepit. Hac fabula primò usus est Stesichorus apud Hieronenses adversus Phalarim, ut tradit Aristotle, cap. 20. lib. 11. Rhetic. Cæterum hanc Fabulam paulò aliter narrant Stesichorus, Horatiusque, sed tamen res eadem est.

10. Vindictam dum quero. | Sie Hecuba inducitur loquens ab Euripide:

Tες ηγέρες οι πυλοφύλετοι,

Αἰδετα τοι σύμπαντα

Δελλοις δέλλω.

Iffos malos ulcisci dum liceat mihi
Me servituti mancipate hastæ obtine
Omne pet' avitum.

Dum

Dum quero demens, servitutem repperi.

¶ Hæc iracundos admonebit fabula,

5 Impunè potius lædi, quam dedi alteri.

dum quaro insane ultionem levius
injuria. Ista fabula docebit pro-
nos in iram, offendit potius impunè,
quam tradi alteri.

F A B U L A IV.

Homines non numerandi, sed ponderandi.

ÆSOPUS INTERPRES TESTAMENTI

Plus esse in uno sœpè quam in turbâ boni,
Narratione posteris tradam brevi.
¶ Quidam decedens tres reliquit filias,
Unam formosam & oculis venantem viros :
At alteram lanificam & frugi rusticam :
Devotam vino tertiam, & turpissimam.
Harum autem matrem fecit hæredem senex
Sub conditione, totam ut fortunam tribus
Æqualiter distribuat, sed tali modo,
Ne data possideant aut fruantur : tum simul 10
Habere res desierint quas acceperint
Centena matri conferant seftertia.
Athenas rumor implet : mater sedula
Jurisperitos consultit : nemo expedit
Quo pacto non possideant quod fuerit datum, 15
Fructumve capiant : deinde, quæ tulerint nihil,
Quanam ratione conferant pecuniam.
Postquam consumta est temporis longi mora,
Nec testamenti potuit sensus colligi,
Fidem advocavit, jure neglecto, parens : 20
Seponit mochæ veitem, mundum muliebrem,
Lavationem argenteam, eunuchos glabros :

Ostendam posteritati brevi nar-
ratiuncula plus esse saepe ingenii in
uno quam in pluribus. Quidam
moriens reliquit tres natus, unam
pulchram & venantem viros suis
oculis : Aliam nentem lanam,
bonam & ruricolam & Tertiam
turpissimam, & deditam vino. Se-
nix moriens renuntiavit illarum
matrem hæredem, ea lege, ut di-
vidat æquè tribus rem familia-
rem ; sed tali ratione, ut neutra
habeat partem concessam, nec eâ
potiatur : Cum verò cessaverint
possidere bona qua contigerint, dent
sua parenti centena seftertia. Fa-
ma spargitur Athenis. Mater
diligens adit Jurisperitos, nullus
explicat, quomodo non relineant
quod fuerit attributum, & percipi-
ant fructus ; dein quoniam pacto
largiantur pecuniam dictam, cum
acceperint nihil. Absunto in-
tervallo longi temporis, non potuit
intelligi sensus testamenti. Mater
abhibuit fidem, non curans jus.
Dat Mæcha in partem, vestimenta,
ornatum mulierum, supelle-
titem argenteam bainorism, spa-
dones depiles.

A N N O T A T I O N E S.

1. *Boni.* | Vox communis quæ extenditur, &
ad bona animi, & corporis. Ibi verò ad ingenii
bona refertur.

8. *Fortunam.* | Intellige opes, bona & rem fa-
miliarem. Frequentius usurpatur vox illa in plu-
rali in hoc sensu.

10. *Fruantur data.* | Pro datis, antiquè di-
ctum.

12. *Centena seftertia.* | Nota discrimen esse
inter seftertia masculini generis, & seftertia
neutrius, seu inter seftertos & seftertia. Sefter-
tius apud Romanos moneta erat argentea, valens
quartem partem denarii argentei, & ut ad
Gallice pecuniae estimationem redigamus, de-

cem denariolos Turonicos, & semissem : seftet-
rium autem in neutro, vaiebat mille nummos se-
ftertos.

20. *Fidem advocavit iure neglecto.* | Sic intel-
lige : cum mater videret sensum testamenti non
posse colligi à Jurisperitis, bona fide uia est, &
ut testamento præscriptum, ita fecit ; ut nempe
distribueret tribus natis æqualiter partem bonorum.
Neglexit verò appositam testamento con-
ditionem ; sed tali modi, &c. quia nullus illam
intelligebat.

22. *Lavationem argenteam.* | Supellecitem
omnem balneorum, ut strigiles, guttos urceolos,
& alia.

E

Ilanifore

Dividit lanifica Agros, pecora, villam, operarios, villam, operarios, boves, equos, & supellecilem rusticam. Seponit autem bibaci cellam referiam vino veteri, ades magnificas, & hortulos amoenissimos. Cum vellet tribuere singulis ista sic divisa, & populus consentiret, cui erant cognita: Æsopus prodidit de reperire in media multitudine. O si quis esset sensus patri sepulso, quam nolcebat patetur, quod Atheniensis non potuissent colligere sensum testamenti. Dein cunctis horantibus, levavit errorem omnium. Dividite lanifica rusticae, ades, ornamenta cum delicatis hortulio, & vinum antiquum. Tribuite potrici, uestes, gemmas, servos, & cetera. Concedite mæcha agros, vites & armenta cum pastoribus. Nulla ex his poterit ferre, ut possideat aliquid non conveniens suis moribus. Turpissima vendet mundum, ut emat vinum. Mæcha deseret Agros, ut comparet ornamenta. Illa vero devota pecori & lana, abjicit venustas ades qualicunque pretio. Ita nulla retinetur, quod fuerit destinatum, & solvent pecuniam constitutam sua genetrici, ex pretio rerum venditarum. Sic sagacitas unius hominis expedivit, quod latuerat mulier.

Lanifica agellos, pecora, villam, operarios, boves, jumenta, & instrumentum rusticum: Potrici, plenam antiquis apothecam cadis, 25 Domum politam, & delicatos hortulos. Sic destinata dare quum vellet singulis, Et adprobaret populus qui illas noverat, Æsopus mediæ subito in turbâ constituit: O si maneret condito sensus patri, 30 Quam graviter ferret, quod voluntatem suam Interpretari non potuissent Attici! Rogatus deinde, solvit errorem omnium. Domum & ornamenta cum venustis hortulis Et vina vetera date lanifica rusticæ: 35 Vestem, uniones, pedissequos, & cetera Illi adsignate, vitam quæ luxu trahit: Agros, vites, & pecora cum pastoribus. Donate mœchæ: Nulla poterit perpeti Ut moribus quid teneat alienum suis. 40 Deformis cultum vendet, ut vinum paret; Agros abjicit mœcha, ut ornatum paret; At illa gaudens pecore, & lapæ dedita, Quacunque summâ tradet luxuriæ domum: Sic nulla possidebit quod fuerit darum, 45 Et dictam matri conferent pecuniam Ex pretio rerum quas vendiderint singulæ. ¶ Ita quod multorum fugit imprudentiam, Unius hominis repperit solertia.

F A B U L A V.

Feriunt summos fulmina montes.

PUGNA MURIUM & MUSTELARUM.

Cum superati Mures coiis Mustellarum (quorum pugna pingitur in popinis) caperent fugam, & pavarent propè cavernas obscuras, vix admissi tamen vitarunt mortem. Duxores illorum, qui imposuerant suis cervicibus cornua, ut Milites haberent in certamine signum evidens quod sequerentur, remanserunt in ingressu, & oppressi sunt ab hostibus. Quos viator mactatos dentibus avidis immisit in ventrem vastum & obscurum. Ubi successus fuisseb[us] urges populum.

Quum victi Mures Mustelarum exercitu fugerent, & arctos circu[m] trepidarent cavos, Ægrè recepti, tamen evaserunt necem. Duces eorum, ut qui capitibus cornua suis ligarant, ut conspicuum in prælio Haberent signum quod sequerentur milites, Hæsere in portis, suntque capti ab hostibus, Quos immolatos viator avidis dentibus Capacis alvi mersit tartareo specum. ¶ Quemcumque populum tristis eventus permittit, 10 Peri-

Periclitatur magnitudo principum :
Minuta plebes facili præsidio latet.

*sublimitas magnatum versatur
in periculo; Populus vero tenuis
est levi præsidio.*

ANNOTATIONES.

11. Periclitatur magnitudo principum. | Simili est sententia :
*Tuta est hominum renuitas
Magna pericolo sunt opes obnoxiae.*

12. Minuta plebes. | Pro plebs, non est Arctilinus, cum certum sit Livium nunquam alter locutum, ut nec Sallustium, nec ejus imitatorum Tacitum.

FABULA VI.

Stultus nisi quod ipse facit, nil rectum putat.

PHÆDRUS IN FABULARUM ÆSOPIARUM CENSORES.

TU qui nasute scripta distringis mea,
Et hoc jocorum legere fatidis genus,
Parvâ libellum sustine patientiâ,
Severitatem frontis dum placo tuæ,
Et in cothurnis prodit Ælopis novis.
Utinam nec unquam Pelei nemoris jugo
Pinus bipenni concidisset Thessalâ,
Nec ad professæ mortis audacem viam
Fabricasset Argus opere Palladio ratem,
Inhospitalis prima quæ Ponti sinus
Patefecit, in perniciem Graiûm & Barbarûm.
Namque & superbi luget Ætæ domus,
Et regna Pelia scelere Medeæ jacent,

*Tu qui carpis saltiliter meas
scriptiones, & respuis legere jocos
istiusmodi, feras hunc libellum a-
liquantulâ patientiâ, dum ser-
no austera frontem, & Æsopis adept Cothurnatus insolite.
Utinam pinus Thessala fuisset
nunquam esa bipenni in sylva
Pelei, neque Argus adificasset
navem arte Palladis ad iter au-
dax mortis indubitate. Hac pri-
ma reclusit sinum Ponti Euxini,
maris inospitalis, in ruinam
Graecorum & Barbarum. Nam-
que familia Æta superbi do-
let, & imperium Pelia eversum
est flagitiis Medea.*

ANNOTATIONES.

5. Et in cothurnis novis. | Id est, novo, & tra-
goedie sermone convenienti, quod erat novum
& insolens Æsopo. Cothurnus autem erat calce-
amenti genus, quo Actores Tragoediarum ute-
bantur. Atque hinc pro sublimiori dicendi ge-
nere usurpatur.

6. Utinam nec unquam. | Initium Medeæ Eu-
ripidis : sed suo more modog, contraxit Phædrus.
Possum afferre Ennianos versus (nam olim eam
Fabulam convertit Ennius) sed notissimi sunt.

Pelei nemoris. | Sylva quæ erat in Pelione mon-
te Thessalia, incumbente in sinum Pelasgicum.

7. Pinus Thessalæ. | Quæ in Pelio monte The-
ssalæ reperitur frequens. Unde Ovidius :

Summa virent pinu: cetera querqus habet.

9. Argus fabricasset ratem. | Is fuit navis illi-
us artifex, quæ vectus est Jaspon in Colchidem, ad
Vellus aureum reportandum.

• Operæ Palladio. | Palladis consilio & arte.

10. Inhospitalis quæ prima Ponti sinu. | Pontus
Euxinus, antea dictus Axenus, id est, inhospi-
tus teste Plinio. Erat inter Moesiam inferiorem, &

Thraciam ad Occasum : Asiam minorem ad Medi-
diem : Colchidem ad ortum, & Sarmatiam Eu-
ropeam, & Sarmatiam Asiaticam ad Boream.

12. Æta domus, & regna Pelia scelere Medea
jacent. | Jaspon suadente Partuo suo Pelia, navi
parata, & collecta nobili socierate, profectus est
Colchos, pro arte Vellere obtinendo, quem filia
regis Colchorum adamavit, cuius auxilio con-
silioque defunctus multis periculis, Vellus obtinuit.
Jasponem ergo Medea, relictis parentibus (erat
aurem Æta ex Hecate filia) secuta est, & eadem
nupta. Creon Rex Corinthiorum filiam suam tra-
diturus Jasponi in matrimonium, iussit occidi Me-
deam ob malas artes ; sed precibus Jasponis, mu-
tatum est mortis supplicium in exilium. Medea
obtentis exilii inducit ad spatiū unius diei,
Creusa filiæ Creontis, jam Jasponi desponsatæ,
Pallam veneno tinctam dedit, quam dum tracta-
ret Creusa, accensus subito ignis illam cum Patre
confumpxit. Sic luget domus Ætae propter va-
ria scelera filiæ Medeæ. Ita quoque deletum est
penitus regnum Pelia artibus Medeæ.

qua regens diversis artibus animum crudellem, illuc sibi fecit viam sparsis membris fratris, hic cruentavit manus Peliadum morte genitoris. Quid ais? Hoc erit am ridiculum est, inquis, & dictum falsè, quia Minos longè antiquior subegit navibus Aegeum mare, & ultus est incursions suppliciis aquis. Quid igitur tibi possum facere, lector severe, si neque Fabella, neque Fabula tibi placent? Noli te prabere omnino morosum literis, ne te afficiant majori incommodo. Istud spectat hos qui insani fastidiant cuncta, & criminantur cœlum, ut videant sapientes.

Quæ sævum ingenium variis involvens modis Illic per artus fratris explicuit fugam, 15
Hic cæde Patris Peliadum infecit manus.

Quid tibi videtur? hoc quoq; insulsum est, ais, Falloque dictum; longè quia vetustior Aegea Minos classe perdomuit freta, Justoque vindicavit exemplo imperio. 20
Quid ergo possum facere tibi lector Cato, Si nec fabellæ te juvant, nec fabulæ?
Noli molestus esse omnino literis, Majorem exhibeant nè tibi molestiam.

Hoc illis dictum est, si qui stulti nauseant: 25
Et ut putentur sapere, cœlum vituperant.

ANNOTATIONES.

15. Per artus fratris explicuit fugam. | Cùm enim Æetas pater Medæa illam inequeretur ob extinctum Absyrtum filium suum, & fratrem Medæa; hæc dissipavit membra fratris, ut eorum collectio mœrorque patrius, celeritatem persequendi retardaret.

16. Et cæde patria Peliadum infecit manus. | Sic enim res narratur: Pelias Neptuni filius ex Tyro Salmonei regis filia, frater Æsonis, & Theseus Rex, filiarum suarum manibus jugulatus est, idque hortatu Medæa, quæ integræ ætati se illum restituturum simulabat.

18. Longè quia vetustior Minos qui Aegea classe

perdomuit fretem. | Illam ἀντιγονίαν Phædrus expediter, si novisset duos fuisse Minoas, alterum Jovis filium, justum hominem; alterum nepotem injustum, quia pendere dirum tributum sibi iusserit Athenienses. Testis est Diodorus Siculus, testis & Plutarchus in Theseo. Imo falsum fuit Argonautas omnium primos navibus usos. Si quidem Æeta erat Corinthius, & in eas oras cum Medea filia se contulerat, teste Eumeo Historico, Poeta Homeri æquali, apud Scholiaen Pindari, in Oden 13. Pythionicarum,

21. Lector Cato. | Posuit pro tetrico ac mōrō, fo censore, qui fastidit cuncta.

FABULA VII.

Maledico maledicens pejus audiet.

VIPERA & LIMA.

Qui laceſſū lingua malignā mordaciorem ſe, intelligat ſe deſpingi hac fabula. Vipera irrefit in officinam fabri. Qua cum quereret ſi quid eſſet eſſa, adpetit limam: hæc renitens contra. Quid me, ait, iſuſa tentas mordere dente, qua ſolita ſum rodere omne ferrum.

MOrdaciorem qui improbo dente adpetit, Hoc argumento ſe describi ſentiat.

¶ In officinam fabri venit Vipera. Hæc quum tentaret ſi qua res eſſet cibi; Limam momordit: illa contra contumax: Quid me, inquit, ſtulta denta capras lædere, Omne adſuevi ferrum quæ conrodere?

ANNOTATIONES.

4. Si qua res cibi. | Id eſt, Si aliquis cibis; rem voluptatum dixit Plautus. Nihil crebrius apud Græcos, praefertim apud Atticos, & Ionas, ut ἔρηνε ωὐδὲ μῆγα. Magnus Aper.

5. Illa contra contumax. | Ita Horatius, lib. 2. sat. 1. loquens de invidia:
Et fragili querens illidere dente
Offendit ſolido.

FABULA

FABULA VIII.

Improbi ne pereant, perdunt.

VULPES & HIRCUS.

HOmo simul ac venit in magnum periculum,
Effugium reperire alterius quærit malo.

¶ Quum decidisset Vulpis in puteum inscia,
Et altiore clauderetur margine,
Devenit Hircus sitiens in eundem locum : 5
Simul rogavit, esset an dulcis liquor,
Et copiosus? Illa fraudem moliens :
Descende, amice, tanta bonitas est aquæ,
Voluptas ut satiari non possit mea.
Immisit se barbatus : tum Vulpecula
Evasit puteo, nixa celsis cornibus :
Hircumque clauso liquit hærentem vado.

Simul atque homo incidit in
grande malum, conatur invenire
effugium periculo alterius. Cum
Vulpecula imprudens decidisset in
puteum, qui prætendebatur mar-
gine, elatiore, Hircus sitiens
accessu in eundem locum, quasi-
vitque an aqua esset multa & sua-
vis? Hac parans dolum: Veni,
amice, adeo liquor dulcis est, ut
mea sitia non possit expleri. De-
scendit hircus, tum Vulpes elata
altis cornibus illius, egressa est
puteo, & deferuit Hircum jacen-
tem alio puteo.

ANNOTATIONES.

Hanc & Fabulam legere est quoque apud ὡρίας κατιέντων. Vulpes & Hircus sitiens in pu-
teopum : Αλώμες καὶ τρέχεις διῆλθες εἰς τοῦν descenderunt.

FABULA IX.

Sensus cuique attributus est error, sed non videmus mantice quod in tergo est.

PERA.

PERAS imposuit Jupiter nobis duas :
Propriis repletam vitiis post tergum dedit,
Alienis ante pectus suspendit gravem.

¶ Hac re videre nostra mala non possumus :
Alii simul delinquent, censores sumus. 5

Jupiter nos oneravit duobus
facculis. Imposuit unum à tergo
plenum propriis vitiis : Objicit al-
terum ob oculos onussum vitis
aliorum. Quo fit ut non possumus
cernere nostros defectus, sumus verò
reprobatores ubi alii peccant.

ANNOTATIONES.

4. Hac re. | Id est, ideo, vel, hac ex re: sicut
dicitur, quare, pro, quā de re. Ita Cornelius Ne-
pos: Videl hostes eadem re fore tardiores, pro, ea-
den ex re.

Ut videre nostra mala non possumus. | Sic in
hanc Fabulam Horatius:

Cum tua pravideas oculis male lippus inunctis,

Cur in amicorum vitiis tam cernis acutum,
Quād aut Aquila, aut Serpens Epidaurius?
Et Catullus:
Sed non videmus id mantice quod in tergo est.
Et Persius:
Sed præcedenti spectatnr mantica tergo.

FABULA X.

Antecedentem scelestum non deserit pede poena clando.

FUR ARAM COMPILANS.

Latro excitavit facem ex arâ Jovis, & depradavit eum ad suam lucem. Qui cum se reciperet diverso sacrilegio, Religio sancta emisit subito vocem. Etsi ista dona fuerint dona sceleratum, & mihi odiosa, ut non indignare auferri attemen, scelerate, expiabis aliquando tuum crimen capitis poena, cum dies supplicii aderit dius fatis; verum ne flamma nostra, quâ pietas veneratur dios timendos, preferat lumen sceleri, edico ne talis sit communicatio lucis. Itaque non licet hodie excitari lucernam de igne Deorum, neque accendi sacrificium de lucerna. Alter ab illo qui excogitavit, non evolveret quantas doles illa fabula complectatur. Edocet primo illos quia ipse fueris, repperiri saepe tibi insensissimos. Significat secundo flagitia non plenti irâ Deorum, sed tempore adscriptio à fatis. Tandem vetat ne vir frugi habeat societatem ullius rei cum improlo.

5 L Ucernam fur accedit ex arâ Jovis, ipsumque compilavit ad lumen suum; Onustus qui sacrilegio quum discederet, Repente vocem sancta misit religio: Malorum quamvis ista fuerint munera, Mihiq[ue] invisa, ut non offendar subripi; Tamen, scelest[e], spiritu culpam lues, Olim quum adscriptus venerit poenæ dies. Sed ne ignis noster facinori præluceat, Per quem verendos excolit pietas Deos, Veto esse tale luminis commercium. 10 Ita hodie nec lucernam de flamma Deûm, Nec de lucerna fas est accendi sacrum.

¶ Quot tes contineat hoc argumentum utiles, Non explicabit aliis quâm qui repperit. 15 Significat prius, saepe quos ipse alueris, Tibi inveniri maximè contrarios. Secundò ostendit, scelerâ non irâ Deûm Fatorum dicto, sed puniri tempore. Novissimè interdit ne cum maleficio 20 Usum bonus consociet ullius rei.

ANNOTATIONES.

3. *Sacrilegio.* | Sacrilegium, est sacrarum rerum ablato.

11. *Luminis commercium.* | Vult verasse accendi imposterum lumen de igne sacro. Non enim ex culina, sed è celo petebant ignem quo in sacrificiis uterentur. Unde Servius 12. Æneid. Apud maiores, inquit, ara non incendebantur, sed ignem divinum precibus elicabant.

18. *Non irâ Deûm puniri, sed dicto tempore à fatis.* | Summum enim jus vitae & necis tribuebant fatis aut Parcis antiqui, quibus etiam submittebantur dii. Unde nulli D:o licebat quemquam punire, ni parce poenam statuissent, & tempus poenæ dixissent, ut legere est apud Liciandum.

FABULA XI.

Opes irritamenta malorum.

HERCULES & PLUTUS.

Divitiae odiosa sunt iuste homini magnanimo, quoniam summae cripunt genuinam gloriam;

O PES INVISAE MERITO SUNT FORTI VIRO,
Quia dives arca veram laudem intercipit.

¶ Cœlo

¶ Cœlo receptus propter virtutem Hercules,
Quum gratulant̄ persalutass̄t Deos,
Veniente Pluto, qui Fortunæ est filius,
Avertit oculos : causam quæsivit Pater :
Odi, inquit, illum, quia malis amicus est,
Siquidque objecto cuncta corrumpit lucro.

5 | Hercules admissus inter deos propter
virtutem, cum dixisset salutem di-
uis sibi gratulantibus, ascende-
Pluto qui gratus est fortuna, reto-
rit oculos. Jupiter rogavit ratio-
nem. Hunc odio prosequor, ait,
quia faveat improbis, & etiam per-
verit omnia proposita mercede.

ANNOTATIONES.

3. *Hercules.* | Jovis & Alcmenæ filius, qui ob
virtutem & gloriæ gestorum creditur annume-
ratus inter deos.

5. *Pluto.* | Plutus Jasonis, & Cereris filius, di-
vitarum Deus. Hunc Jupiter execavit, quod
bonis tantum hominibus opes largiretur. Ex hac
autem cæcitate evenit, ut iam promiscue bonos
& malos ditet. Hunc etiam claudum fingit Lu-
cianus, cùm ad aliquem ditandum venit ; velo-
cissimum verò cùm ab illo recedit.

9. *Et cuncta corruptit lucro.* | Ad hoc ele-
ganter Propertius :

Auro pulsâ fides, auro venalia jura.

Ex Petronius :

— *Quidvis nummis præsentibus opta*
Et venier, clausum possidet arca Jovem.
In quam sententiam, & ipse Horatius, lib. 2.
sat. 3.

— *Omnis enim res*
Virtus, fama, decus ; divina, humanaque pulchria
Divitii parent ; quas qui construxerit, ille
Clarus erit, fortis, justus, sapiens, etiam & rex.
Et quicquid voles. —

FABULA XII.

Sinceritas laudanda
LEO REGNANS.

UT ilius homini nihil est quām recte loqui.
Probanda cunctis est quideam sententia :
Sed ad perniciem solet agi sinceritas.

¶ Quum le ferarū regem fecisset Leo,
Et æQUITATIS veller famam consequi,
A primitâ deflexit consuetudine :
Atque inter illas tenui contentus cibo,
Sancta incorrupta jura reddebat fide.

Nihil magis conductit homini,
quam directe loqui. Hac sane opini-
o debet comprobari ab omnibus,
verumq; ingenuitas solet duci in
ruinam. Cum Leo se creasset re-
gem animalium, & ambret ob-
tinere nomen iustitia, defecit &
nativo more agendi, atque inter
illa usus parvo, dicebat ius a-
quum fide intemerata.

Reliqui versus bujuscæ Fabulæ periere.

FABULA XIII.

POSTquam lavare coepit penis tentia
A fictione veretri linguam mulieris
Afinitatem traxit inde obscenitas.

FABULA XIV.

ROGAVIT tribadas & molles mares
Quæ ratio procreasset : exposuit senex,
Idem Prometheus, autor vulgi fictilis
Qui simul offendit ad naturam frangitur ;

Naturæ partes, veste quas celat pudor,
Cùm separatim toto finxit set die,
Aptare mox ut posset corporibus suis,
Ad cœnam est invitatus subito à Libero :
Ubi irrigatus multo venas nectare
Serò domum est reversus titubanti pede,
Tum semisomno corde, & errore ebrio
Adplicuit virginale generi masculo,
Et masculina membra adplicuit feminis :
Ita nunc libido pravo fruitur gaudio.

F A B U L A X V .

Pares non habitus, sed virtus facit.

CAPELLÆ HIRCI.

Cum Capella obtinuerent Barbam à Jove, Hirci dolentes cœperunt offendis, quia mulieres habent parem honorem cum illis. Suffitente, ait, has poriri laude inani, & sibi arrogare insignia vestra dignitatis, dum non aquent vestram virrum. Hac fabula te edocit, ut feras illos usurpare tuum ornatum, qui tibi sunt inferiores virtute.

B Arbam capellæ quum impetrassent ab Jove, Hirci mœrentes indignari cœperant, Quod dignitatem feminæ æquassent suam. Sinite, inquit, illas gloriâ vana frui, Et usurpare vestri ornatum muneric : Pares dum non sint vestræ fortitudinis.

¶ Hoc argumentum monet ut sustineas tibi Habitu esse similes, qui sint virtute impares.

F A B U L A X VI .

In secundis time, in adversis spera.

G U B E R N A T O R & N A U T Æ .

Cum aliquis expulsularet de sua forte, & pus exagitavat hoc argumentum, solandi causâ. Navis jactatâ atris procellis, inter flatus eorum qui velabantur, & formidinem mortis, dies vertitur drepente ad faciem tranquillam, & navis tuta cœpit agi ventis melioribus, atque persuadere nautas nimia laetitia. At Naucerius sapientia periculo : ojorat, inquit, latari parec, & conqueri moderate, queniam omnis vita miscetur dolore & gaudio.

Q Uum de fortunis quidam quereretur suis, Aelopus finxit consolandi gratiâ.

¶ Vexatâ saevis navi tempestatibus, Inter vectorum lacrymas & mortis metum, Faciem ad seneram subito mutatur dies, Ferri secundis tuta cœpit flatibus, Nimiâque nautas hilaritate extollere. Factus periculo tum gubernator sophus : Parcè gaudere oportet, & sensim queri : Totam quia vitam miscet dolor & gaudium.

F A B U L A X VII .

Nimia verecundia inverecundum facit.

C A N U M L E G A T I ad JOVEM .

Canes miserunt quandam legatos ad Jovem, rogaturi tempus vita felicioris,

C Anes, legatos olim misere ad Jovem, Melioris vitæ tempus oratum fuæ,

Uti

Uti se abriperent hominum contumeliis,
Furfuribus sibi consparsum quod panem darent,
Fimoque turpi maximam explerent famem. 5
Profecti sunt legati non celeri pede,
Dum naribus scrutantur escam in stercore.
Citati non respondent: vix tandem invenit
Eos Mercurius, & turbatos adtrahit.
Tum verò vultum magni ut viderunt Jovis, 10
Totam timentes concacarunt regiam.
Propulsi verò fustibus, vadunt foras:
Vetat dimitti magnus illos Jupiter.
Mirati sibi legatos non revertier,
Turpe aestimantes aliquid commissum à suis, 15
Post aliquod tempus alios adscribi jubent.
Rumor legatos superiores prodidit:
Timentes rursus aliquid ne simile accidat,
Odore canibus anum, sed multo replent;
Mandata dant; legati mittuntur: statim 20
Adeunt: rogantes aditum, continuò impetrant.
Confedit genitor tum Deorum maximus,
Quassatque fulmen: tremere coepere omnia:
Canes, confusus subito quod fuerat fragor,
Repente odorem mixtum cum merdis cacant. 25
Reclamat omnes vindicandam injuriam.
Sic est locutus ante poenam Jupiter:
Non est legatos regis non dimittere,
Nec est difficile poenas culpæ imponere:
Non veto dimitti, verùm cruciari fame, 30
Ne ventrem continere non possint suum:
Sed hoc feretis pro judicio præmium.
Illi autem qui miserunt vos tam fuitiles
Nunquam carebunt hominis contumeliā.
Ita nunc legatos expectant & posteri; 35
Novumque venire qui vider, culum olfacti.

ut non paterent amplius iniuriis
hominum, qui illis præberent pa-
nem furfurosum, & satiarent
multam famem stercore, fad.
Legati abierunt gradu non ci-
tato, dum indagant naribus ci-
lum in fimo. Non parent vocati,
& vix Mercurius illos repperit
& adducit trepidos. Ut autem
appexere faciem summi Jovis, pa-
vidi confuscarunt folidibus ro-
tum palatum: eisēt verò fusti-
bus, se proripiunt foras. Magnus
Jupiter prohibet illos remitti. Stu-
pentes quod legati non redirent,
rati turpe quid peccatum ab sis,
imperant delegari alius post ali-
quod tempus. Interim fama vul-
gavit quod acciderat præris legati-
is, veriti rursum ne quid simile
coningaz, immittunt in anum le-
gatorum plurimum odoris, man-
danti facienda, dimittuntque. Illi
accedunt statim orantes aditum,
& sine mora obtinent. Tunc ma-
ximus pater Deorum sedens agi-
tavit fulmen, cuncta coeperunt
moveri: & quia strepitus fuerat
confusus drepente, canes reddide-
re subito odorem permixsum ster-
core. Cuncti conclamant punien-
dam esse injuriam. Verum Ju-
piter sic fatus ante supplicium.
Non decet regem resinare legatos,
nec est operofum præmium pro me-
ritis adscribere. Hac itaque erit
poena. Non probuleo remitti, sed
jubeo torqueri fame, ut possint
cobidere alium. Qui verò vos de-
legarunt tam fluidos, se eripient
nunquam ex consumelis mortali-
tatem. Ita nunc Canes praefolantes
novissimos legatis, cum vident ca-
nem aliquem venientem, odoran-
tur anum.

ANNOTATIONES.

14. Non revertier. | Pro, non reverti. Hoc Po-
etis familiare, & usitatum.

17. Rumor legatos superiores prodidit. | Rumor
spargitur superiores legatos concacasse totam Jo-
vis regiam.

28. Non est regis legatos non dimittere. | Ne sci-
licer jus gentium ipsis retentis violetur, quo jure
i i sancti sunt. Ita enim Cicero: *Legatorum*
jas divino humanoque Vallatum præsidio, cuju-

*ram sanctum & venerabile nomen esse debet, ut
non modò inter securorum jura, sed hostium tela
incolumē versetur.*

32. Sed hoc feretis pro judicio præmium. | Hic
versus non legitur in Phædro editionis Rigaltii.
Sive sit Phædri, sive alterius, confert tamen mul-
tum ad illustrandum hunc locum Phædri. Idcirco
illum non prætermisimus.

F A B U L A X V I I I .

Malo qui bene facit, pejorem facit.
HOMO & COLUBRA.

Qui auxiliatur improbis, aliquanto post dolet. Quidam collegit Colubram rigidam frigore & posuit in sinum indulgens in sui perniciem. Ut enim recepit vires, interfecit statim hominem. Rogans vero alteri rationem sceleris, dixit ne quis discat auxilium ferre malis.

QUI fert malis auxilium, post tempus dolet. **G**elu rigentem quidam Colubram sustulit, Sinuque fovit contra se ipse misericors. Namque ut refecta est necuit homines protinus, Hanc alia quum rogaret causam facinoris; **R**espondit: Ne quis discat prodesse improbis,

F A B U L A X I X .

Avarus auri custos, non dominus.
VULPES & DRACO.

Dum Vulpecula agens suum cubile, egerit terram, & fodit profundius multos cuniculos, devinit ad imum antri Draconis, qui servabat Thesauros abditos. Ut illum vidit: Precor primò, inquit, ut parcas mea imprudentia: Dein si recte intelligis, quam aurum conveniat parum mea vita, respondeas benignè qualem utilitatem refers ex isto labore, quæve tanta sit merces, ut priveris somno & degas vitam in tenebris. Nulla, ait, o Vulpes: Verum illud mibi imperatum est a magno Jove. Negue igitur tibi, concedis quicquam, neque aliis i Sic visum est fatis. Bona verba quo si dixeris libere. Qui similis est tibi, genitus est Diis adversus. Cum tibi sit abeundum illuc quo Majores abiérunt, quare angis infelicem animum tam caco furore? Te aliquid, Avare, voluptas tui hereditis, qui subtrahit tuis ditis, tibi vero cibos; qui mastus excipit sonum musicum cithara, quem hilaritas tibiarum excruciat, & cui pretia ciborum eliciunt gemitus. Qui dum ad dis quadrantes tuis bonis, lacessis deos turpi perjurio.

Vulpis cubile fodiens, dum terram eruit, Agitque plures altius cuniculos, Pervenit ad Draconis speluncam ultimam, Custodiebat qui thesauros abditos. Hunc simul aspexit; Oro ut imprudentiae Des primum veniam, deinde si pulchre vides Quam non conveniens aurum sit vitæ meæ, Respondeas clementer, quem fructum capis Hoc ex labore, quodve tantum est præmium Ut careas somno & ævum in tenebris exigas? Nullum, inquit ille: verum hoc à summo mihi Jove adtributum est. Ergo nec sumis tibi, Nec ulli donas quicquam? Sic fatis placet. Nolo irascaris, liberè si dixeris: **D**iis est iratis natus qui est similis tibi. Abiturus illuc quod priores abierunt, Quid mente cæcâ miserum torques spiritum? Tibi dico avare, gaudium hæreditis tui, Qui thure superos, ipsum te fraudas cibo? Qui tritis audis musicum citharæ sonum; **Q**uem tibiarum macerat jucunditas; Obsoniorum pretia cui gemitum exprimunt; Qui dum quadrantes aggeras patrimonio, Cœlum fatigas sordido perjurio;

A N N O T A T I O N E S.

22. Obsoniorum pretia cui gemitum exprimunt. | Inde facetissimus avari ægrotantis cum medico dialogismus apud Horatium: Med. Tu cessa! Agedū sume hoc ptisanariū Oryza. | *Ægrot. Quantu empas? Med. Octo assibus. Ægr. Eben*

Quid refert morbo an furtis, pereamne rapinis. 23. Quadrantes. | Quad:ans est quarta pars denarii, poniturque hoc loco pro nummis minimis, quibus aggerendis avari rem suam amplificant.

Qui

Qui circumcidis omnem impenlam funeris, 25 | Qui recidis omnos sumptus fune-
Libilitina ne quid de tuo faciat lucrum. | ris, ne Libilitina lucretur aliquid
de tuo funere.

26. *Libilitina.* | Dea funerum, in cujus templo vendebantur & locabantur necessaria ad funus in-
struendum.

F A B U L A X X .

Inventa perficere non inglorium.

PHÆDRUS DE FABULIS.

Quid judicare cogitur livor modò,
Licit dissimulet, pulcrè tamen intelligo.
Quicquid putabit esse dignum memoriae,
Æsopi dicet : si quid minus adriferit,
A me contendet fictum quovis pignore.
Quem volo refelli jam nunc responso meo :
Sive hoc ineptum, sive laudandum est opus,
Invenit ille, nostra perfecit manus
Sed exequamur cœptum propositi ordinem.

Quamvis invidia dissimulet, recte
tamen video, quid nunc teneatur
sentire. Quicquid existimabit in
fabulis dignum commendatione,
tribuet Æsopo. Si quid placuerit
minus, certabit quovis pretio esse à
me excogitatum. Illam volo confu-
tare modò meā responsione. Seu il-
lud opus sit vituperandum seu com-
mendandum, Æsopus repperit nostra
industria polivit. Verum teneamus
ordinem incaptum nostri institutus.

F A B U L A X X I .

Veras divitias eripit nemo.

NAUFRAGIUM SIMONIDIS.

Homo doctus in se semper divitias habet.
Simonides, qui scriptit egregium melos,
Quò paupertatem sustineret faciliùs,
Circumire cœpit urbes Afiae nobiles,
Mercede acceptâ laudem victorum canens. 5
Hoc genere quæstus postquam locuples factus est,
Venire in patriam voluit cursu pelago,
(Erat autem natus, ut aiunt, in Ceo insula)
Ascendit navem, quam tempestas horrida
Simul & vetustas medio dissolvit mari.
Hi zonas, illi res pretiosas colligunt
Subsidium vita. Quidam curiosior :
Simonide, tu ex opibus nihil sumis tuis ?
Mecū, inquit, mea sunt cuncta. Tunc pauci enatāt,
Quia plures onere degravati perierant. 15
Prædones adsunt, rapiunt quod quisque extulit,
Nudos relinquunt. Forte Clazomenæ propè,
Antiqua fuit urbs, quam petierunt naufragi.

10

Vir eruditus continet semper in se
opos. Simonides qui composuit pul-
cros versus, ut ferret commodius
pauperiem, capit per agrare præla-
ris civitates Afiae, celebrans laudes
victorum condito pretio. Postquam
evasit dives hoc genere lucti, cogi-
tavit redire in patriam mari (fe-
runt enim genitum in insula Ceo.)
Conscendit navem, que distracta est
medio in mari, tum sava tempesta-
te, tum simul ventestate. Alii su-
munt crumenas, aliis pretiosa que-
que, in sustentaculum vita. Qui-
dam curiosus, dixit : Simonide, tu
colligis nihil ex tuis bonis : Ha-
deo, inquit, omnia mecum. Tum
panci evadunt incolumes, quia
multi oppressi sarcinis, extinti fu-
erant in undis. Latrones adfiliunt,
asperunt quod quisque servaverat,
& dimittunt spoliates. Fuit forte
urbs propè antiqua, dicta Clazome-
na, in quam naufragi se recipiunt.

A N N O T A T I O N E S .

2. *Simonides.* | Lyricus Poeta fuit è Ceo insula,
quæstus poemum habuit, & hac arte vitâ sustentabat.

8. *Ceo.* | Insula maris Ægæi. Unde Ovidius:
Cingitur Ægeo nomine Cea mari.

17. *Clazomenæ.* | Urbs fuit Afiae minoris in
Asia, & in ora maris Ægæi & sinus Syrni, media
inter Syrnam ad ortum, & Chium ad
occasum.

Hic

Hic vir quidam addicatus literis,
qui legerat sepe carmina Simonides, illumque absentem plurimum admirabatur, excepit apud se amissimum Simonidem quem agnoverat verbis, & dedit vestes, nummos, & servos: Alii naufragi ferunt suam tabulam, portantes stipem. Cum Simonides forte fortuna incidisset in illos. Dixi, ait, mea bona esse mecum, vos autem amissitis quod extuleratis.

Hic literarum quidam studio deditus, Simonidis qui sèpè versus legerat, Eratque absens admirator maximus, Sermone ab ipso cognitum, cupidissime Ad se recepit, veste, numinis, familiâ Hominem exornavit. Cæteri tabulam suam Portant, rogantes victimum, quo casu obvius Simonides, ut vidit: Dixi, inquit, mea Mecum esse cuncta, vos quod rapuistis, periit.

ANNOTATIONES.

24. Tabulam portant querentes victimum. | Sic enim Juvenalis:

Et pittâ se tempestate tueur.
Nam moris erat ut naufragi in tabella ab humeris dependente ferrent pictum naufragium mendicantes stipent. Idem Juven.

Mersâ rate naufragus assim
Dum regat.

27. Mecum, inquit, mea sunt cuncta. | Tribuit & Bianti hoc dictum apud Laertium, à quo transduxisse Phædrus hoc videtur ad Simonidem.

FABULA XXII.

Magna ne jactes, sed præstes.

MONS PARTURIENS.

Mons proximus partui edebat grandes gemitus, & erat summa expectatio in terris. Verum peperit murem. Hoc tibi dicitur, qui cum jactitas magnifica, perfidis nihil.

MONS parturibat, gemitus immanes ciens, Eratque in terris maxima expectatio: At ille murem peperit. Hoc scriptum est tibi Qui magna quum minaris, extricas nihil.

ANNOTATIONES.

1. Mons parturiens. | Notus est ad hanc Fabulam versus Horatii:

Parturient montes, noscetur riassulus mus.
Et alio in loco:

Quid dignum tanto feret hic promissor hiatu.
De magnificis, verum inanibus promissis & molitionibus.

FABULA XXIII.

Vera gloria fictam obscurat.

FORMICA & MUSCA.

Formica & Musca disputabant ardenter, uira præstare. Musca incepit prima. Tu potes te comparare nostris laudibus? Ubi manatur victimâ, pralibo viscera oblata diu. Verbor inter altaria, & pervado omnia delubra. Ubi placet insideo capiti regum,

Formica & Musca contendebant acriter, Quæ pluris esset: Musca sic coepit prior. Conferre nostris tu potes te laudibus? Ubi immolatur, exta prægusto Deum. Moror inter aras, templo perlustro omnia, In capite regis sedeo, quum visum est mihi,

ANNOTATIONES.

4. Immolatur. | Vox illa proprie significat vim, etiam mola salsa conspurgere. Unde immolatio est quasi mole in caput victimæ aspersio. Quia autem in sacrificiis macabatur victimâ, usurpatur vox immolari pro macabri frequentissime apud autores.

Ex tua prægusto Deum | Id est diis oblata. Exenterata enim victimâ Sacerdos cultro ferre ex parte rimabatur, postea farina farris ea involvebatur, & aris imposita comburebat in honorem Deorum. Ex tua vero tribuebantur Diis, quia per ipsa voluntas Deorum innoteſcebat.

Et

Et matronarum casta delibo oscula;
Laboro nihil, atque optimis rebus fruor.
Quid horum simile tibi contingit rustica?
Est glriosus sanè convictus Deum,
Sed illi qui invitatur, non qui invisi est.
Reges commemoras & matronarum oscula:
Ego granum in hyemem quum studiosè congero:
Te circa murum video pasci stercore:
Aras frequentas, nempe abigeris quod venis: 15
Nihil laboras, ideo quum opus est nil habes:
Superba jactas tegere quod debet pudor.
Æstate me lacefis; quum bruma est, files:
Mori contractam quum te cogunt frigora,
Me copiola recipit incolumem domus.
Satis profectò rettudi superbiam.
¶ Fabella talis hominum discernit notas
Eorum qui se falsis ornant laudibus,
Et quorum virtus exhibet solidum decus.

& deosculor castè nobiles fæminas.
Ago nibil, & vescor rebus optimis.
Quid simile horum tibi accidit, ô
Agrestis? Est glriosum fateor, ô
Musca, uti convictu Deorum, sed
glriosum illi, qui vocatur, non
qui venit odiosus. Memorat reges,
& oscula nobilium mulierum:
cum ego recendo diligenter frumentum in hyemem, te afficio circa
murum vescentem sordibus. Moraria inter aras, sed expelleris illuc
unde venisti. Non laboras idcirco
eges ubi ingratis necessitas. Fætitias
infolens quod verecundia delet oc-
cultare. Irritas me æstate, obmu-
tesci hyeme: cum frigus te cogit
mori rigentem, ego recipior salva in
ades abundantissimas. Repressi pro-
felliò fatus tuum factum. Hic Ap-
ologus distinguat hominum charac-
teres; illorum qui se effervent e-
mentitiu laudibus, & eorum quo-
rum virtus confert veram gloriā.

ANNOTATIONES.

18. *Bruma.* | Bruma dicitur dies solstitii hyemalis, quod accidit die 20. aut 21. Decembri, [Styl. sc. novi] quo die Sol ad nos reddit.

FABULA XXIV.

Deum colenti stat sua merces.

SIMONIDES à DIIS SERVATUS.

Quantum valerent inter homines literæ
Dixi superius: quantus nunc illis honos
A superis sit tributus, tradam memoriam.
Simonides idem ille de quo retruli.
Victoris laudem cuidam pyctæ ut scriberet
Certo condixit pretio, secretum petuit:
Exigua quum frænaret materia impetum,
Ufus poetæ, ut moris est, licentia:
Atque interposuit gemina Leda fidera,

Ostendi supra, quanta artes es-
sent autoritatis inter homines:
nunc prodam posteris, quanta iussis
gloria sit concessa à Duso. Simonides
idem ille de quo mentionem
feci, pactus est cerià mercede ca-
nere laudes cuiusdam pugilis vi-
ctoris. Secessit: Cum vero vis
ingeni langueceret angusto argu-
mento, ujus est, juxta consuetu-
dinem, libertate poetarum, & in-
seruit in opus ambo fidera Leda,

ANNOTATIONES.

2. *Dixi superius.* | Cūm nempe retrullit Simo-
nidem naufragum invenisse Clazomenæ vitum
qui hunc excepit, ornaveritque rebus omnibus,
ob illius peritiam, eruditioemque singularem.

5. *Pylæ.* | Pylæ, vox Græca qua significat
pugil Latinæ: legebatur antea pila, id est, or-
natæ. Sed melius restitutum pila.

9. *Gemina Leda fidera.* | Intellige Castorem &
Pollucem, Leda ex Jove filios. Jupiter enim muta-
tus in Cygnum cum Leda coniubuit, ex quo conçu-

bitu Leda dicitur peperisse duo ova, ex quorum
altero nati sunt Pollux & Helena, ex altero vero
Castor & Clytemnestra: occiso autem Castore à
Lynceo, Jupiter concessit Polluci, ut alternaret im-
mortaliatem suam cum fratre Castore. (Hic enim
cum Clytemnestra ex Tyndaro rege oriundus;
alter vero ex Jove fingebatur.) Unde Virgilii:

Si fratrem Pollux alternâ morte redemit,
Itaque reditque viam tates.
Vocantur vero ab Astronomis, Gemini.

Auto-

proponens exemplum laudis parvus.
Laudavit opus; verum donavit
poeta tertiam partem pramii. Pe-
tentia reliquam, dixit: Persolvent
tibi illi duo qui habent partem
laudum in tuo opere. Sed ne in-
selligam te à me recessisse iracun-
de, Condic mibi ad cœnam, volo
vocare hodie agnatos, quos inter-
te possum. Hic licet delusus, & im-
patientis injuria, condixit illi, ne
perderet beneficium maius repudia-
tum. Venit ad heram adscriptam,
accubuit. Cœna nitebat late po-
culis, & domus perstrebatur in-
genti apparatus; cum ecce duo
adolescentes praestantes formam
mortali, conspersi pulvere, mem-
bris madentibus plurimo sudore,
principium cuidam puer, ut Si-
monides ad se prodeat foras; è re
illius plurimum esse ne moretur.
Puer sollicitus evocat Simonidem,
vixque protulerat unum pedem ē
triclinio, cum subitus casus cœna-
culi oppressit cœteros convivas, ne-
que ulli juvenes visi sunt ante
edes. Ut istud sparsum est in
vulgo, secundum quod accide-
rat, agnovere cuncti deos præsen-
tes tribuisse vitam poeta pro parte
pretii.

Auctoritatem similis referens gloriae 10
Opus adprobavit: sed mercedis tertiam
Acceptit partem, Quum reliquam posceret:
Illi (inquit) reddent quorum sunt laudes duas.
Verum ne irate dimissum te sentiam,
Ad cœnam mihi promitte; cognatos volo 15
Hodie invitare, quorum es in numero mihi.
Fraudatus quamvis & dolens injuriā,
Ne male dimissam & gratiam corrumperet,
Promisit. Rediit horā dictā; recubuit.
Splendebat hilare poculis convivium, 20
Magno apparatu lata resonabat domus;
Repente quum duo juvenes sparsi pulvere,
Sudore multo diffuentes corpora,
Humanam supra formam, cuidam servulo
Mandant, ut ad se provocet Simonidem: 25
Illius interesse nè faciat moram.
Homo perturbatus excitat Simonidem.
Unum promorat vix pedem triclinio,
Ruina cameræ subito oppressit cœteros;
Nec ulli juvenes sunt reperti ad januam. 30
Ut est vulgatus ordo narratæ rei,
Omnes scierunt, numinum præsentiam
Vati dedisse vitam, mercedis loco.

ANNOTATIONES.

10. Autoritatem similis referens gloria. | Vult nus, Locrenses contra Crotonienses, & pugnasse di-
retulisse Simonidem quæ de simili Castoris & verso à ceteris armorum habitu, albis equis & ecc-
Pollucis victoria memorantur; illos nuntiasse cineis paludamentis.
Vaticinio victoriæ, quam obtinuerant Romani 28. Triclinio. | Triclinium à tribus lectis di-
contra Persas; adjuvisse etiam, ut refert Justi- cium, in quo caenabant Romani.

F A B U L A XXV.

Multum auxiliatur qui citio.

EPILOGUS ad EUTICHUM.

Restant adhuc mibi quæ fin-
gam, verum abstineo non igna-
rus, primo ne tibi sim importu-
nus, qui desineris multitudine
diverorum negotiorum. Dein-
de si quis velit forsan tentare ea-
dem, ut posse ipsi superesse ali-
quid residua materia quæ scri-
bat. Quamvis tanta sit uber-
tas argumenti, ut artifex des-
pereret, non opus artifici. Postulo
ut tribus mercedem quam promissi brevitati nostra,

SUpersunt mihi quæ scribam, sed parco sciens:
Primum esse ne tibi videar molestior,
Destringit quem multarum rerum varietas:
Dein si quis eadem fortè conari velit,
Habere ut possit aliquid operis residui: 5
Quamvis materiæ tanta abundet copia,
Labori faber ut desit, non fabro labor.
Brevitatis nostræ premium ut reddas peto
ut tribus mercedem quam promissi brevitati nostra,

Quod

Quod es pollicitus. Exhibe vocis fidem :
 Nam vita morti propior est quotidie :
 Et hoc minus veniet ad me inumeris
 Quod plus consumet temporis dilatio.
 Si citò rem perages, usus fiet longior :
 Fruar diutiùs, si celerius cepero.
 Languentis cui dum sunt aliquæ reliquiæ,
 Auxilio locus est : olim Senio debilem
 Frustra adjuvare bonitas nitetur tua,
 Qum jam desierit esse beneficium utile,
 Et mors vicina flagitabit debitum.
 Stultum admovere tibi preces existima,
 Proclivis ultrò quam sit misericordia.
 Sæpe impetravit veniam confessus reus,
 Quantò innocentì justius debet dari ?
 Tuæ priùs sunt partes, aliorum dein ;
 Similique gyro venient aliorum vices.
 Decerne quod religio, quod patitur fides,
 Et gratulari me fac judicio tuo.
 Excedit animas quem proposuit terminum.
 Sed difficulter continetur spiritus
 Integritatis qui sinceræ conscius
 A noxiōrum premitur insolentiis.
 Qui sint requires, apparebunt tempore.
 Ego quondam legi quam puer sententiam.
 Palam mutire plebeio periculum est,
 Dum sanitas constabit pulcrè meminero.

10. & prestes fidem verborum. Quotidie enim mors magis magisque instat, & è minus redibit ad me præmiū, quo plus temporis procrastinatio edet. Si conficias rem cœtus, usura eris disturnior, & potius longius, si incepero matutinus. Dum reliqua aliqua vita deficiens restant adhuc, locus relinquitur auxilio : Incaſsum tua benevolentia conabitur auxiliari mihi confecto annis, cum iam benignitas cessaverit esse opportuna, & mors propinquam exiges vitam debitam. Crede esse ridiculum adhibere preces erga te, cum facilis ultrō sis ad misericordiam. Reus confitens exoravit saper numero veniam ? Quantò equius debet concedi insonti. Tum est primò, deinde aliorum, & venient partes aliorum par cursu. Statue quod religio, & quod fides finant, & effice ut laudem tuam sententiam. Jam mea mens aberrat à proposito termino ; verum animus integer, conscius suis innocentia, qui obruiatur injuriis malevolorum, vix sibi potest temperare. Rogas quinam sint malevoli : erumpens quandoque. Ego meminero semper optimè dum ero sanus, hujus effari quod didici puer : Periculum est homini novo obloqui publico.

15. 20. 25. 30. 35.

ANNOTATIO N E S.

11. Ex hoc minus veniet ad me muneris. | Hic versus mensuris suis carer. Emendari sic autem potest. Et hoc minus, & minus veniet ad me muneris ; vel, Et hoc minus, tui ad me veniet muneris.

26. Simili gyro venient aliorum vices. | Tuo nempe exemplo alii monebuntur, ut & ipsi suo quisque tempore & loco præstent debitum officium, & innocentiae succurrant.

28. Grammari me fac iudicio tuo. | Elleipsis prepositionis de, et sic, de tuo iudicio.

32. A noxiōrum. | Sejani tñlicet, quem sibi accusatorem, testem ac judicem simul fuisse constatus est alia fabula.

34. Legi puer sententiam. | Ex Ennii Thelopo sumptus est.

Palam mutire plebeio piaculum est. Itud ipsum est, quod alicubi facete dixit Juvenalis :

Plurima sunt, que
Non audent homines pertusa dicere lana.

36. Sanitas constabit. | Absolutè pro ipsa ratione. Ita Cicero: Quibus ad sanitatem redendi potestas facta est ; pro ad bonam mentem. Sanus igitur : Dum sanitas constabit ; id est, dum ero sanâ mente prædictus, caute revocabo in memoriam hanc sententiam.

LIBER QUARTUS EXPLICIT.

PHÆDRI FABULARUM LIBER QUINTUS.

PROLOGUS ad PARTICULONEM.

Cum proposuisset imponere finem operi, eo consilio, ut superesset aliis satis argumenti, repudiavi tacite meum consilium. Nam si quis autor talis operis surgat, qua ratione intelliget, id quod pretermiserim, ut velino commendare ipsum fama, cum sit suu cuique modus cogitandi, & color proprius. Non igitur aliqua inconstancia militi præbuit ansam exarandarum fabularum, sed ratio indubitate. Quocirca, Particulo, cum delectari fabulis quas inscripsi fabulas Æsopias, non Æsopi, quia scripsiter paucas, ego exaravi multas sequens veterem rationem, sed inferens novas res. Dum tu otiosus leges hunc quartum librum, si livor voluerit illum carpere, carpas per me licet, modò non queat hunc affectui imitando. Acquisita mihi est gloria, quod tu & quid viri tui ingemii transcribitis meus apologetis in vestris commentariis, & exstirpatis dignos aternitate. Cuius venire in approbationem literatorum hominum.

QUUM destinasset operis habere terminum,
In hoc ut aliis esset materiæ satis,
Consilium tacito corde damnavi meum.
Nam si quis talis etiam est tituli artifex:
Quo pacto divinabit quidnam omiserim,
Ut illum ipsum cupiam famæ tradere:
Sua cuique quum sit animi cogitatio
Colorque privus. Ergo non levitas mihi,
Sed certa ratio causam scribendi dedit.
Quare, Particulo, quoniam caperis fabulis,
Quas Æsopias non Æsopi nomino,
Quasi paucas ostenderit, ego plures dissero,
Usus virtutis genere, sed rebus novis
Quartum libellum dum tu vacive perleges,
Hunc obrectare si volet malignitas,
Imitari dum non possit, obrectet licet.
Mihi parta laus eit, quod tu, quod similes tui
Vestras in chartas verba transfertis mea,
Dignumque longâ judicatis memoriâ.
In literarum plausum ire desidero.

ANNOTATIONES.

4. *Tituli artifex.* | Si quis velit scribere fabulas, & illud opus tali titulo insignire. Vox illa *artifex* desideratur in quibusdam exemplaribus. Fuit vero restituta in editione Phædri, quam curavit Pithœus.

8. *Colorque privus.* | Legendum est, & ob sentum, & eb metri necessitatem, *colorque pri-*

vus; id est proprietor & particularis. At vero color metaphoricè est agendi ratio; ut legere est apud Senecam.

20. *In literarum plausum ire desidero.* | *Par-* rum curo quid de me, sentiat vulgus ac judicerat, modò eruditorum hominum *affirmationum ha-*beam.

FABULA

FABULAI.

Nihil ad honorem famâ ingenii aptius.
DEMETRIUS & MENANDER.

AE Sopi nomen sicubi interposuero,
Cui reddidi jampridem quidquid debui,
Auctoritatis esse icito gratiâ.
Ut quidam artifices nostro faciunt saeculo.
Qui pretium operibus majus inveniunt, novo
Si marmori adscriperunt Praxitelem suo,
Myronem argento, plus vetutis nam favet
Invidia mordax, quam bonis praesentibus.
Sed jam ad fabellam talis exempli feror.

Demetrius qui dictus est Phalereus,
Athenas occupavit imperio improbo.
Ut mos eit vulgi, passim & certatim ruunt:
Feliciter, subclamat ipsi principes:
Illam osculantur, quâ sunt oppressi manum,
Tacite gementes tri tem fortunæ vicem.
Quin etiam resides & sequentes otium
Ne defuisse noceat, reptant ultimi;
In queis Menander nobilis comœdiis
Quas, ipsum ignorans, legerat Demetrius
Et admiratus fuerat ingenium viri,
Unguento delibutus, vestitu adfluens;
Veniebat gressu delicato & languido.
Hunc ubi tyrannus vidit extremo agmine:
Effeminatus quid hic in conspectu meo
Audet venire? responderunt proximi:
Hic eit Menander scriptor: mutatus statim
Compellat hominem blande, dextramque arripit.

ANNOTATIONES.

6. *Praxitelam.* | Statuarius fuit multi nominis, maximè ob duplum Venerem, quas summa arte & industria elaboravit: natu erat in extremâ Italæ ora, quam olim magnam Græciam appellabant Romani.

7. *Myronem.* | Statuarius fuit insignis, ex ejus operibus præcipuum laudens meruit Bucula ex ære ita ad vivum confusa, ut non gregem tantum, sed & paltorem posset fallere.

10. *Demetrius Phalereus.* | Orator fuit & Philosophus eximius. Est autem memorabile in illo exemplum levitatis fortunæ, auræque popularis. Primo enim fuit in tanto honore Demetrius apud Athenienses, ut ipsi trecentas statuas virtutis ergo posuerint: tanta postea flagravit invidiâ, ut fugere coactus sit in Ægyptum, & trecenta

*Si infernero alicubi nomen
Æsopi, cui jamdudum detulit
honorem debitum, neveris id fa-
tum causâ autoritatis compa-
randæ, exemplo querundam ar-
tificum nostræ artis, qui addunt
premium suis operibus, si apponant
nomen Praxitelis novæ statua
marmorea; aut Myronis, statua
argentea. Livor etenim malefi-
cus plus laudat vetera, quam no-
va. Sed jam venio ad fabulam e-
jusmodi exempli. Demetrius voca-
tus Phalereus invast imperium
Athenarum malignâ autoritate.
Plebs iuxta consuetudinem accur-
rit undique certatim, acclamat
Feliciter. Primi urbis pressant
dexteram quâ premuntur, dolentes
intra se de luctuosa mutatione for-
ris. Quin & desideri indulgenter
otio venient novissimi, ne crimini
sit non adjuiffe. Inter quos Menan-
der clarus scriptor Comœdiarum
quas Demetrius legerat, (Menan-
dro sibi non cognato) & admirator
fuerat ingenii tanti viri: illæ ince-
debat gradu molli & effeminato,
perfusus odoribus, & veje fluente.
Ubi illum Rex confixus in ultimâ
turba. Quare hic Cinadus audet
subire meum conspectum? Quis
adhærebant Tyranno, dixerit: Hic
est poeta Menander, Rex statim
mutatus. Vocat ad se hominem
amicè & prehendit manum.*

illæ statu uno die per tumultum eversæ fuerint,

13. *Feliciter subclamat.* | Solemnis erat ac-
clamationis formula apud antiquos, ut hodie, us-
var. Tralatitia acclamatio. Ita Juvenalis:

*Dilectum Feliciter, ingens
Cana sedet.*

14. *Manum osculantur.* | Antiquus modus a-
dorandi principes.

17. *Reptant ultimi.* | Ita emendo, reptant, &
melior lectio: Sic Terentius:

Perireptavi scutum oppidum.

18. *Menander.* | Atheniensis Poeta, Comi-
corum princeps, cuius est insignis commendatio
apud Quintilianum. Scriptis centum & octo
Comœdias de quibus nihil restat, nisi quidam
versus hoc & illuc sparsi.

FABULA II.

Ventosa lingua : pedes fugaces.

VIATORES & LATRO.

Duo homines strenui faciebant iter, unus erat timidus, alter vero audax. Latro sic illis obviam, qui petit aurum ministans mortem. Promptus manu statim faciens impetum repellit vim vi arque invadit Latronem, nec opinum gladio. Et sese expeditiv acri manu. Pradone interfecto, facies imbellis venit, & educit ensim, deinde abjecto pablio, clamat : Ubinam ille est, jam efficiam intelligat quos aggressus est. Tum qui conseruerat manum, dixit : utinam saltem me tunc sustinuisses his verbis, fuisse animosior reputans vera. Nunc mitte gladium & verbosam pariter jactationem, ut possis decipere ignatos. Ego qui novi quam à reveritate fugias, scio non esse fidendum tua virtutis. Fabula illi scribitur, qui magno animo est re prospera, sed fugit re periculosa.

Vlath expediti pariter oarpebant duo ; Imbelis alter, alcer at promptus manu. Occurrerit illis Latro, & intentans necem Aurum poposcit : Audax confessim irruens Vim vi repellit, ac ferrè incatum occupat, 5 Et vindicavit sese forti dexterâ. Latrone occiso timidus accurrat comes, Stringitque gladium, dein rejectâ penulâ : Cedo, inquit, illum ; jam curabo sentiar Quos adtentari. Tunc qui depugnaverat : 10 Vellem itis verbis saltem adjavisses modò, Constantior fuisse vera existimans : Nunc conde ferrum, & linguam pariter fatilem, Ut possis alios ignorantes fallere, Ego qui sum expertus quantis fugias viribus, 15 Scio quod virtuti non sit credendum tuæ. ¶ Illi adsignari debet hæc narratio Qui re secundâ fortis est, dubiâ fugax.

A N N O T A T I O N E S.

8. Reiectâ penulâ. | Vestis densa ac vilis, qua supra tunicam in itinere assumitur propter imbrem aut frigus.

18. Qui re secundâ fortis est, dubiâ fugax. || Quod bene Nonnius :

Ex râ bella Leo, lepus in discrimine pagina. Et Tacitus : Paganorum luxurjunque ignaya, sed ante prius culum procax manus.

FABULA III.

Sponte peccanti nullus est veniae locus.

CALVUS & MUSCA.

Musca pupugit caput nudum Calvi : hic conatus illam occidere, sibi inflexit magnum colaphum. Tunc illa ridens, voluisti, inquit, vindicare nece punctionem avis parvula ?

CAlvi momordit Musca nudatum caput ; Quam opprimere captans, alapam sibi duxit gravem, Tunc illa irridens : Punctum volucris parvula Voluisti morte ulcisci : quid facies tibi,

A N N O T A T I O N E S.

3. Volucris parvula. | Volucris, quasi volantis. Nam Musca insecti genus est, non volucris.

Injuriae

PHÆDRI FABULARUM

INDEX.

Prior numerus Librum, alter Fabulam denotat.

A

- A** Sopos ad Garrulum, 3. 19
AEsopus interpres testamen-
 ti, 4. 4
AEsopus ludens, 3. 14
AEsopus & Petulans, 3. 5
AEsopus & rusticus, 3. 3
Agnus à Capella nutritus, 3. 15
Anus ad Amphoram, 3. 1
Apes & fuci vespa judice, 3. 13
Aquila, cornix & testudo, 2. 6
Aquila, felis & aper, 2. 4
Arbores in deorum tutela, 3. 17
Asimus egregie cordatus, 1. 15
Asimus & galli, 3. 20
Asimus & leo venantes, 1. 11
Asimus irridens aprum, 3. 29

C

- C**Æsar ad atriensem, 2. 5
Calvus & musca, 5. 3
Canæ famelici, 1. 20
Canis & crocodilus, 1. 15
Canis & lupus, 3. 7
Canis fidelis, 1. 23
Canis parturiens, 1. 19
Canis, thesaurus & vulturi-
 us, 1. 27
Canum legati ad Jovem, 4. 17
Capellæ & hirci, 4. 15
Cervus cornibus impeditus, 1. 12
Cervus & boves, 2. 8
Cicada & noctua, 3. 16

D

- D**Emetrius & Menander, 5. 1
Duo calvi, 5. 6
 (*) E

I N D E X.

E

- E** Pilogus ad Eutychum,
4. 25
Equus & aper, 4. 3
Eunuchus ad improbum, 3
II
Ex sutori medicus, I. 14

F

- F**ormica & musca, 4.
23
Frater & soror, 3. 8
Fur aram compilans, 4. 10

G

- G**raculus superbus, I. 3
Gubernator & nautæ,
4. 16

H

- H**ercules & Pluto, 4.
II
Homo & asinus, 5. 4.
Homo & canis, 2. 3.
Homo & colubra 4. 18

I

- I**nvidia virtutum comes,
2. 9

L

- L**e O regnans, 4. 12
Leo sapiens, 2. 1
Leo senio confectus, I. 21
Lupus & agnus I. 1
Lepus & grus, I. 8

*Lupus & vulpes judice si-
mio,* I. 10

M

- M**argarita in sterquilin-
nio, 3. 12
Milvius & columbæ, I. 31
Mons parturiens, I. 18
Muli & latrones, 2. 7
Mulier parturiens, I. 18
Musca & mula, 3. 6
Mustella & homo, I. 22
Mustella & mures, 4. 1

N

- N**aufragium Simonidis,
4. 21

O

- O**cchio depicta, 5. 8
Ovis, canis & lupus, I. 17
Ovis & cervus, I. 16

P

- P**anthera & pastores, 3.
II
Passer & lepus, 1. 9
Pavo ad Junonem, 3. 18
Pera, 4. 9
Phædrus de Fabulis, 4. 1.
20
*Phædrus in Fabularum &
sopiarum censores,* 4. 6
Princeps Tibicen, 5. 7
Prolo-

I N D E X.

<i>Prologus ad Particulonem,</i>		<i>Simonides à Diis servatus,</i>	
	5. 88		4. 24
<i>Prologus Æsopus,</i>	1. 1	<i>Socratis dictum,</i>	3. 9
<i>Prologus, exemplis,</i>	2. 28		
<i>Prologus, joculare,</i>	4. 64		T
<i>Prologus, Phædri,</i>	3. 40	<i>Aurus & vitulus,</i>	5.
<i>Pugna murium & mustella- rum,</i>	4. 5		9

V

R		<i>V</i>	<i>Acca, capella, ovis &</i>
<i>Rana rupta,</i>	1. 24		<i>leo,</i> 1. 5
<i>Rana ad solem,</i>	1. 6		<i>Venator & canis,</i> 5. 10
<i>Ranæ metuentes taurorum prælia,</i>	1. 30		<i>Viatores & latro,</i> 5. 2
<i>Ranæ Regem postulantes,</i>	1.		<i>Vipera & lima,</i> 4. 7
	2		<i>Vulpes & aquila,</i> 1. 28
<i>Repente calvus,</i>	2. 2.		<i>Vulpes & ciconia,</i> 1. 26
<i>Res gesta sub Augusto,</i>	3.		<i>Vulpes & corvus,</i> 1. 13
	10		<i>Vulpes & draco,</i> 4. 19
S			<i>Vulpes & hircus,</i> 4. 8
<i>Curra & rusticus,</i>	5. 5		<i>Vulpes & uva,</i> 4. 2
<i>Simii caput,</i>	3. 4		<i>Vulpis ad personam trag- cam,</i> 1. 7

(* 2) INDEX

I N D E X

S E N T E N T I A R U M A D F A B U L A S

P H Æ D R I.

L I B E R P R I M U S.

<i>F</i> acile est opprimere innocentem,	I. 1
<i>M</i> inima de mali,	I. 2
<i>In</i> propria pelle quiesce,	I. 3
<i>A</i> vidum sua saepe deludit aviditas,	I. 4
<i>P</i> otentioris societatem fuge,	I. 5
<i>I</i> mproborum improba soboles,	I. 6
<i>S</i> tultorum honor inglorius,	I. 7
<i>M</i> alos tueri haud tutum,	I. 8
<i>N</i> e insultes miseris,	I. 9
<i>M</i> endaci ne verum quidem dicenti creditur,	I. 10
<i>R</i> idicula in imbelli virtutis ostentatio,	I. 11
<i>U</i> tilissimum saepe quod contemnitur,	I. 12
<i>L</i> audatore nihil insidiosius,	I. 13
<i>F</i> allax vulgi judicium,	I. 14
<i>P</i> auper dominum, non sortem mutat,	I. 15
<i>F</i> idejussorem infidum cave,	I. 16
<i>C</i> alumniatorem sua pena manet,	I. 17
<i>H</i> orret quisque adire locum ubi Iesus est,	I. 18
<i>O</i> mnum aditum malis præcludita,	I. 19
<i>S</i> tultitia plerumque exitio est,	I. 20
<i>M</i> iser vel ignavissimo cuique ludibrio est,	I. 21
	<i>Qui</i>

Injuriæ qui addideris contumeliam?
 Respondit: Mecum facile redeo in gratiam,
 Quia non fuisse mentem lœdendi scio:
 Sed te contempti generis animal improbum,
 Quæ delectaris bibere humanum sanguinem,
 Optem necare, vel majore incommmodo.
 ¶ Hoc argumentum veniam magè dari docet,
 Qui casu peccat, quām qui consilio est nocens:
 Illum esse quavis poenâ dignum judico.

5 *Quam sumes panam de te qui cum
 mulavisti injuriam contumeliam.
 Respondit, ineo pacem facile mecum,
 quia novi non fuisse animum no-
 cendi. Verum tu animal pessimus
 proliis abjecta, cui gratum est hau-
 rire sanguinem mortaliū, vellem te
 opprimere, vel majori danno. Hac
 fabula innuit concedi potius ven-
 iam illi qui errat fortuitè, quam
 qui reus est consuliò, quem existi-
 mo promereri quodvis supplicium.*

FABULA IV.

Feliciter sapit, qui alieno periculo sapit.

HOMO & ASINUS.

Quidā immolasset verrem quū sancto Herculi,
 Cui pro salutē votum debebat sua,
 Asello jussit reliquiás poni hordei.
 Quas aspernatus ille, sic locutus est:
 Tuū libenter prorsus adpeterem cibum
 Nisi qui nutritus illo est, jugulatus foret.

¶ Hujus respectu fabulæ deterritus
 Periculorum semper viravi lucrum.
 Sed dicis: Qui rapuere divitias, habent.
 Numeremus, agedum, qui deprensí perierint.
 Majorem turbam punitorum reperies.
 Paucis temeritas est bono, multis malo.

*Cum quidam matasset porcum
 marem Herculi sancto, cui reus erat
 voti ob suam incolumitatem. Impe-
 ravit ut residuum bordoi apponere-
 tur Asello. Quo repudiat, ille di-
 xit; Ut eret lubenter prorsus hoc
 bordo, ni immolasset eum qui hoc
 est saginatus. Deserritus intuitus
 iniuste argumenti, fngi perpetuò
 quaestum plenum alea. Verum ob-
 jicis, qui corraserunt opes, has pos-
 sident. Agedum recenfamus, quos
 circumventi, extincti sunt. Invenies
 maiorem numerum eorum qui de-
 derint penas. Audacia est utilitati
 non multis, pluribus verò danno.*

ANNOTATIONES.

1. *Verrem Herculi sancto.* | Sacrificabatur Aper
 Herculi, ob devictum ab ipso Aprum Eryman-
 theum, quem vivum humeris sustulit. Apud Var-
 ronem Hercules vocatur sanctus pater, & Proper-
 tius Herculem alloquens, ait:

Sancte pater salve, cui jam faveat aspera Juno.

10. *Depreberisi.* | Qui ob nimias opes variis
 accusationibus circumventi, suppliciis fuerint af-
 fecti. Respicit suorum temporum calamitatem,
 quibus præsentissimum erat unicuique periculum
 ex magnis divitiis, ut docent Tacitus & Sue-
 tonius.

FABULA V.

Præjudicata opinio judicium obruit.

SCURRA & RUSTICUS.

Pravo favore labi mortales solent,
 Et pro judicio dum stant erroris sui,
 Ad poenitendum rebus manifestis agi.

*Homines confuerunt falli gra-
 tiâ perversâ, & adduci ad paen-
 tentiam rebus evidenterissimis, dum
 propugnant sententiam suâ animi
 hallucinantis.*

Quidam nobilis potens opibus datum ludos convocavit omnes, promissa mercede, ut quisque pro virili, apportaret aliquid novi. Convenere artifices ad certationem premii. Inter quos Scurra quidam nobilis lepidis faceis, dixit se ostensurum genus spectaculi quod nunquam fuisse exhibuit in Scenâ. Vulgata fama excitat totam urbem, nec loca ante sola capiunt multitudinem. Postquam autem tradit in Theatrum solu- fine ornatu, nullo socio, ipsa expletatio dedit attentionem. Hic statim depresso capite in sinum, simulavit adeo genuine grunnum Porci suâ voce, ut cederent verum porcellum latere sub roga, & imperarint excuti: quo per alto ut inventum est nihil: illum cumulant plurimi laudibus, & excipiunt magnis acclamati- bus. Agrestis videns id fieri, exclamat: certe non me superabit, & coniuncto promisit se imitaturum postridie similius vocem Porci. Accurritur majori numero; jam favor occupat animos & venire, non qui spectant, sed irriterent. Ambo subeunt Scenam. Scurra grunnit primus, & excitat acclamaciones, clamoresque. Tunc Ruricola fingens se occultare vestitus Porcellum, quem reverâ occultabat, vellicat aurem Porci latens, & elicit dolore grunnum nativum.

¶ Facturus ludos quidam dives nobilis, Proposito cunctos invitavit præmio, Quam quisque possit ut novitatem ostenderet. Venere artifices laudis ad certamina, Quos inter Scurra notus urbano sale, Habere dixit se genus spectaculi Quod in Theatro nunquam prolatum foret, Dispersus rumor civitatem concitat: Paulò antè vacua turbam deficiunt loca: In scenâ verò postquam solus constitit, Sine apparatu, nullis adjutoribus, Silentium ipsa fecit expectatio. Ille in sinum repente demisit caput, Et sic porcelli vocem est imitatus suâ, Verùm ut subesse pallio contendenter, Et excuti juberent: quo facto simul Nihil est repertum, multis onerant laudibus, Hominemque plausu prosequuntur maximo. Hoc vidit fieri Rusticus: Non me hercule Me vincet, inquit: & statim professus est Idem facturum melius se postridie. Fit turba major: jam favor mentes tener, Et derisuri, non spectaturi sedent. Uterque prodit. Scurra dignunnt prior, Movetque plausus & clamores suscitat. Tunc simulans sese vettimentis Rusticus Porcellum obtegere, quod faciebat scilicet, Sed in priore quia nil compererant, latens, Pervellit aurem vero quem celaverat, Et cum dolore vocem naturæ exprimit.

ANNOTATIONES.

4. Facturus ludos quidam dives nobilis. | Non fuit semper penes Magistratus dare ludos populo, id etiam nobiles & potentes usurparunt, sive in funeribus, sive ut ambirent popularem auram, siue obrepererent ad honores.

Ludos. | Erant Romæ maximè duo ludorum genera. Alii Circenses fuerunt, alii Scenici. Circenses dicebantur, quod in Circo exhiberentur, Scenici quod in Scena, hoc est in umbra agerentur, & hi ingeniorum acumine & arte constabant. Plures numerantur ludorum Scenicorum species; Tragedia, Comœdia, Satyra & Mimes. Ibi loquitur Phædrus de Ludis Scenicis, & de Mimo.

5. Scurra. | Qui risum excitat auditoribus, non habita ratione verecundiae & dignitatis.

6. Theatro. | In quo ludi Scenici represe-

tabantur. Figura erat in modum Hemicycli, cuius ab utroque cornu scenæ erant. Partes enim Theatri sunt. Scena, Orchestra, Proscenium & Pulpitum. Scena frons est Theatri. Proscenium, locus ante Scenam porrectus. Orchestra locus in quo Senatores spectaturi sedebant; apud Græcos vero saltantes in eo peragebantur. Pulpitum est in quo actores prodibant.

7. Scena. | Propriè erat arborum in se cubantium concamerata condensatio. Nam priscis temporibus, ante usum Theatrorum, sub frondibus & umbraculis agebant ludos Scenicos. Quare Scena dicta est, inquit Caiusdorus, ab umbra Luci densissima, ubi à pastoribus inchoante vere carmina cantabantur. Nunc dicta est Theatri pars in qua vel Comœdia, vel Tragedia, aut Satyra exhibetur.

Adcla-

Lib.
Adc
Imi
At i
Tun
En
Et c
Sed
Inn
Par
Lat
Si n
Qu
Qu

I
He
O
Su
Ca

U
Fa
C
Is
D

se

Adclamat populus : Scurrat multò similiùs
Imitatum, & cogit Rusticum trudi foras. 35
At ille profert ipsum porcellum è finu,
Turpemque aperto pignore errorem probans,
En hic declarat quales sitis judices.
Adhuc supersunt multa quæ possum loqui,
Et copiosa abundat rerum varietas, 40
Sed temperatæ suaves sunt argutiz ;
Immodicæ offendunt. Quare, vir sanctissime
Particulo, chartis nomen victurum meis,
Latinis dum manebit pretium literis,
Si non ingenium, certè brevitatem adproba, 45
Qui commendari tantò debet jutiuū,
Quantò Poetæ sunt molesti validiùs.

Plebs conclamat Scurrat effin-
xisse multò melius, & voluit ru-
sticum erici foras. Verum hic edu-
cit Porcellum è finu, convincens
illos erroria turpis prudato Porco.
En ille probat quales iudices sitis.
Restant adhuc plurima qua pos-
sum scribere, & diversias copiosa
rerum non deficit. Verum sales
moderati conferunt ad delicias,
nimis verò, nausea sunt. Quo-
cirea, Particulo vir integerrime,
cujus nomen vivet tandem in meis
scriptis, quandiu lingua Latina
erit aliquo in pretio, si non tandem
ingenium, lauda sane brevitatem,
qua debet probari tanto aquisis,
quantò Poetae prolixiores sunt in-
commodi.

FABULA VI.

Non omnia omnibus congruunt.

DUO CALVI.

Invenit Calvus fortè in trivio pectinem :
Accedit alter æquè defectus pilis:
Heia, inquit, est commune quodcumque est lucri.
Ottendit ille prædam, & adjecit simul :
Superum voluntas favit, sed fato invido 5
Carbonem, ut aiunt, pro thesauro invenimus.
¶ Quem spes delusit, huic querela convenit.

Calvus reperit casu pectinem
in compito, intervenit alius pilis
aque carens. Eja, ait, est com-
munis quacunque sit præda. Hic
exhibet inventum, & addidit :
Voluntas Deorum arrisit, verum
sais invidentibus, invenimus car-
bonem pro Thesauro, ut dicitur.
Hac querimonia spectat ad eum
qui sibi frustratus est.

FABULA VII.

Stulta superbia ridetur ab omnibus.

PRINCEPS TIBICEN.

UBI vanus animus aurâ captus frivolâ
Arripuit insolentem fibi fiduciam,
Facile ad derisum stulta levitas ducitur.
¶ Princeps tibcen notior paulò fuit,
Operam Bathyllo solitus in scenâ dare,
Is forte ludis, non satis memini quibus
Dum pegma rapitur, concidit casu gravi

Cum mens inanis, insolefcons fa-
vore vano, assumpsi fibi confiden-
tiam superbam, levitas inepta in-
currit facile in risum omnium.
Aulædæs, cognomine Princeps,
erat alicuius nominis, quæ sole-
bat præstare industria Bathyllo in
Scena. Hic ludis, non sat scio
quibus, decidit imprudens casu
gravi dam tollitus pegma,

ANNOTATIONES.

5. Bathyllo. | Bathyllus Pantomimus fuit, Mœ- status collocantur: erat variè adornata, pro di-
genatis libertus. versitate argumenti.

27. Pegma. | Machina est artificiosa, in qua

Nec

& sibi rupit Tibiam levam, cum potius opaffer amittere ambas dexteræ. Elatus inter manus, & querens plurimum, effertur in ades. Aliquot menses absunt, dum curatio adducitur ad sanitatem. Tunc pro more spectantium visus est hic lepidus homo deesse, cuius sono ordor saltantum solebat excitari. Quidam hand ignobilis erat datus ludos, & Princeps Tibicen incipiebat ambulare. Illexit hunc mercede & precibus, qui in conspectum prodiret solummodo ipso die ludorum. Ut statim venit, rumor spargitur in Theatro de Tibicina. Quidam contendunt illum esse fato fundatum; quidam contra, statim se ostensorum. Demissæ aulæ, fallit tonitrubus, Dii sunt locuti modo vulgari. Chorus & canticum usitatum tunc temporis imposuit tibicini reduci, cuius hic fuit sensus: Lætare incolumis Roma salvo principe. Applausum est; Tibicen protendit manus, credit amicos sibi gratulari. Equites suboderantur illius errorum ineptum,

Nec opinans, & sinistram fregit tibiam, Duas quam dextras maluisset perdere. Inter manus sublatus & multum gemens. Domum refertur. Aliquot menses transiunt. Ad sanitatem dum venit curatio. Ut spectatorum mos est, & lepidum genus, Desiderari coepit, cuius flatibus Solebat excitari saltantis vigor. Erat facturus ludos quidam nobilis, Et incipiebat Princeps ingredier: eum Adducit pretio, precibus, ut tantummodo Ipsò ludorum ostenderet sele die. Qui simul advenit, rumor de tibicina Fremit in theatro: quidam affirmant motuum, Quidam in conspectum proditum fine morâ. Aulæo misso, devolutis tonitrubus, Dii sunt locuti more translatio. Chorus reducto tunc & notum canticum Imposuit, cuius haec fuit sententia: *Lætare incolumis Roma salvo Principe.* In plausus consurrectum est, jactat basia Tibicen, gratulari fautores putat. Equester ordo stultum errorem intelligit,

ANNOTATIONES.

8. Sinistram fregit tibiam duas cum dextras maluisset perdere. | Ludit Phædrus in voce Tibia. Cum enim dicit sinistram fregit Tibiam, intelligit pedem sinistrum: cum vero addit ista verba; duas cum dextras maluisset perdere, debent referri ad Tibias quibus excirabat saltantum vigorem. Sic in Eunuchi titulo apud Terentium legitur, *eam fabulam actam fuisse tibii duabus dextris.* Quod ut clarius fiat, res paulo altius est repetenda. Adhibebantur olim Tibiae in ludis scenicis, ad exhilarandos animos. Erant dextræ, erant sinistre Tibiae. Quid autem dextræ, quid sinistre, ambigitur. Scaliger vult dextræ & sinistre appellari ab lateribus unde inflarentur. Victorius autem aliter sentit. Vocabantur, inquit, *Tibia dextra qua dextra parte oris & manus tenebantur: eodemque pacto sinistra, qua contraria parte oris, & manus inflarentur.* Tibicen autem dicebatur dextris & sinistris, & duabus dextris ut, qui simul ambas inflaret. Sinistra gravem sonum reddebat, dextra acutum, ut potest variis organis, & inequalibus foraminibus distinde.

23. Devolutis tonitrubus. | Quæ vocabantur & Claudiana, quia Claudio Pulcher instituit, ut ludis post Scenam conjectus lapidum ita fieret, ut veri tonitu tonum imitaretur. Nam an-

tea leves admodum, & parvi sonitus fiebant, cum clavi & lapides in labrum æneum conjicerentur.

24. Dii sunt locuti. | Ut præsentia Deorum sentiretur magis, devolvebant tonitrua, & Dii loquabantur. Unde natum istud, *Deos dico unzavis.* Deus è Mackina. Inducebantur autem Dii cum dignus aliquis vindice nodus incidisset.

More translatio. | Non sibi nativo & proprio.

25. Chorus. | Multitudo canencium & saltantium cum tibicina.

Reducto tunc & notum canticum. | Verior haec videtur lectio, quanquam & aliæ probem. Tunc chorus ignotum mox reducto canticum insinuit. Cum enim Princeps Tibicen detentus fuisset lecto proper accepimus vulnus, potuerat necire canticum in honorem Imperatoris. Ordoque horum verborum talis est: Tunc chorus insinuit canticum ignotum reducto Principi Tibicini. Quo factum est ut erraverit vehementer sibi dictum putans, quod imperatori dicebatur.

28. Jactat basia. | Id est, adorat populum.

30. Equester ordo. | Erat in Theatro certus equestris ordinis affigatus locus.

Magnoque

I N D E X

<i>Qui alteri suam ob causam commodat, injuria postulat id</i>	<i>1. 22</i>
<i>gratiae apponi sibi,</i>	<i>1. 22</i>
<i>Suspecta malorum beneficia,</i>	<i>1. 23</i>
<i>Potentes ne tentes æmulari,</i>	<i>1. 24</i>
<i>Rete ne tendas accipitri & milvio,</i>	<i>1. 25</i>
<i>Par pari refertur,</i>	<i>1. 26</i>
<i>Avarus suus sibi carnifex est,</i>	<i>1. 27</i>
<i>Ne magnus tenuem despicio,</i>	<i>1. 28</i>
<i>Est cui magno constitit dicterium,</i>	<i>1. 29</i>
<i>Mala publica in plebem recidunt,</i>	<i>1. 30</i>
<i>Cui fidas, vide,</i>	<i>1. 31</i>

LIBER SECUNDUS.

<i>Sunt etiam sua præmia laudi,</i>	<i>2. 1</i>
<i>Simile simili gaudet,</i>	<i>2. 2</i>
<i>Impunitas peccandi illecebra,</i>	<i>2. 3</i>
<i>Vir dolosus seges est mali,</i>	<i>2. 4</i>
<i>Ne quid nimis,</i>	<i>2. 5</i>
<i>Potentiam malitia adjutam quis effugiat,</i>	<i>2. 6</i>
<i>Plura timenda divitibus,</i>	<i>2. 7</i>
<i>Plus videoas tuis oculis quam alienis,</i>	<i>2. 8</i>
<i>Epilogus,</i>	<i>2. 9</i>

LIBER TERTIUS.

<i>REI bonæ vel vestigia delectant,</i>	<i>3. 1</i>
<i>Benefico bene erit,</i>	<i>3. 2</i>
<i>Experientia præstantior arte,</i>	<i>3. 3</i>
<i>Mentem hominis spectato, non frontem,</i>	<i>3. 4</i>
<i>Erit ubi pœnas det procax audacia,</i>	<i>3. 5</i>
<i>Ridenda imbecillorum superbiloquentia,</i>	<i>3. 6</i>
<i>Liber</i>	

I N D E X.

<i>Liber inops servo dixit felicior,</i>	3. 7	Nim
<i>Sat pulcher, qui sat bonus,</i>	3. 8	Mal
<i>Fidelem ubi invenias virum,</i>	3. 9	Ava
<i>Ne sis credulus maximè criminatori,</i>	3. 10	Inve
<i>Deformitas dolenda quæ ex merito venit,</i>	3. 11	Vera
<i>Optima sæpe despæta,</i>	3. 12	Mag
<i>Opus artificem probat,</i>	3. 13	Ver
<i>Otiare, quo labores,</i>	3. 14	Deu
<i>Qui educat, pater magis, quam qui genuit,</i>	3. 15	Mul
<i>Humanitas, & gratiæ, & tutior,</i>	3. 16	
<i>Frauлу non foliis arborem aestima,</i>	3. 17	
<i>Tuis contentus ne concupiscas aliena,</i>	3. 18	
<i>Multi homines nomine, non re,</i>	3. 19	
<i>Miserrimus qui in vita miser, post mortem miserior,</i>	3. 20	

LIBER QUARTUS.

<i>A Stutus astu non capitur,</i>	4. 1	Non
<i>Spernit superbus quæ nequit affequi,</i>	4. 2	Stu
<i>Vindictæ cupidus sibi malum acerbit,</i>	4. 3	Fug
<i>Homines non numerandi, sed ponderandi,</i>	4. 4	Ne
<i>Feriunt summos fulmina montes,</i>	4. 5	Om
<i>Stultus nisi quod ipse fecit, nil rectum putat,</i>	4. 6	
<i>Maledico maledicens pejus audiet,</i>	4. 7	
<i>Improbæ pareant, perdunt,</i>	4. 8	
<i>Suus cuique attributus est error, sed non videmus mantice</i>		
<i>quod in tergo est,</i>	4. 9	
<i>Antecedentem scelestum non deserit pede pena clando,</i>	4. 10	
<i>Opes irritamenta malorum,</i>	4. 11	
<i>Sinceritas laudanda,</i>	4. 12	
<i>Obscenæ,</i>	4. 13, 14	
<i>Pares non habitus, sed virtus facit,</i>	4. 15	
<i>In secundis time, in adversis spera,</i>	4. 16	
		Nimia

I N D E X.

<i>Nimia verecundia inverecundum facit,</i>	<i>4. 17</i>
<i>Malo qui benefacit, pejorem facit,</i>	<i>4. 18</i>
<i>Avarus auri custos, non Dominus.</i>	<i>4. 19</i>
<i>Inventa perficere non inglorium,</i>	<i>4. 20</i>
<i>Veras divitias eripit nemo,</i>	<i>4. 21</i>
<i>Magna ne jactes sed praestes,</i>	<i>4. 22</i>
<i>Vera gloria fictam obscurat,</i>	<i>4. 23</i>
<i>Deum colenti stat sua merces,</i>	<i>4. 24</i>
<i>Multum auxiliatur qui cito,</i>	<i>4. 25</i>

LIBER QUINTUS.

<i>Nihil ad honorem famâ ingenii aptius,</i>	<i>5. 1</i>
<i>Ventosa lingua : pedes fugaces,</i>	<i>5. 2</i>
<i>Sponte peccanti nullus est veniae locus,</i>	<i>5. 3</i>
<i>Feliciter sapit, qui alieno periculo sapit,</i>	<i>5. 4</i>
<i>Praejudicata opinio judicium obruit,</i>	<i>5. 5</i>
<i>Non omnia omnibus congruunt,</i>	<i>5. 6</i>
<i>Stulta superbia videtur ab omnibus,</i>	<i>5. 7</i>
<i>Fugit irreparabile tempus,</i>	<i>5. 8</i>
<i>Ne fus Minervam,</i>	<i>5. 9</i>
<i>Omnia fert ætas,</i>	<i>5. 10</i>

P H Ä-

230 161

20721 (3) 2021.1

1.2
2.2
3.2
4.2
5.2
6.2
7.2
8.2
9.2
10.2
11.2
12.2
13.2
14.2
15.2
16.2
17.2
18.2
19.2
20.2
21.2
22.2
23.2
24.2
25.2
26.2
27.2
28.2
29.2
30.2
31.2
32.2
33.2
34.2
35.2
36.2
37.2
38.2
39.2
40.2
41.2
42.2
43.2
44.2
45.2
46.2
47.2
48.2
49.2
50.2
51.2
52.2
53.2
54.2
55.2
56.2
57.2
58.2
59.2
60.2
61.2
62.2
63.2
64.2
65.2
66.2
67.2
68.2
69.2
70.2
71.2
72.2
73.2
74.2
75.2
76.2
77.2
78.2
79.2
80.2
81.2
82.2
83.2
84.2
85.2
86.2
87.2
88.2
89.2
90.2
91.2
92.2
93.2
94.2
95.2
96.2
97.2
98.2
99.2
100.2

三

Magnoque risu canticum repeti juber,
Iteratur illud ; homo meus se in pulpito.
Totum prosternit ; plaudit inludens eques ;
Rogare populus hunc coronam existimat.
Ut verò cuneis notuit res omnibus,
Princeps ligato crure niveâ fasciâ,
Niveisque tunicis, niveis etiam calceis,
Superbiens honore divinæ domûs,
Ab univerfis capite est protritus foras.

35

& effusi in risus imperant iterari
canticum. Repetitur. Mens homo
se totum prosternit in pulpito. E-
queller ordo irridens consurgit in
plausus. Populus credit illum pe-
stulare coronam. Cum autem res
fuit cognita omnibus cuneis, Prin-
ceps crure revincto fasciâ candi-
da, veste candidâ & fucis candi-
dis, infoleiens maiestate domûs
imperatoria, pulsus est capite fo-
ras ab omnibus.

ANNOTATIONES.

32. In pulpito. | Pulpitum, pars Theatri ubi
personæ canere, agereque fabulam solebant. | 35. Cuneis. | Erant spectatorum sedilia in
Theatro, ubi sedebat populus.

FABULA VIII.

Fugit irreparabile tempus.

OCCASIO DEPICTA.

CUrsu volucri pendens, in novaculâ,
Calvus, comosâ fronte, nudo corpore,
Quem si occuparis, teneas ; elapsum semel
Non ipse possit Jupiter reprehendere :
Occasionem rerum significat brevem.
Effectus impediet ne segnis mora,
Finxere antiqui talem effigiem temporis.

5

Homo calvus gradiens super
novacula cursu volucri, nudis
membris, & occipite crinito.
Quem si arripiatis, possidebas ; si
sinas elabi semel, non ipse Jupiter
valeat occupare. Haec pictura
demonstrat Occasionem rerum esse
momentaneam. Prisci pincerunt
talem imaginem temporis, ne cun-
ctatio pigra moraretur eventus.

ANNOTATIONES.

Hæc non est fabula, sed ἔπος περὶ τὴν οὐρανὸν. Est enim
occasionsis descriptio, quam invenes apud Auso- | 1. Pendens cursu volucri in novacula. | Id est,
nium Epigrammate undecimâ. tantâ velocitate, ut posset incedere in nova-
cula.

FABULA IX.

Ne sus Minervam.

TAURUS & VITULUS

ANgusto in aditu Taurus luctans cornibus,
Quum vix intrare possit ad præsepia,
Monstrabat Vitulus quo se pacto plecteret :
Tace, inquit, antè hoc novi quām tu natus es.
Qui doctiorem emendat, sibi dici putet.

5

Bos enixus cornibus in transitu
arido, cum vix posset ingredi in
Bovile, vitulus ostendebat quomodo
se plecteret. Sile, ait, scio id
antequam suis procreatus. Sibi
id pro dicto habeas, qui docet pe-
nititatem.

FABULA

FABULA X.

Omnia fert ætas.

VENATOR & CANIS.

Cum Canis acer præstirisset semper suam operam hero contra cunctas celeres feras, caput deficeret ariete devexæ. Commissus vero postea in pugnam cum Apro hirsuto, corripuit illius aurem; verum reliquit prædam dentibus adfusi carie. Hic tum Venator mœsus increpabat canem: cui senex Canis allatrans: Animus meus non defuit tibi, sed mea vires. Probas quod fuimus; jam virtus peras quod non sumus. O Philete, iudicas recte quare finxerim istud.

ADVERSUS omnes fortis velocias feras
Canis quum domino semper fecisset satis,
Languere cepit annis ingravantibus,
Aliquando objectus hispidi pugnæ suis,
Adripuit aurem: sed cariosis dentibus 5
Prædam dimisi. Hic tum Venator dolens,
Canem objurgabat: cui senex contra latrans:
Non mē destituit animus, sed vires mœæ.
Quod fuimus laudas, jam damnas quod non sumus.
¶ Hoc cur, Philete, scripserim pulchrè vides. 10

ANNOTATIONES.

7. Senex latrans. | Latrantes, pro Cano dixit, 10. Hoc cur scripserim vides. | Nempe quia ut supra Lanigerum, pro Agno; Barbatum, pro senex sum, & annorum deprædationem ac damnatio. Capro: Sonipedem, pro equo.

PHÆDRI LIBERTI Liber Quintus explicit feliciter.

INDEX

INDEX VOCABULORUM.

Prior numerus Fabulae Librum. Alter Fabulam.

Tertius vero Fabulae cuiusque Versum denotat:

A

A Catena, 3. 7. 16.
A coena, 2. 8. 20
A crocodilis, 1.
25. 4.
A despectis, 3. 2. 1
à divo Augusto, 3. 10. 39
à feminis, 2. 2. 1
à furibus, 3. 7. 10.
à Jove, 1. 2. 11
à liberto, 3. 10. 11
à me, 4. 20. 5
à negotiis, 3. prolog. 2
à noxiorum insolentiss,
4. 25. 32
à primitiva consuetudine,
4. 12. 6
à quo, 1. 3. 11
à quodam, 3. 20. 8
à radicibus, 3. 10. 49
à suis, 4. 17. 16
à summo Jove, 4. 19. 11
à Superis, 1. 17. 9
à te, 1. 1. 8
Ab alia, 1. 30. 4
Ab alio, 1. 4. 4
ab aquila, 1. 9. 3
ab ara, 1. 28. 8
ab astris, 2. 6. 12
ab homine, 1. 22. 1
ab hostibus, 4. 5. 7
ab humeris, 2. 5. 12
ab illis, 1. 30. 6
ab improbis, 1. 8. 1
ab omni injuria, 1. 31. 9
ab ipso, 4. 21. 22

above, 1. 17. 2
ab universis, 5. 7. 44
abdidisset, 2. 6. 5
abditos, 4. 19. 4
abbetto, 3. prolog. 61.
abit, 3. 19. 9
abeunt, 3. 2. 7
abierunt, 4. 19. 16
abiturus, 4. 19. 16
abire, 1. 16. 5; 1. 8. 3;
3. 7. 25
abjicit, 4. 4. 42
abjecit, 4. 1. 4
abigeris, 4. 23. 15.
abriperent, 4. 17.
absentis, 4. 21. 21.
absistite, 3. 2. 18
absolvar, 3. 9. 4
abstuleris, 1. 8. 12
abstulit, 1. 5. 11
abundat, 5. 5. 41
abundet, 3. 25. 6
accedit, 2. 8. 22
accedit ad lectem, 3.
10. 26
accessit alter, 5. 6. 2
accessit, 2. 6. 2
accendit, 4. 10. 1
accenderet, 3. 19. 4
accensa magis est, 3.
16. 8
accendi, 4. 10. 13
accidat, 4. 17. 19
accipere, 3. 5. 5
accipias, 2. prolog. 11

accipimus, 1. 26. 11
accipies, 3. 5. 7
acciens, 3. 8. 8
accipite, 3. 13. 9
acceperint, 4. 4. 11
acepit, 4. 22. 12
accepta, 4. 21. 5.
accessum, 2. 1. 10
acer, 3. 7. 18
acerbam, 4. 2. 4
acerbum, 3. 16. 3
acciderez 3. prolog. 25.
accipiter, 1. 9. 6
accommodat, 3. 16. 1
accurrit, 5. 2. 7
accusator, 3. prolog. 42.
accusatores, 3. 10. 34
acquisivit, 1. 14. 4
acriter, 4. 21. 1
acuatque, 2. prolog. 4:
Ad animum, 3. 19. 10
ad aures 2. 9. 12
ad Centumviros, 3. 10.
35.
ad certamina, 5. 7. 5
ad coenam 1. 26. 3
ad coenam, promitte, 4.
24. 15
ad cogitandum, 3. 14. 13
ad consulendos, 3. 3. 6
ad cubile, 2. 4. 12
ad derisum, 5. 7. 3
ad eum, 1. 21. 5
ad fabellam, 5. 1. 9

A adfa-

INDEX

- ad faciem, 4. 16. 5
 ad fallaciam, 1. 31. 5
 ad fontem 1. 12. 3.
 ad forum, 3. 13. 3
 ad hostem, 4. 3. 5
 ad januarii, 4. 22. 30
 ad illos, 1. 14. 17
 ad imam, 2. 4. 3
 ad Junonem, 3. 18. 1
 ad Jovem, 1. 2. 22
 ad Ianiūm, 3. 4. 1
 ad lectum, 3. 10. 16
 ad legendum, 3. Prolog.
 63
 ad lumen, 4. 10. 2
 ad me, 4. 23. 11
 ad meos haustus, 1. 1. 8
 ad necem, 2. 8. 6
 ad nidum, 2. 4. 6
 ad nostrum caput, 1. 30.
 11
 ad patrem, 3. 8. 9
 ad perniciem, 4. 20. 2
 ad perniciem multos, 3.
 5. 1
 ad poenitendum, 5. 5. 3
 ad præsepe, 2. 8. 22
 ad præsepia, 5. 9. 2
 ad proprium genus, 1. 3.
 10
 ad querelam, 3. 18. 15
 ad regem, 3. Prolog. 29
 ad rivum, 1. 1. 1
 ad sanitatem, 5. 7. 12
 ad se, 3. Prolog. 47.
 ad se recepit, 4. 21. 23
 ad sidera, 1. 6. 4
 ad speluncam, 4. 19. 3
 ad splendorem, 3. 12. 5
 ad studium, 3. Prolog. 10
 ad villam, 3. 10. 19
 adclamat, 5. 5. 34
 addideris, 5. 3. 5
 addidit, 1. 14. 13
 adducit, 5. 7. 18
 adeo, 1. 4. 7
 adfectare, 3. 18. 14
 adfert, 2. 8. 11
 adfertus, 3. 7. 21
 adlata, 3. 10. 29
 adficietur, 1. 5. 10
 adficiuntur, 1. 11. 10
 adfluens, 5. 1. 20
 adgressa est, 3. 16. 10
 adhuc, 3. 1. 2
 adhuc supersunt, 5. 5. 5
 adjicam, 4. Prolog. 10
 adjecit, 3. 10. 15
 adeunt, 4. 17. 22
 adeptus, 1. 31. 11
 adjutoribus, 5. 5. 14
 aditum, 4. 17. 22
 aditu, 5. 9. 1
 adjuvare, 4. 23. 19
 adjuvaret, 3. 10. 40
 adjuvat, 1. 8. 2
 adjuvisses, 5. 2. 11
 adluserit, 3. 19. 12
 admirabilem, 3. 18. 3
 admirator, 4. 21. 21
 admirans, 3. 17. 5
 admiratus fuerat, 5. 1.
 20
 admonere, 8. 10. 54
 admonet, 3. 17. 13
 admonuit, 1. 11. 4
 admonebit, 4. 3. 12
 admovere preces, 4. 25.
 20
 admovit preces, 1. 19. 6
 admota preee, 3. 16. 7
 admoto ubere, 3. 15. 7
 adnatant, 1. 2. 19
 adpetit, 1. 4. 1
 adpetit dente, 4. 7. 1
 adpetebat, 4. 2. 2
 adpeterem, 5. 4. 5
 adproba, 5. 5. 46
 adprobaret, 4. 4. 28
 adprobavit, 4. 24. 12
 adripuit aurem 5. 10. 5
 adriserit, 4. 20. 4
- adscribere, 4. 2. 6
 adscribi, 4. 16. 17
 adscripterunt, 7. 1. 6
 adscriptus, 4. 10. 8
 adsequi, 4. 1. 2
 adsequar, 3. 9. 3
 adsignari, 5. 2. 17
 adsignate, 4. 4. 37
 adfilii, 2. 5. 20
 adfiluit, 4. 1. 5
 adsuevi, 4. 7. 7
 adsuevit, 1. 16. 5
 adsuetam, 3. Prolog. 15.
 adsunt, 4. 21. 16
 adtentarit, 5. 2. 10
 adtrahit, 4. 17. 9
 adtributum est, 4. 19. 12
 advenit, 5. 7. 20.
 advenerit, 1. 16. 7
 adverso, 2. 8. 16
 ad versus, 5. 10. 1
 advocavit fidem, 4. 4. 20
 advocata, 1. 14. 13
 advolant, 2. 7. 7
 advolavit, 3. 16. 17
 adultam, 3. 10. 23
 adulteram, 3. 3. 9
 adulterum, 3. 10. 16
 ædes, 3. 9. 2
 Æetæ, 4. 6. 12
 Ægæa, 4. 6. 19
 ægre, 4. 5. 3
 æmulatio, 2. 9. 7
 æquassent, 4. 15. 3
 æqualiter, 4. 4. 9
 æquitatis, 4. 14. 5
 æque, 5. 6. 2
 æquo animo, 1. 26. 12
 Æquis, 1. 2. 1
 Æsopias, 5. Prolog. 11
 Æsopus, 1. 2. 9. 1. 3. 3:
 1. 6. 2. 2. 2. 4. 3. 19. 1
 Æsopus auctor, 1. pro-
 log. 1.
 Æsopi, 4. 20. 4
 Æsopi fabula, 1. 10. 3
 Æsope,

VOCABULORUM.

- Æsopæ, 3. 19. 8
 Æsopigenus, 2. prolog. 1
 Æsopi nomen, 5. 1. 16
 Æsopi stilo, 3. Prolog. 130
 Æsopo, 2. 9. 1
 Æsopo quidam, 3. 5. 2
 Æsopum, 3. 14. 2
 Æsopus ibi, 3. 3. 14
 æstate, 4. 23. 18
 æstimo, 3. 4. 5
 æstimantes, 4. 17. 16
 æstuantem, 2. 5. 16
 etatem, 3. 10. 24
 etatis, 2. 2. 3
 æterna in basi, 2. 19. 2
 æternam famam, 3. pro-
 log. 54.
 ævum, 4. 19. 10
 ævum sollicitum, 1. 31. 7
 avi, 4. 25. 15
 Affectus, 3. Prolog. 37.
 affirmat, 3. 3. 9
 affirmant, 5. 7. 21
 affirmavit, 1. 17. 5
 afflictis, 1. 2. 28
 Agellos, 4. 4. 23
 agere, 3. 17. 13
 agere gratiis, 2. 8. 15
 age, 3. 7. 25
 agedum, 5. 4. 10
 age porro, 3. 15. 11
 agit, 4. 19. 2
 agens, 2. 5. 3
 agendo, Ibid.
 agi, 4. 12. 3
 agi ad poenitendum, 5.
 5. 3
 aggeras, 4. 19. 23
 aggravant, 3. 3. 13
 aggressa est, 3. 16. 10
 agmine, 5. 1. 23
 agnoscit, 2. 5. 19
 agnoscere, 1. 22. 10
 agnus, 1. 1. 1
 agno, 3. 15. 1
 agnos, 3. 31. 5
 agretestes, 3. 2. 3
 agros, 4. 4. 38. & 42
 ais, 4. 6. 17
 ait, 1. 30. 3. &c.
 aiunt, 5. 6. 6
 alapam, 5. 3. 2
 alapæ, 2. 5. 22
 albus, 3. 15. 10
 alueris, 4. 10. 16
 ales, 1. 13. 8
 alienum, 1. 4. 1
 alienum moribus, 4. 4.
 40
 alienis, 1. 3. 1
 aliquando, 3. 14. 12
 aliquis, 3. Prolog. 52
 aliquæ, 3. Prolog. 8.
 aliquid, 4. 17. 16. & 19
 aliquot, 5. 7. 11
 aliquot domus, 3. 19. 3
 aliquot secutis, 4. 1. 7
 aliis, 3. Prolog. 42. 43
 aliua, 1. 2. 22
 alio, 1. 4. 4
 alii, 3. 2. 3. 4
 alii simul, 4. 9. 5
 aliorum, 4. 25. 25
 aliorum, vices, 4. 25. 26
 alios, 1. 2. 2
 alios fallere, 5. 2. 14
 aliis, 1. 4. 9. 1
 aliis, 2. 5. 4
 aliamque, 1. 4. 4
 aliae plagæ, 3. 30. 11
 alius quicquam, 2. Pro-
 log. 2.
 allicit, 2. 3. 7
 alligant, 3. 7. 18
 alta, 2. 8. 25
 alta queru, 3. 13. 1
 alta in vinea, 4. 2. 1
 alter, 2. 7. 3
 alter occuparat, 2. 9. 5
 alterius, 3. 10. 55
 alterius periculo, 4. 8. 2
- alteri, 3. 3. 13
 alterem, 4. 4. 5
 alticin tis, 2. 5. 11
 altiore, 4. 8. 4
 altis, 2. 6. 12
 altius, 4. 19. 2
 alveos 3. 13. 9
 alveolo, 2. 5. 15
 alvi, 4. 5. 9
 ament, 2. 2. 2
 amentur, 2. 2. 2
 amanti, 3. 10. 16
 ambæ, 2. 2. 5
 ambitio, 3. 10. 56
 ambos, 3. 8. 13
 amicus, 4. 11. 7
 amici, 3. 9. 1
 amice, 3. 7. 17. 4. 8. 8
 amicis, 3. Prolog. 13:
 3. 9. 7
 amittit, 1. 4. 1. 1. 10. 2
 amisi, 2. 7. 12
 amisit, 1. 21. 1
 amissi, 3. 11. 3
 amplexus, 3. 8. 12
 Amphoram, 3. 1. 1
 An 1. 23. 4. &c.
 Anacharsis, 3. Prolog. 53
 angulo, 4. Prolog. 7
 augustam, 3. 9. 6
 augusto, 5. 9. 1
 anhelans, 2. 5. 3
 animadvertisit, 2. 8. 13
 anima, 3. 1. 5
 animal, 5. 3. 8
 animus, 5. 7. 1. 3. 7. 2. 5.
 3. Prolog. 3. 2. 9. 13
 animi, 5. Prolog. 7. 3.
 Prolog. 48.
 animum, 1. 11. 15. 3.
 Prolog. 14
 animo, 3. 14. 12. 1. 26. 12
 animos, 2. 2. 5
 annos, 2. 2. 4
 annis, 1. 21. 3. 4. 1. 1.
 1. 10. 3

A 2 ante;

INDEX

- ante, I. 1. 10: 4. 9. 3 :
 4. 17. 28
 antehac, 3. 1. 6
 antequam, 5. 9. 4
 antidotum, I. 14: 3
 antidoto, I. 14. 8
 antiqua, 4. 21. 18
 antiqui, 5. 8. 7
 antiquis, 4. 4. 25
 anus, 2. 2. 9: 3. 1. 1
 anum, 4. 17. 20
 aper, I. 21. 5: 2. 4. 22:
 I. 29. 9: 4. 3. 2
 aprum, 2. 4. 9
 apro, I. 29. 9
 apertum est, 3. 13. 14
 aperto, 5. 5. 37
 apes, 3. 13. 1
 apibus, 3. 13. 12
 apothecam, 4. 4. 25
 Apollo, 3. Prolog. 58.
 Apollinis, 3. 16. 12
 apparatu, 5. 5. 14: 4.
 24. 21
 apparebunt, 4. 25. 33
 aquâ, I. 14. 7
 aquæ, 4. 8. 8
 aquam, I. 1. 6
 aquilâ, I. 9. 3
 Aquila, I. 28. 3. 11. 2.
 4. 1. 15. 21.
 Aquilæ, 3. 18. 11
 Arâ, I. 28. 8: 4. 19. 1
 aras, 4. 23. 5
 aranea, 2. 8. 23
 arborem, I. 28. 9
 arbore, I. 13. 4
 arbores, I. Prolog. 6:
 3. 17. 2.
 arbitrio, 3. 18. 10
 arca, 4. 11. 2
 arcem, I. 2. 5
 arctos, 4. 5. 2
 arcum, 3. 14. 5. 10
 Ardalionum, 2. 2. 1
 ardebat, 3. 16. 15
 ardentem, I. 28. 8
 arguis, 3. 11. 6
 arguebat, I. 10. 4
 argento, 5. 1. 7
 argenteam, 4. 5. 22
 argumentum, 4. 15. 7
 argumento, 4. 7. 2
 Argus, 4. 7. 9
 argutiæ, 5. 5. 3
 arida, I. 6. 8
 arripuit, 5. 6. 3
 artis, I. 14. 11
 artium, 3. Prolog. 20
 arte, 2. 9. 13
 artifices, 5. 5. 7
 Artus, 4. 6. 15
 ascendit, 4. 21. 9
 asellus, I. 29. 4
 asellum, I. 15. 4
 asello, 5. 4. 3
 asello comite, I. 11. 3
 Afiaæ, 4. 21. 4
 afinus, I. 21. 8
 afino, I. 15. 6
 afinum, I. 11. 11
 aspero, I. 2. 24
 asperam, 3. 7. 12
 aspernatus, 5. 4. 4
 assem, 3. 5. 3
 aspexit, 3. 10. 29
 aspicit, 3. 7. 15
 astris, 2. 6. 12
 At, I. 15. 7. & alibi.
 Athenæ, I. 2. 1
 Athenas, 4. 4. 13
 atque, I. 2. 13. & alibi.
 atque ita, 2. 5. 11
 atriensibus,
 attende, 2. Prolog. 14,
 attendere, 2. 5. 6
 attestatur, I. 10. 3
 Atticus, 3. 14. 1
 Attici, 2. 9. 1
 attici, 4. 4. 32.
 attingeræ, I. 4. 7
 avare, 4. 19. 4
 avaris, I. 27. 1
 auctor, 3. 15. 18
 auctor Ælopus, I. Pro.
 log. 1.
 auctoris, 2. Prolog. 7
 auctores, 3. Prolog. 57
 auctoritatis, 5. 1. 3
 auctoritate, 4. 24. 10
 audaciam, 3. 5. 9
 audacter, 2. 1. 9
 audacem, 4. 6. 8
 audet, 5. 1. 25
 audebat, 3. Prolog. 36
 audis, 4. 19. 20
 audierat, 2. 3. 3
 avertit, 4. 11. 6
 avertendum, 3. 3. 8
 aufer, 3. 6. 8
 augurium, 3. 18. 12
 Augusto, 3. 10. 39
 avi, 3. 18. 3
 avibus, I. 4. 5
 aviditas, 1. 3. 8
 aviditas dives, 2. 1. 12
 avida, 2. 1. 4
 avidis, I. 13. 11
 aulæo, 5. 7. 23
 aura, 5. 7. 1
 auras, 2. 6. 7
 auris, 3. 10. 51
 aurem, 2. Prolog. 6
 aurem pervellit, 5. 5. 32
 aures, 2. 9. 12
 auribus, 3. Prolog. 7.
 auriculas, I. 1. 6
 aurum, I. 27. 7: 4
 19. 7
 aut, 3. 10. 57. & alibi.
 autem, 3. 3. 9
 auxilium, 3. 16. 9
 auxilium me, 3. 3. 7
 auxilium petit, 3. 3. 4
 auxilio, 4. 25. 16
 auxilia, I. 31. 2

VOCABULORUM.

B

BAjulantem, 3. 20. 5
balanti, 3. 15. 1
barbam, 4. 15. 1
barbatus, 4. 4. 10
barbarum, 4. 6. 11
basi, 2. 19. 2
bafia, 5. 7. 28
bathyllo, 5. 7. 5
beneficium, 4. 25. 18
beneficium vanum, 1.
22. 8.
benevolentiam, 3. 15. 16
benignitas, 1. 23. 7
bestias, 1. 11. 8
bibere, 1. 14. 9
bibere, 1. 20. 5
bibere in Nilo, 1. 25. 3
bibamus, 3. 16. 15
bibis, 1. 12. 3
bibenti, 1. 1. 6
bilinguis, 2. 4. 25
binas, 1. 15. 7
bipenni, 4. 6. 7
bis, 1. 8. 2.
bis mori, 1. 21. 12
blandittæ, 1. 19. 1
bona, 3. 10. 37
bonam, 3. 1. 5
bonas, 2. Prolog. 11
boni, 3. 4. 1
bonis, 1. 3. 1
bonis, præsentibus, 5. 1. 8
bono, 5. 4. 12
bonum, 1. 2. 29
bonus, 4. 10. 21
bonitas, 4. 25. 17.
bonitas, aquæ, 4. 8. 8
bos, 2. 8. 5
bovem, 1. 24. 8
bove, 1. 24. 5
boves, 2. 8. 21.
Bobus, 2. 8. 15.
bovili, 2. 8. 4

breve, 1. 19. 6
brevem, 5. 8. 5
brevi, 3. 4. 2
brevi doceba, 3. Pro-
log. 35
brevitas, 2. Prolog. 12
brevitatis, 4. 25. 8
brevitatem, 5. 3. 46
brevitate, 3. 10. 60
breviter, 3. 7. 1
brevius, 3. 19. 6
bruma, 4. 23. 18
Bubulcus, 2. 8. 11

C

CAcant, 4. 17. 25
Cadir, 4. 5. 25
cæcâ, 4. 19. 17
cæco, 2. 8. 3
cædem, 2. 7. 8
cæde, 1. 11. 11
cæde patris, 4. 6. 16
Cæo, 4. 21. 8
Cæsar, 2. 5. 19
Cæsar Tiberius, 2. 5. 7
calamitas, 1. 3. 16
calamitatem, 3. Pro-
log. 41
calamo, 4. Prolog. 2
calceandos, 1. 14. 16
calceis, 5. 7. 42
callidi, 1. 1. 9
calumniæ, 3. 10. 42
calumniamque, 3. Pro-
log. 38
calumniatur, 1. 17. 2
calumniari, 1. Prolog. 5.
calvus, 2. 2. 8
calvus fortè, 5. 6. 1
calvus, 5. 8. 2
calvi, 5. 3. 1
calcibus, 1. 21. 9
cameræ, 4. 24. 29
Campum, 1. 12. 8
candore noto, 3. Prol. 6. 4

canens, 4. 21. 5
canis, 1. 4. 2
canis, 1. 17. 2
canis, 1. 25. 5
canis parturient, 1. 19. 3
canis vehementis, 2. 3. 1
cani, 1. 23. 3
canem, 5. 10. 7
canes, 1. 25. 3
canes elusit, 1. 12. 9
canes currentes, 1. 25. 3
canum, 1. 12. 11
canibus, 2. 3. 5
canibus anum, 4. 17. 19
capacis, 4. 5. 9
canticum, 5. 7. 25, 26
cantus lusciniæ, 3. 18. 2
cantus, 3. 16. 11
cantusaxa, 3. Prolog. 59
canos, 2. 2. 10
capella, 1. 5. 3.
capella barbam, 4. 15. 1
capellas, 3. 15. 1
Capero, 3. 16. 5
capis, 4. 19. 8
capiat, 2. Prolog. 6
capiant, 4. 5. 1
caperis, 5. Prolog. 10
capi, 1. 15. 6
Capi cibo, 1. 23. 4
capi meritis, 3. 15. 19
captus, 5. 7. 1.
capti, 4. 6. 8
captas, 4. 7. 6
captant, 1. 19. 1
captans, 5. 3. 2
capillos, 2. 2. 7
caput, 1. 2. 17
caput, 1. 8. 11
caput ita, 1. 3. 11
caput, 3. 3. 7
caput, 5. 3. 1
capite, 4. 25. 6
capit protrusus, 5. 7. 44
capi e humano, 3. 3. 5

INDEX ADOV

- capita, 1. 14. 13
 capitibus, 4. 6. 5.
 carborem, 5. 6. 6
 caret, 1. 30. 1
 careas, 4. 19. 10
 carebunt, 4. 17. 34
 cariosis, 5. 10. 5
 carminis, 3. Prolog. 3.
 carnis meæ, 1. 25. 9
 carnem, 1. 4. 2
 carperent, 1. 28. 4
 carpere, 2. 9. 17
 carpens, 3. 8. 9
 caseum, 1. 13. 3
 caseum emilit ore, 1.
 13. 10
 Cassandræ, 3. 10. 4
 casus, 2. 7. 10
 casu, 4. 21. 26
 casu gravi, 1. 21. 2
 casu, 2. 7. 7
 casu peccat, 5. 3. 12
 castæ mulieris, 3. 10. 14
 casta oscusa, 4. 23. 8
 catenæ, 3. 7. 13
 cathedra, 3. 8. 4
 Cato, 4. 7. 21
 Catulos, 1. 19. 7
 Catulos Vulpinos, 1. 28. 3
 Catulis, 2. 4. 24
 caudam, 3. 18. 8
 cavere, 1. 9. 1
 cavernam, 2. 4. 2
 causa, 3. Prolog. 6
 causa sed, 3. 3. 2
 causa mali, 3. 10. 44
 causâ meâ, 1. 22. 4
 cautam, 1. 6. 6
 causam intelligit, 3. 14. 8
 causam cum perorat
 sent, 1. 10. 7
 causam dixit, 3. 17. 6
 causam jurgii, 1. 1. 4
 causam scribendi, 5.
 Prolog. 9
 causam tuentes, 3. 10. 38
 causis, 1. 1. 15
 cautis, 1. 25. 10
 cavo, 2. 4. 17. 3. 16. 17
 cavo ramo, 3. 16. 5
 cavos, 4. 6. 3.
 cedo, 5. 2. 9
 cedo invidiae, 3. 9. 4
 cedam loco, 1. 19. 10
 celaverat, 5. 5. 32
 celans, 2. 2. 4
 celebres nuptias, 1. 6. 1
 celeri, 4. 17. 6
 celerius, 4. 25. 14
 celeritate pennæ, 1. 31. 4
 celeriter, 1. 13. 10
 celsa populus, 3. 17. 4
 celsa arbore, 1. 13. 4
 celsa cervice, 2. 7. 4
 celsis cornibus, 4. 8. 11
 Censores, 4. 9. 5
 centena, 4. 5. 12
 centum, 2. 8. 18
 centum viros, 3. 10. 35
 cepi prædam, 4. 4. 8
 ceperat animos, 2. 2. 5
 cepero, 4. 25. 14
 cepissent, 1. 5. 5
 Ceris, 3. 13. 9
 cerebrum, 1. 7. 2
 cernens, 4. 1. 9
 certamina, 5. 5. 7
 certarent, 1. 30. 5
 certatim, 1. 2. 19
 certatum ruunt, 5. 1. 3
 certa ratio, 5. Prolog. 9
 certæ, 2. 5. 21
 certo pretio, 4. 24. 6
 certumque, 3. 10. 43
 certis mensibus, 3. 15. 5
 certè, 1. 21. 12
 certè quo, 3. Prolog. 32
 certè brevitatem, 5. 5. 46
 cervice, 2. 7. 4
 cervus, 1. 12. 3 : 1. 16. 3
 cervi, 2. 8. 25
 cervum, 1. 5. 5
 cessarunt, 1. 9. 5
 ceteri, 4. 21. 24
 ceteros 4. 24. 29
 Cetera, 4. 5. 36
 charitatem, 3. 8. 13
 chartas, 5. Prolog. 18
 chartis, 5. 5. 44
 chorus, 5. 7. 25
 chorum, 3. Prolog. 20
 Cibelæ, 3. 17. 4
 Cybeles, 4. 1. 4
 cibis, 3. 12. 6
 cibi res, 4. 7. 4
 cibum, 1. 4. 6
 cibum appeterem, 5. 4. 5
 cibi, 1. 23. 4
 cibo intrito, 1. 26. 7
 cibo vescatur, 2. 6. 34
 cibo largo, 3. 7. 14
 cibo fenui, 4. 12. 7
 cicada, 3. 16. 3
 ciconia, 1. 26. 6
 ciconiam, 1. 26. 3
 ciens, 4. 22. 1
 ciens gemitus, 1. 18. 3
 Cinis, 3. 9. 4
 circa, 4. 23. 14
 circumcidis, 4. 19. 25
 circumdedit, 1. 28. 9
 circumire, 4. 21. 4
 circum, 3. 19. 5 : 4. 1
 4. 6. 3
 cirris, 2. 5. 13
 citatus, 1. 17. 4
 citati, 4. 17. 8
 cithara, 3. 16. 12
 citharæ, 4. 19. 20
 cives, 1. 2. 30
 civitatem, 1. 2. 2 : 5. 5. 11
 cito, 3. 14. 10 : 4. 25. 13
 citius, 3. 6. 2
 clamque, 3. 10. 19
 clamere, 3. 16. 7
 clamitatem, 1. 9. 7
 clamore, 1. 11. 7 : 1. 15. 5
 claimorem,

VOCABULORUM.

- clamorem, 1. 6. 4
 clamores, 5. 5. 28
 clarum, 2. 7. 5
 classe 4. 7. 19
 Clazomenæ, 4. 21. 17
 clauderetur, 4. 8. 4
 clauso, 4. 8. 12
 clementer, 4. 19. 8
 Clitellas, 1. 15. 8. 10
 cœlum, 4. 19. 24. 16. 26
 cœlo, 4. 11. 3
 coenâ, 2. 8. 20
 coenam, 1. 26. 3. 3. 19
 cœpit, 1. 2. 15
 cœpit, 1. 2. 25
 cœpit, 1. 3. 10
 cœpit, 1. 8. 3
 cœpit, 2. 8. 15
 cœpit, 4. 26. 6
 cœpit, 4. 21. 4
 cœpit, 4. 23. 3
 cœpit, 3. 16. 7
 cœpit, 2. 15. 14
 cœpit, desiderari, 2. 14
 cœpit, flagitare, 1. 19. 9
 cœpit fugere, 1. 12. 8
 cœpit lacerari, 1. 12. 11
 cœpit, sanguinare, 5. 10. 3
 cœpit, redire, 3. 9. 7
 cœpit, vesti, 1. 3. 1. 1
 cœpere, 2. 2
 cœpere, 4. 17. 23
 cœpere bibere, 1. 26. 3
 cœperant, 4. 15. 2
 cœpissent, 1. 26. 8
 cœpisset bibere, 1. 25. 5
 cœpisset facere, 1. 14. 2
 cœptum ordinem, 4. 20.
 1. 9
 cœtum, 3. Prolog. 23.
 cogitas, 3. Prolog. 16.
 cogitavi plura, 3. Pro-
 log. 36
 cogitet, 4. 20. 1
 cogitandum, 3. 14. 13
 cogitatio animi, 5. Pro-
 log. 7
- coacta fagine, 4. 13. 1
 coegerit, 4. 4. 9
 cogit, 5. 5. 35
 cogitque, 1. 6. 8
 cogor, ferre, 1. 21. 12
 cogunt, 4. 2. 20
 cognatos, 4. 24. 15
 cognovi, 3. 4. 7
 cognovit, 3. 16. 16
 cognoveris, 3. 10. 58
 cognitum, 4. 21. 22
 colligunt, 4. 21. 11
 colligi sensus, 4. 5. 19
 collocarunt, 2. 9. 2
 collum, 3. 6. 3
 collum lageræ, 1. 26. 10
 colli, 1. 8. 8
 collo, 2. 7. 5. 3. 18. 7
 color, 3. 13. 6
 colorque, 4. Prolog. 8
 columbram, 4. 18. 2
 columbæ, 3. 31. 3
 comes, 2. 7. 6
 comes, 5. 2. 7
 comitate asello, 1. 11. 3
 come officium, 2. 5. 15
 comesse, 1. 10. 4
 comesse, 1. 13. 4
 commenoras, 4. 23. 13
 commendelle, 1. 17. 3
 commendatur, Prolog.
 7
 commendari, 5. 5. 47
 commendatio, 2. Pro-
 log. 13
 commercium, 4. 10. 11
 comminuta, 2. 6. 13
 commiserit, 1. 14. 16
 commiseris, 2. 8. 7
 commissum, 4. 17. 15
 communem, 1. 7. 4
 commune, 5. 6. 3
 commune omnium, 3. Pro-
 log. 47.
 commutando, 1. 15. 1
 comedii, 5. 1. 9
- comosa fronte, 5. 8. 2
 compererant 5. 5. 31
 compulsi siti, 1. 1. 2
 compesceret, 1. 3. 12
 compilavit, 4. 10. 2
 complevit, 2. 4. 16
 comprehensius, 3. 5. 10
 compressus, 4. 2. 5
 compungam, 3. 4. 3
 conari, 4. 25. 4
 conearunt, 4. 17. 11
 concidisset, 4. 6. 7
 concidit, 5. 7. 7
 concinnet mali, 2. 4. 24
 concione advocata, 1. 14
 13
 concipit, 3. 15. 4
 conceptus trivio, 1. 27. 11
 conceptum, 1. 18. 7
 concitat civitatem, 5. 5.
 10
 concitant periculum, 1.
 29. 3
 concito gradu, 3. 2. 11
 concupisti, 1. 27. 16
 concurrit populus, 3.
 14. 8
 concursant, 3. 10. 24
 concursans, 2. 5. 2
 condidit, 4. Prolog. 7
 condidit se se, 2. 4. 17
 condidit se boyili, 2. 8. 4
 conde ferrum, 5. 2. 13
 condere famam, 3. Pro-
 log. 53
 condita, 2. 6. 6
 conditio, 3. 7. 7
 conditio placet, 3. 13. 12
 conditione, 4. 5. 8
 conditio patri, 4. 5. 30
 conduct pretio, 4. 24. 6
 conferre, 4. 23. 4
 conferent pecuniam, 4.
 5. 46.
 conferant, 4. 5. 12
 conferat pecuniā, 4. 5. 17
 A 4 confido,

INDEX ADOV

- confido, 1. 18. 6
 confessus macie, 3. 7. 2
 confessus, morbo, 1.
 14. 5
 confessus, 1. 14. 5
 confessus reus, 5. Pro-
 log. 22
 confudit, 1. 21. 7
 consulus fragor, 4. 17.
 24
 congero, 4. 23. 14
 congerunt, 3. 2. 3
 conjugem, 3. 3. 9 : 3.
 10. 9
 conrodere, 4. 7. 6
 conscientiam, 3. Pro-
 log. 48
 conscientiam laudis, 2.
 9. 11
 conscius, 5. 25. 30
 consecrata est, 3. 16. 18
 consequi, 4. 12. 5
 considera, 3. 8. 1
 consiliator maleficus, 2.
 6. 2
 consilium, 5. 31. 5 : 5.
 Prolog. 3
 consilium dare, 1. 9. 1
 consilium stultum, 1.
 20. 1
 consilio, 5. 3. 12
 consilio monet, 1. Pro-
 log. 4
 consilio parva, 1. 25. 1
 confedit, 4. 17. 22
 consociet usum, 4. 10.
 21
 consolandi, 3. 18. 5
 conspargere, 2. 5.
 14
 consparsum, 4. 17. 4
 conspexit, 1. 17. 8 : 1.
 24. 2
 conspicatus, 2. 8. 25
 conspectum, 5. 7. 22
 conspectus, 1. 16. 6 : 5.
 1. 15
 conspicuum, 4. 6. 6
 conspiratis, 1. 2. 4
 constitabit, 4. 25. 35
 constitit, 4. 5. 29 : 5
 5. 13
 constantior, 5. 2 : 7
 confutidine, 4. 12. 6
 consulit, 4. 4. 11
 consulendo, 3. 3. 6
 Consamet, 4. 25. 12
 consumptus, 1. 27. 7
 consumpta est, 4. 5. 19
 consumto, 1. 19. 8
 consumti, 2. 1. 23
 consurrectum est, 5. 7
 27
 contempsit, 1. 28. 7
 contempseris, 1. 12. 1
 contemptum, 2. 7. 10
 contempti generis, 5. 3. 8
 contemnens, 1. 3. 6
 contemni, 1. 16. 9
 contendebant, 1. 23. 2
 contendet, 1. 20. 5
 contendere, 1. 17. 3
 contendente, 5. 5. 18
 contentus, 1. 2. 18 : 4.
 12. 7
 contentae, 3. 18. 13
 conterritus, 1. 1. 7
 contextit, 1. 11. 4
 continet frenis, 2. 6. 7
 continueat, 4. 10. 14
 continere, 4. 17. 32
 continetur, 2. Prolog. 1
 continetur, 4. 25. 30
 contingit, 4. 2. 10
 contingent, 1. 20. 6
 continuo, 1. 6. 2. 4.
 17. 21
 contra, 1. - 6 : 1. 2 : 18.
 3. 2. 4. 7. 5 : 5. 10. 7
 Contrapotentes, 2. 6. 1
 contrarie, 4. 18. 3
- contractam, 4. 23. 20
 contrarios, 4. 10. 17
 contubernium fortui-
 tum, 2. 4. 4
 contumax, 4. 7. 5
 contumelia, 1. 2. 21
 1. 29. 2 : 4. 17. 34
 contumeliam, 1. 3. 15 :
 3. 8. 8 : 5. 3. 5
 contumelias, 4. 17. 3
 convenit, 5. 6. 7
 convepiens, 4. 19. 7
 conveniens avaris, 1. 27. 1
 convocata familia, 2. 8.
 26
 conviction acerbum, 3.
 16. 3
 convicio, 1. 6. 5
 convictus Deum, 4. 23.
 11
 convivam, 1. 26. 9
 convivium, 5. Prolog. 20
 copia, 4. 25. 6
 copiosus, 4. 8. 7
 copiosa domus, 4. 2. 21
 copiosa varietas, 5. 5. 45
 coram pluribus, 2. 4. 4
 corde durato, 2. 9. 18
 corde eraferim, 5. Pro. 21
 cordetacito, 2. Prolog. 3
 corium, 1. 20. 3
 cornea domo, 2. 6. 5
 cornix, 2. 6. 7
 cornici, 3. 18. 12
 cornua, 2. 8. 25 : 4. 6. 5
 cornua-ramosa, 1. 11. 5
 cornibus, 1. 13. 10 : 1.
 21. 7 : 4. 9. 11 : 5. 9. 1
 coronant, 5. 7. 34
 corpus, 1. 18. 4. 2. 6.
 5 : 3. 13. 6
 corpus hostile, 1. 21. 9
 corporis, 1. 5. 5 : 3. 7. 5
 corporis amissi, 3. 11. 4
 corpori, 3. Prolog. 14
 corpore, 1. 13. 7

COR

VOCABULUM.

- corpore nudo, 5. 8. 2
 corpora, 4. 24. 23
 corrigatur, 2. Prolog. 3
 corrumpere, 1. 2. 25
 correptum, 1. 1. 13
 corruptir, 4. 11. 8
 corrumpas, 3. 8. 15
 corrumperet, 4. 24. 18
 corruptos boves, 2. 8. 21
 corticem duram, 2. 6. 12
 corve, 1. 13. 6
 corvus, 1. 13. 3
 corvi stupor, 1. 13. 12
 corvo, 3. 18. 12
 Cothurnis, 4. 6. 5
 creatis regem, 1. 31. 8
 crearit, 1. 6. 9
 creater, 3. 15. 11
 credat, 3. 10. 51
 credo, 1. 10. 10
 credis, 3. Prolog. 25
 credens, 1. 8. 8
 credentes, 1. 31. 10
 credendum virtuti, 5. 2.
 10
 creditum, 3. 10. 4
 creditum est, 3. 10. 3
 credulitas stulta, 2. 4. 26
 credere, 3. 10. 1. 1. 14. 15
 crepusculo, 3. 7. 20
 criminis, 2. 9. 19. 3. 10. 41
 criminie, 3. 10. 18
 crimine furti, 1. 10. 4
 crimina, 3. 10. 47
 criminatur, 3. 8. 10
 crocodillus, 1. 25. 6
 crocodilus, 1. 25. 4
 cruciari, 4. 17. 31
 crudelis, 1. 2. 7
 cruore, 2. 3. 2
 cruce ligato, 5. 7. 36
 crux manque, 1. 12. 6
 cruce, 3. 5. 10
 cubiculum, 3. 10. 21
 cubiculo, 3. 10. 30
 cubile, 1. 19. 9. 4. 19. 1
- cubile setosæ suis, 2. 4.
 12
 cucurrit, 3. 8. 9
 cuius, 2. Prol. 13 & alibi
 cui, 1. 14. 16. & alibi
 cuique, 5. Prolog. 7
 cuidam, 3. 3. 4. & alibi
 culpa mea, 1. 23. 8
 culpæ, 4. 17. 29
 culpæ præmium, 2. 3. 6
 culpæ proximam, 1. 10. 5
 culpam lues, 4. 19. 7
 cultrix, 2. 5. 3
 cultum vendet, 4. 5. 41
 culum, 4. 17. 36
 cum, 1. 2. 1. & alibi
 cuneis, 5. 7. 35
 cuniculos, 4. 19. 2
 cuncta, 3. 8. 8
 cuncti, 2. 9. 3
 cunctas, 1. 2. 18
 cunctos, 5. 5. 5
 cunctis, 3. 18. 3
 cupimus, 2. 8. 17
 cupiam, 5. Prolog. 6
 cupiditas, 1. 27. 5
 cupidus, 3. 12. 4
 cupidum, 1. 15. 9
 cupidis, 2. 1. 1
 cupide, 3. 16. 17
 cupidissime, 4. 21. 22
 cur, 1. 1. 5. & alibi
 curâ, 2. Prolog. 8. 3. 3. 13
 curam, 2. 9. 10
 curam, 3. 3. 13
 curam habendi, 3. Pro-
 log. 22
 curam impendas, 3. Pro-
 log. 12
 curabo, 5. 2. 9
 curatio, 5. 7. 12
 curiosior, 4. 21. 12
 currat, 3. 3. 6
 cucurrit, 3. 8. 6
 currens, 1. 25. 5
- currentes, 1. 25. 3
 currendum, 3. 6. 5
 cursu, 5. 8. 2. 1. 12. 8
 cursu, pelagi, 4. 21. 7
 custodit, 1. 27. 7
 custodiebat, 4. 19. 4
 custos, 3. 7. 9. 1. 24. 6
 cutem, 1. 24. 6

D

- D**amnas, 5. 10. 9
 Damnavi, 5. Pro-
 log. 3
 damnandam, 3. 10. 46
 damnanda, 3. 10. 47
 damnata, 1. 17. 6
 damnum, 3. 11. 3. 3. 2. 16
 damno, 1. 28. 10
 dapem, 1. 6. 15
 dapem largam, 2. 4. 24
 Dardaniae, 3. Prolog. 29
 dare, 4. 5. 27
 dare consilium, 1. 9. 5
 dare operam, 5. 7. 5
 dare verba, 3. 3. 15
 dare vellet, 4. 4. 27
 dat, 3. 7. 32
 dat poenas, 1. 13. 2
 dant, 1. 2. 27
 dant confilia, 1. 3. 5.
 dant mandata, 4. 17. 21
 da uxores, 3. 3. 17
 date, 4. 4. 35
 darem, 2. 1. 5
 darent, 4. 17. 4
 daret, 2. 1. 10
 dari, 4. 25. 24. 3. 14. 12
 dari veniam, 5. 3. 11
 datur, 1. 17. 9
 datus, 1. 2. 23
 data occasione, 2. 8. 9
 datae, 3. 18. 10
 data, 4. 4. 10
 datum, 4. 4. 15. 45
 datum est, 3. 18. 14

De-

M U R A I N D E X O V

- De, 1. 16. 6. & alibi, 4. 9. 2 : 5. Prolog. 9
 Dea, 3. 18. 5
 debet, 1. 26. 12. & alibi, 4. 21. 19
 debent, 1. 28. 1
 debebat, 1. 17. 7
 debebat-votum, 5. 4. 2
 debuit, 5. 1. 2
 debebunt, 4. 2. 6
 debeas, 2. Prolog. 14
 debetur, 2. 1. 8
 debetur-gloria, 3. Prolog. 62
 debent dari, 3. 14. 12
 deberi, 1. 17. 5
 debilis, 4. 1. 1
 debilem, 4. 25. 16
 debitum sc̄ naturæ, 4. 25. 19
 deeedens, 4. 4. 3
 decem, 1. 17. 5
 decerne, 4. 25. 27
 decidit, 3. 2. 2
 deciderant, 1. 3. 5
 decideſſet, 4. 8. 3
 decipit, 4. Prolog. 5
 decepit dolo, 1. 31. 6
 deceptus, 1. 13. 12
 decepta, 1. 4. 5
 declarat, 5. 5. 39
 decus patriæ, 3. Prolog. 56
 decus solidum, 4. 23. 24
 decoris, 1. 13. 7
 decurrat, 1. 1. 8
 decurrat, 4. 1. 2
 dedecus, 1. 21. 11
 dederat, 1. 3. 14
 dederis, 5. 3. 5
 dedifsem, 1. 22. 5
 dediffe, 4. 24. 33
 dederit, 2. 2. 18
 dederint, 3. 2. 18
 dedicans, 3. Prolog. 31
 dedi, 4. 3. 13
 dedit, 1. 22. 9 : 3. 5. 3 :
 3. 15. 12 : 3. 16. 18 :
 demū ingemuit, 1. 13. 12
- denique, 3. Prolog. 43
 dente aspero, 1. 2. 24
 dente improprio, 4. 7. 1
 dente tñdere, 4. 7. 6
 dentibus avidis, 1. 13. 11
 dentibus, 4. 5. 9 : 5. 10. 5
 dentibus fulmineis, 1.
 21. 5
 Dōrum, 1. 2. 13. 3 :
 17. 10 : 4. 17. 23
 dependentibus, 2. 5. 13
 desperatus inopia, 1. 14. 1
 deploras, 1. 9. 16
 deponeret ſectum, 1. 19.
 4
 deponeret onus, 1. 18. 5
 deprehensi, 3. 4. 16
 deprimit, 3. 10. 36
 depressum, 1. 20. 13
 depugnaverat, 5. 2. 10
 deridetur, 2. 5. 17
 deridentur, 1. 25. 2
 deridendus, 3. 14. 4
 deridéri, 3. 6. 10
 deridéri ſimili, 3. 18. 4
 derifuri, 5. 5. 26
 derisor, 3. 14. 4
 derifui, 1. 11. 2
 derifum, 3. 7. 3
 dés, 3. Prolog. 14
 descendere, 4. 8. 8
 describi, 4. 7. 2
 deseram, 3. Prolog. 56
 desertus, 1. 21. 3
 desidet, 2. 4. 21
 desideras, 3. Prolog. 1
 desiderat, 1. 8. 1
 desidero ire, 5. Prolog. 20
 desiderari, 5. 7. 14
 desierit, 4. 25. 18
 desierint, 4. 4. 11
 despexeram, 2. 13. 2
 despexerat, 1. 13. 2
 despectis, 3. 2. 1
 deltinasse, 5. Prolog. 1
 destinata, 4. 4. 27
 destituit,

VOCABULORUM.

- deſtituit, 5. 10. 8
 deſtitutio ſtramenta, 2. 8.
 23
 de'unt mihi, 3. 11. 5
 deſit mihi, 3. 15. 8
 deſit, 4. 25. 7
 devolutis, 5. 7. 23
 deteritus, 5. 4. 7
 detracta pelle, 3. 20. 7
 detritum, 3. 7. 16
 devenit, 4. 8. 5
 devocat, 1. 20. 2
 devores, 1. 22. 7
 devorent, 2. 3. 5
 devoratum, 1. 8. 4
 devotam, 4. 4. 6
 Deos, 4. 11. 4
 Deos M̄nes, 1. 27. 4
 Deos verendos, 4. 10. 10
 Deūm, 4. 10. 12. 18. 4.
 23. 11
 Deus, 1. 2. 28
 dexter, 5. 2. 5
 dextras, 5. 7. 9
 dicebant, 3. 13. 2
 dicis, 5. 4. 9
 dicō tibi, 4. 18. 19
 dic, 3. 7. 17
 dicam, 3. 1. 3
 dices, 3. Prolog. 8
 dicet, 3. 1. 7 : 4. 20. 4
 diceret, 1. 30. 4
 dicere, 3. Prolog. 36: 3.
 17. 11
 dici, 1. 27. 2 : 5. 9. 5
 dicitur, 1. 26. 3
 dicitur, 3. 3. 2
 dicta hora, 4. 24. 19
 dictam, 4. 5. 46
 dictum, 3. 4. 5
 dictum falſo, 4. 6. 18
 dictum eſt, 1. 7. 3
 dictum in ſe, 1. 22. 10
 dicto, 4. 10. 19
 dicta, 3. 11. 2
 dictus, 5. 1. 1
 dictorum, 2. Prolog. 10
 didici, 4. 3. 8
 dies 1. 18. 7
 dies mutatur, 4. 16. 5
 dies advenerit, 1. 16. 10. 7
 dies p̄enitē, 4. 10. 8
 diei, 2. 8. 5
 die, 2. 4. 20
 die ludorum, 5. 7. 19
 diebus, 3. 2. 12
 difficile, 4. 17. 30
 difficulter, 4. 25. 30
 dignum, 3. Prolog. 44
 dignumque, 5. Prolog.
 19
 dignum memoriæ, 4.
 20. 3
 dignum poena, 5. 3. 13
 dignum præmium, 3. 5.
 7
 dignitatem, 4. 15. 3
 dignitatem priſtinam, 1.
 21. 1
 dignunxit, 5. 5. 27
 Diſ, 5. 7. 24
 Diſ iratis, 4. 19. 15
 dilatio, 4. 25. 12
 diligens, 2. Prolog. 4.
 diligentius, 3. 10. 23
 diligenter, 4. Prolog. 3
 diligenter, 3. 10. 9
 dimifit, 5. 10. 6
 dimittere, 4. 17. 29
 dimittuntur, 4. 17. 20
 dimitti 4. 17. 3
 dimiffam, 4. 24. 18
 dimiffum, 4. 24. 14
 direpit ad cubile, 2. 4. 12
 diripiunt, 2. 7. 9
 discederet, 4. 10. 3
 discedens, 4. 2. 3
 discimus, 2. 2. 2
 dicſat, 4. 18. 6
 discernit, 4. 23. 22
 dispulit tenebras, 3. 10.
 42
- dispersus rumor, 5. 5. 11
 differo, 5. Prolog. 12
 diffident, 1. 30. 1
 diffident variſſis, 3. 3. 12
 diffidens, 3. 10. 56
 diffi nulet, 4. 20. 2
 dissolutos mores, 1. 2. 12
 dissolvit, 4. 21. 10
 distribuat, 4. 4. 9
 diſtingis, 4. 6. 1
 diſtingit, 4. 25. 3
 diſtingunt, 4. 29. 2
 diſtricta, 2. 3. 13
 diſtingunt, 1. 31. 2
 diversum, 1. 30. 7
 Dives aviditas, 2. 1. 12
 dives arca, 4. 11. 2
 dives nobilis, 5. 5. 4
 dives onere, 2. 7. 4
 dives & potens, 3. 5. 8
 divi, 3. 17. 2
 divinabit, 5. Prolog. 5
 diviſit, 2. 6. 15
 diviſo, 2. 1. 9
 divinæ domus, 5. 7. 43
 divitiarum, 1. 27. 5
 divitias, 4. 21. 1: 5. 4. 9
 diu, 3. 14. 7
 diutius, 4. 25. 14. 1. 2.
 16
 divo Augusto, 3. 10. 39
 dixerunt, 1. 24. 8
 dixer, 4. 19. 14
 dixerim, 1. 11. 17
 dixi, 4. 21. 26: 4. 24. 2
 dixit, 3. 17. 6 : 5. 5. 9
 dixisse, 1. 10. 8
 docet, 5. 3. 11
 docebo, 3. Prolog. 35
 docili, 1. 28. 2
 doctus, 4. 21. 1
 doctus labor, 2. 9. 15
 docto labori, 3 Prolog.
 27
 doctiorem, 5. 9. 5
 documentum, 2. 4. 25
 dolet,

INDEX

- dolet, 4. 18. 1
 dolens, 5. 10. 6
 dolens injuria, 4. 24. 17
 doliturum, 3. 10. 16
 dolone, 3. 6. 3
 dolor, 4. 16. 10
 dolorem, 1. 28. 10
 dolorem, 3. Prolog. 45
 dolorem vindicet, 3. 10.
 28
 dolore: 1. 5. 33 : 1. 8. 5
 dolosa, 2. 4. 17
 dolosa vulpes, 1. 13. 11
 dolum, 1. 16. 4
 dolo, 1. 31. 6
 dolos, 1. 25. 7
 dolos irritos, 1. 23. 2
 domuit, 3. Prolog. 59
 domesticæ, 3. Prolog. 12
 domini re, 1. 15. 2
 domini mores, 1. 23. 6
 dominum, 2. 8. 28
 domino, 5. 10. 2, 2. 5.
 14
 dominus, 2. 8. 20 : 2.
 5. 20
 domus, 3. 10. 17
 domus aliquot, 3. 19. 3
 domus Æetaæ, 1. 6. 12
 domus copiosa, 4. 23. 20
 domus divinæ, 5. 7. 43
 domum, 1. 22. 3
 domum, 3. 7. 10
 domum, 3. 2. 7
 domum, 3. 9. 6
 domino par, 3. 7. 8
 domini caput, 3. 3. 7
 domino cum, 3. 19. 18
 domum luxuriæ, 4. 4.
 44
 domum politam, 4. 4. 26
 domo cornea, 2. 6. 5
 domum abit, 3. 19. 9
 domum refertur, 5. 7. 11
 donas, 4. 19. 13
 donavit, 3. 16. 14
- donate, 4. 4. 39
 donec, 2. 9. 19
 dormientem, 3. 10. 30
 dormire, 3. 10. 22
 dormire, 3. 16. 11
 dorso levans, 4. 3. 4
 dos, 1. Prolog. 3
 draconis, 4. 19. 3
 dubitatis, 1. 14. 15
 dubium, 3. 13. 7
 dubiâ, 5. 2. 16
 ducitis ævum, 1. 31. 7
 ducere, 1. 19. 7
 ducere asinum, 3. 3. 4
 ducere, 1. 6. 3
 ducitur, 5. 7. 3
 ducis, 2. 5. 21
 duces, 4. 5. 4
 dulce, 3. Prolog. 26
 dulcis, 4. 8. 6: 3. 7. 1
 dulcemque, 3. 8. 13
 dulcem benevolentiam,
 3. 15. 16
 dulci mora, 3. Prolog.
 60
- dum, 4. 25. 15. & alibi
 plurimes.
 dummodo, 3. 9. 4
 duo, 2. 7. 1 : 4. 24. 32
 duæ, laudes, 4. 24. 13
 duas, 5. 7. 9: 4. 9. 1
 duabus impar, 4. 6. 17
 duabus partibus, 3. 13. 5
 duplex, 1. Prolog. 3
 durato corde, 2. 9. 18
 dura miseria, 3. 20. 3
 duram, 2. 6. 12
 duro, 2. 30. 10
 duxit, 5. 3. 2
- E
- E** Cavo, 1. 2. 17
 E sinu, 5. 5. 36
 E itagno, 1. 2. 17
 E turba, 3. 19. 7
- Ea sunt, 4. Prolog. 5
 eam, 3. 3. 5
 eadem, 3. 7. 7
 ecce, 3. 20. 13
 edidisse, 1. 12. 12
 edentem, 1. 9. 3
 educatus, 1. 27. 11
 effeâns, 5. 8. 6
 effeâtu, 1. 20. 1
 efficit, 3. 19. 7
 effeminatus, 5. 1. 24
 effigiem, 1. 12. 4
 effigiem temporis, 5. 8.
 7
 effodiens, 1. 27. 3
 effuso, 2. 4. 11
 effugerat, 4. 1. 8
 effugere necem, 1. 12. 2
 effugeret, 2. 8. 2
 effugium, 4. 8. 2
 effundit, 3. 15. 6
 ego, 1. Prolog. 2. &
 alibi.
 egressa, 3. 16. 17
 egregium, 2. 1. 11
 egregium melos, 4. 21.
 2
- ejus, 1. 19. 4
 ejecit, 2. 1. 4
 ejusdem, 2. 2. 4
 elapsum, 5. 8. 3
 elegantia, 2. 2. 4
 elevant verbis, 4. 2. 5
 elevem, 3. 10. 7
 elufit, 3. Prolog. 38
 elufit canes, 1. 12. 9
 emendat, 5. 9. 5
 emendare, 2. 5. 5
 eminens, 2. 7. 4
 emisit, 1. 13. 10
 emori, 1. 6. 8
 emunctæ, 3. 3. 14
 en, 3. 11. 4
 enatant, 4. 21. 14
 enim, 3. Prolog. 50
 enimvero, 2. 5. 20
 enixa,

VOCABULORUM.

- enixa, 3. Prolog. 18
 eo, 5. 4. 6
 eorum, 4. 5. 4: 4. 23. 25
 eos, 4. 17. 9
 epotam, 3. 1. 1
 eques, 5. 7. 38: 4. 3. 5
 equester, 5. 7. 30
 equidem, 2. 7. 11: 1. 1. 11
 equus, 4. 3. 1
 eraserim, 3. Prolog. 22
 eram, 1. 1. 11
 erat, 2. 5. 13: 5. 7. 16.
 & alibi.
 ergo, 1. 15. 9: 3. 19. 3.
 & alibi.
 eripiunt, 1. 3. 8
 eriperet, 1. 28. 11
 eripiet, 2. 9. 11
 eripere, 1. 4. 5
 erit, 3. Prolog. 47
 erit, 3. 10. 58
 erit utilis, 3. 14. 11
 erras, 3. 15. 2
 errabit, 3. Prolog. 46
 error, 3. 10. 41
 error mortalium, 2.
 Prolog. 3
 erroris, 5. 5. 2
 errorem, 4. 4. 33: 5. 5.
 37: 5. 7. 30
 eruit, 4. 19. 1
 erumpam, 2. 8. 9
 escam, 4. 1. 4
 escam carperent, 1. 28. 4
 esca se replevit, 2. 4. 19
 es, 5. 9. 4: 3. 6. 2
 es farina, 4. 1. 10
 es in numero, 4. 24. 16
 es pollicitus, 4. 25. 9
 est, 1. 27. 8. & alibi plu-
 ries.
 esse, 1. 10. 5: 1. 14. 14:
 1. 15. 3: 1. 27. 1: 2.
 3. 6. & alibi.
 esses expertus, 1. 3.
 15
- esset, 1. 24. 5. & 8: 2.
 9. 6. & alibi,
 esset mortuus, 3. 19. 20
 esuriens, 1. 26. 6
 &, 1. Prolog. 4. & alibi
 quam pluries,
 etiam, 1. 10. 2: 3. 10
 54 & alibi.
 etiamfi, 5. 7. 42
 evagata, 2. 4. 8
 evasit, 4. 8. 11
 evaserunt, 4. 5. 3
 evellerat, 2. 2. 9
 eventus, 4. 5. 20
 evertit, 2. 4. 5
 evertisset, 3. 10. 50
 evertere, 2. 4. 9
 eum, 1. 21. 5
 eundem, 1. 1. 1: 2. 1. 5:
 4. 8. 5
 eunt, 2. 8. 12
 evocat, 1. 2. 18: 1. 1. 11
 eunuchos, 3. 11. 1
 eunuchusglabros, 4. 4. 22
 Eutycche, 3. Prolog. 2
 ex, 2. 7. 7
 ex Ara Jovis, 4. 10. 1
 ex illis, 3. 3. 12
 ex infidiis, 2. 7. 7
 ex labore, 4. 19. 9
 ex opibus, 4. 21. 13
 ex pretio, 4. 4. 47
 ex sapore, 3. 13. 10
 exaggerare, 3. Prolog. 26
 exarabo, 3. Prolog. 30
 excedit, 4. 25. 29
 excipiunt, 2. 8. 10
 exceptit, 1. 12. 9
 excepteret, 1. 11. 6
 excitat, 4. 24. 27
 excitatus, 2. 8. 1
 excitari, 5. 7. 15
 excolit, 4. 10. 10
 excusatum, 3. Prolog. 49
 excuti, 5. 5. 19
 exercere, 1. 31. 12
- exemplum, 4. 3. 3: 4. 2. 6
 exemplum egregium, 2.
 1. 11
 exempli, 5. 1. 9
 exemplo, 4. 6. 20
 exempla, 1. 26. 12
 exemplis, 2. Prolog. 1.
 exemplis discimus, 2. 2. 2
 exequamur, 4. 20. 9
 exercet, 3. 6. 11
 exercitu, 4. 5. 1
 exerit, 1. 12. 2
 exhibet, 4. 23. 24
 exhibe, 4. 25. 9
 exhibeant, 4. Prolog. 24
 exigas, 4. 19. 10
 exigua materia, 4. 24. 7
 exieris, 2. 4. 14
 existimo, 3. 10. 48
 existimat, 5. 7. 39
 existima, 4. 25. 20
 existimer, 4. Prolog. 9
 existimans, 5. 2. 12
 exitium, 1. 31. 2
 exitium fatale, 2. 9. 18
 exitus, 1. 11. 9
 exorans, 1. 19. 6
 exornavit, 1. 3. 6: 4.
 21. 24
- expectarem, 3. 15. 13
 expectant, 4. 17. 36
 expectantes, 4. 17. 35
 expectatio, 4. 22. 2: 5.
 5. 15
- expedite, 4. 4. 14
 expedi, 3. 14. 6
 expedire, 1. 16. 2
 expers, 1. 11. 1
 experiundi, 1. 14. 6
 expertus, 1. 3. 15
 expertus sum, 5. 2. 15
 expetit, 1. 16. 2
 expiari, 3. 3. 11
 explerent, 4. 17. 5
 explicas, 3. 18. 8
 explicit, 4. 5. 15

I N D E X

- explicabit, 4. 10. 15
 exploranda 3. 10. 5
 explorato, 1. 2. 18
 exponam, 3. 10. 2
 exprimit, 3. 5. 33
 exprimunt, 4. 19. 22
 expirans, 1. 21. 10
 exta Deum, 4. 23. 4
 exterit, 1. 21. 9
 exterritus, 3. 3. 5
 extollere, 4. 16. 7
 extraherent, 1. 8. 6
 extractum, 1. 20. 44
 extremum, 1. 21. 4
 extremo agmine, 5. 1. 23
 extricas, 4. 22. 4
 extulit, 2. 9. 16: 4. 11. 16
 exurit, 1. 6. 7
- F
- F**Abella, 1. 5. 2: 1. 15
 3: 1. 26. 2: 2. 5. 5:
 3. 3. 3: 3. 17. 13
 Fabellam, 1. 2. 9: 5. 1. 9
 Fabellam adjiciam, 4.
 Prolog. 10
 Fabellæ, 4. 6. 22
 Fabellas, 3. Prolog. 37
 Faber, 4. 25. 7
 Fabri, 4. 7. 3
 Fabro, 4. 25. 7
 Fabricasset, 4. 6. 9
 Fabula, 1. 1. 14: 4. 3
 12: 2. 8. 27. 3. 6. 10
 Fabula Æsopi, 1. 10. 3
 Fabulam, 3. 13. 16
 Fabulæ, 4. 6. 22
 Fabularum, 3. prolog. 34
 Fabulas, 2. 9. 13
 Fabulis, 1. Prolog. 7: 5.
 Prolog. 10
 Fabulosa, 3. 10. 7
 facit, 1. 15. 17.
 facimus, 3. 17. 12
 faciunt, 5. 1. 4
- faciebat, 3. 3. 30
 faciebat convicium, 3.
 16. 14
 facias, 1. 2. 8
 faciat mortam, 4. 24. 26
 facies, 5. 3. 4
 fac, 4. 25. 28
 facerem, 1. 25. 7
 faciendum, 2. 6. 9
 facere, 1. 1. 7: 4. 1. 5:
 1. 19. 9
 facere generosum impe-
 tum, 1. 29. 9
 facere medicinam, 1. 14.
 2
 faceres, 1. 22. 4
 factum est, 3. 10. 8
 factum, 1. 14. 12
 facturum, 5. 5. 24
 facturus, 5. 5. 4
 factus, 4. 21. 6
 factus est, 2. 2. 8
 factus sophus, 4. 16. 8
 factis, 1. 5. 6
 faciem, 3. 8. 16
 faciem serenam, 4. 16. 6
 facie, 3. 1. 7: 1. 8. 3
 facie, 1. 19. 5: 5. 3. 6:
 5. 7. 3
 facilis, 1. 29. 10
 facili, 4. 5. 12
 facilis, 1. 20. 1: 3. 7. 13
 facinoris, 3. 10. 32: 4.
 18. 5
 facinori, 4. 10. 9
 factionum, 1. 2. 4
 facto, 1. 8. 10: 5. 5. 19
 facem, 1. 28. 8
 falerna, 3. 1. 2
 fallacia, 3. 16. 10
 fallaciam, 1. 31. 5
 fallit, 1. 11. 2
 fallere, 5. 2. 14
 falleris, 1. 23. 6.
 falso crimen, 3. 10. 18
 falso dictum, 4. 6. 18
- falso nomine, 1. 1. 14: 3
 falso testimonio, 1. 17. 6
 falsis laudibus, 4. 23. 24
 famætradere, 5. prolog. 6
 famam, 3. 9. 3
 famam, 1. 14. 4
 famam æternam, 3. pro-
 log. 5
 famam domus, 3. 10. 17
 fame, 1. 26. 9: 3. 7. 6:
 4. 17. 31
 fame, 4. 2. 1
 fame consumptus, 3. 1.
 27. 8
 famem, 4. 17. 5
 familia, 3. 10. 12: 4. 3. 19.
 1: 2. 8. 26
 farina, 4. 1. 3. 10
 fas est, 1. 10. 13
 fascia nivea, 5. 7. 4
 fastidiose, 3. Prolog. 24
 fastidis, 3. 16. 14: 4. 6. 2
 fastidit, 3. 7. 23
 fatale, 2. 9. 18
 faterer, 3. Prolog. 44
 fatigas, 4. 19. 24
 fati miseria, 3. 20. 3
 fato invido, 5. 6. 5
 fata, 1. 9. 10
 fatorum, 3. 18. 10
 fatorum dicto tempore,
 4. 10. 19
 fatisplacet,
 fauce, 1. 1. 3
 favet, 5. 1. 7
 favit, 5. 6. 5
 faverit, 2. 9. 8
 favor, 5. 5. 25
 favore, 5. 5. 11
 fautores, 5. 7. 19
 favi, 3. 13. 10
 favos, 1. 13. 1
 feci viam, 3. Prolog. 19
 fecisti, 1. 1. 5
 fecisti tantum corporis,
 3. 7. 5
 fecit,

VOCABULORUM.

- fecit, 1. 8. 9
 fecit hæredem, 4. 4. 7
 fecit medicinam, 1. 7. 9
 fecit silentium, 5. 5. 15
 fecerunt, 4. 1. 16
 fecerat nidum, 2. 4. 1.
 facerant favos, 3. 14. 1
 fecerim, 3. 14. 6
 fecerit, 3. 13. 14
 fecisset satis, 5. 10. 2
 fecisset se regem, 4. 12. 5
 fecissent, 4. 1. 9
 fecisse, 3. 10. 12
 fecellit, 3. 5. 9
 felicitas, 2. 9. 14
FELICITER, 5. 1. 4
 felisque, 2. 4. 24
Feles, 2. 4. 2: 2. 4. 4
 feminæ, 4. 15. 3: 3. 10. 34
 feminarum, 3. 8. 11
 feminis, 2. 2. 1
 fenestra, 1. 13. 3
 feram, 2. 9. 17
 feræ, 3. 2. 15: 1. Prolog. 2
 ferarum, 4. 12. 4
 feras, 1. 11. 5
 feras domuit, 3. Prolog. 58
 feras veloceſ, 2. 10. 1
 fere, 2. 13. 2
 ferebat, 2. 7. 2
 ferens indigne, 3. 18. 1
 feretis, præmium, 4. 17. 28
feriae, 3. Prolog. 8
 feror ad fabellam, 5. 1. 10
 ferret, 1. 4. 2
 ferret graviter, 4. 5. 31
 ferre, 1. 2. 29
 ferre cogor, 1. 21. 12
 ferri secundis flatibus, 4. 16. 6
 ferrum, 4. 7. 7: 5. 2. 8
 ferro, 3. 10. 33
 ferro tonsitant, 2. 7. 8
 fert auxilium, 4. 18. 1
 fertur, 1. 10. 8: 3. 3. 2
 fertur locutus, 1. 27. 9
 ferum, 1. 13. 9: 1. 21. 8
 feroque, 2. 1. 8
 fero id est, Apro, 4. 4. 3
 serus, 2. 8. 14
 fessus cæde, 1. 11. 11
 feltinans, 3. 19. 9
 fece Falerna, 3. 1. 1
 fictum, 4. 20. 5
 fictas arte, 2. 9. 15
 fictis causis, 1. 1. 15
 fictis fabulis, 1. Prolog. 7
 fictis jocis, 3. Prolog. 37
 fidelis, 1. 5. 1
fides, 3. 9. 1: 4. 25. 26
 fidem, 3. 13. 17
 fidem advocavit, 4. 5. 20
 fidem amittit, 1. 10. 2
 fidem jurisjurandi, 3. 10. 40
 fidem vocis, 4. 25. 9
 fide, 4. 12. 8
 fiduciam, 5. 7. 2
 fiet, 4. 25. 13
 fieri, 5. 5. 22
 filiam, 3. 8. 2
 filias, 4. 5. 3
 filius Fortunæ, 4. 11. 5
 filium, 3. 8. 3: 3. 8. 10
 filie, 3. 10. 6
 finiri, 1. 18. 7
 finxit, 4. 16. 2
 finxere, 5. 8. 7
 fimoque, 4. 17. 5
 firmiores, 1. 19. 7
 fiscos, 2. 7. 2
 fit, 5. 5. 25
 flagello, 3. 6. 6
 flagitabit, 4. 25. 19
 flagitaret, 1. 8. 10
 flagitare, 1. 19. 8
 flagitiis, 3. 10. 14
 flamma Deum, 4. 10. 12
 flammis, 1. 28. 9
 flatibus, 5. 7. 14: 4. 16. 6
 flebiles, 1. 8. 3
 fleret, 2. 7. 10
 flerent, 1. 2. 6
 fletus, 1. 9. 3
 flexibus, 2. 5. 16
 florarent, 1. 2. 1
 fodiens, 4. 18. 1
 fodere, 2. 4. 8
 foedere, 1. 31. 8
 foecunda, 3. Prolog. 19
 foetum, 2. 4. 3: 2. 19. 4
 flumen, 1. 4. 2
 flumine, 1. 25. 2
 fluvio, 1. 20. 3
 foras, 4. 17. 12
 foras, 2. 4. 22: 5. 7. 39
 foras, trudi, 5. 5. 33
 foret, 1. 13. 8
 fore, 4. 1. 10
 forma, 3. 18. 11
 formâ favi, 3. 13. 11
 formâ vincis, 3. 18. 6
 formam, 3. 8. 15: 4. 24. 24
 formica, 4. 23. 2
 formosum, 3. 8. 6
 formosam, 4. 5. 4.
 formoso, 1. 3. 7
 formosos, 3. 4. 6
 forsan, 2. 4. 7
 fortasse, 3. Prolog. 8
 forte, 1. 2. 17, & alibi.
 fortis, 1. 5. 8, & alibi.
 forti, 4. 11. 1: 5. 2. 3
 fortes, 1. 21. 10
 fortior, 3. 7. 6
 fortius, 3. Prolog. 14
 fortiter, 3. 10. 37
 fortitudinis, 4. 15. 6
 fortuna, 1. 7. 4
 fortunæ, 3. 11. 6
 fortunæ filius, 4. 11. 5
 fortunæ vicem, 5. 1. 6
 fortunam, 2. 9. 19: 4. 5. 8
 fortunis, 4. 16. 1
 fortuitum, 2. 4. 1
 forum,

INDEX

- foram, 3. 13. 3: 3 19.
 6
 fontem, 1. 12. 3: 3 10.
 43
 fovea, 1. 17. 8: 3. 2.
 10
 soveam, 3. 2.2
 fovet, 4. 18. 3
 fragor, 4. 17. 24
 frater, 1. 29. 5
 fratris, 3. 8. 7: 4. 6.
 16
 fraudas, 4. 20. 4
 fraudat lacte, 3. 15. 8
 fraudatus, 4. 24. 1.7
 fraudator, 1. 16. 1
 fraudis, 1. 17. 9
 fraudem, 4. 8. 7
 fraude, 1. 10. 1
 fraudibus, 3. 10. 53
 fregit, 5. 7. 8
 fremit, 5. 7. 21
 frenaret, 4. 24. 7
 frenos, 4. 4. 9
 frenumque, 1. 2. 3
 frenis, 3. 6. 8
 frequentas, 4. 23. 16
 freta Ægea, 4. 6. 20
 frigora, 4. 23. 20
 frivola, 5. 7. 1
 frivolam, 3. 1. 8
 frondis, 2. 8. 22
 frondem, 2. 8. 11
 frons prima, 4. Prolog.
 6
 frontis, 4. 6. 4
 frontem, 1. 21. 6
 fronte, 5. 8. 2
 fructum, 3. 13. 15: 3.
 17. 7: 4. 19. 8
 fuctus, 3. 17. 9
 fructumve, 4. 5. 16
 frugi, 4. 5. 5
 fruor, 4. 23. 9
 fruere, 3. 7. 26
 fuar, 4. 25. 14
 fruaris, 1. 22. 6
 fruantur, 4. 5. 10
 frui, 4. 15. 4
 fruiftra, 1. 2. 25. & a.
 libi.
 frutice, 1. 11. 4
 fruci, 3. 13. 2. 13. 17
 fuerat, 1. 2. 23
 fuerere, 1. 5. 4
 fuerit, 2. Prolog. 5
 fuerint, 4. 10. 5
 fugam, 4. 6. 16
 fugantque, 1. 3. 9
 fugatae, 3. Prolog. 8
 fugax, 5. 2. 18
 fugio, 3. 9. 3
 fugit, 4. 5. 14. 8
 fugias, 5. 2. 10
 fugerent, 4. 6. 3
 fugiffent, 1. 31. 3
 fugientes, 1. 11. 6
 fugere, 1. 12. 8: 1. 15.
 6: 1. 16. 6
 fugitant, 1. 2. 27
 fuit, 3. 5. 8
 fuimus, 5. 10. 9
 fuillem, 1. 11. 25: 5.
 2. 7
 fuisses, 1. 3. 13
 fuisset, 1. 29. 4
 fuisse, 3. 1. 6
 fulmen, 4. 17. 23
 fulmineis, 1. 21. 5
 fundasset sibi, 3. 9. 2
 funditus, 2. 2. 10
 funesto, 3. 10. 50
 funeris, 4. 20. 10
 fur, 4. 10. 1
 fur nocturnus, 1. 23. 3
 furis, 1. 6. 1
 furibus, 3. 7. 10
 furentis, 3. 10. 25
 furfuribus, 4. 17. 4
 furor, 1. 30. 11
 furtum, 1. 2. 28
 furti crimine, 1. 10. 4
 fusa, 1. 14. 7
 futes, 3. 2. 3
 fustibus, 4. 17. 12
 futilem, 5. 2. 8
 fuitiles, 4. 17. 33
 futurum, 1. 6. 9
- G
- G** Alli Cybeles, 4. 1.
 4
 Gallinaceus, 3. 12. 1
 garrulus, 3. 19. 7
 garrulam, 3. 16. 10
 gaudeo, 2. 7. 11
 gaudet, 1. 13. 2
 gaudens, 2. 8. 14
 gaudens pecore, 4.
 43
 gaudere, 4. 16. 9
 gaudium, 4. 16. 10
 gaudium hæredis, 4.
 20. 3
 gelu, 1. 18. 2
 gemas, 3. Prolog. 61
 gemens, 5. 7. 10
 gementes, 5. 1. 6
 gemina, 4. 24. 9
 gemitum, 4. 20. 7
 gemitur, 1. 18. 3: 4.
 22. 1
 gemmeam, 3. 18. 8
 generofum, 1. 29. 9
 genitor, 3. 17. 10: 4.
 17. 22
 gens, 3. Prolog. 56
 genuisque, 1. 11. 15
 genus Æsopi, 2. Pro.
 log. 1
 genus diversum, 1. 30.
 7
 genus fabularum, 3.
 Prolog. 33
 genus inerme, 1. 31. 6
 genus jocorum, 4. 6. 2
 genus lepidum, 5. 7. 13
 genus

VOCABULORUM.

genus pavidum, 1. 2. 15
 genus proprium, 1. 3. 10
 genus spectaculi, 5. 5. 9
 genus, vitæ, 3. Prolog. 15
 genus utrumque, 3. 13. 4
 generis contempti, 5. 3. 8
 genere, 4. 21. 6
 generi 2. 9. 4
 genere quæstus, 4. 21. 6
 genere vetusto, 5. Prolog. 13
 geris corpore, 1. 13. 7
 gignendo, 3. 15. 14
 glabros, 4. 5. 22
 gladium, 5. 2. 3
 gladio, 5. 10. 23
 gloria, 3. 17. 12
 gloria solennis, 3. Prolog. 61
 gloria vana, 4. 15. 4
 gloriæ, 4. 24. 10
 gloriæ, 1. 7. 3; 1. 11.
 1. 2. 9. 4
 gloriantis, 3. 8. 7
 gloriari 1. 3. 1
 gloriosus, 4. 23. 11
 graculus, 1. 3. 4. 9
 Græciæ, 2. 9. 9
 Græciæ literatæ, 3. Prolog. 54
 gradu, 1. 7. 6. 12. 11
 Graïum, 4. 6. 11
 granum, 4. 23. 14
 gratia, 1. 14. 6. & alibi.
 gratiam, 2. Prolog. 12
 & alibi.
 gratiæ, 3. 10. 57
 gratias agere, 2. 8. 15
 gratis anhelans, 2. 5. 3
 gratulantes, 4. 11. 4
 gratulari, 4. 25. 27
 gratus est, 1. 23. 1
 gratum est, 1. 22. 5
 gratior, 3. 19. 9
 gravati, 2. 7. 1

grave, 1. 2. 7
 gravem, 4. 9. 3
 gravem alapam, 5. 3. 2
 gravem rem, 3. Prol. 51
 gravi casu, 1. 21. 2
 gravi contumelia, 1. 29. 2
 gravi morbo, 1. 14. 5
 gravi pondere, 2. 6. 17
 graves, 1. 9. 3
 graviter feret, 4. 5. 31
 gressu delicato, 5. 1. 13
 gregis, 1. 30. 5
 grege, 2. 4. 14
 gregi pavonum, 1. 3. 7
 gruis, 1. 8. 7
 gubernator, 4. 16. 8
 gulæque, 1. 8. 8
 gustare, 1. 26. 6
 gyro, 4. 25. 25

H.

Habeo, 3. 5. 4
 Habes, 4. 23. 17
 Habet, 1. 7. 2. & alibi.
 habenus, 4. Prolog. 2
 habent, 5. 4. 9
 habent infidias, 1. 19. 1
 habebat, 3. 8. 2
 habebit, 2. 9. 9
 habebunt, 3. Prolog. 31
 haberet, 1. 13. 8
 haberent, 4. 6. 9
 habueris, 3. 14. 10
 habuerint, 1. 12. 15
 habenti, 3. 3. 4
 habendi, 3. Prolog. 21
 habere, 4. 25. 5. & alibi.
 habere documentum, 2.
 4. 26
 habere terminum, 5.
 Prolog. 1
 habitu, 1. 3. 2
 habitu similes, 4. 15. 8
 hac, 3. 6. 10 & alibi.
 hac re, 1. 13. 13

hæc, 1. 1. 14. & alibi.
 pluries.
 hædere, 4. 6. 8
 hæreret, 1. 8. 4
 hæredis, 4. 20: 3
 hæredem, 3. 10. 12
 herentem, 4. 8. 12
 hæredem fecit, 4. 5. 7
 hanc, 1. 3. 16. & alibi.
 hancce, 4. 1. 2
 harum, 4. 5. 7
 Hariolo, 3. 3. 1
 Hariolos, 3. 3. 6
 has nærias, 4. Prolog. 3
 haud, 3. 2. 16
 haustus, 1. 1. 8
 heia, 5. 6. 3
 Hercle, 1. 1. 12
 Hercules, 4. 11. 3
 Hercul, 3. 17. 4
 Hercul sancto, 5. 4. 1
 heu, 1. 30. 3
 heus, 1. 23. 5. & alibi.
 hi, 1. 5. 5. & alibi.
 hic 1. 11. 6. & alibi.
 hilare convivium, 4. 21.
 20
 hilaritate, 4. 16. 7
 hinc, 1. 2. 4: 3. Prolog. 60
 Hippolytus 3. 10. 3
 hircus, 4. 8. 5
 hircumque, 4. 8. 12
 hirci 4. 15. 2
 his, 3. 7. 4: 3. 15. 18
 Hispida suis, 5. 10. 4
 historia, 4. 6. 2
 hoc, 1. 2. 16. & alibi.
 pluries.
 hodie, 4. 10. 12: 4. 24.
 16
 hominis, 4. 4. 4: 4. 5
 49. 4. 17. 34
 hominis mali, 1. 19.
 1
 hominique, 3. 3. 18
 B homini,

INDEX

- homini, 2. I. 10 : 2. 2.
 7 & alibi.
 homini improbo, 1. 31.
 I
 hominem, 2. 5. 18 : 3.
 19. 11. & alibi.
 hominemque, 5. 5. 21
 hominem quæro, 3. 19.
 9
 homine, 1. 22. I
 homines, 4. I. 14, &
 alibi.
 hominum, 4. 17. 3 : 4.
 23. 22
 hominum mores, 3.
 Prolog. 50
 hominum tenuitas, 2.
 7. 12
 hominumque 2. 8. 7
 hominum Sator, 3. 17.
 10
 hominibus 1. 25. I
 homo, 4. 8. 1 : 4. 24.
 27
 homo bilinguis, 2. 4.
 25
 homo doctus, 4. 21. I
 homo meus, 5. 7. 32
 honor, 4. 24. 2
 honoris viam, 2. 9. 3
 honori, 3. Prolog. 30
 honorem, 1. 7. 3
 honore, 3. 17. 7
 horæ momentanæ, 3.
 Prolog. 5
 hora dicta, 4. 24. 19
 horas singulas, 3. 15.
 13
 hordeum, 2. 7. 9
 hordei, 5. 14. 3
 hordeo, 2. 7. 3
 horrendo, 1. 11. 10
 horrida, 4. 21. 9
 hortatus, 1. 18. 4
 hortulæ, 4. 5. 26
 hortulus, 4. 4. 34
- horum, 3. 43. 12 : 4.
 23. 10
 hos, 4. I. 10
 hospitum, 2. 8. 16
 hostia, 3. 3. 11
 hostile, 1. 24. 8
 hostis, 3. 2. 19
 hostis callidi, 4. 2. 9
 hosti, 1. 28. 10
 hostem, 4. 33. 5
 hostium, 1. 15. 5
 hostibus, 4. 6. 8
 hujus, 3. 4. 7
 huic, 1. 26. 8. & ali.
 bi.
 humanitatij, 3. 16. I
 humanum, 5. 3. 9
 humanam, 4. 24. 24
 humano, 3. 3. 5
 humana offa, 1. 27. 3
 humeris, 2. 6. 12
 humiles, 1. 28. 1 : 1.
 30. I
 humiles nati, 1. 27. 2
 humum, 2. 5. 15
 humo, 1. 18. 3
 hunc, 1. 13. 5. & alibi.
 Hydram, 1. 2. 24
 hyemem, 4. 23. 11
- I.
- J** Aces, 1. 27. 9 : 2.
 12. 3
 Jacent, 4. 6. 13
 jacebat humo, 1. 18. 3
 jacuit, 1. 24. 10
 jaceret, 1. 2. 16 : 1. 21.
 4
 jaceret morbo conse.
 ctus, 1. 14. 5
 jacentis, 3. 15. 15
 jacentem, 1. 17. 8
 jacere, 3. 1. 1
 jactis telis, 4. 4. 5
 jactas, 4. 23. 18
- jactat, 3. 8. 6
 jactat basia, 5. 7. 28
 jactat frusta, 3. 7. 12
 jactant meritum, 1. 32.
 13
 jactans gloriam, 1. 11. 1
 jactans officium, 2. 5.
 15
 jactans tintinnabulum,
 2. 7. 9
 jam, 1. 8. 3. & alibi.
 jam nunc, 4. 10. 7
 jampridem, 5. Prolog. 2
 januam, 4. 24. 30
 januam intravit, 3. 10.
 20
 ibant, 2. 7. 1
 ibi mirans, 1. 12. 5
 ibi, 1. 20. 6
 ibi stans, 3. 3. 14
 icto secdere, 1. 31. 8
 ictu, 1. 21. 6
 id, 1. 15. 3 :
 id demum, 3. 11. 7
 id quod, 3. 10. 15
 idem, 5. 5. 24
 idem ille, 4. 24. 4
 idemque, 3. 8. 3
 ideo, 2. 8. 11
 igitur, 1. 2. 28. & alibi.
 ignaro, 1. 29. 11
 ignavis, 1. 21. 2
 ignis, 4. 10. 9
 ignem, 3. 19. 3
 ignorans, 5. 1. 10
 ignorantes, 5. 2. 9
 ignotum, 3. 15. 5
 ignoto, 1. 14. 2
 ignotos fallit, 1. 11. 2
 illum, 3. 10. 4
 ille, 1. 1. 9. & alibi plu.
 ries.
 ille stultus, 1. 13. 9
 illa 1. 9. 5. & alibi.
 illud, 1. 8. 6. & alibi.
 illius, 1. 14. 8. 3. Prolog. 38
 illius

VOCABULORUM.

- illius interesse, 3. 4. 24.
 26
 illum, 1. 11. 4. & alibi.
 illam, 1. 3. 15. & alibi.
 illo 1. 18. 6.
 illi, 1. 3. 8. & alibi
 illas, 1. 2. 19.
 illorum, 1. 30.
 illos, 1. 14. 14. & alibi
 illas, 4. 5. 28.
 illi, 1. 2. 13. & alibi.
 illic, 4. 6. 15.
 illuc, 4. 20. 1. 1.
 imam, 2. 4. 3.
 imbreisque, 3. 7. 12.
 imitatus est, 5. 5. 17.
 imitatum, 5. 5. 33.
 imitari, 1. 24. 1: Pro-
 log. 16
 immanes, 4. 22.
 immiscuit se, 1. 3. 7.
 immisit, 1. 3. 2.
 immisit se, 4. 8. 10.
 immisica, 5. 6. 4.
 immolasset, 5. 4. 1.
 immolatos, 4. 6. 9.
 immolatur, 4. 23.
 impar duabus, 2. 6. 17.
 impares, 4. 15. 8.
 impediret, 5. 7. 6.
 impeditus, 1. 12. 10.
 impendas curam, 3. Pro-
 log. 11
 impensam funeralis, 4. 20.
 10
 imperium, 1. 31. 12.
 imperio, 5. 1. 2.
 impetrant, 4. 17. 21.
 impetravit, 1. 19. 5: 4.
 25. 22
 impetrasset, 4. 15. 1.
 impetus, 3. Prolog. 60.
 impetum, 4. 6. 20: 4.
 24. 7
 impetum iræ, 3. 10.
 25
- impetum generosum, 1.
 19. 9
 impetu, 1. 36. 6: 3. 2.
 14: 1. 32. 10.
 impinge, 3. 5. 7.
 impegerat, 3. 5. 2.
 implet, 4. 5. 13.
 impleam, 3. 9. 6.
 impletur, 3. 7. 24. 8.
 implicuisse, 3. 10. 41.
 imposuit, 4. 9. 1.
 impositurum,
 imponere, 4. 17. 29.
 importaret, 2. 8. 6.
 improbum, 2. 1. 6.
 improbum animal, 5.
 13. 8
 improbam, 1. 22. 9.
 improbo, 3. 11. 1.
 improbo dente, 4. 7. 1.
 improbo homini, 3. 31.
 1
 improbo imperio, 5. 1. 2.
 improbo sponsore, 1.
 16. 1
 improba, 1. 1. 3.
 improborum, 2. 2. 7.
 improbis, 1. 8. 1: 4. 18.
 6
 improbitas, 1. 5. 11.
 imprudens, 3. 2. 2: 3.
 13. 9
 imprudentibus, 1. 22.
 12
 imprudentia, 4. 19. 5.
 imprudentiam, 4. 5. 48.
 impudenti, 1. 3. 8.
 impudentem, 3. 5. 9.
 impudentia, 1. 14. 18.
 impugnantur, 3. 10. 53.
 impune abire, 1. 7. 3.
 impune lædi, 1. 21. 9:
 4. 4. 13
 imputare, 1. 22. 8.
 in, 1. 11. 15: & alibi
 pluries.
- inane, 1. 22. 12.
 inani, 3. 3. 4.
 incensus, 3. 10. 18.
 incipit, 1. 6. 2: 1. 28. 5.
 incipiebat, 5. 5. 17.
 incitatus, 1. 1. 4.
 incola, 1. 6. 6.
 incolmis, 5. 7. 27.
 incolme, 1. 8. 12.
 incolmem, 4. 23. 21.
 incolmes, 1. 28: 12.
 incommodo, 5. 3. 10.
 inconveniens, 3. 13. 6.
 incorrupta, 4. 12. 8.
 increpans, 3. 6. 1.
 incubuit ferro, 3. 10.
 33
 incubuerim, 3. Prolog.
 23
 inde, 4. 4. 18.
 indicat, 1. 15. 3.
 indignans, 1. 29. 5.
 indignata, 1. 24. 9.
 indignari, 4. 25. 2.
 indigno, 3. 12. 3.
 indignos, 1. 8. 2.
 indigne ferens, 3. 18. 1.
 indigne tuli, 1. 21. 10.
 induxi, 3. Prolog. 63.
 inducta verbis, 2. 6. 14.
 industria, 2. Prolog. 4.
 inedia, 2. 4. 23.
 ineptum, 4. 20. 7.
 inerme, 1. 31. 6.
 inertii, 3. Prolog. 56.
 inertes, 1. 3. 26.
 inertesfuci, 3. 13. 2.
 infelix, 2. 8. 6: 3. 20. 1.
 infelicem, 1. 12. 13.
 inflavit, 1. 24. 4.
 inflare, 1. 24. 10.
 inferior, 1. 1. 3.
 infestis taurus, 1. 21.
 7
 infundite, 3. 3. 9.
 ingemuit, 1. 13. 12.
 B 2 iuge-

MUNINDE XADOV

- ingenium, 1. 13. 13: 3.
 prolog. 4. & alibi.
 ingenio, 3. prolog. 54
 ingentem, 2. 9. 1
 ingrata, 1. 8. 11
 ingravantibus, 5. 10. 3
 ingredier, 5. 7. 17
 inhospitalis, 4. 6. 10
 injecta est, 1. 27. 5
 initio, 1. 18. 7
 injuria, 1. 31. 9: 4. 24
 17
 injuriæ, 5. 3. 5
 injuriæ patiens ovis, 1.
 5. 3
 injuriam, 4. 17. 27
 injuriamveterem, 1. 21. 6
 injusta nece, 1. 1. 13
 inlicere pretio, 1. 8. 6
 inlidat, 2. 6. 12
 inludens, 5. 7. 38
 innocentis, 3. 10. 38
 innocentii, 4. 25. 24
 innocentes, 1. 1. 15
 innotuit, 1. 10. 1
 innoxius, 2. 1. 4
 inops, 1. 24. 1
 fnopiadeperditus, 1. 14. 1
 inquinassent, 1. 2. 21
 inquinari, 1. 29. 11
 inquis, 3. prolog. 4
 inquit, 1. 8. 13: 1. 22.
 2: & alibi pluries.
 intridebis, 1. 9. 9
 intridens, 5. 3. 3
 inscia, 4. 8. 3
 infectatus est, 3. 11. 3
 inficuta, 3. 2. 7
 infrens, 1. 26. 8
 insidias, 1. 19. 1: 4. 1. 9
 insidiis, 2. 7. 7
 insidiosum, 2. 4. 9
 insignis, 1. 11. 14
 insigni, 3. 8. 3
 infilte, 1. 2. 20
 infinitivos, 3. 4. 10
 insolens, 1. 17. 12
 insolentem, 5. 7. 2
 insolentiam, 2. 6. 8
 insolentis, 4. 25. 32
 insoltem, 3. 10. 36
 inspexerant, 3. 8. 5
 instat, 1. 30. 3
 instantem, 1. 22. 1: 2.
 8. 12
 instante, 1. 24. 2
 instrumentum, 4. 4. 24
 insuetâ, 1. 11. 5
 insuetis, 1. 2. 8
 insula, 4. 21. 8
 insultum est, 4. 6. 17
 insultare, 1. 21. 17
 integritatis testes, 3. 11.
 9
 intelligo, 1. 12. 13: 4.
 20. 3
 intelligit, 2. 5. 19: 4.
 Prolog. 5. 5. 7. 30
 intelligunt, 3. 12. 8
 intempestive, 3. 19. 12
 intendit cutem, 1. 24. 6
 inter, 3. 4. 2: 5. 5. 8
 inter aras, 4. 23. 5
 inter cædem, 2. 7. 8
 inter capellas, 3. 15. 1
 inter hæc, 2. 8. 20
 inter homines, 4. 24. 1
 inter illas, 4. 14. 7
 inter manus, 5. 7. 10
 intercept, 4. 11. 2
 interdicit, 4. 10. 20
 interdiu, 3. 16. 5
 interesse, 4. 2. . 26
 interficit, 1. 9. 7
 interfecit, 4. 3. 6
 interiore, 4. Prolog. 7
 interposuit, 4. 24. 9
 interpoluera, 5. 1. 1
 interponere, 2. Prolog. 9
 interpolitis, 3. 2. 12
 interpretari, 4. 4. 32
 interrogavit, 1. 24. 5
 interrogata, 1. 30. 4
 intervenit, 2. 1. 2
 intrare, 3; Prolog. 17.
 3. 9. 22
 intravit, 3. 10. 21
 intrito, 1. 26. 7
 intuere, 4. Prolog. 3
 intuens, 1. 30. 2
 intulit, 1. 1. 4
 invenit, 4. 17. 8: 4. 20. 8
 inventis exitium, 1. 31. 2
 invenit tandem, 3. 19. 4
 invenit, 1. 27. 4: 5. 6. 1
 invenimus, 5. 6. 6
 inveniunt, 5. 1. 5
 inveni, 3. 12. 6
 inveniri, 1. 12. 2. 4. 16.
 17
 inventuri, 3. 2. 8
 inveniri, 4. 10. 17
 inventum, 3. Prolog. 34
 invicem, 2. 2. 6. 3. 7. 3.
 3. 8. 9
 invidia, 1. 24. 3: 2. 9.
 7: 5. 1. 8. 1
 invidia, 3. 9. 4
 invidos, 5. 6. 5
 invisas est, 4. 23. 11
 invisa, 4. 10. 6
 invisæ, 4. 11. 1
 invitavit, 5. 3. 5
 invitasse, 1. 26. 4
 invitare, 4. 24. 16
 invitatur, 4. 23. 11
 invitæ, 3. Prolog. 23
 invitum, 4. 3. 9
 involvit se, 4. 1. 3
 involens, 4. 6. 14
 inutilis, 1. 2. 13
 jocans, 3. 4. 3
 jocari, 1. Prolog. 7
 jocular, 4. prolog. 1
 jocus est, 1. 21. 2
 jocorum, 4. 6. 2
 jocos, 3. 8. 7
 jocata est, 2. 5. 21
jose,

VOCABULORUM.

- jove, 1. 2. 11: 4. 15. 1: 1
 4. 19. 12
 jovem, 1. 2. 22. 27: 4.
 17. 1
 jovi, 3. Prolog. 19
 jovis, 4. 10. 1: 4. 17.
 10
 jocis, 3. Prolog. 38.
 ipse, 94. 10. 16: 4. 18.
 3: 5. 8. 4
 ipsa, 1. 26. 9: 5. 5. 15
 ipsi, 5. 1. 14
 ipsum, 4. 19. 19: 5. Pro-
 log. 6: 5. 5. 36: 5. 1. 19
 ipsam, 3. prolog. 51
 ipso, 1. 28. 7: 4. 21. 22.
 5. 7. 19
 ipsos, 3. 2. 13
 irâ, 4. 24. 14
 irâ Deûn, 4. 10. 18
 iræ, 3. 10. 25
 iram, 1. 29. 10
 iracundos, 4. 3: 12
 irascitur, 3. 8. 6
 irascaris, 4. 19. 14
 iratus, 4. 3. 3
 irato, 3. 2. 14
 iratis, 4. 19. 15
 ire, 5. prolog. 20
 irritos, 1. 23. 2
 is, 1. 15. 5: 5. 7. 6
 ista, 1. 25. 7
 istum, 3. 6. 5
 istam, 3. 8. 16
 istis, 5. 2. 11
 ita, 1. 30. 11. & alibi.
 ita locutus, 1. 22. 9
 ita nunc, 4. 17. 36
 irridens, 5. 3. 3
 itaque, 1. 27. 7
 iter, 3. 10. 19
 iter longius, 3. 9. 5
 itteratur, 5. 7. 32
 jubet, 1. 1. 12: 5. 7. 31
 jubent, 4. 17. 16
 jubarent, 5. 5. 19
- jucundum, 3. 4. 3
 jucunditas, 4. 19. 21
 jussus est, 3. 19. 2
 judex, 3. prolog. 43
 judex sedit, 1. 10. 6
 judice, 3. 14. 3
 judices, 3. 10. 3: 5. 5.
 138
 judico, 5. 3. 13
 judicatis, 5. prolog. 19
 judicet, 3. 10. 6
 judicape, 4. 20. 1
 judicium, 3. prolog. 64
 judicio, 4. 17. 33: 4. 25.
 28: 5. 5. 2
 jugulatus, 5. 4. 6
 jugum, 3. 6. 6
 jugo Pelei Nemoris, 4.
 6. 6
 jugo, 3. prolog. 8
 jumenta, 4. 4. 24
 junonem, 3. 18. 1
 jupiter, 3. 17. 6: 4. 17.
 13: 5. 8. 4
 jurgium, 3. 11. 2
 jurgii, 1. 1. 4
 jure, 4. 4. 20
 jure simili, 1. 26. 2
 jura, 4. 14. 8
 jurisjurandi, 3: 10. 40
 jurâjurando, 1. 8. 7
 jurisperitos, 4. 4. 14
 jusslerat, 3. 10. 22
 jussit, 1. 14. 9: 5. 4. 3
 justo, 4. 6. 20
 justias, 4. 25. 24: 5. 5. 47
 juvant, 4. 6. 22
 juvencum, 2. P. 1
 juvenis, 2. 2. 4
 juvenes, 4. 24. 23. 30
- L
- Abi, 5. 5. 1
 labor, 2. 9. 15:
 4. 25. 7
- laboris, 2. 8. 24
 labori, 4. 25. 7
 labori, 2. 9. 8
 labore, 3. 7. 24: 3. 20.
 6. 4. 19. 9
 laboro, 4. 23. 8
 laboras, 4. 23. 16: 1.
 22. 6
- laborant, 1. 30. 1
 laborem, 3. 11. 4
 lacte, 3. 15. 8
 lachrymas, 4. 16. 4
 lacerat, 1. 1. 13
 laceratus, 2. 3. 1
 lacerari, 1. 12. 11
 laceffis me, 4. 23. 19
 lacus, 1. 6. 7
 lædi, 2. 6. 6: 4. 3. 13
 læsit, 1. 18. 1
 læderet, 3. 2. 5
 læserit, 1. 26. 1
 læserant, 3. 2. 19
 lædendi, 5. 3. 7
 læfura, 3. 8. 9
 lædere, 4. 7. 6
 læsus, 2. 7. 12
 lædi, 1. 21. 9: 4. 4.
 13
- lætor, 4. 4. 7
 lætabor, 3. prolog. 31
 lætare, 5. 7. 27
 læta, 4. 24. 21
 læva, 3. 18. 12
 lagenæ, 1. 26. 10
 lagenam, 1. 26. 8
 lambe, 1. 25. 6
 lamberet, 1. 26. 10
 lanæ, 4. 5. 43
 languentis, 1. 25. 15
 länguere, 5. 10. 3
 languido, 5. 1. 23
 lauguidas, 3. 2. 91
 lanificæ, 4. 5. 23. 37
 lanificam, 4. 5. 5
 laniger, 1. 1. 6
 Ianus, 3. 4. 3
- lanium,
B 3

INDEX

- lanium, 3. 4. 1
 lapidem, 3. 5. 2. 7
 laqueos, 4. 2. 8
 largo, 3. 7. 14
 largam, 2. 4. 24
 large, 2. 6. 15
 lassabis, 2. 6. 10
 latè, 3. 1. 3
 latet, 4. 6. 13
 latens, 5. 5. 31
 latent, 2. 8. 5
 latibula, 1. 30. 9
 latibilis, 2. 8. 1
 Latinis, 5. 5. 6
 Latium, 2. 9. 8
 latrem, 1. 23. 6
 latrans, 5. 10. 7
 latro, 1. 1. 4
 latrone, 5. 2. 7
 latrones, 2. 7. 7
 latior, 1. 24. 5
 lavationem, 4. 5. 22
 laudabile, 2. 1. 13
 laudas, 3. 7. 26 : 5. 10.
 9
 laudat, 1. 12. 5
 laudaram, 1. 12. 15
 laudandum, 4. 20. 7
 laudatis, 1. 12. 1
 laudari, 1. 13. 1
 laus, 5. Prolog. 17
 laudis, 5. 5. 7 : 2. 9.
 11
 lauderi, 4. 11. 2 : 4.
 12. 5
 laude invita, 3. Prolog.
 22
 laudes duxæ, 4. 24. 13
 laudibus, 4. 23. 4 : 5. 5.
 20
 laurea, 3. 17. 3
 laxaris, 3. 14. 11
 lector, 2. Prolog. 11 :
 4. 6. 22
 lectum, 3. 10. 26
 lecto, 1. 18. 4
 Ledæ, 4. 24. 9
 legati, 4. 17. 6
 legatos, 4. 17. 1 : 13.
 16. 27. 34
 legibus, 1. 2. 1
 legi, 4. 25. 33
 legerunt, 3. 17. 2
 leges, 3. Prolog. 10. 31
 legerat, 4. 21. 20
 legendum, 3. Prolog.
 63
 legere, 3. Prolog. 1 : 4.
 6. 2
 legere capillos, 2. 2. 7
 lento, 1. 15. 7
 lento, 3. 6. 6
 leo, 1. 5. 6. 7 : 1. 11. 3:
 1. 21. 4
 leonis, 1. 11. 10
 leone, 1. 5. 4
 lepidum, 5. 7. 13
 lepus, 1. 9. 8
 leporem, 1. 9. 4
 leto, 1. 22. 9
 levans, 4. 4. 4
 levem, 1. 19. 1
 levi, 1. 12. 8
 levitas, 5. Prolog. 3 : 5.
 7. 3
 legem, 3. 13. 5
 libibus, 1. 2. 1 : 3. 16.
 19
 libeat, 1. 3. 1
 libuerit, 2. Prolog. 9
 libelli, 1. Prolog. 3
 libellum, 4. 6. 3 : 5.
 Prolog. 14
 libellos, 3. Prolog. 1
 libenter, 1. 18. 1 : 5. 4. 5
 liberat, 3. 2. 10
 liberalis, 1. 23. 1
 liber, 3. 7. 27
 liber animus, 3. Pro-
 log. 3
 libertas, 1. 2. 2
 librum, 3. Prolog. 29
- liberos, 1. 6. 9 : 3. 2.
 10
 liberis, 1. 2. 10
 libertus, 3. 10. 44
 liberto, 3. 10. 11
 Libitina, 4. 19. 26
 licentia, 1. 2. 3 : 3. 7.
 25 : 4. 24. 8
 licet, 4. 20. 2 : 5. Pro-
 log. 16
 ligarant, 4. 6. 6
 ligato crure, 5. 7. 36
 lignumque, 1. 2. 20
 ligneo, 2. 5. 14
 limam, 4. 7. 5
 limaflet, 3. 10. 4
 limen, 3. Prolog. 16
 liminis, 6. 7. 1. 9
 limo, 1. 2. 16
 linguam, 1. 23. 5 : 5. 2.
 13
 linoque, 3. Prolog. 57
 linteo, 2. 5. 12
 liquit, 4. 8. 12
 liquidam, 1. 26. 5
 liquor, 1. 1. 8
 liquore, 1. 12. 4
 lis, 3. 13. 3
 lis est orta, 4. 4. 3
 literæ, 4. 24. 1
 literarum plausum, 5.
 Prolog. 20
 literarum studio, 4. 21.
 19
 literis, 4. 6. 23 : 5. 5. 6
 literatæ, 3. Prolog. 54
 litigabat, 3. 11. 1
 livor, 2. 9. 10 : 3. Pro-
 log. 60 : 4. 20. 1
 locat 1. 15. 1
 locuples, 4. 20. 6
 locupletes, 1. 27. 2
 locus est auxilio, 4. 25.
 16
 locum narrandi, 2. Pro-
 log. 5
 locum,

VOCABULORUM:

- locum, 1. 18. 1: 1. 19.
 5: 2. 1. 7: 2. 4. 16.
 4. 8. 5
 loco, 1. 14. 2: 1. 18.
 6: 1. 19. 10: 1. 28.
 7: 3. 13. 3
 loco mercedis, 4. 24.
 33
 loco obscuro, 4. 3. 3
 loca, 5. 5. 12
 longe, 1. 1. 3
 longe vetustior, 4. 6. 8
 longa, 5. Prolog. 19
 longa mora, 4. 4. 18
 longior, 4. 27. 13
 longius iter, 3. 19. 5
 longitudinem, 1. 8. 8
 loquitur, 1. 9. 6
 loquantur, 1. prolog. 6
 locutus, 1. 5. 6: 1. 22.
 9. & alibi.
 locutus est, 5. 4. 4
 locuta, 2. 5. 22
 locutam, 1. 26. 11
 locuti, 3. 20. 9: 5. 7.
 24
 loqui, 1. 13. 5: 4. 12.
 1: 5. 5. 1
 lora, 3. 6. 7
 lubitum, 3. 15. 4
 lucerna, 3. 10. 29: 4.
 10. 13
 lucernam, 4. 10. 12
 lucernam accenderet, 3.
 19. 4
 lucrum, 1. 23. 8
 lucrum dulce, 3. Pro-
 log. 26
 lucrum periculorum, 4.
 4. 8
 lucrum facias, 1. 23. 8
 lucri, 5. 6. 3
 lucro, 4. 11. 8
 luctans, 5. 9. 1
 luctus, 1. 12. 15
 luctum, 1. 28. 6
 Luculli, 2. 5. 9
 ludimus, 4. Prolog. 2
 ludenter, 3. 14. 1
 ludentes, 3. 8. 5
 ludorum, 5. 7. 19
 ludos, 5. 5. 41: 5. 7.
 16
 ludis, 5. 7. 6
 lues, 4. 10. 7
 luat, 3. 10. 44
 luere, 1. 18. 1
 luget, 4. 6. 12
 lusten, 3. 10. 24
 lumen suum, 4. 10. 2
 luminis, 4. 10. 12
 lumine, 3. 19. 8
 lupus, 1. 1. 1. 2: 1. 10.
 4: 1. 18. 4. & alibi.
 lupi, 1. 8. 4
 lupum, 1. 19. 8
 lupe, 1. 1. 7
 lupo, 1. 8. 9
 lupo sponsore, 1. 16. 4
 luscini, 3. 18. 3
 luscino, 3. 18. 11
 lustravit, 3. 19. 3
 Iusus, 3. 14. 12
 lucem, 2. 9. 16
 luce, 3. 7. 19
 luxuriæ domum, 4. 5.
 46
 luxu vitam trahit, 4. 5.
 39
 lymphatum, 1. 4. 3
- M
- M**acerat, 4. 19. 21
 macie confectus,
 3. 7. 2
 mage, 5. 3. 11
 magis, 3. 4. 5: 3. 16: 8
 magistræ, 2. 6. 15
 magnitudo principum,
 4. 5. 12
 magnitudinis, 1. 24. 3
 magnitudine, 3. 18. 6
 magnus Jupiter, 4. 17.
 13
 magnum, 3. 15. 12
 magnum periculum, 4.
 8. 1
 magni Jovis, 4. 17. 10
 magni, 2. 4. 13: 2. 8.
 19
 magno apparatu, 1. 24.
 21
 magno clamore, 1. 2.
 11
 magno dolore, 1. 8. 5
 magnoque risu, 5. 7. 31
 magna invidia, 3. 7.
 10
 magna, 4. 23. 5
 magnæ, 2. 7. 14
 magnas opes, 3. prolog.
 24
 major, 1. 24. 8: 5. 5.
 25
 majori, 3. 3. 11
 majore, 3. 3. 12: 5. 3.
 10
 majore nisu, 1. 24. 10
 majores, 2. 5. 24
 majorem, 5. 4. 11
 majorem molestiam, 4.
 6. 24
 majus, 1. 2. 31: 4. Pro-
 log. 2
 majus pretium, 5. 1. 5
 majestas, 2. 5. 22
 maledixisti, 1. 1. 10
 maledixit, 1. 1. 12
 maleficus, 2. 6. 2
 maleficii, 1. 17. 1
 malefico, 2. 3. 2: 4.
 19. 20
 maligna, 3. 10. 36
 malignitas, 5. Prolog.
 15
 malitia, 2. 4. 5
 maluisset, 5. 7. 9

INDEX

- malus, 1. 14. 1
 mali, 1. 19. 1
 malum, 1. 2. 31. 1. 7. 6
 malum perferre, 1. 2.
 30.
 malum finire, 1. 18. 7
 mali, 2. 4. 25. 3. 10.
 44
 malo, 4. 8. 2. 5. 4. 12
 malo, adficietur, 1. 5. 10
 mala, 1. 9. 9. 4. 10. 4
 mala videre, 1. 16. 2
 malorum, 4. 10. 5
 malis, 3. Prolog. 43. &
 alibi.
 male, 4. 24. 18
 male multatus, 1. 3. 9
 manebit, 5. 5. 6
 maneret, 4. 5. 4.
 mandant, 4. 27. 19. 4.
 24. 21
 mandata, 1. 2. 27
 Manes, Deos, 1. 24. 4
 manifestis, 5. 5. 3.
 manus, 4. 6. 1. 4. 20. 8
 5. 7. 10
 manum, 5. 1. 5
 manu, 2. 5. 9
 manibus, 3. Prolog. 6
 mare, 2. 5. 10
 mari, 4. 21. 10
 margaritam, 3. 12. 2
 margine, 4. 8. 4.
 maritus, 3. 10. 9
 marmori, 5. 1. 6.
 masculus, 3. 15. 11
 mater, 1. 28. 5. 3. Pro-
 log. 17. 3. 15. 2
 mater sedula, 4. 4. 13
 matris, 3. 8. 4
 matri, 4. 4. 12. 4. 4.
 46
 matrem, 4. 4. 7
 materia exigua, 4. 24. 7
 materiae, 4. 25. 6. 5.
 Prolog. 2
- material, 1. Prolog. 1
 matronarum, 4. 23. 8
 matronarum oscula, 4
 23. 13.
 matura est, 4. 2. 4
 maturius, 3. 19. 2
 maximus, 4. 17. 21.
 maxima, 4. 22. 2
 maximum, 3. 12. 5
 maximum, 4. 17. 5
 maximo, 5. 5. 21
 maxime, 3. 10. 15
 maximie contrarios, 4.
 10. 17
 me, 1. 5. 9. & alibi. plu-
 ries.
 mea refert, 1. 14. 9
 meas, 1. 15. 10
 mecum, 2. 5. 24. & alibi.
 Medeæ, 4. 6. 13
 medicinam facer, 1. 4. 3
 medicinam faciet, 1. 8. 9
 medicum, 1. 14. 11
 medio mari, 4. 21. 10
 medio sole, 3. 19. 8
 media, 2. 2. 3
 media, 2. 4. 2
 media in turba, 4. 5.
 29
 media via, 3. 14. 5
 mehercule, 1. 25. 8. 3.
 5. 4. 5. 5. 22
 melior, 3. 5. 3
 melioris vita, 4. 17. 2
 meliores, 2. 9. 17
 melius, 1. 17. 5. 5. 24
 melos, 4. 21. 2
 melos lucinio, 3. 18. 21
 memini, 3. 2. 17. 4. 25.
 35. 5. 7. 6
 meminerit, 1. Prolog. 7
 memoria, 3. 10. 8. 5
 Prolog. 24
 memoriae, 4. 20. 3
 memoriae tradam. 4.
 24. 3
- Menander nobilis co-
 moedus, 5. 1. 9
 Menander scriptor, 5. 1.
 18.
 mendaces, 1. 17. 1
 mendacium, 3. 10. 48
 mens est, 3. Prolog. 49
 mens rara, 4. Prolog. 6
 mentem, 3. 3. 7
 mente, 4. 19. 17
 mentes, 5. 5. 25
 mensa, 3. 7. 21
 menses, 1. 1. 10
 mensibus, 3. 15. 5
 mensibus peractis, 1.
 18. 2
 mentitus, 3. 10. 13
 mentiri, 1. 29. 6
 merces, 3. 4. 2
 mereis fraudis, 1. 17. 9
 mercedis, 4. 24. 11
 mercedis loco, 4. 24. 33.
 mercedem, 1. 8. 12
 mercede, 4. Prolog. 8. 4
 21. 5
 mercurius, 4. 17. 9
 mercurio, 1. 2. 27
 merdis, 4. 17. 26
 mersit, 4. 5. 9
 mersum, 1. 2. 16
 meritum, 1. 2. 12
 meriti, 1. 8. 1
 merito, 1. 4. 1. 3. 6
 10. & alibi.
 meritis, 3. Prolog. 30
 meruit, 3. 11. 7
 metuens, 2. 4. 21
 metuere, 1. 28. 1
 metus, 1. 2. 26
 metum, 4. 26. 4
 metu, 1. 11. 15
 meus, 3. 7. 24
 meus homo, 5. 7. 32
 mea, 3. 3. 3. & alibi.
 mea causa, 1. 22. 4
 mea culpa, 1. 23. 8
 meæ

VOCABULORUM.

- meæ carnis, 1. 25. 9
 meæ vitæ 4. 19. 7
 meæ vocis, 1. 11. 13
 meæ turbæ, 1. 19. 9
 mei, 3. Prolog. 5.
 meum, 1. 5. 2
 meam, 1. 23. 5. 3. Prolog.
 40. alibi.
 meo, 2. 9. 8. & 8
 meæ vires, 5. 10.
 meos, 1. 1. 8
 meis, 5. 5. 5
 mi, 3. 18. 9
 mihi, 1. 1. 10. & alibi.
 pluries.
 mibile, 4. 10. 6
 milites, 4. 5. 7
 milvio, 1. 31. 10
 milvium, 1. 31. 3
 minas, 3. 6. 11
 minaris, 4. 22. 5
 Minerva, 3. 17. 5
 minime, 1. 18. 6
 Minos, 4. 6. 19
 minus, 4. 20. 4. 25.
 11
 minuta, 4. 5. 12
 miraculo, 1. 11. 8
 mirans, 1. 12. 5
 mirati, 4. 17. 10
 miscet, 4. 16. 10
 miscuit, 1. 2. 2
 miscens, 1. 28. 10
 miscere, 1. 14. 8
 mixtum, 4. 17. 24
 misenensem, 2. 5. 8
 miseræ, 2. 4. 7
 miseræ sibi, 1. 28. 6
 miserum, 4. 19. 17
 miseræs, 1. 6. 8
 miseria, 3. 20. 3
 misericors, 4. 18. 3
 misericordia, 4. 25. 21
 miserandam, 3. 10. 46
 miserita est, 3. 15. 15
 miseriti, 3. 2. 4
 misit, 1. 2. 24
 misit vocem, 4. 10. 4
 misère 1. 2. 22
 misère legatos, 4. 17. 1
 misère panem, 3. 2. 6
 miserunt, 4. 17. 32
 misisset, 1. 23. 3
 miserit, 3. 18. 4
 missum 1. 2. 14
 missus aulæo, 5. 7. 23
 Mnemosyne, 3. Prolog.
 18
 modestiæ, 2. 1. 10
 modestis, 2. 1. 2
 modium, 1. 16. 3
 modò 1. 9. 9. & alibi.
 modo simili, 1. 24. 7
 modis, 4. 6. 14
 mœcha, 4. 5. 44
 mœchæ, 4. 5. 41: 4. 5.
 21
 mœrens, 1. 3. 10: 3. 3.
 6
 mœrentes 4. 15. 2
 mœstus, 4. 3. 10
 moleitus ille, 3. 19. 10
 moleitus esse, 4. 9. 23
 molesta, 2. 5. 4
 molestior 4. 25. 2
 molesti, 5. 5. 9
 moleftis, 1. 22. 3
 moleftiam, 4. 9. 24
 moliens, 4. 8. 7
 momentum, 3. Prolog. 5
 monet, 4. 15. 7
 monet consilio, 1. Pro-
 log. 4
 monent, 1. 19. 2
 monitus iuit, 3. 5. 8
 monitus præcepto, 3. 8. 1
 monitis, 2. 6. 14
 mons, 4. 22. 1
 monte, 2. 5. 9
 monstrabat, 5. 9. 3
 monstrabo, 3. 5. 5
 monstraro, 2. 6. 9
 monstre, 3. 3. 5
 mora, 5. 7. 22: 5. 8. 6:
 4. 5. 18
 moram, 4. 24. 26
 morâ, 3. prolog. 59
 morbo, 1. 14. 5
 mordax 5. 1. 9
 mordaciorem, 4. 7. 1
 momordit, 4. 7. 1
 moriens, 1. 12. 12
 mortuus esset, 3. 20. 6
 mortua, 3. 16. 19
 mortuo, 3. 20. 11
 mortuum, 5. 7. 21
 mortuam 3. 2. 8
 mori, 1. 21. 12
 moror, 4. 23. 6
 mors, 4. 25. 19
 mortis, 1. 9. 8
 mortis metum, 4. 16. 4
 mortis periculo, 1. 28.
 11
 mortis professæ, 4. 6. 8
 mortis timore, 1. 14. 10
 morti, 4. 25. 10
 mortem, 3. 9. 3: 3. 20.
 10
 morte, 5. 3. 4
 morfu, 2. 3. 1
 morsibus, 1. 12. 11
 mortales, 1. 20. 2
 mortalium, 2. Prolog. 3:
 3. 10. 56
 mos, 5. 1. 3: 5. 7. 13
 moris, 4. 24. 8
 morem, 2. Prolog. 8
 more, 5. 7. 24. 25
 mores, 1. 2. 12
 mores domini, 1. 15. 2
 mores hominum, 3. Pro-
 log. 50
 moribus, 3. 8. 16
 moribus alienum, 4. 6.
 42
 motu, 1. 2. 15
 moverisum, 1. Prolog. 3
 10

INDEX

- movetque, 5. 5. 28
 movit, 3. Prolog. 58
 moveor, 3. 6. 4
 mox, 1. 21. 7. 3. 20. 8
 mulier, 1. 18. 2
 mulieris, 3. 10. 14
 mulierem, 3. 10. 34
 mulierum, 2. 2. 8
 muliebrem, 4. 5. 21
 multandum, 1. 26. 2
 multatus, 1. 3. 9
 multo, 2. 3. 24: 2. 7. 3:
 3. 12. 6: 4. 21. 23
 multi similius, 5. 5. 54:
 3. 16. 6
 multa, 2. 4. 23: 3. 3.
 12: 3. 10. 13: 2. 5.
 3
 multorum, 4. 5. 50
 multarum, 4. 25. 3
 multos, 3. 4. 7: 3. 5.
 1: 4. Prol. 6
 multis, 5. 4. 12: 5. 5.
 20
 multum, 3. 10. 5,
 multum falleris, 1. 23. 6
 multum gemens, 5. 7.
 10
 multum prius, 3. 10. 5
 mulum, 2. 7. 8
 mulam, 3. 6. 1
 muli, 2. 7. 1
 mundum, 4. 5. 21
 munitus 2. 6. 1
 muniris, 4. 15. 5
 munere, 2. 6. 16
 munera, 4. 10. 5
 murum, 4. 23. 15
 mus, 4. 1. 4
 murem, 4. 22. 3
 mures, 4. 6. 1
 mures velocius, 4. 1. 2
 muribus, 1. 22. 3
 musa, 3. Prolog. 7
 musarum, 3. Prolog.
 16
- musca, 3. 6. 1: 4. 23.
 2: 4. 23. 3
 muscipula, 4. 1. 8
 musicum, 4. 19. 19
 mustela, 1. 22. 1: 4. 7.
 1
 mustelarum, 4. 6. 1
 mutant, 1. 15. 2
 mutandum, 3. Prolog.
 15
 mutatur, 4. 16. 5
 mutatus, 5. 1. 17
 mutire, 4. 25. 34
 mutam, 3. 18. 9
 Myronem, 5. 1. 7
 Myrtus, 3. 17. 3
- N
- N** Acta, 2. 4. 2
 Nænias, 3. Pro-
 log. 10: 4. Prolog. 3
 nam, 2. 2. 9. & alibi.
 naris, 3. 3. 24
 naribus, 3. 1. 4: 4. 17. 7
 narratio, 1. 12. 2: 5.
 7. 17
 narratione, 4. 5. 2
 narro, 3. 12. 8
 narrabo, 3. 10. 8
 narrabit, 3. 17. 8
 narrandi, 2. Prolog. 15
 narrare, 1. 6. 2
 narratas, 4. 24. 31
 nascerer, 3. 15. 10
 natus, 1. 1. 11: 3. Pro-
 log. 20: 3. 8. 6: 4.
 19. 15
 natuses, 5. 9. 4
 natus est, 3. 20. 1
 nati, 1. 27. 2
 natus, 4. 6. 1
 nata, 3. 7. 6
 natali, 3. 15. 12
 natans, 1. 4. 3
 natio, 2. 5. 1
- natura, 1. 3. 14: 2. 9.
 16
 natura sinistra, 2. 9. 16
 naturæ, 1. 5. 33
 naturæ dédœcūs, 1. 21.
 11
 naturæ munere, 2. 6.
 16
 naturæ onis, 1. 18. 5
 naufragi, 4. 21. 18
 navis, 4. 16. 3
 navem, 4. 21. 9
 naufragi, 4. 7. 25
 nautas, 4. 16. 7
 ne, 1. 2. 31. & alibi
 pluries:
 Neapoliti, 2. 5. 7
 nec, 1. 5. 7: & alibi
 pluries.
 necessitas, 3. 15. 17
 necat, 3. 2. 13
 neci, 4. 1. 5
 necuit, 4. 18. 4
 necare, 5. 3. 10
 nectar, 3. 16. 13
 negas, 1. 10. 10
 negabat, 1. 10. 5
 negavit, 1. 15. 9
 negarunt, 1. 24. 6
 negarat, 3. 16. 19
 negare, 2. 1. 1
 negligunt, 2. 7. 9
 neglecto, 4. 4. 20
 negligentur, 4. 1. 4
 negotiis, 3. Prolog. 2
 nemo, 1. 14. 16. & a-
 libi.
 nempe, 2. 2. 2: 4. 23.
 16
 nemoris, 1. 30. 8
 nemoris cultrix, 2. 4. 3
 nec

VOCABULORUM.

- nemoris Pelei jingo, 4.
6. 6
nemorolis, 2. 8. 2
nescit, 2. Prolog. 13
nescio quid, 2. 5. 19
nequicquam, 2. 6. 10
nequitia, 2. 6. 3
nequitiae, 3. 8. 15
neorem, 1. 2. 25: 1. 31.
4: 2. 8: 2. 6: 4. 6. 3
necem instantem, 1. 22. 1
nece, 2. 6. 17
nece iusta, 1. 1. 13
nidum, 4. 4. 1. 6
nidoque, 1. 28. 4
nihil, 3. 10. 28: 3. 7. 8.
& alibi pluries.
nihilominus, 3. Prolog.
48
nigar, 3. 15. 10
nigros, 2. 2. 10
nil, 1. 15. 2. & alibi.
Nilo, 1. 25. 5
nimiam, 1. 12. 6
nimiaque, 4. 16. 7
nimia brevitate, 3. 10.
60
nisi, 1. 11. 14: & alibi.
nifu, 1. 21. 7
nites, 3. 7. 4
nitetur, 4. 25. 17
nixa, 4. 8. 11
nitor, 1. 13. 6
nitor smaragdi, 3. 18.
7
nives, 3. 7. 11
nivea, 5. 7. 36
niveis, 5. 7. 37
nobilis, 5. 7. 16
nobilis comoediis, 5. 1.
9
nobilis dives, 5. 5. 4
nobilem, 1. 14. 12
nobili, 3. 1. 2
nobiles, 4. 21. 4
noceat, 5. 1. 8
nocens est, 5. 3. 12
nocendum, 1. 26. 1
nocivum, 1. 29. 3
noctu, 2. 4. 18: 3. 7.
10
noctua, 3. 16. 8. 17
noctuae, 3. 16. 3
nocturnus, 1. 23. 3
nolo, 1. 29. 11: 3. 7.
27: 4. 3. 4
noluisfis, 1. 2. 29
noli, 1. 22. 8: 1. 25. 7.
7. 3. 4: 4. 9. 23
noli adflectare, 3. 18. 14
nomen, 1. 13. 2: 1. 16. 1
nomen Æsopi, 5. 1. 1
nomen amici, 3. 9. 1
nomine, 1. 14. 3
nomine auctoris, 2. Pro-
log. 7
nomino, 5. Prolog. 11
nominor, 1. 5. 7
non, 1. Prolog. 6. &
alibi pluries.
nondum, 4. 3. 4
nos, 1. Prolog. 7
nabis, 1. 3. 3: 1. 30. 3.
& alibi.
nofter, 4. 10. 9
nostra, 1. 9. 9: 4. 9. 4.
& alibi.
nostrum, 1. 10. 11
nostrum studium, 2. 9.
12
nostræ, 4. 25. 8
nostram, 2. 4. 10
nostro, 1. 8. 11
nostro seculo, 5. 1. 4
nostris, 1. 3. 13: 4. 23. 4
noffem, 1. 11. 14
noffet, 3. 13. 4
notam, 1. 3. 11
notas, 4. 23. 37
notis, 1. 11. 2
notare, 3. Prolog. 49
notescet, 3. 3. 3
notuit, 5. 7. 35
notus, 3. 10. 58: 3. 5.
8
nota, 1. 9. 5
noto 3. Prolog. 83
notis, 2. 5. 16
notior, 5. 7. 4
notos, 1. 11. 9
novacula, 5. 8. 1
novercæ, 3. 10. 3
noverat, 4. 5. 28
noverit, 3. 1. 7
novies, 3. Prolog. 19
novitatem, 5. 5. 6
novum, 4. 17. 35
novo, 1. 11. 8: 5. 1. 5
novi, 5. 9. 4
novos, 1. 11. 9
novis, 4. 6. 5
novis rebus, 5. Prolog.
13
novissime, 1. 24. 9: 3.
14. 9: 4. 10. 20
nox, 3. 2. 7: 3. 7. 19
noctis, 2. 8. 10
noxiorum, 4. 25. 31
nudabit, 3. Prolog. 47
nudatum, 5. 3. 1
nudo, 5. 8. 2
nudos, 4. 21. 17
nulla, 1. 13. 8: 3. 15.
14. & alibi.
nullum, 4. 19. 11: 3.
16. 9
nulli, 1. 26. 1
nullo modo, 1. 26. 5
nullis, 5. 5. 14
num, 1. 15. 7
numinum, 4. 24. 32
numeret, 3. Prolog.
56
numeremus, 5. 4. 10
numero, 4. 24. 16
nummos, 2. 7. 9
nummis, 4. 21. 23
nunc, 1. 6. 7. & alibi.
nun-

INDEX

- nunquam, 1. 4. 5: 3. 3.
 15. & alibi.
 nuper, 4. 16. 14: 2. 8.
 21
 nuptias, 1. 6. 1
 nutrit, 3. 15. 7
 nutritus, 5. 4. 6
 nucibus, 3. 14. 2
- O**
- O** Canis, 1. 27. 9
 O me infelicem,
 1. 12. 13
 ô nata, 3. 17. 11
 ô quanta species, 1. 7. 2
 ô qui, 1. 13. 6
 ô h, 4. 5. 30
 ô suavis anima, 3. 1. 5
 objectus, 5. 10. 4
 objecto, 1. 23. 4: 4.
 11. 8
 obiit, 3. 10. 3
 obitum, 3. 20. 2
 objurgabat, 1. 9. 4
 objurgabat, canem, 5.
 10. 7
 oblectent, 3. Prolog.
 32
 oblitus, 1. 27. 7
 obnoxia, 3. Prolog. 34
 obnoxiae, 2. 7. 1
 obsecna, 3. 11. 2
 obsistere, 3. 16. 19
 obscuro, 4. 2. 3
 obtigere, 5. 5. 30
 obteret, 1. 30. 10
 obtrectet, 5. Prolog. 16
 obtrectare, 2. 9. 10: 5.
 Prolog. 15
 obvius, 1. 29. 4: 4. 21.
 25
 occasionem, 5. 8. 5
 occasione, 2. 8. 9
 occœpit, 1. 1. 5
 oœcidi, 2. 8. 26.
- occidit, 2. 6. 17
 occiso, 5. 2. 7
 occubuit, 4. 2. 5
 occupat, 1. 2. 5
 occupavit, 5. 1. 2
 occuparat, 2. 9. 5
 occupaveris, 5. 8. 3
 occupata, 2. 5. 2
 occupato, 3. 19. 12
 occurrit, 2. 9. 15: 3.
 7. 3
 oculos, 4. 11. 6
 oculos centum, 2. 8.
 18.
 oculis, 4. 4. 4
 odi, 4. 11. 7
 odio, 3. 10. 57
 odiosissima, 2. 5. 4
 odorem, 3. 1. 3: 4. 17.
 24
 odore, 4. 17. 18.
 offendimus, 3. 10. 60
 offendunt, 5. 5. 4
 offendar, 4. 10. 6
 offerre, 2. 1. 2
 officinam, 4. 7. 3
 officium, 1. 29. 6: 3.
 7. 8
 officium come, 2. 5. 15
 officii, mei, 3. Prolog. 5
 olfacit, 4. 17. 35
 olim, 3. 2. 2. & alibi.
 oliva, 3. 17. 9
 omnia læva, 3. 18. 12
 omiserim, 5. Prolog. 5
 omnino, 1. 2. 8: 4. 9.
 23
 omne, 4. 7. 7
 omnem, 2. 9. 14: 4. 19.
 25
 omni, 1. 2. 21: 1. 31. 9
 omni cura, 3. Prolog. 8
 omni vigilia, 3. Prolog.
 25
 omnes, 1. 6. 7. & alibi.
 omnia, 4. 17. 22: 4. 22. 6
- omnium, 4. 5. 33
 omnibus, 3. 17. 11: 5.
 7. 35
 onerant laudibus, 5. 5.
 20
 onerant faxis, 3. 24
 onus, 1. 2. 8
 onus ignotum, 3. 13. 5
 onus naturæ, 1. 18. 5
 onere degravati, 4. 21.
 15
 onere dives, 2. 7. 4
 onustus, 4. 10. 3
 opera, 2. 5. 23
 opera vocis meæ, 1. 11.
 13
 operæ pretium, 2. 5. 6
 operam, 5. 7. 5
 operam perdunt, 1. 25. 2
 operarios, 4. 5. 23
 opes, 1. 7. 14: 3. Prolog.
 24: 4. 18. 1
 opes regales, 1. 27. 10
 opibus, 4. 21. 13
 optimam prædam, 2. 6. 8
 opinans, 5. 7. 8
 opinione, 3. 10. 55
 opinum, 1. 9. 6
 oportet, 2. Prolog. 2.
 4. 16. 9
 oppedit, 3. 16. 2
 oppido, 3. 10. 19
 opponat, 2. 9. 9
 opportuno, 2. 8. 4
 opprimunt, 1. 1. 15
 oppresfit, 4. 24. 29
 opprimat, 2. 4. 10
 opprimere, 5. 3. 2
 oppressum, 1. 9. 3
 oppresfi, 5. 1. 5
 oppugnant, 2. 6. 3
 opsonia, 3. 4. 2
 opsoniorum, 4. 19. 22
 optem, 5. 3. 10
 optimos, 3. 4. 7
 optimis rebus, 4. 23. 13
 opus,

VOCABULORUM.

- opus 4. 20. 7
 opus infundite, 3. 13. 9
 opus adprobavit, 4. 24.
 operis, 5. Prolog. I
 operis residui, 4. 25. 5
 opere, 4. 9. 9
 operibus, 5. I. 5
 opus est, 4. 23. 31
 oro, 4. 19. 5
 oratum, 4. 17. 2
 orare, 1. 28. 5
 orbam, 3. 10. 45
 ordo, 5. 7. 30
 ordinem, 4. 20. 9
 ordo vulgatus, 4. 24.
 orta, 4. 3. 3
 ornamenta, 4. 5. 36
 ornant se, 3. 23. 38
 ornatum, 4. 5. 44
 Orpheo, 3. Prolog. 58
 ore, 1. 4. 6; 1. 8. 11
 ore emisit, 1. 13. 10
 os, 1. 8. 4
 ossa, 3. 7. 21
 ossa humana, 1. 27. 3
 osculantur, 5. I. 5
 oscula, 3. 8. 12; 4. 23.
 oscula matronarum, 4.
 ostendit, 3. 15. 3; 4. 10.
 18: 5. 6. 4
 ostendamus, 1. 9. 2
 ostenderet, 5. 5. 6
 ostenderet sese, 5. 7. 19
 ostenderet, 5. Prolog. 12
 ostendere, 3. Prolog. 50
 ostendere vocem, 1. 13. 9
 ostentum, 3. 3. 16
 otiosum, 3. 7. 14
 otium, 5. I. 7
 optimum des corpori, 3.
 Prolog. 13
 otio, 2. 5. 2
 ovis, 1. 17. 6 : 1. 17. 8
 ovis patiens injuria, 14
 5. 3
 ove, 1. 17. 2
 ovem, 1. 16. 3
 oves, 3. 3. 4
 ovesque, 3. 15. 3
 P.
Pactam, 3. 8. 17
 pacto, 2. 6. 6. &
 alibi.
 palam, 4. 25. 33
 Pallas, 3. 16. 13
 palladio, 4. 6. 9
 pallio, 5. 5. 18
 paludis, 1. 30. 9
 palude, 1. 30. 2
 paludibus, 1. 11. 10
 panis, 3. 7. 21
 panem, 1. 17. 3: & alibi.
 Panthera, 3. 2. 2
 par esse, 1. 19. 10
 par color, 3. 13. 6
 par gratia, 3. 2. 11
 par officium, 3. 7. 8
 pares, 2. 2. 7: 4. 15. 6
 paroofsciens, 4. 25. 1
 pepererant, 3. 2. 10
 parcas mihi, 1. 22. 2
 parcite, 2. 8. 8
 parde, 4. 16. 9
 paruit, 2. 6. 18
 parens, 3. Prolog. 57c
 4. 5. 20
 parentes, 3. 16. 17
 pareret, 4. 22. 3
 peperit, 3. Prolog. 19: 3.
 15. 9: 4. 22. 3
 peperepunt, 3. 3. 4
 pepererat, 2. 4. 2
 pariter, 5. 2. 13
 paret ornatum, 4. 5. 44
 paret viuum, 4. 5. 43
 parta, 5. Prolog. 17
 pararet, 3. 10. 10
 parare, 3. 19. 2
 paratur, 2. 4. 7
 paratus, 3. 7. 11
 parata, 2. 4. 15
 pars, 2. 1. 10
 partem, 4. 24. 21
 partem postulans, 2. 1. 4
 parte, 2. 6. 11
 partes, 2. Prolog. 111. 3.
 18. 10. 1. 6
 partes tuæ, 4. 25. 24
 partibus, 1. 2. 4: 3.
 13. 5
 partibus factis, 1. 5. 6
 particulo, 5. Prolog. 10.
 5. 5. 5
 partiens, 3. 8. 13
 parturibat, 4. 22.
 parturiens, 1. 19. 30
 partu, 1. 18. 21
 parum, 4. 6. 3
 parum est, 2. 8. 22
 parva, 1. 15. 3
 parvum, 1. 2. 14
 Parvae rei, 4. 3. 10
 parvo, 5. 5. 3
 parvas, 3. 9. 2
 parvulæ, 5. 3. 3
 pascebat, 1. 15. 3
 pastum, 2. 4. 14
 pasci, 4. 23. 39
 passer, 1. 9. 4
 passim, 5. 1. 3
 pastores, 3. 2. 13
 pastoribus, 3. 3. 17: 4.
 5. 40
 patefecit, 4. 6. 11
 patena, 1. 26. 4
 patet, 1. 28. 2
 patere, 2. 9. 3
 pater, 1. 1. 12
 pater Deorum, 1. 2. 15
 patris 4. 6. 16
 patri, 4. 5. 32
 pater

MURQ INDEX

- paterfamilias, 1. 3. 10.
 48
 patientia, 3. 6. 3
 patior, 3. 7. 11
 patitur, 4. 2. 5. 2
 patients, 1. 5. 3
 pati, 1. 3. 18: 1. 26. 12:
 4. 4. 9
 patrimonio, 4. 19. 23
 patriæ, 3. Prolog. 55
 patriam, 4. 21. 7
 patroni, 3. 10. 37
 pauci, 4. 21. 14
 paucos, 1. 17. 7
 paucas, 5. Prolog. 12
 paucis, 1. 9. 2: 3. 2. 23:
 5. 4. 12
 paventes, 1. 11. 9
 pavidum, 3. 2. 15
 paulo, 5. 7. 4. 12
 pavo, 3. 18. 1
 pavoni, 1. 13. 5: 1. 3. 8
 pavonum, 1. 3. 7
 pavorem, 2. 4. 20
 pauper, 2. 1. 14
 pauperes, 1. 15. 2
 paupertatem, 4. 2. 17. 3
 peccat, 1. 8. 2: 5. 3. 7
 peccant, 3. 10. 52. 53
 peccet, 3. 1. 8
 pectinent, 5. 6. 1
 pectus, 3. 10. 27: 4.
 9. 3
 pector, 3. Prolog. 9
 pecunia, 2. 7. 2
 pecuniam, 4. 5. 17. 48
 pecus, 3. 2. 13
 pecore, 4. 5. 45
 pecora, 3. 3. 4. 4. 5.
 23. 40
 pedes, 1. 9. 5
 pedisseque, 4. 5. 38
 pegma, 5. 7. 7
 Pelagi, 4. 21. 7
 Pelei, 4. 6. 6
 Pelliæ, 4. 6. 12
 Peliadum, 4. 6. 16
 pelle, 4. 1. 7
 Pelusio, 2. 5. 12
 penderet, 1. 27. 6
 pendens, 5. 8. 1
 pendere, 3. 4. 1
 penitus, 3. Prolog. 28
 pennæ, 1. 31. 4
 pennarum, 1. 13. 6
 pennas, 1. 3. 5. 8
 penula, 5. 2. 8
 per artus fratris, 4. 6.
 15
 per auras, 2. 6. 7
 per campum, 1. 12. 8
 per flumen, 1. 4. 2
 per forum, 3. 19. 6
 per fabellas, 2. Prolog.
 2
 per quem, 4. 10. 16
 per te, 2. 1. 3
 peras, 4. 9. 1
 perages, 4. 2. 5. 13
 peractis mensibus, 1. 14.
 18. 2
 perdunt, 1. 2. 5. 2
 perdidisse, 1. 10. 9
 perdere, 5. 7. 9
 perdomuit, 4. 9. 19
 perductus, 3. Prolog.
 28
 peregrinam, 1. 25. 11
 pereo, 3. 7. 6
 preferri, 1. 4. 4
 perit, 1. 24. 1: 4. 2. 6
 perit opera, 2. 5. 23
 periit, 4. 21. 27
 perierte, 1. 10. 6
 pereat, 3. Prolog. 5
 perierant, 4. 21. 15
 perierint, 5. 4. 10
 perituræ, 3. 2. 5
 perfecit, 4. 20. 8
 periclitatur, 4. 5. 11
 periculum, 3. 3. 8: 4.
 19. 3
 pedem, 2. 1. 8: 4. 4. 28
 pede, 1. 30. 10: 2.
 18: 4. 17. 6
 pedes,

VOCABULORUM.

- pedes, 1. 14. 16: 1. 9. 5
 pessimus, 3. 4. 6
 peto, 2. Prolog. 63: 4.
 25. 8
 petis, 1. 10. 9
 petit, 2. 8. 3: 4. 24. 6
 petunt, 1. 11. 9
 petebat, 1. 4. 7
 petuit, 4. 3. 4
 petivit, 2. 1. 12
 petierunt, 2. 1. 11: 4.
 21. 18
 petiere, 3. 10. 39
 petieret, 1. 17. 2
 petierant, 1. 20. 6
 petierint, 2. 1. 2: 3. 2.
 19
 petens, 3. 10. 21
 petens Neapolim, 2. 5. 7
 petivit, 2. 1. 12
 petulas, 3. 9. 2
 petulans jurgium, 3. 11.
 2
 petulansturba, 1. 2. 20
 Phœbo, 3. 17. 3
 Phœdri, 2. Prolog. 1.
 Phalereus, 5. 1. 1
 phelite, 4. 10. 10
 Phryx, 3. Prolog. 52
 Pierio, 3. Prolog. 17
 pietas, 4. 10. 10
 pignore, 5. 20. 5: 5. 5.
 37
 pilis, 5. 6. 2
 pictis, 3. 18. 8
 pingi, 2. 2. 8
 pinus, 3. 17. 4: 4. 6. 7
 Pisistratus, 1. 2. 5
 placet ibid.
 placet, fatis, 4. 19. 13
 plauquit, 3. 17. 3
 placidus, 2. 1. 9
 placido, 2. 7. 6
 placo, 4. 6. 4
 plagæ, 4. 1. 11
 plagis, 4. 1. 6
 plane, 3. 7. 26. 3. 12. 7
 plano, 2. 4. 10
 plaudit, 5. 7. 33
 plausum, 5. Prolog. 20
 plausu, 5. 5. 21
 plausua, 5. 5. 28: 5. 7.
 28
 plebes, 4. 5. 12
 plebeio, 4. 25. 34
 pleceret, 5. 9. 3
 plectimur, 1. 131. 13
 plenam, 4. 5. 35: 1. 26.
 8
 plerumque, 1. 26. 8: 3.
 16. 2
 plumis, 3. 18. 8
 plurimum, 2. 8. 28
 plus, 3. 5. 4: 4. 4. 1:
 1. 5. 8
 plus temporis, 4. 25. 12
 plus valea, 1. 5. 9
 plures, 2. 3. 7: 2. 9. 9:
 4. 19. 2: 4. 21. 15.
 5. Prolog. 12
 plura, 3. Prolog. 39: 3.
 10. 14
 pluribus, 2. 3. 4: 3. 10.
 59
 pluris, 4. 23. 3
 Pluto, 1. 11. 5
 poculis, 4. 24. 20
 poenæ, 4. 10. 8
 poenam, 4. 17. 26: 3.
 10. 32
 poena dignum, 3. 3. 13
 poenas, 4. 17. 28
 poenas dat, 1. 13. 2
 poenas luat, 3. 10. 44
 poenas luere, 1. 17. 1
 poetas appetit, 3. 16. 2
 poenas penderet, 1. 27. 6
 poenas persolvit, 3. 5. 10
 poenitendum, 5. 5. 3
 poenitentia, 1. 13. 2
 poëtæ, 5. 5. 9: 4. 24.
 8
 polivi, 1. Prolog. 2
 politam, 4. 5. 36
 politicus, 4. 5. 26
 pollui, 3. 10. 17
 ponderet, 3. 10. 55
 pondere, 2. 6. 10
 ponis, 3. 9. 5
 poni, 5. 4. 3
 ponti, 4. 6. 10
 poposcit, 1. 4. 7
 populus, 3. 14. 7: 4. 9.
 30. 5. 5. 34: 5. 7. 34
 populum, 4. 5. 10
 populus celsa, 3. 17. 4
 porcelli, 5. 5. 17
 porcellum, 5. 5. 3: 5. 5.
 36
 porcellos, 2. 4. 15
 porrigunt, 4. 21. 25
 porrò, 3. prolog. 38:
 3. 15. 11
 portis, 4. 5. 7
 portat, 3. 15. 5
 porsem, 1. 15. 10
 posceret, 4. 24. 12
 posita, 2. 5. 9
 positæ, 3. 14. 8
 posito, 1. 14. 9: 1. 2.
 19
 posse, 1. 18. 6: 3. 3. 11
 posset, 1. 19. 7. & alibi.
 possent, 1. 15. 6: 1. 20. 4
 possideat, 3. 10. 37
 possideant, 4. 5. 10: 4.
 5. 15
 possidebit, 4. 5. 47
 possis, 3. 5. 5: 5. 2. 14
 possint, 4. 17. 31
 possit, 3. 13. 14. & ali.
 bi.
 possim, 1. 1. 7
 possunt, 3. 9. 17: 4. 2. 5
 possimus, 4. 9. 4
 post mortem, 3. 20. 10
 post obitum, 3. 20. 2
 post paucos dies, 1. 17. 7
 post

INDEX

- post tempus, 4. 18. 1
 post tergum, 4. 9. 2
 posteri, 3. Prolog. 32
 posteros, 4. 17. 34
 posteris, 4. 4. 21
 postquam, 1. 1. 11: &
 alibi:
 postridie, 3. 2. 8: 5. 5.
 24
 postulas, 1. 8. 12
 postularunt, 3. 10. 34
 postulans, 2. 1. 2
 posuit, 1. 16. 8: 1. 28.
 4: 3. 14. 5
 posuerat, 2. 4. 3
 posuere, 2. 9. 1
 posuisse, 1. 26. 5
 potare, 3. 16. 13
 potens, 3. 5. 6
 potentem, 1. 24. 1
 potente, 1. 5. 1
 potentes, 1. 30. 1
 poterit, 4. 4. 39
 potes, 3. 7. 8: 3. 12. 7:
 4. 2. 3
 potest, 1. 27. 1: 2. 14.
 26. 8
 potestas, 3. 15. 14
 potior, 1. 12. 6: 3. 15.
 9. 15
 potius, 1. 3. 2: 4. 3.
 13.
 potiri, 4. 4. 25
 potueris, 1. 19. 10
 potuerit, 1. 26. 6
 potuissent, 4. 4. 32
 potuit, 3. 3. 15: 4. 2.
 3: 4. 4. 19
 præbuerunt, 2. 4. 24
 præcepto, 3. 8. 1
 præcludit, 1. 2. 26
 præcludere, 1. 23. 5
 præcurrat, 2. 5. 18
 prædam, 1. 5. 11: 2. 6.
 8: 2. 8. 27: 5. 6.
 4: 5. 10. 6
- prædator, 2. 1. 2
 prædones, 4. 21. 16
 præfulget, 3. 18. 7
 prægusto, 4. 23. 4
 prælio, 4. 5. 5
 prælugeat, 4. 10. 9
 præmetuens, 1. 16. 4
 præmium, 1. 8. 10: 2.
 3. 6: 3. 5. 7: 4. 17.
 33: 4. 19. 9: 4. 25.
 8
- præmio, 1. 14. 9: 5. 5.
 5: 5. 14. 9
 præponens, 3. Prolog.
 27
- præsentiam, 5. 24. 32
 præsentibus, 5. 1. 8
 præsepe, 2. 8. 22
 præsepia, 5. 9. 2
 præsideo, 4. 5. 12
 præstat, 3. 15. 16
 præstem, 1. 31. 9
 præstes, 3. Prolog. 15
 præstiterint, 2. 8. 16
 præstare, 3. 7. 8
 præstatur, 3. 4. 1
 præter, 1. 15. 2
 præterissim, 3. 13. 6
 prævalet, 1. 13. 14
 prato, 1. 24. 2
 prava, 1. 25. 1
 prave, 3. 10. 6
 Praxitelem, 5. 1. 6
 prece, 3. 16. 7
 preces, 1. 19. 6
 precibus, 5. 7. 18: 4.
 3. 7
- premit, 4. 5. 10
 premere, 1. 11. 12
 premitur, 4. 25: 32
 prensa, 1. 22. 1
 pretium, 1. 8. 1: 5. 1. 5:
 5. 5. 45: 1. 8. 1
 pretium et operæ, 2.
 5. 6
 pretii, 3. 12. 4
- pretio, 1. 8. 6: 4. 4. 47.
 & alibi.
 pretia, 4. 19. 12
 pretiosas, 4. 21. 11
 primus, 2. 9. 5
 prima, 3. 6. 5: 4. 6. 10:
 4. Prolog. 6
 primum, 4. 19. 6: 4.
 25. 2
- primam, 1. 5. 7
 primo, 3. 10: 31: 4. 10.
 16
- primùm, 3. 3. 3
 princeps, 5. 7. 17: 5. 7.
 41
 princeps tibicen, 5. 7. 4
 principes, 5. 7. 27: 5.
 1. 13
- principum, 4. 5. 11
 principatu, 1. 50. 5
 prior, 1. 26. 4: 4. 23.
 2: 5. 5. 27
 priorales, 1. 13. 8
 priore, 5. 5. 31
 priores, 4. 19. 16
 prius, 1. 3. 12: 3. 10. 5.
 4. 25. 24
- pristinum, 1. 2. 3
 pristinam, 1. 21. 11
 pristina, 4. 12. 6
 privata, 1. 22. 11
 privatam, 3. 10. 45
 privus, 5. Prolog. 8
 pro judicio, 5. 5. 2
 pro quo, 1. 8. 10
 pro re domini, 1. 23. 6
 pro salute, 5. 4. 2
 pro thesauro, 5. 6. 6
 pro vita, 3. 2. 16
 probans, 5. 5. 37
 probatur, 1. 13. 13
 probanda, 4. 13. 2
 procax, 1. 2. 2
 procedunt, 3. 7. 15
 proclivis, 4. 25. 21
 procul, 4. 1. 9
 pro-

VOCABULORUM.

- proculatas, 1. 30. 10
 procurare, 3. 3. 16
 prodesse, 3. 12. 7: 4.
 18. 6
 prodit, 4. 6. 5: 5: 5.
 27
 prodit foras, 2. 4. 22
 prodidit, 1. 3. 3: 4. 17.
 18
 proditum, 5. 7. 22
 profuerint, 1. 12. 14
 progeniem, 2. 4. 10
 progredi, 3. 6. 2
 profecto, 3. 19. 11: 4.
 24. 21
 profert, 5. 5. 36
 prolatum, 5. 5. 10
 profecti, 4. 17. 6
 professus est, 5. 5. 23
 professæ, 4. 6. 8
 professum, 3. Prolog. 5: 2
 profugerit, 1. 30. 8
 prolapsam, 3. 15. 6
 prolem, 2. 4. 19
 proloquar, 3. 7. 1
 promisit, 4. 24. 19
 promitte, 4. 24. 13
 promissa, 2. 6. 11
 promôrat, 4. 24. 28
 prope, 4. 21. 17
 propulsæ, 4. 17. 12
 properat, 3. 2. 11
 propior, 4. 25. 10
 propior est, 4. 25. 10
 proposuit, 3. 13. 5: 4.
 25. 29
 proposito, 5. 5. 5
 propositum, 1. 5. 2:
 2. Prolog. 6: 3. Pro-
 log. 16
 propositi, 4. 20. 9
 proprium, 1. 4. 1
 proprium genus, 1. 3.
 10
 propriæ, 3. Prolog. 36
 propriis, 3. 18. 13: 4. 9. 2
- propriis veribus, 3. Pro-
 log. 36
 propter illos, 1. 1. 14
 propter fructum, 3. 17.
 9
 propter, virtutem, 4. 11.
 3
 propter volans, 2. 6. 7
 propterea, 3. 10. 59
 prorsus 2. 1. 11: 5. 4. 5
 prosequuntur, 5. 5. 21
 prosecutus, 3. 5. 4
 prospectat, 2. 5. 10
 prospicit, 2. 4. 20: 2. 5.
 10
 prosternit se, 5. 7. 38
 profit, 3. 17. 13
 protinus, 4. 18. 4
 protrufus, 5. 7. 44
 provocet, 4. 24. 25
 provolat, 3. 2. 12
 proximum, 3. 10. 12
 proximam, 2. 8. 3
 proximam culpæ, 1. 10. 5
 proximi, 5. 1. 16
 prudenti, 1. Prolog. 4
 prudentia, 1. 14. 11
 pudeat, 2. 9. 19
 pudor, 2. 1. 12
 puella, 2. 2. 9
 puer, 4. 25. 34
 puer, 3. 10. 13
 puerorum, 3. 14. 1
 pueriliter, 3. 8. 5:
 pugnæ, 5. 10. 4
 pugnam, 1. 3. 2
 pulchra juvenis, 2. 2. 4
 pulchra facie, 3. 8. 3
 pulchre, 1. 10. 10: 4.
 19. 6: 4. 20. 2
 pulcherrime, 3. 13. 4
 pullus 3. 12. 1
 pullis 1. 28. 4
 pulmentarium, 3. 7. 23
 pulpito, 5. 7. 37
 pulverem, 2. 5. 17
- pulvere, 4. 24. 24
 pulsus, 1. 30. 8
 puniri, 4. 10. 19
 punitorum, 5. 4. 11
 punctum, 5. 3. 3
 puram, 3. 10. 10
 purgo, 1. 22. 3
 putas, 1. 15. 8
 putat, 5. 7. 29
 putatis, 1. 14. 14
 putabat, 3. 20. 10
 putavit, 2. 5. 19
 putabit, 4. 20. 3
 putes, 3. 10. 52
 putet, 5. 9. 5
 putaret, 2. 2. 7
 putans, 1. 4. 4: 4. 1. 4
 putans escam, 4. 1. 4
 putentur, 4. 6. 26
 puteum, 4. 8. 3
 puteo, 4. 8. 11
 pyctæ, 4. 24. 5

Q

- Q**UA, 1. 12. 10: &
 alibi
 qua res, 4. 7. 4
 qua visum est, 3. 7. 20
 quadrantes, 4. 19. 23
 quero, 3. 19. 9
 quærerovindictam, 4. 3. 11
 quærerit, 1. 6. 5: 1. 29.
 6: 3. Prolog. 25: 4.
 8. 2
 quærerit escam, 3. 12. 2
 quærunt, 3. 10. 24
 quesivit, 1. 24. 7: 3.
 4. 3: 4. 11. 6
 quærens ignem, 3. 18. 3
 quærere viatum, 3. 16. 4
 quæritur, 2. Prolog. 2
 quæso, 1. 4. 7: & alibi
 quæstionis, 3. 14. 8
 quæstus, 3. 20. 4
 quæstus genere, 4. 21. 6

C

quæ-

INDEX

- questus stultitiae, 1. 14.
 18
 qualis, 1. 11. 13
 quale, 3. 4. 4.
 qualem, 3. 1. 5
 quales, 5. 5. 38
 quam, 1. Prolog. 1 : &
 alibi pluries.
 quamlibet, 1. 25. 6
 quamvis, 1. 28. 1 : &
 alibi.
 quando, 3. 4. 6
 quandoquidem, 3. 10.
 52
 quantus, 4. 24. 2
 quanta, 1. 7. 2 : 1. 30.
 3
 quanta res, 3. 12. 3
 quantæ, 1. 14. 14
 quantam, 4. Prolog. 4
 quantis, 5. 2. 15
 quantò, 5. 5. 9
 quantò facilius, 3. 7.
 13
 quantò justius, 4. 25.
 23
 quantum, 1. 13. 13 : 2.
 4. 25 : 1. 13. 7 : 2.
 8. 24 : 1. 13. 15 : 4.
 24. I
 quapropter, 3. 6. 8 : 3.
 13. 15
 quare, 1. 31. 7 : 3. 17.
 5 : 5. Prolog. 10 : 5.
 5. 4.
 quartum, 5. Prolog. 14
 quartam, 1. 3. 10
 quas, 1. 19. 1 : & alibi.
 quasi, 3. 2. 8 : 5. Pro-
 log. 12
 quassiat, 4. 17. 23
 quies, 5. 1. 11
 quem, 1. 4. 6 : & alibi.
Quercus, 3. 17. 2
 Quercum, 3. 4. 9
Quercu, 3. 13. 3
- Quercu sublimi, 2. 4. 1
 querela 5. 6. 7
 querella, 1. 9. 10
 querellæ, 1. 6. 6
 querellam, 2. 9. 14 : 3.
 18. 15
 quereris, 1. 1. 7
 quereretur, 4. 16. 1
 queri, 1. 2. 8 : 4. 16. 9
 questuque, 1. 9. 7
 qui, 1. 1. 15. & alibi.
 quam pluries.
 qui possum, 1. 1. 7
 quis, 1. Prolog. 5. &
 alibi.
 quæ, 1. 3. 5 : & alibi
 quam pluries.
 quod, 1. Prolog. 3. &
 alibi pluries.
 quodvre, 4. 19. 9
 quid, 3. Prolog. 24 : &
 alibi.
 quo, 1. 3. 11 : & alibi.
 qua, 1. 12. 10 : & alibi.
 qui sicut, 4. 25. 32
 quorum, 1. 14. 18 : &
 alibi.
 quos 1. 3. 12 : & alibi.
 quibus, 1. 7. 3 : 5. 7. 6
 quis, 1. Prolog. 5 : &
 alibi.
 quia, 1. 2. 7
 quicquam, 1. 8. 14 : 3.
 12. 7 : 4. 19. 13.
 quidquid, 2. 6. 3 : 4. 20.
 3 : 2. 1. 2
 quicunque, 1. 10. 1 : 1.
 21. 1 : 2. Prol. 5
 quodcunque, 3. Prolog.
 27
 quetincunque, 4. 5. 10
 quacunque, 4. 5. 46
 quidam, 1. 3. 12 : &
 alibi.
 quædam, 1. 6. 6 : &
 alibi.
- quodam, 1. 24. 2 : &
 alibi.
 quosdam, 3. 10. 60
 quidem, 2. 8. 17 : 4.
 12. 2
 quidnam, 1. 6. 9 : &
 alibi.
 quiescam 3. 7. 19
 quieto, 2. 7. 6
 quietis, 2. 8. 15
 quin etiam, 5. 1. 7
 quippe, 1. 28. 7 : 3. 2. 5
 quidnam, 3. 4. 3
 quanam, 4. 5. 17
 quinam, 5. 1. 15
 quisque, 1. 26. 12 : &
 alibi.
 quovis pignores, 4. 20. 5
 quævis, 5. 3. 13
 quò 4. 19. 16 : & alibi.
 quò mi, 3. 18. 9
 quò pertineat, 3. 1. 7
 quò venis, 4. 23. 30
 quòd, 4. 5. 33 : 5. 2. 16
 quod si, 2. 9. 8 : 3. Pro-
 log 41 : 3. 19. 47
 quondam, 1. 6. 3 : 1. 28.
 3 : 4. 25. 33
 quoniam, 1. 2. 7 : &
 alibi.
 quotidie, 2. 4. 8 : &
 alibi.
 quoque, 1. 2. 30 : &
 alibi.
 quot, 4. 10. 14

R.

- R** adicibus, 3. 10. 49
 ramo, 3. 16. 5
 ramis, 2. 4. 21
 ramosa, 1. 12. 5
 rana, 1. 24. 1 : 1. 30. 2
 ranæ, 1. 1. 10 : 1. 6. 4
 rapit, 1. 9. 6
 rapiunt, 4. 21. 16

VOCABULORUM.

- rapuisti, 3. 6. 8
 rapuit, 1. 13. 11
 rapuistis, 4. 21. 27
 rapuere, 5. 4. 9
 rapiet ad se, 3. Prolog. 46
 rapere, 1. 16. 5
 rapitur, 5. 7. 7
 rapiantur, 1. 25. 3
 raptum, 1. 13. 3
 rapinam, 2. 4. 22
 raptor, 1. 31. 5
 rara, 3. 9. 1
 rara mens, 4. Prolog. 6
 ratio, 5. Prolog. 9.
 ratem, 4. 6. 9
 recidat, 3. 18. 15
 recipit, 4. 23. 35
 recipit ad se, 4. 21. 23
 recuperet, 1. 18. 4
 recipior, 3. Prolog. 23
 receptus cœlo, 4. 11. 3
 recepti, 4. 5. 3
 reclamant, 4. 17. 25
 recolit, 1. 18. 1
 rectâ 3. 10. 21
 rectâ per forum, 3. 19. 6
 recte 4. 12. 1
 recubuit, 4. 24. 19
 recusant, 3. 2. 18: 3. 13. 12
 recusassent, 3. 13. 17
 reddebat, 4. 12. 8
 reddidi, 5. 1. 2
 reddent 4. 24. 13
 reddas 3. Prolog. 12
 reddas judicium, 3. Prolog. 64
 reddas præmium, 4. 25. 8
 redeo, 5. 3. 6
 redit, 2. 8. 17
 redeunt, 2. 8. 12
 rediit, 4. 3. 5: 5. 24. 19
 redeat tibi, 3. 14. 13
 redisse, 3. 12. 5
 redire, 1. 3. 10: 3. 19. 7
 reducit, 5. 7. 18
 refelli, 4. 20. 6
 refert, 1. 15. 9
 referens, 4. 24. 10
 refertur, 5. 7. 11
 referri, 3. 2. 1
 refecit, 3. 2. 9
 refecta est, 4. 18. 4
 regales 1. 27. 10
 regiam, 4. 17. 11
 regnare, 3. 7. 27
 regnum, 1. 31. 11
 regno, 1. 30. 8
 Rege, 1. 2. 18
 Regem, 1. 2. 11: 1. 2. 22
 Reges, 3. Prolog. 28
 Regis, 4. 17. 27
 Regna, 4. 6. 13
 rejecit, 2. 1. 6
 rejecta, 5. 2. 8
 relaxes, 3. Prolog. 13
 religio, 3. 13. 8: 4. 25. 26
 religio sancta, 4. 10. 4
 religioni 1. 27. 6
 relinquunt, 4. 21. 17
 reliquit, 4. 4. 3
 reliquerat, 3. Prolog. 39
 reliquam, 4. 24. 12
 reliquas, 3. 4. 2
 reliquis, 1. 31. 13
 reliquæ, 3. 1. 6: 4. 25. 15
 reliquias, 5. 4. 3
 reliquiis, 1. 22. 6
 remediis, 3. Prolog. 44
 remedium, 2. 3. 3
 rependet, 3. Prolog. 12
 repente, 1. 23. 1: 2. 2. 8: & alibi.
 repente liberalis, 1. 23. 1
 reperit, 3. 10. 43: 3. 12. 2: 4. 5. 51: 4. 10. 35
 reperi servitutem, 4. 3. 11
 repperit, 1. Prolog. 1
 reperies, 5. 4. 11
 reperies utilitatem, 4. Prolog. 4
 reperire, 4. 8. 2
 repetum, 5. 5. 20
 reperti sunt, 4. 24. 30
 repetunt, 5. 1. 8
 repeti, 5. 7. 31
 replent, 4. 17. 18
 replevit, 2. 4. 19
 repletam, 4. 11. 3
 reposcenai, 1. 19. 5
 repræsentavit, 3. 10. 32
 reprehendere, 5. 7. 4
 repressit, 1. 29. 10
 repudiat, 1. 29. 5
 repulsam, 1. 3. 16
 repulsus, 1. 1. 9: 1. 3. 11
 reputavi, 5. 4. 8
 requiris, 4. 25. 32
 requirit, 1. 31. 3
 requitam, 1. 16. 7
 res, 1. 27. 1: 3. 12. 3: 3. 13. 7: 4. 4. 11: 4. 10. 14: 5. 7. 35
 res, cibi, 4. 7. 4
 rei, 3. 10. 2: 4. 10. 21
 rei domesticæ, 3. Prolog. 11
 rei narratae, 4. 24. 31
 rei parvæ, 4. 3. 10
 rem, 1. 16. 2
 rem seminarum, 3. 8. 11
 rem gravem, 3. prolog. 51
 remque intelligit, 3. 5. 18
 re, 1. 13. 13: 1. 23. 6: 2. prolog. 7
 rerum, 4. 5. 49: 4. 25. 3: 5. 8. 5

C 2 ro-

INDEX

- rērūm varietas, 5. 5. 2
 res, 4. 21. 11
 rebus, 4. 23. 23: 5. 5. 3
 rebus novis, 5. Prolog.
 13
 rebus suis, 3. 8. 28
 residēs, 3. 1. 7
 residēns, 1. 13. 4
 residui, 4. 25. 5
 resonabat, 4. 24. 21
 respectu, 5. 4. 7
 respiciens, 3. 10. 28
 respondent, 4. 27. 8
 respondit, 1. 1. 11: 1.
 22. 4: 5. 3. 6: 2. 8.
 17: 3. 3. 7: 4. 6. 4:
 4. 18. 6
 responderunt, 5. 1. 16
 respondēas, 4. 19. 8
 responsō, 4. 20. 6
 festit, 1. 12. 3: 3. 14.
 2
 restiterunt, 3. 7. 4
 restituo, 3. 13. 15
 retorridus, 4. 1. 7
 retensem, 3. 14. 5
 retentis, 1. 12. 10
 retro, 2. 1. 6
 retudi, 4. 23. 36
 retuli, 4. 24. 4
 retulit, 1. 1. 9: 2. 1. 6
 retulit ad animum, 3.
 19. 10
 retulit, 2. 1. 8
 revertor, 3. 2. 21
 revertier, 4. 17. 14
 revocasset, 1. 26. 7
 reus, 4. 25. 22
 reum, 5. 7. 17
 rex, 1. 14. 6. 13
 resit, 1. 1. 13
 ridicule, 3. 4. 5
 rigentem, 4. 18. 2
 risum, 1. 29. 1
 risum movet, 1. Pro-
 log. 3
- risu, 5. 7. 31
 rivum, 1. 1. 1
 rogan, 3. 2. 16
 rogabat, 1. 16. 3
 rogavit, 4. 8. 6
 rogaret, 4. 18. 5
 rogasset, 1. 19. 3
 rogantes, 1. 1. 22: 4. 17.
 20: 4. 21. 25
 rogare, 5. 7. 34
 rogatus, 4. 5. 35
 rogata est, 3. 16. 6
 rogati, 3. 20. 8
 Roma, 5. 7. 27
 Romæ, 2. 5. 1
 Romamque, 3. 10. 35
 rostrum, 1. 26. 8
 rostris, 1. 3. 9
 rudis 2. 2. 3
 rugosam, 1. 24. 4
 ruina, 4. 24. 29
 ruinam, 2. 4. 21
 ruit, 2. 6. 3: 3. 10. 4
 ruunt, 5. 1. 3
 rumor, 4. 5. 13: 4. 17. 16:
 5. 5. 11: 5. 7. 20
 rosuri, 1. 22. 7
 rumpes, 3. 14. 10
 rupto, 1. 24. 10
 rupti, 1. 20. 5
 rufus, 1. 24. 6: & a-
 libi.
 rusticus, 5. 5. 22. 29
 rustica, 4. 22. 24
 rusticæ, 4. 5. 37
 rusticum, 5. 5. 35
 rusticam, 4. 5. 5
 rustice, 3. 3. 16
 rusticī, 2. 8. 12
 rusticum, 4. 5. 24
- S
- S** Accos, 2. 7. 3
 sacrilegio, 4. 10. 3
 sacram, 4. 10. 13
- secutis, 4. 1. 7
 sepe, 1. 12. 2: & alibi.
 sepnus, 1. 15. 1
 sœvit, 3. 2. 14
 sevum, . . 6. 14
 sœvis, 1. 12. 11: 4. 16.
 3: 1. 31. 12
 sale, 5. 5. 8
 saliens, 4. 2. 2
 saltantis, 5. 7. 15
 saltem, 5. 2. 11
 saltu, 3. 2. 10
 saltibus, 1. 5. 4
 salve, 1. 29. 5
 salutantes 3. 7.
 salute, 5. 4. 2
 salvum, 2. 8. 17
 salvo, 5. 7. 27
 sancta, 3. Prolog. 19
 sancta religio, 4. 10. 4
 sancto, 5. 4. 1
 sanctæ, 1. 27. 6
 sanctamque, 3. 10. 30
 sancta, 4. 12. 8
 sanctissime, 5. 5. 43
 sane, 3. 15. 12. & alibi.
 sanguinis, 1. 28. 10
 sanguinem, 5. 3. 9
 sanguine, 1. 29. 11
 sanitas, 4. 25. 36
 sanitatem, 5. 7. 12
 sapiens, 3. 14. 6: 3. 17.
 11
 sapientia, 1. 13. 14
 saperet, 3. 4. 3
 sapere, 4. 6. 26
 sapor, 3. 4. 4
 sapore, 3. 13. 10
 sarcinam, 3. 15. 6
 sarcinas, 3. 20. 5
 sarcinis, 2. 7. 3
 satiatur, 1. 26. 9
 satiari, 4. 8. 9
 satiari cibo, 3. 7. 14
 satis, 2. 6. 1: 4. 23. 21
 satis fecisset, 5. 10. 2
 fator,

VOCABULORUM.

- sator, 3. 17. 10
 faxo, 3. 2. 17
 faxa, 3. Prolog. 59
 faxis, 3. 2. 4
 scandit, 2. 4. 6
 scelest, 4. 10. 7
 scelest, 2. 4. 5
 scleret, 3. 10. 50
 sclera, 4. 10. 18
 scena, 5. 5. 13 : 5. 7. 5
 schola, 3. Prolog. 21
 scilicet, 5. 5. 30
 scio, 3. 6. 9 : 5. 3. 7
 scivit, 3. 15. 10
 scierunt, 4. 24. 32
 scito, 5. 1. 3
 scirem, 1. 25. 8
 scirent, 2. 9. 3
 scissit, 3. 15. 11
 scierint, 2. 3. 6
 sciens, 4. 25. 1
 scopulum, 2. 6. 11
 scribam, 4. 25. 1
 scripsit, 4. 21. 2
 scriberet, 4. 24. 5
 scriperim, 5. 10. 10
 scribendi, 5. Prolog. 9
 scriptum est, 4. 24. 3
 scriptor, 5. 1. 26
 scripta, 1. 1. 14 : 4. 6. 1
 scrutatur, 2. 8. 24
 scrutantur, 4. 17. 7
 scurra, 5. 5. 8 : 5. 5. 27
 scurram, 5. 5. 34
 scyphum, 1. 14. 7
 scytha, 3. Prolog. 53
 se, 1. 3. 6. & alibi.
 sefe, 1. 24. 10. & alibi.
 secretum, 3. 10. 11. 4 : 6. 4 : 4. 6
 secreta, 1. 30. 9
 seculo, 5. 1. 4
 secunda re, 5. 2. 18
 secundum, 4. 10. 18
 secundam, 1. 5. 8
 secundis, 4. 16. 6
 secundo, 4. 10. 28
 secutus, 3. 10. 59.
 secutis 4. 1. 7
 securius, 1. 9. 9
 securum, 3. 10. 10
 securi, 3. 2. 7
 sed, 1. 20. 2. & alibi
 pluries
 sedeo, 4. 23. 6
 sedent, 5. 5. 26.
 sedit, 1. 10. 6 : 3. 6. 1
 sedens, 3. 6. 5
 sedans, 2. 5. 18
 sedare, 4. 3. 1
 sede, 1. 6. 8
 sedibus, 1. 3. 13
 seductus, 3. 10. 11
 sedula, 4. 4. 13
 segnis, 5. 8. 6
 segregatas, 3. 15. 3
 Sejano, 3. Prolog. 42
 sella, 3. 6. 5
 semel, 1. 10. 10
 semi nimus, 1. 9. 8
 semita 3. Prolog. 39
 semper, 1. 13. 14 &
 alibi.
 senariis, 1. Prolog. 2.
 senex, 1. 15. 4. 9 : 3. 3. 14 :
 3. 14. 4 : 4. 4. 7
 senex latrans, 5. 10. 7
 senis 2. Prolog. 8
 seni, 3. 19. 11
 senecta, 4. 1. 1
 senio, 4. 25. 16
 sensim, 4. 16. 9
 sensus, 2. Prolog. 10
 sensus testamenti, 4. 4.
 19 : 4. 4. 30
 sensum, 1. 7. 4
 sensibus, 2. 4. 11
 sententia, 3. 10. 6
 sententiam, 4. 25. 34
 sententiam dixisse, 1. 10. 8
 sententiam suscavit, 3.
 13. 13
- sententiis, 3. 3. 12
 sentit, 2. 8. 14 : 2. 9.
 13 : 3. 10. 27
 sentiebat, . 10. 15
 sensit, 3. 14. 3 : 3. 19.
 II
 sentiam 4. 24. 14
 sentiat, 3 prolog. 3 : 4.
 7. 2 : 5. 2. 9
 sentiret, 1. 3. 16
 senserat, 3. 10. 31
 separata, 1. 30. 7
 seponit, 4. 4. 21
 sequitur, 2. 7. 6
 sequent, 1. 5. 9
 sequerentur, 4. 5. 6
 sequentes, 5. 1. 16
 serenam, 4. 16. 5
 sermone, 4. 21. 22
 servit, 1. 2. 2. 11
 serviam, 1. 15. 10
 servabo, 2. Prolog. 8
 servet 2. Prolog. 6
 servans, 3. 10. 23
 servumque, 2. 9. 2
 servulo, 4. 24. 24
 servitus, 3. Prolog. 35
 servitatem, 1. 2. 6
 servitatem reperi, 4. 3.
 II
 festertia, 4. 4. 12
 setosæ, 2. 4. 12
 severitatem, 4. 6. 4
 sex, 1. 1. 10
 si, 1. Prolog. 5. & alibi.
 sic, 1. 5. 6 & alibi pluries
 sicubi, 5. 24. 32
 Siculum, 2. 5. 10
 sidera 1. 6. 4
 sidera Ledæ, 4. 2. 9
 significat, 2. 8. 27 : 4.
 10. 16 : 5. 8. 5
 significari, 1. 3. 10
 signum, 4. 5.
 filis, 4. 23. 18
 filium, 5. 5. 15
 C 3

INDEX

- silentio, 3. 13. 16
 silva, 1. 12. 9
 silvas, 2. 1. 10
 silvis, 3. 7. 12
 sim, 3. 7. 27
 similis, 4. 19. 15
 simile, 4. 23. 9
 similis gloriæ, 4. 24. 10
 simili, 1. 9. 10 : 1. 11. 15 :
 1. 24. 7 : 1. 26. 2
 simili gyro, 2. 25. 26
 simili querella, 1. 9. 10
 similes habitu, 4. 15. 7
 similes tui, 5. prolog. 17
 similiter, 3. 5. 6
 similius, 5. 5. 34
 simius, 1. 10. 6
 simium, 3. 4. 1
 Simonides, 4. 21. 2. 26 :
 4. 24. 4
 Simonidis, 4. 21. 20
 Simonidem, 4. 24. 25.
 27
 Simonide, 4. 21. 13
 simplices, 3. 10. 54
 simpliciter, 3. 7. 7
 simul, 1. 11. 4. & alibi.
 simulachrum, 1. 4. 3
 simulat, 5. 5. 29
 simulavit, 3. 10. 19
 simulans, 1. 14. 7 : 2. 4
 20 : 5. 5. 29
 sin, 2. 9. 15 : 3. Pro-
 log. 31
 sincerum, 3. Prolog.
 63.
 sinceræ, 4. 25. 31
 sinceritas, 1. 12. 3
 sine apparatu, 5. 5. 14
 sine labore, 3. 7. 14
 sine mercede, 4. Pro-
 log. 8
 sine mora, 5. 7. 24
 sine virtute, 3. 6. 11
 singulæ, 2. 8. 24
 singula, 4. 4. 47
 singulos, 1. 8. 5 : 3. Pro-
 log. 50
 singulas, 1. 2. 25 : 1. 31.
 11
 singulas horas, 3. 15. 13
 singulis, 4. 4. 27
 sinistra, 2. 9. 16
 sinistram, 5. 7. 8
 sinunt, 3. 16. 11
 finite, 4. 15. 4
 finon, 3. Prolog. 27
 finus, 4. 6. 10
 finum, 5. 5. 16
 finu, 4. 18. 3 : 5. 5. 36
 finuque, 4. 18. 3
 sitiens, 4. 8. 5
 fitim, 4. 3. 1
 siti, 1. 4. 2 : 3. 16. 15
 fint, 3. 1. 6
 five, 4. 21. 7
 fis, 3. 7. 9
 sit, 2. 6. 9 : & alibi
 sitis, 5. 5. 38
 sylva, 1. 12. 9
 sylvas, 2. 1. 12
 sylvis, 3. 7. 12
 Smaragdi, 3. 18. 7
 socii, 1. 5. 4
 societas, 1. 5. 1
 Socrates, 3. 9. 2
 sol, 1. 6. 3
 solem, 1. 4. 3
 sole, 3. 19. 8
 solatium, 1. 9. 8
 soleannis, 3. Prolog. 62
 solet, 3. 2. 1 : 3. 9. 5
 solent, 1. 17. 1 : 5. 5. 1
 solebat, 5. 7. 15
 solebant, 3. 20. 5
 soleres, 2. 1. 3
 solitus, 4. 3. 1 : 5. 7. 5
 solitæ, 3. 16. 4
 solertia, 4. 4. 49
 solertiæ, 1. 28. 2
 solidum, 4. 23. 24
 sollicitum, 1. 31. 7
 solvit, 1. 2. 3 : 1. 17. 7 :
 4. 4. 33
 solutus, 3. 7. 30
 soluto, 3. Prolog. 10
 solus, 2. 9. 6 : 3. 19. 15 :
 5. 5. 13
 sola, 1. 5. 11
 somnum, 3. 16. 5
 somno, 3. 10. 31 : 4. 19.
 107
 somno inerti, 3. Pro-
 log. 56
 sonare, 3. 16. 12
 sonipes, 4. 3. 3
 sonum Citharæ, 4. 19.
 20
 sonoque, 1. 2. 15
 sono vincor, 3. 18. 9
 sophus, 3. 14. 9 : 4. 16.
 8
 sopita, 3. 10. 31
 forbitionem, 1. 26. 5
 sordido, 4. 19. 24
 spaciun, 2. 8. 10
 spargeret, 3. 1. 3
 sparfi, 4. 24. 22
 species, 1. 7. 2
 speciem, 3. 18. 9
 spectaculi, 5. 5. 9
 spectatorum, 5. 7. 13
 spectaturi, 5. 5. 26
 speculum, 3. 8. 4
 speculo, 1. 4. 3
 specu, 4. 5. 9
 speluncam, 4. 19. 3
 spernat, 3. 10. 51
 sperante, 3. 10. 12
 spes, 3. 5. 9
 spes delusa, 3. 18. 15
 spiritus, 4. 25. 30
 spiritum, 1. 21. 4 : 2.
 8. 7 : 3. 2. 6 : 4. 19.
 17
 spiritu, 4. 10. 7
 splendebat, 4. 24. 20
 splendorum, 3. 11. 5
 spo-

VOCABULORUM.

- spoliatus, 2. 7. 10
 spoliari, 2. 2. 1
 sponsa, 1. 16. 1
 sponsore, 1. 16. 4
 sponte, 3. 15. 16
 spumantibus, 3. 6. 7
 stagni, 1. 6. 6
 stagno, 1. 2. 17
 stant, 3. 10. 37
 stant pro judicio, 5. 5. 2
 stabat, 1. 1. 2 : 2. 1. 1
 stans, 3. 3. 14
 statim, 3. 10. 51
 statuam, 2. 9. 1 : 4.
 17. 19 : 5. 1. 17 : 5.
 5. 23
 stercore, 1. 27. 11 : 4.
 17. 7
 steiles, 3. 17. 5
 sterquilinio, 3. 12. 1
 stramenta, 1. 8. 23
 stringitque, 5. 2. 8
 strinxerat, 3. 10. 33
 strophis, 1. 14. 4
 student, 1. 27. 2
 studium, 2. 9. 12 : 3.
 Prolog. 10
 studii, 2. 9. 6
 studib, 4. 21. 19
 studiosè, 4. 23. 13
 stultus, 1. 13. 9
 stultum, 1. 20. 1 : 4.
 25. 20 : 5. 7. 30
 stulta, 3. Prolog. 48 :
 3. 15. 2
 stulti, 1. 29. 6 : 4. 6.
 25
 stultis, 1. 23. 1
 stulta, 2. 4. 25 : 3. 17.
 12 : 4. 7. 6 : 5. 7. 3
 stultitiam, 4. 9. 25
 stultitiae, 1. 14. 18
 stupor, 1. 13. 12
 stupore, 1. 14. 12
 stuproque, 3. 10. 17
 stylo, 3. Prolog. 30
 suadet, 2. 6. 11
 studui, 2. 9. 6
 suadebat, 1. 15. 6
 suavis, 3. 1. 5
 suffici, 3. 10. 12
 suaves, 5. 5. 42
 sub conditione, 4. 4. 8
 sub illis, 4. Prolog. 4
 sub tecto, 3. 7. 13
 sub clamant, 5. 1. 13
 subdolis, 1. 13. 1
 subesse, 5. 5. 18
 subiecti, 1. 19. 2
 subinde, 2. 8. 12
 subita, 1. 23. 7
 subito, 1. 2. 14 : 1. 12.
 7 : 1. 11. 7 :
 subito, 1. 27. 10 : 2. 7.
 7 : 4. 5. 31 : 4. 16. 5 :
 4. 17. 23 : 4. 24. 35
 sublatius, 5. 7. 10
 sublime, 2. 6. 7
 sublimi, 2. 4. 1
 sublimes, 1. 28. 1
 submovet, 2. 9. 14
 subripi, 4. 10. 6
 subscriptit, 3. 10. 57
 subsedit, 3. 10. 20
 subfidium, 4. 21. 12
 subtiliter, 3. 10. 45
 successus, 2. 3. 7. 3. 5. 1
 succumbit, 3. 14. 9
 succurrat, 1. 2. 28
 sudore, 4. 24. 23
 subripuisse, 1. 10. 10
 sua, 5. Prolog. 7
 suâ, 3. Prolog. 45 : 3. 7.
 21 : 3. 17. 1 : 5. 4. 2 :
 5. 5. 17
 sua exempla, 1. 26. 12 :
 3. 16. 9
 sux, 4. 17. 2
 suam, 1. 10. 7 : 1. 12. 4 :
 2. 4. 19 : 2. 5. 8 : 3. 16.
 16 : 4. 5. 33 : 4. 15. 3 :
 4. 21. 24
- sui, 2. 9. 19 : 5. 5. 3
 suis, 2. 4. 23 : 4. 5. 42 :
 4. 16. 1 : 2. 8. 28 : 4.
 5. 5 : 4. 17. 15 : 3 :
 13. 2
 sum, 1. 5. 8 : 2. 7. 12 : 3.
 Prolog. 54 : 3. 7. 6 :
 3. 10. 59
 sum paratus, 3. 7. 11
 sum expertus, 5. 2. 15
 sumus, 4. 9. 5 : 5. 10. 9
 sunt, 1. 22. 7 : 2. 4. 13 :
 23 : 3. 18. 10. 13 : 4.
 Prolog. 5 : 4. 11. 1 :
 4. 15. 8 : 4. 21. 14 :
 4. 24. 13 : 25 : 1. 15
 summa, 4. 4. 44
 summo, 2. 5. 9 : 4. 19,
 11
 summis, 4. 2. 2
 sumis, 4. 19. 12
 sumerent, 3. 17. 5
 sumere, 2. 1. 3 : 4. 2. 4
 suo, 1. 3. 2 : 3. 10. 11
 suos, 1. 3. 6 : 1. 24. 4 : 1.
 28. 11 : 3. Prolog. 56 :
 2. 7. 10
 super, 1. 27. 8
 super juvencum, 2. 1. 1
 super obsecnæ dicta, 3.
 11. 2
 super scopulum, 2. 6.
 11
 superbi, 4. 6. 12
 superba, 4. 23. 17
 superbia, 1. 3. 4
 superbiæ, 3. 16. 2
 superbiam, 4. 23. 21
 superbiens, 5. 7. 43
 superum, 5. 6. 5
 superos, 4. 19. 19
 superis, 1. 17. 9 : 4. 24.
 3
 superior, 1. 1. 2
 superiores, 4. 17. 18
 superius, 4. 24. 3
 C 4 super.

INDEX

- supersunt, 4. 25. 1 : 5.
 5. 40
 superfuit, 2. 9. 6
 supplex, 1. 28. 12 : 2.
 8. 8
 supplici, 1. 22. 5
 suppositum, 3. 8. 4
 supra formam, 4. 24.
 24
 supra lignum, 1. 2. 20
 fus, 2. 4. 3
 suis, 5. 10. 4
 suis setosæ, 2. 4. 12
 sulcitat, 5. 5. 28
 suspendit, 4. 9. 3
 suspenso, 2. 4. 18
 suspicio, 3. 10. 36
 Suspicione, 3. Prolog.
 46
 sustinet, 3. 8. 7
 sustinuit, 1. 3. 11
 sustine, 4. 6. 3
 sustinere, 1. 2. 31
 sustineas, 4. 15. 7
 sustineret, 4. 21. 3
 sustineret, 3. 2. 6
 sustinens, 3. 10. 25
 sustinetè, 1. 2. 31
 sustulit, 1. 3. 5. 1. 28.
 3 : 2. 6. 4 : 3. 13.
 13 : 4. 18. 2
 sustulere, 1. 6. 4
 sutor, 1. 14. 1
 suuna, 2. Prolog. 6 : &
 alibi.
- T.
- T**abulam, 4. 21. 24
 tace, 5. 9. 4
 taceret, 3. 16. 6
 tacito, 5. Prolog. 3
 tacite, 1. 2. 17
 talis 3. 4. 4 : 4. 23. 3
 talis vir, 3. 9. 5
 tale, 2. 3. 6 : 4. 10. 11
- talis exempli, 5. 1. 10
 talis tituli, 5. Prolog. 4
 talem, 1. 2. 9 : & alibi.
 tali, 1. 21. 5
 tali modo, 4. 4. 9
 tales reliquiæ, 3. 1. 6
 tam, 3. 9. 5 : 4. 17. 32
 tamen, 2. 5. 5 : 2. 9. 11 :
 3. Prolog. 23 : 3. 10.
 51 : 3. 15. 9 : 4. 5. 3 : 4.
 10. 7 : 4. 20. 2
 tandem, 1. 8. 7 : 4. 17. 8 :
 3. 19. 4
 tanti, 2. 5. 21 : 3 Pro-
 log. 4
 tanto justius, 5. 5. 8
 taneo melior, 3. 5. 3
 tantum, 1. Prolog. 6.
 4. 19. 9
 tantum, id est, solùm,
 3. 2. 16
 tantummodo, 5. 7. 19
 tanta bonitas, 4. 8. 8
 tanta copia, 4. 25. 6
 tantæ, 1. 24. 3
 tantis, 3. Prolog. 44
 tangere, 4. 2. 3
 tacta, 1. 24. 3
 tangi, 3. Prolog. 16
 tarda, 3. 6. 2
 trataeo, 4. 5. 9
 taurus 1. 21. 7 : 5. 9.
 I
 tantorum, 1. 30. 2
 te, 1. 1. 8 : & alibi.
 tecto, 2. 8. 7 : 3. 7. 13
 tegebatur, 2. 2. 3
 tegere, 4. 23. 17
 telis, 4. 3. 5
 temperitas, 5. 4. 12
 temone, 3. 6. 1
 temperat, 3. 6. 6
 temperatae, 5. 5. 42
 tempestas, 4. 21. 9
 tempestatibus, 4. 16. 3
 templi, 4. 23. 5
- tempus, 1. 19. 6 : 4. 17
 2 : 4. 18. 1
 temporis, 4. 4. 18 : 4.
 25. 12 : 5. 8. 7 : 4.
 5. 18
 tempore, 2. 8. 16 : 4.
 10. 19
 tempora, 3. Prolog. 3
 tendit, 1. 23. 2
 tensum, 3. 14. 10
 tenebras, 3. 10. 42
 tenebris, 3. 10. 26. 3. 16.
 4 : 4. 19. 10
 tenet, 5. 5. 25
 tenebat, 1. 4. 6
 tenuit, 3. Prolog. 60
 teneas, 5. 8. 3
 teneat, 4. 5. 42
 tenero, 2. 4. 14
 tentat, 3. 10. 2
 tentaret, 4. 7. 4
 tentans, 1. 23. 4
 tenui, 4. 12. 7
 tennitas, 2. 7. 13
 tenuitatem, 1. 12. 6
 tergore, 2. 1. 9
 tergum, 4. 9. 2
 terminum, 4. 25. 28
 terminum operis, 5. Pro-
 log. 1
 terram, 2. 4. 8
 terram fodere, 2. 4. 8
 terris, 4. 22. 2
 terruit, 1. 2. 15
 terroreret, 1. 11. 5
 territus, 1. 15. 5
 terrore, 2. 4. 11
 tertius 4. 1. 6
 tertia, 1. 5. 9
 tertium, 3. Prolog. 30
 tertiam, 4. 4. 6
 tertiam partem, 4. 24.
 II
 testa, 3. 1. 2
 testamenti, 4. 4. 19
 testatur, 1. 5. 2

telii

VOCABULORUM.

- testimonio, 1. 17. 6
 testis, 1. 17. 4 : 3. Pro-
 log. 43
 testis citatus, 1. 17. 4
 testes, 3. 11. 5
 testudinem, 3. 6. 4
 tetigerit, 3. 8. 11 : 1.
 5. 10
 theatro, 5. 5. 10
 thesaurum, 1. 27. 3
 thesauro, 5. 6. 6
 thesauros, 4. 19. 4
 Thessala, 4. 6. 7
 Threiffa gens, 3. Pro-
 log. 56
 thure, 4. 19. 19
 Tiberius Cæsar, 2. 5. 7
 tibi, 1. 2. 3. & alibi.
 tibiam, 5. 7. 8
 tibiarum, 4. 19. 21
 tibicen, 5. 7. 29
 tibicine, 5. 7. 27
 tigillum, 1. 2. 14
 timeo, 3. 6. 5
 timeas, 2. 1. 7
 timens, 1. 1. 6
 timentes, 3. 2. 15 : 4. 17,
 11 : 4. 17. 18
 timere, 3. 2. 18
 timidus, 1. 15. 4
 timidus comes, 5. 2. 7
 timore, 1. 2. 19 : 1.
 14. 10 : 2. 4. 16 : 2.
 8. 3
 tinticum, 2. 3. 2
 tintinnabulum, 2. 7. 5
 tituli, 5. prolog. 4
 togamque, 3. 10. 10
 tollo, 1. 5. 7
 tollit, 1. 11. 7 : 2. 8. 27
 tolle, 2. 1. 9
 tollere, 2. 8. 23
 tonanti, 3. Prolog. 19
 tonsum, 2. 10. 27
 tonitribus, 5. 7. 23
 torques, 4. 19. 17
 troquet, 1. 26. 9
 troquet sc, 3. 14. 7
 totum, 5. 7. 33
 totam, 1. 5. 11 : 1. 28. 9:
 4. 4. 8 : 4. 16. 10:
 4. 17. 11
 toto, 2. 4. 20
 toto die, 2. 4. 20
 totis, 3. 1. 4
 totis viribus, 1. 11. 7
 toxicum, 1. 14. 8
 tradunt sese, 1. 3. 1. 10
 tradidit, 1. 28. 12
 tradam, 4. 4. 2 : 4. 23. 3
 tradet, 4. 4. 44
 tradere famæ, 5. Pro-
 log. 6
 traditur, 4. 3. 6
 traditum est, 1. 35. 4
 tragicam personam, 1.
 7. 1
 trahit, 4. 4. 37
 traxit, 3. 1. 4
 trahens, 1. 2. 1. 4 : 3. 7. 12
 transit, 2. 8. 13
 transeunt, 5. 7. 1
 transfertis, 5. Prolog. 18
 transfult, 3. Prolog. 37
 transfigit, 3. 10. 27
 translatitio, 5. 7. 24
 tremere, 4. 17. 24
 trepidarent, 4. 5. 2
 trepidantem, 3. 16. 18
 trepide, 2. 5. 2
 tres, 4. 4. 3
 tribus, 4. 4. 8
 tribuit, 1. 7. 4 : 3. 16.
 19
 tribuetis, 1. 5. 8
 tribuerit, 3. 18. 2
 tributus, 4. 24. 3
 tribui, 2. 9. 4
 tricandum, 3. 6. 9
 triclinio, 4. 24. 28
 trifis, 4. 19. 20
 trifis eventus, 4. 5. 10
 tristem, 1. 3. 11
 tristem fortunæ vicem,
 5. 1. 6
 tristem servitutem, 1.
 2. 6
 tristem vitam, 3. 20. 2
 tristi, 2. 6. 17
 tritici, 1. 16. 3
 trivio, 1. 27. 11 : 5. 6. 1
 trucidat, 3. 2. 13
 trudi, 5. 5. 35
 trusitant, 2. 7. 8
 tu, 1. 10. 9 : 4. 6. 1
 tua, 1. 3. 16 : 1. 9. 10
 tuæ, 2. 1. 8 : 4. 6. 45. 5.
 2. 16
 tuæ partes, 4. 35. 24
 tuarum, 1. 13. 6
 tuas, 2. 9. 12
 tuearis, 3. 7. 10
 tuentes, 3. 10. 38
 tugurio, 1. 19. 4
 tui, 3. 12. 4 : 4. 19. 18
 tui, 3. 16. 11 : 5. Pro-
 log. 17
 tuis, 3. Prolog. 38 : 3.
 3. 17 : 3. 6. 4 : 4. 3.
 7 : 4. 21. 13
 tuli, 1. 21. 10
 tulerint, 4. 4. 16
 tulisse, 4. 3. 7
 tum, 1. 3. 12 : & alibi.
 tumens, 1. 3. 4
 tumentes, 2. 7. 2
 tunc, 1. 1. 3 : 3. 18. 5
 tunica, 2. 5. 12
 tunicis, 5. 7. 42
 tuo, 3. 18. 7 : 4. 25. 27
 turba, 3. 19. 7. 4. 4. 1:
 4. 4. 29
 turba petulans, 1. 2. 20
 turbæ meæ, 1. 19. 9
 turbam, 5. 4. 11
 turbat, 1. 11. 8
 turbavit, 4. 3. 2
 turbatos, 4. 17. 9
 turbu-

INDEX

- turbulentum, 1. 1. 5
 turpe, 3. 11. 7 : 4. 17.
 15
 turpissimi, 5. 5. 37
 turpi, 1. 13. 2 : 3. 4. 7 :
 3. 20. 17. 4. 17. 5
 turpissimum, 3. 8. 2 : 4.
 4. 6
 turpissimam, 1. 13. 2 : 3. 4. 7 :
 3. 20. 17. 4. 17. 5
 Toscum mare, 2. 5. 10
 tutela, 3. 17. 1
 tutandum, 1. 31. 1
 tutu, 1. 28. 7 : 2. 6. 16.
 2. 7. 13 : 4. 16. 6
 tutus, 1. 31. 9
 tuto, 2. 4. 17
 tuus, 1. 5. 12
 tuum, 2. 11. 4
 tympana, 3. 20. 7
 tyrannus, 1. 2. 5 : 5. 1.
 14
- V.
- V**acca, 1. 5. 3
 vaces, 3. Prolog.
 2
 vaces uxori, 3. Prolog.
 13
 vacua, 5. 5. 12
 vadunt, 4. 17. 12
 vadum, 4. 3. 2
 vado, 4. 8. 13
 vadis, 1. 2. 14
 vagor, 3. 7. 20
 vagantes, 1. 2. 10
 valeo, 1. 5. 9
 valet, 1. 13. 13
 valeas, 4. 1. 10
 valeret, 4. 1. 2
 valerent, 4. 24. 1
 validius, 1. 24. 9 : 3. 11.
 4 : 3. 16. 6
 vanus, 5. 7. 1
 vana, 4. 15. 4
 vanum, 1. 22. 8
 vano, 1. 9. 7
 vanas, 3. 6. 11
 variis, 4. 6. 14 : 3. 31. 12
 varietas, 2. Prolog. 10. 4.
 25. 3 : 5. 5. 2
 variè, 5. Prolog. 14
 vastans, 3. 2. 14
 vasti, 1. 5. 5
 vatis, 4. 24. 33
 ubere, 3. 15. 7
 ubi, 3. 19. 4 : 1. 16. 7.
 ubi pro cum, 1. 30. 1 : 2.
 4. 19 : 5. 7. 1 : 4. 22.
 5 : 5. 1. 14
 ubi pro quando, 3. 6. 9
 vectorum, 4. 16. 4
 vehementis, 2. 3. 1
 vel, 5. 3. 10
 velim, 2. Prolog. 11 : 3.
 Prolog. 49.
 velit, 1. 29. 6
 vellem, 5. 2. 11
 vellet, 1. 6. 3 : 1. 11. 9 :
 1. 13. 4 : 1. 22. 2 : 1. 29.
 9 : 4. 4. 27
 vellent, 3. 17. 1
 velle, 1. 6. 3
 veloci, 3. 2. 10
 veloces, 4. 1. 2 : 5. 10.
 2
 velocior, 3. 3. 2
 venantem, 4. 4. 4
 venantium, 1. 12. 7
 venari, 1. 11. 3
 venator, 5. 10. 6
 venatorum, 2. 8. 2
 vendet, 4. 4. 4
 vendiderunt, 4. 4. 47
 vendere, 3. 17. 7
 venditaret, 1. 14. 3
 veneunt, 2. 5. 12
 veniam, 4. 19. 6 : 4. 25.
 13 : 5. 3. 11
 venis, 4. 23. 15
 venit, 1. 21. 5 : 2. 6. 7 :
 3. 5. 6 : 3. 18. 1 : 4. 1.
 7 : 4. 7. 3
 veniebat, 5. 1. 22
 venere, 5. 5. 7
 veniet, 1. 30. 9
 veniet ad me, 4. 2. 11
 venient, 3. Prolog. 8 :
 4. 25. 26
 veni, 2. 7. 15
 veniat, 1. 2. 31
 venerant, 1. 1. 1
 venisset, 2. 5. 8
 venerit, 2. 8. 18 : 3. 7.
 19 : 3. 13. 7 : 4.
 10. 8
 veniente, 4. 11. 5
 venire, 4. 17. 37 : 4. 21.
 4 : 5. 21. 24
 ventitare, 3. 10. 16
 venter, 3. 7. 24
 ventrem, 4. 17. 32
 Veneri, 3. 17. 3
 venustus, 4. 4. 34
 verba, 5. Prolog. 18 : 3.
 16. 8 : 3. 1. 15
 verbis, 1. 11. 1 : 2. 6.
 14 : 3. 6. 4 : 5. 2. 11.
 2. 13. 1
 verbosa, 1. prolog. 13
 verbosis, 1. 14. 4
 verendos, 4. 10. 10
 vereri, 1. 25. 7
 veritas, 3. 10. 5
 vera, 1. 5. 32
 verò, 2. 6. 2 : & alibi.
 veritatis, 1. 1. 9 : 3. 10.
 43
 verrem, 5. 1. 1
 versatur, 2. 8. 19
 versus, 4. 21. 2
 versus subjecti, 1. 19.
 2 : 3. 15. 18
 versibus senariis, 1. Pro-
 log. 2
 verfit, 1. 31. 5
 vertetur, 2. 8. 19
 veri m,

VOCABULORUM.

- verum, 1. 10. 2: 1. 14.
 12: 3. Prolog. 50:
 4. 17. 30: 4. 19. 11
 veram, 1. 13. 3: & alibi
 veram, 4. 11. 2
 vera, 2. 5. 6
 vera, 5. 2. 12
 veris, 3. 9. 7
 vescatur, 2. 6. 13
 vesci, 1. 31. 11
 vespa, 3. 13. 3
 vestimentis, 5. 5. 29
 vestem, 4. 4. 2
 veste, 4. 21. 23
 vestitu, 5. 2. 21
 vestra, 1. 14. 15
 vestrum, 1. 2. 29
 vestri, 4. 15. 5
 vestrae, 4. 15. 6
 vestras, 5. Prolog. 18.
 veto, 4. 10. 11: 4. 17. 1
 vetat, 4. 17. 13
 veterem, 1. 21. 6
 vetera, 1. 5. 37
 vetusto, 5. Prolog. 13
 vetustis, 5. 1. 97
 vetustior, 4. 6. 18
 vetustas, 4. 21. 10
 vetustate, 3. 10. 7
 vexata, 4. 16. 3
 vi, 1. 2. 12
 via, 3. 14. 5
 viam, 3. Prolog. 39
 viam honoris, 2. 9. 3
 viator, 2. 1. 5
 vicem, 3. Prolog. 15
 vicem fortunæ, 5. 1. 15
 vices, 2. 8. 10: 4. 25.
 26
 vicina mors, 4. 25. 19
 vicini, 1. 6. 1
 victima, 3. 3. 8
 victi, 4. 5. 1
 victor, 3. 14. 9: 4. 5. 8
 victoris, 4. 24. 5
 victorem, 1. 15. 8
 victorium, 4. 21. 3
 victum, 3. 15. 4: 4. 29.
 15
 victum, 5. 5. 5
 victus, 1. 8. 5
 video, 4. 23. 14
 videt, 3. 4. 8: 4. 19. 6: 5.
 10
 videt, 2. 8. 11: 4. 17.
 37
 videt, 1. 4. 3: 1. 6. 1: 1.
 13. 5: 1. 21. 8: 2.
 4. 1: 3. 16. 8
 viderunt, 1. 20. 3: 4.
 17. 10
 videre, 1. 16. 2: 2. 8.
 28
 vide, 3. 6. 3
 viderat, 1. 7. 1: 2. 8. 21
 vidisset, 3. 12. 4: 3. 14. 2
 videre, 3. 2. 3
 videre mala, 1. 16. 2
 videor, 3. 7. 18
 videris, 1. 10. 9
 videtur, 1. 11. 13: 4. Pro-
 log. 1: 4. 6. 17
 videntur, 4. Prolog. 5
 videar, 4. 25. 2
 videamus, 3. 17. 7
 videri, 2. 2. 5
 vigilia, 3. Prolog. 26
 vigilem, 3. 7. 19
 vigilare, 1. 23. 8
 vigor, 5. 7. 15
 vile hordeum, 2. 7. 9
 viles, 3. Prolog. 11
 villam, 2. 5. 8: 2. 8. 3: 3.
 10. 19: 4. 4. 23.
 villicus, 2. 8. 13
 vincis, 3. 18. 6
 vincet, 5. 5. 23
 vincas moribus, 3. 8. 16
 vincor, 3. 18. 9
 vindicavit, 1. 21. 6: 4.
 6. 20: 5. 2. 6
 vindicet, 3. 10. 23.
 vindicandam, 4. 17. 27
 vindicta, 2. 48. 2: 1. 39.
 10
 vindictam, 4. 3. 16
 vinea, 4. 2. 2
 vineum, 4. 4. 4
 vino devotam, 4. 4. 3
 vina vetera, 4. 4. 3
 violavit, 1. 27. 4
 vipera, 4. 7. 3
 vir, 1. 18. 4: 3. 9. 6
 vir natus, 3. 8. 11
 viri, 5. 2. 20
 viro forti, 4. 11. 1
 viros, 2. 2. 1
 viros venientem locutus,
 4. 4. 4
 virtus, 4. 23. 39
 virtutis, 1. 11. 1
 virtuti, 2. 9. 4: 5. 2. 16
 virtutem, 4. 11. 3
 virtute, 1. 13. 14: 3. 6.
 II
 vis, 1. 23. 5: 3. 6. 2: 4.
 15. 2
 vis & nequitia, 2. 6. 3
 vim, 3. prolog. 3
 vi compesceret, 1. 2. 12
 vires, 3. 2. 9: 3. 18. 11.
 5. 10. 8
 viribus, 1. 1. 9: 1. 11.
 7: 1. 21. 3: 4. 2. 2.
 5. 2. 15
 viridaria, 2. 5. 14
 visum est, 3. 7. 20: 4.
 23. 6
 visum seni, 3. 19. 11
 viso, 2. 1. 6
 vita, 2. 8. 19: 3. 2. 16
 vitæ, 3. Prolog. 16: 4.
 17. 2
 vitæ, 4. 19. 7
 vitæ subficiunt, 4. 21.
 12
 vitam, 3. Prolog. 23. 5: 3.

M U L T I INDEX

3. 7. 12: 3. 20. 1:
 4. 4. 36
 vitiis, 4. 9. 2
 vites, 4. 4. 38
 vitemus, 1. 19. 2
 vitassent, 1. 31. 4
 vitans rapinam, 2. 4. 23
 vitari, 5. 4. 8
 vitulus 5. 9. 3
 vituperat, 1. 12. 26
 vituperant, 4. 6. 26
 vita, 3. 16. 29
 vivos, 2. 3. 5
 vivere, 3. 7. 13
 vix, 4. 17. 8
 ulcisci, 5. 3. 4
 villa, 1. 14. 11
 ullius, 4. 10. 21
 ullis 4. 19. 13
 ullo pacto, 2. 6. 6
 ultimam, 4. 19. 3
 ultimi, 5. 1. 17
 ultro, 2. 8. 6: 3. 7. 12:
 & alibi.
 una bibamus, 3. 16. 15
 unde, 3. 7. 17: & alibi.
 unguento, 5. 1. 21
 unguibus, 1. 31. 12: 2.
 6. 8
 uniones, 4. 5. 38
 universis, 5. 7. 44
 unquam, 4. 6. 16
 unus, 1. 6. 7: 2. 5. 11:
 2. 8. 17
 una, 1. 2. 17: 3. 16. 15
 unum, 3. 11. 4: 4. 24.
 28
 unius, 4. 4. 49
 unam, 4. 4. 4
 uno, 4. 4. 1
 volans, 2. 6. 7
 volo, 2. 5. 5: 3. 8. 14:
 4. 24. 15
 volunt, 2. 2. 5
 volet, 5. prolog. 15
 voluerit, 1. Prolog. 5: 2.
 9: 10: 3. 17. 8
 veluisses, 1. 3. 14
 volueris, 2. 4. 6
 Volucris parvulae, 5. 3. 31
 volucrem, 1. 26. 11
 volucri, 5. 8. 1
 voluntas, 5. 6. 5
 voluntatem, 4. 4. 31
 voluptas, 4. 8. 8
 voluntat sese, 4. 3. 2
 vos, 4. 17. 34: & alibi.
 vobis, 3. 18. 10
 votum,
 vocis, 1. 11. 13
 vocis fidem, 4. 25. 9
 vocem, 1. 12. 12: 1. 13.
 8: 3. 16. 16: 3. 18:
 4. & alibi.
 vocent, 3. Prolog. 10
 voce, 1. 11. 5
 vocibus, 1. 12. 7: 3. 18.
 13
 urbano, 5. 5. 8
 votum, 5. 4. 2
 urbs, 4. 21. 18
 urbis, 1. 14. 6
 urbes, 4. 21. 4
 usurpare, 4. 15. 5
 usus, 4. 25. 13
 usus est, 4. 24. 8: 5.
 Prolog. 13
 usum, 4. 10. 21
 usu, 3. 3. 1
 ut, 1. 11. 5: 6. 14. 1.
 10: 1. 22. 6: 1. 27:
 6: 1. 28. 4. 11: 2.
 Prolog. 3: 10. 2. 1. 12.
 2. 4. 10: 2. 6. 11: 2. 8.
 2. 2. 9. 3: 3. Prolog.
 3. 5: 3. 2. 6: 3. 8. 16:
 3. 13. 10: 4. 4. 8: 42.
 43. 44: 4. 5. 5: 4. 9.
- 26: 4. 10. 6: 4. 17. 3.
 4. 19. 5. 10: 5. 15. 6:
 5. 7. 19
 ut pro quam, 1. 12. 14.
 1. 21. 8: 2. 5. 19: 3.
 Prolog. 27: 3. 2. 9:
 5. 1. 4: 4. 3. 10: 5.
 1. 3: 5. 7. 13: 4. 2:
 3: 4. 18. 4: 3. 7. 4:
 3. 10. 27: 3. 16. 8:
 4. 21. 26: 4. 17. 10
 uti, 3. 8. 14
 utcunque, 2. 2. 1
 uterque, 1. 10. 7: 5.
 5. 27
 utrumque, 3. 8. 12: 3.
 13. 4
 utriusque, 3. 10. 2
 utilia, 3: 14. 11: 4. 3. 8
 utile, 4. 25. 18
 utile est, 3. 17. 12
 utiles, 4. 10. 14
 utilius, 4. 12. 1
 utiliora, 1. 12. 1
 utilitas, 1. 22. 11
 utilitatein, 4. Prolog. 4
 utinam, 4. 6. 6
 uvam, 4. 2. 2
 vulgare, 3. 9. 1
 vulgatus, 4. 24. 31
 vulgo, 3. 3. 2
 vulgi, 1. 14. 11: 5. 2.
 12
 vulneris, 2. 3. 3
 vulnere, 2. 7. 12
 vulpes, 1. 7. 1: 1. 13. 5:
 1. 26. 3
 vulpes dolosa, 4. 8. 3
 vulpis, 4. 2. 1: 4. 19. 1
 vulpi, 1. 28. 12
 vulpem, 1. 10. 4: 1. 26.
 7
 vulpecula, 4. 8. 10
 vulpinos, 1. 18. 3
 vult, 1. 13. 9: 1. 24. 1.
 9: 2. 4. 9

vul.

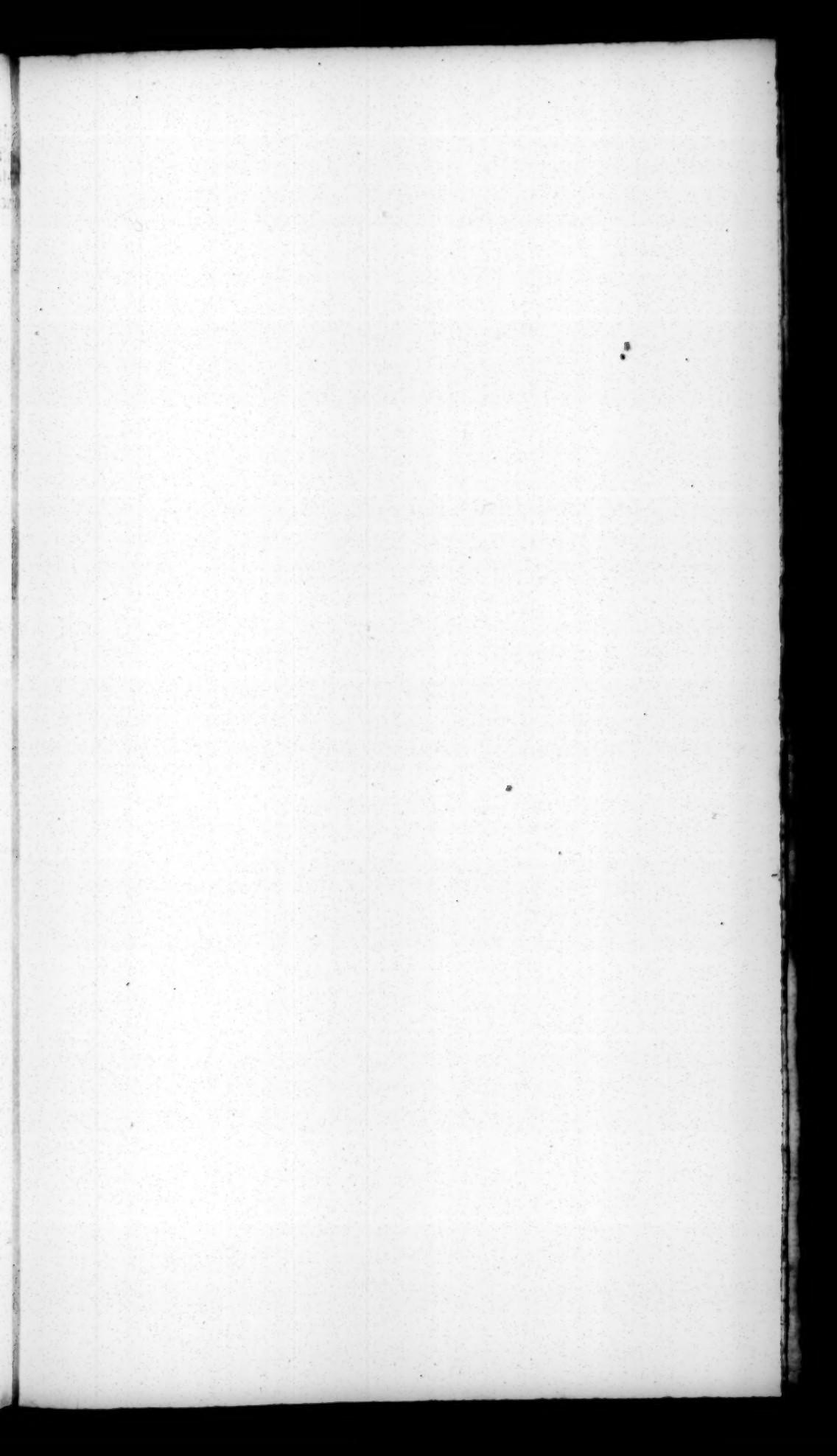
VOCABULORUM.

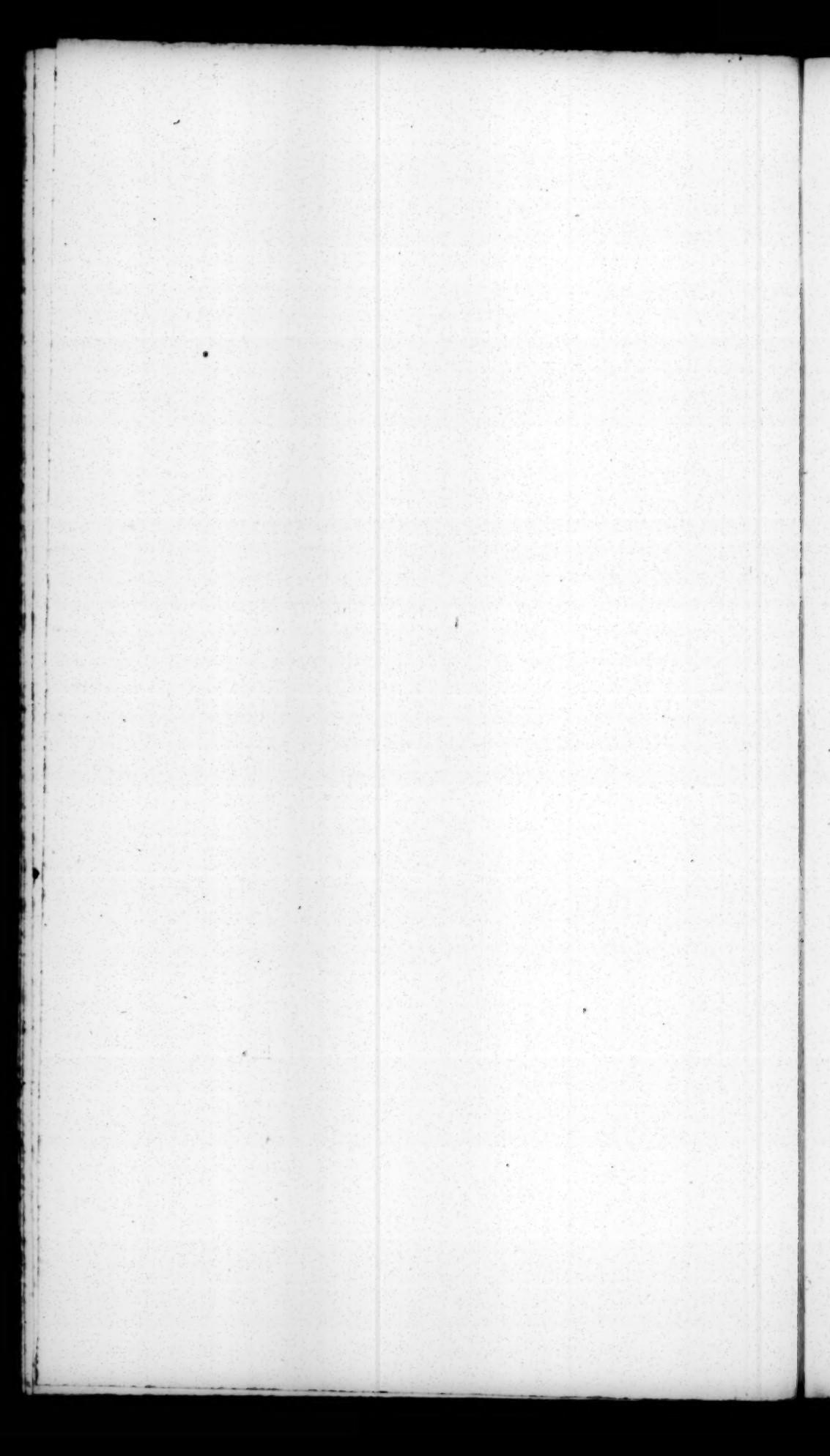
vulturius, 1. 27. 8	uxori voces, 3. Prolog. 12	uxores, 3. 3. 17
vultum, 4. 17. 10	uxorem, 1. 6. 3	Xistum, 2. 5. 17
vultu, 1. 13. 7	uxorem sanctam, 3. 10.	Zonas, 4. 21. 11
uxoris, 3. 10. 18. 21	30	

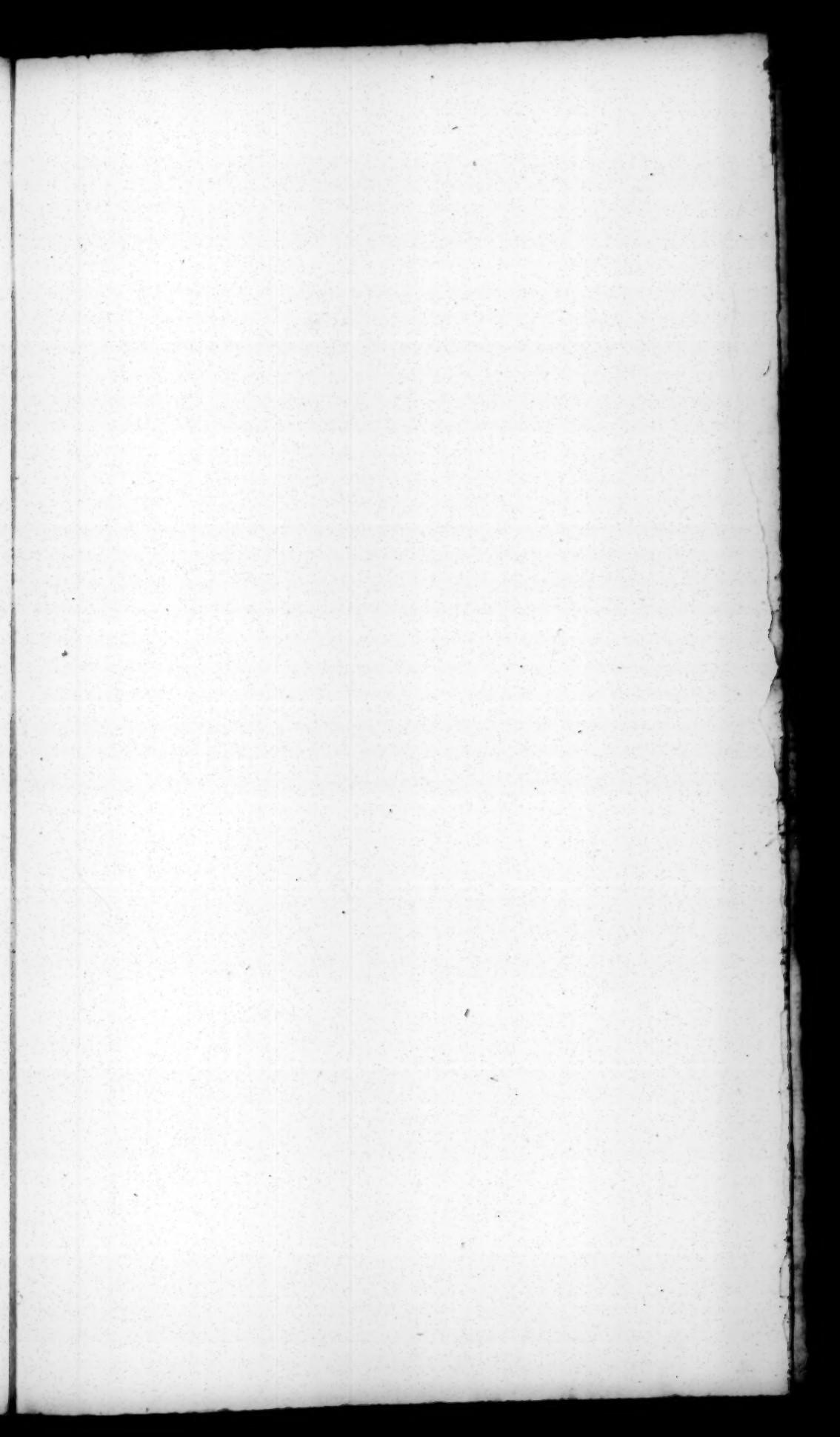
F I N I S.

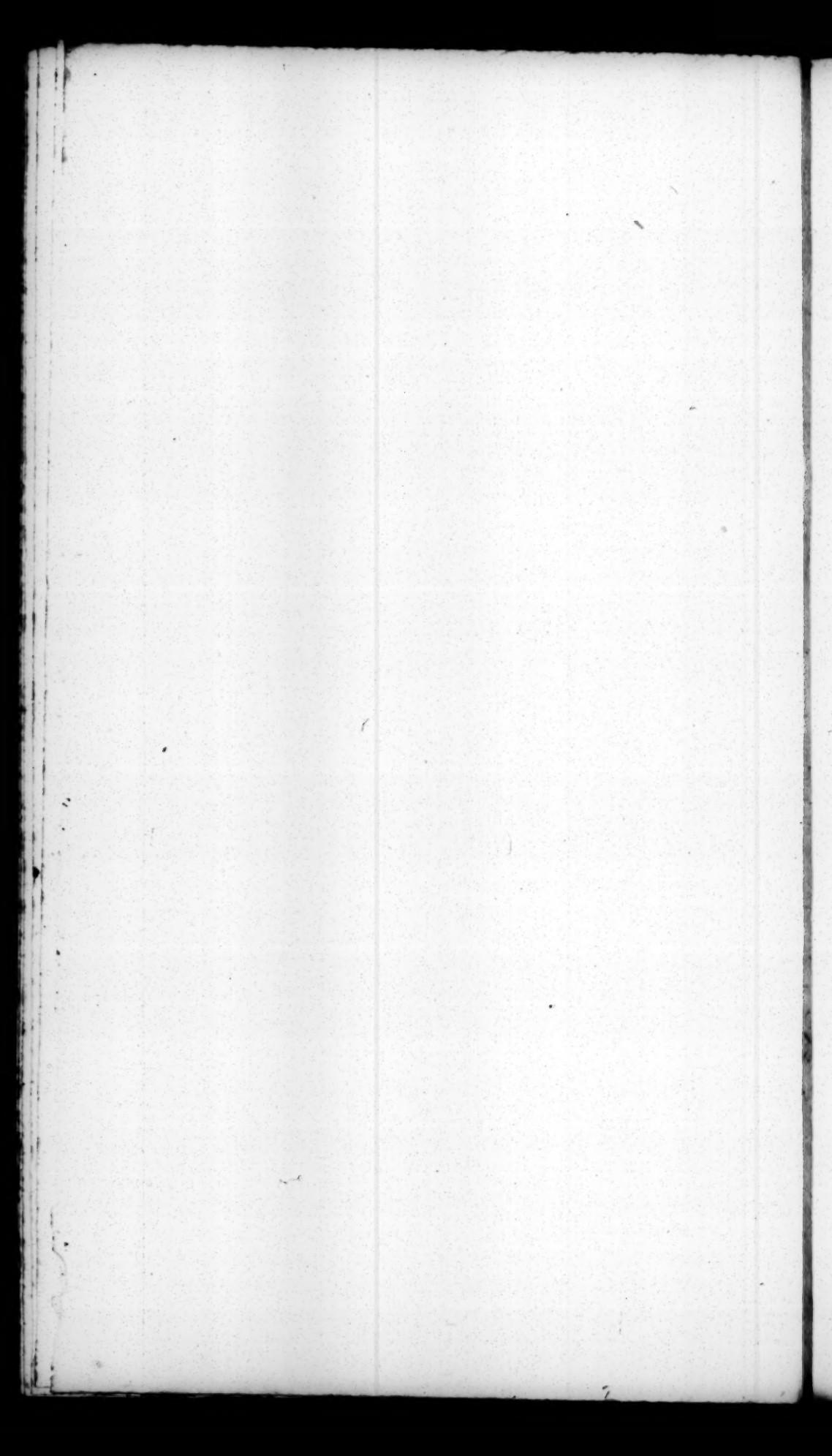
LIBRARY

THE LIBRARY
OF THE
UNIVERSITY
OF TORONTO
1900

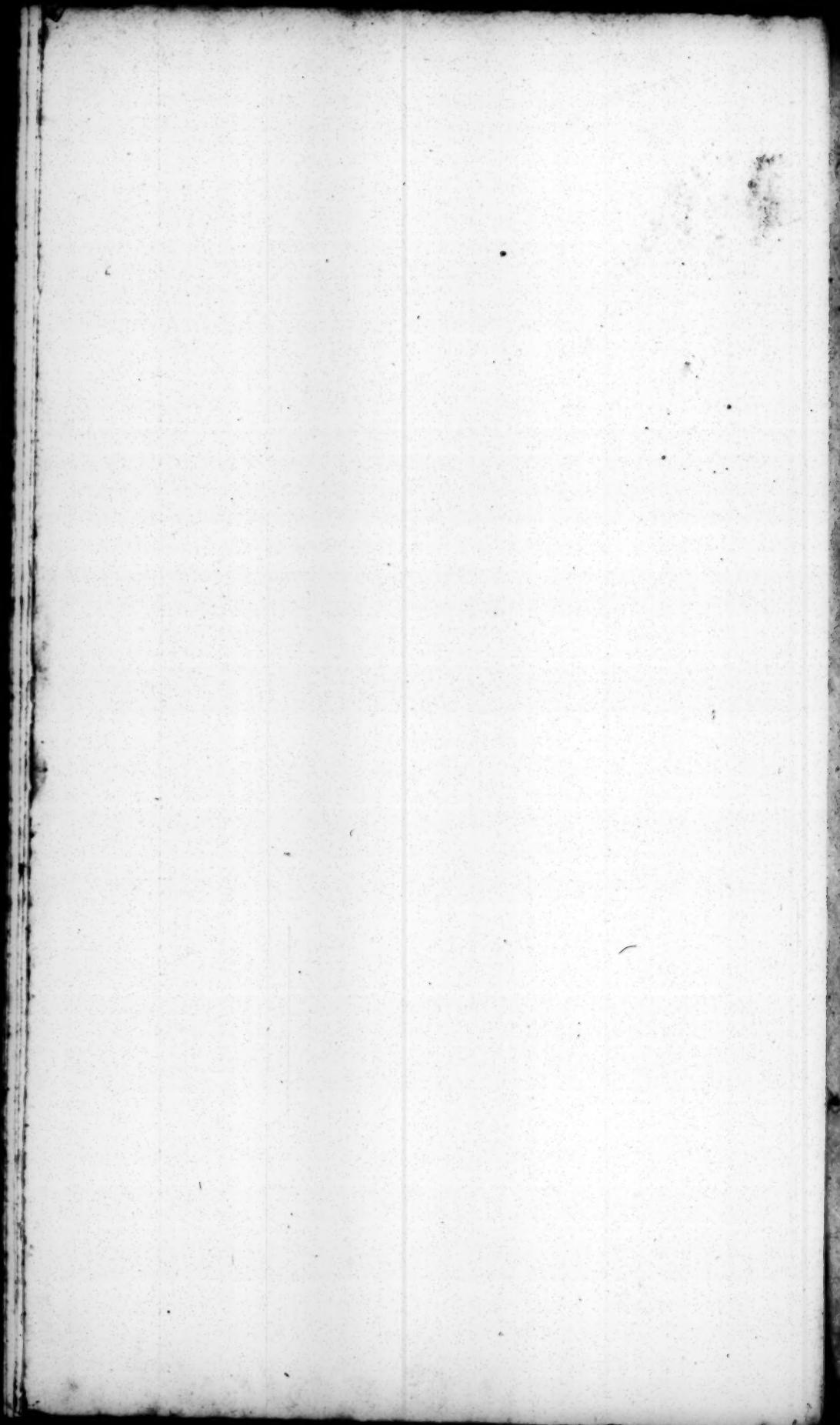

2

F163645
P1959.3

